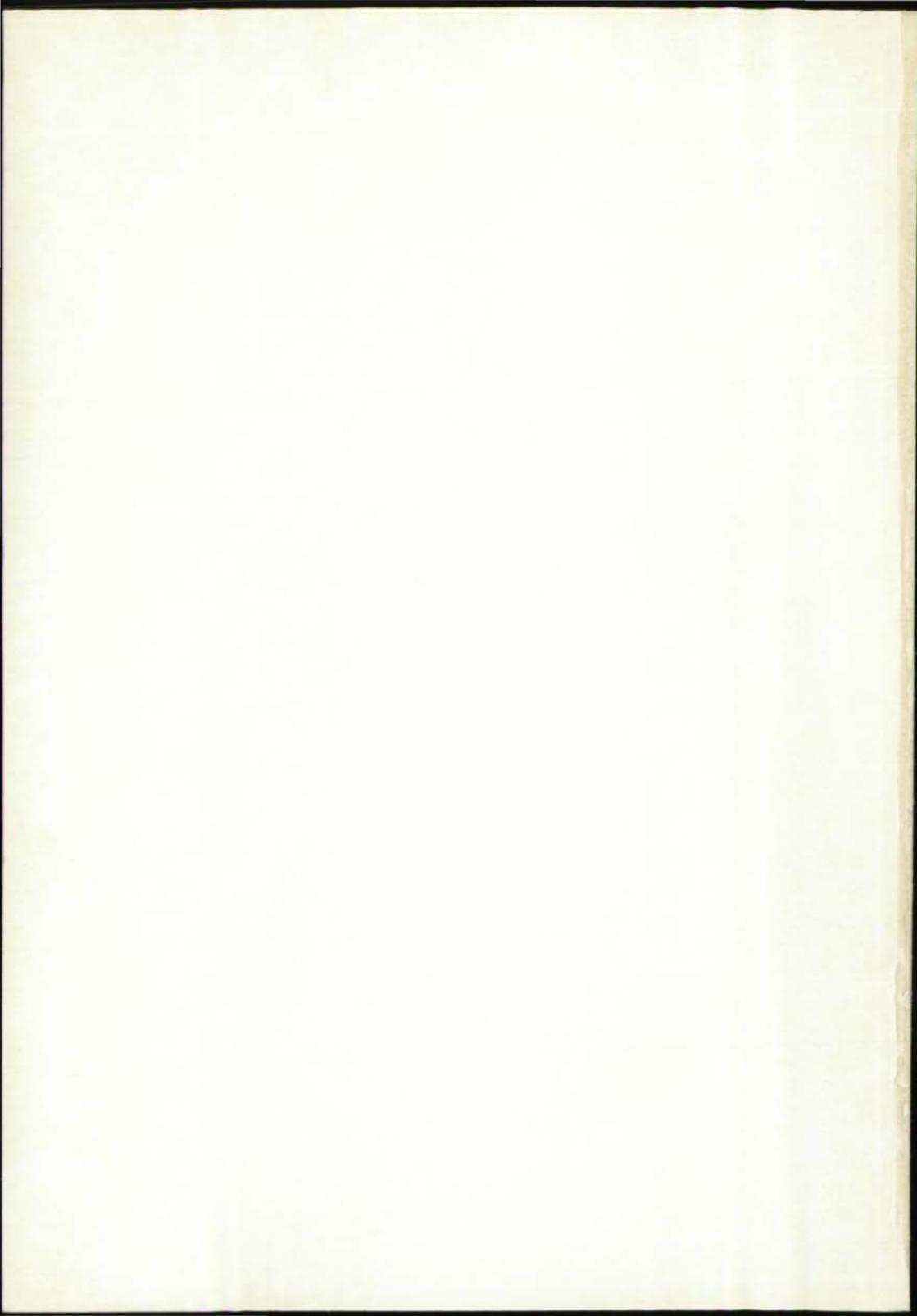


BERETNING
1989

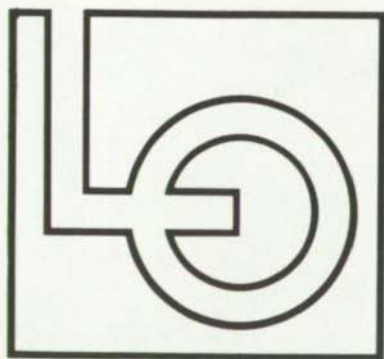
Lands-
organisasjonen
i Norge



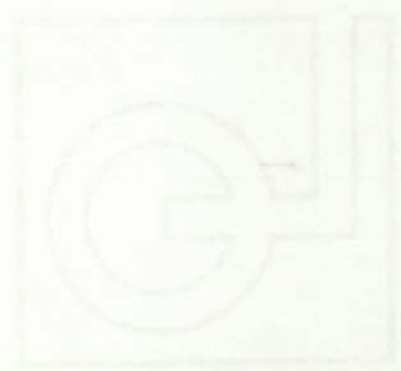


BERETNING
1989

Lands-
organisasjoner
i Norge



REPRINTING
1982

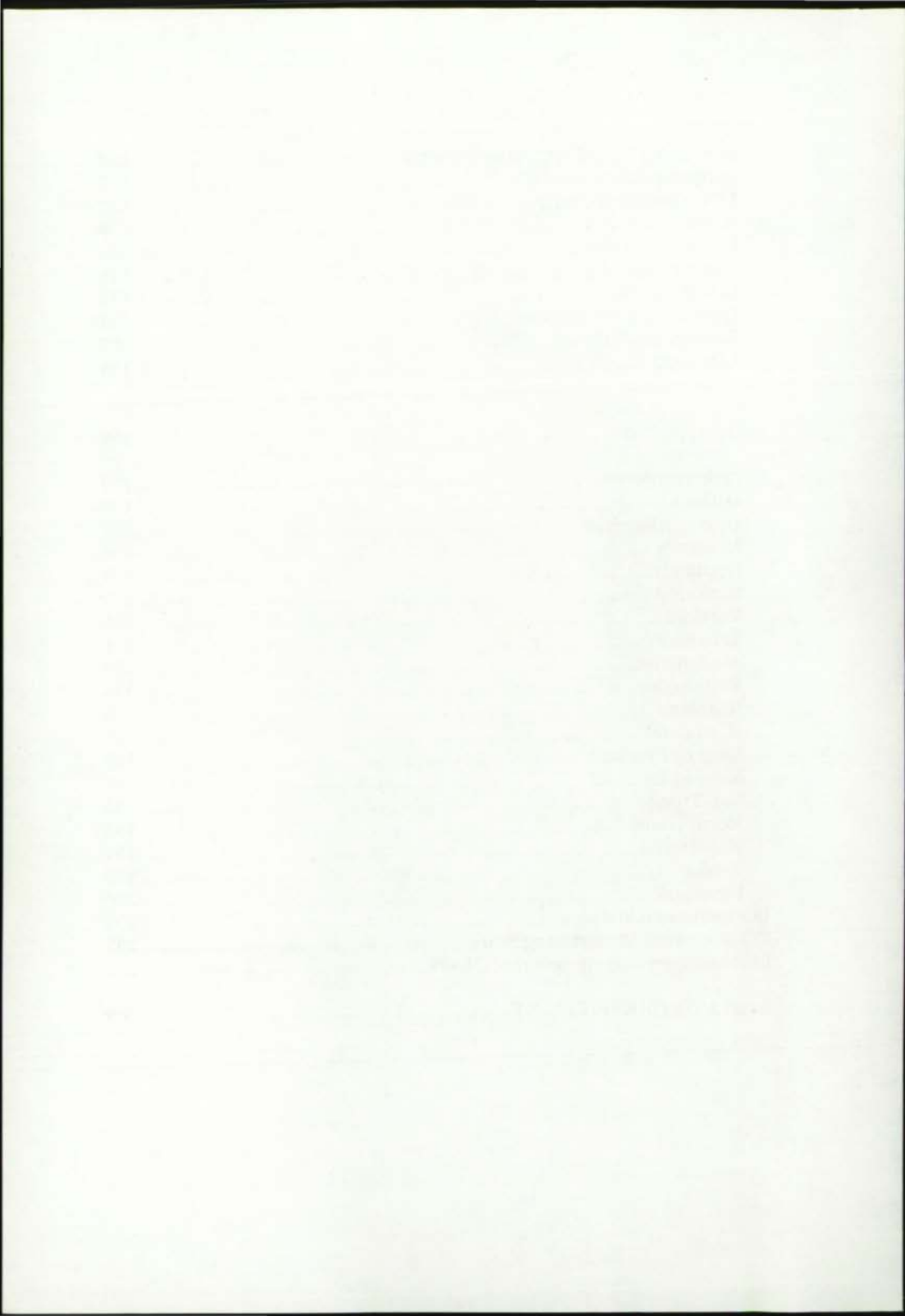


INNHOLDSFORTEGNELSE

	Side
1. TARIFFREVISJONER – ØKONOMISK POLITIKK	7
Den økonomiske utvikling i 1989	7
Tariffrevisjonen 1989	10
Lavlønsfondet	17
2. ARBEIDS- OG NÆRINGSLIVET	18
Industripolitikken	18
Hovedavtalen LO – NHO	20
Hovedavtalens Bedriftsutviklingstiltak	20
Samarbeidsrådet LO/NHO	21
Samarbeidsrådet DKT-LO	23
3. SOSIALPOLITIKK	29
Inntektsregulering for pensjonistene	29
Sykepenger for arbeidstakere	31
Arbeidslivets komité mot alkoholisme og narkomani (AKAN)	33
Arbeidslivets komité mot AIDS	35
4. UNDERVISNINGS- OG OPPLYSNINGSVIRKSOMHET	37
Opplysningsarbeidet i fagbevegelsen	37
Opplysnings- og utviklingsfondet LO/NHO	52
Sørmarka, LOs studie- og konferansesenter	52
Arbeiderbevegelsens Folkehøgskole, Ringsaker	55
Skole og utdanning	58
Arbeiderbevegelsens Arkiv og Bibliotek	62
Fagbevegelsens senter for forskning, utredning og dokumentasjon (FAFO)	67
5. UTENRIKSPOLITIKK – INTERNASJONALT FAGLIG ARBEID	70
Nordens Faglige Samorganisasjon (NFS)	70
Den Europeiske Faglige Samorganisasjon (DEFS)	71
Det Europeiske Faglige Institutt (DEFI)	73
Frie Faglige Internasjonale (FFI)	74
Arbeiderbevegelsens Internasjonale Støttekomité (AIS)	82
Prosjektsamarbeid med fagbevegelsen i utviklingsland	86
Internasjonalt faglig ungdomsarbeid	89
ILO – Arbeidskonferansen 1989	90

6. FORSIKRINGSSPØRSMÅL	93
Kollektiv hjemforsikring	93
Grunnforsikringen	93
LOs samleforsikring	93
Informasjons- og opplysningsvirksomheten i forsikring	94
Fagorganisasjonens Stønadskasses Fond	94
LOs fritidsforsikring	94
Den norske Fagorganisasjons Pensjonskasse	95
Helkundeavtalen LO – Samvirke	95
Fellesutvalget for kollektive forsikringer	95
7. ADMINISTRASJON OG ORGANISASJON	97
LOs administrasjon	97
Sekretariatet	97
Representantskapet	100
Kongressen	100
LO – 90 år	100
Representasjon	101
Landsmøter i forbundene	103
Offentlige utvalg	104
Samarbeidskomiteen LO – DNA	110
Samarbeid med Norsk Lærerlag	110
Samarbeid med Norsk Skuespillerforbund og Norsk Ballettforbund	111
Administrasjonsavdelingen	112
Arbeidslivsavdelingen	112
Informasjonsavdelingen	116
Organisasjonsenheten	118
LOs internasjonale avdeling	121
LOs juridiske avdeling	122
Kontorsjefens avdeling	126
Personalavdelingen	127
LOs Revisjonsutvalg	128
LOs Revisjonskontor	129
LOs økonomiske avdeling	132
LOs faste utvalg	134
Sekretariatets Rådgivende Finanskomite	134
LOs utvalg for arbeidsmarkedspolitikk, offentlig og privat tjenesteyting	134
LOs utvalg for arbeidslivsutvikling	134
LOs utvalg for familiepolitikk og likestilling	135
LOs fiskeriutvalg	136

LOs utvalg for industri, olje og energi	136
Inntektspolitisk utvalg	137
LOs innvandrertvalg	137
Kriminalpolitisk utvalg	139
LOs kulturutvalg	139
LOs medieutvalg	146
LOs oljekartell	146
Organisasjonskomiteen	151
Sosialpolitisk utvalg	152
LOs ungdomsutvalg	154
Folkets Hus Landsforbund	157
Folkets Hus Fond	159
Distriktskontorene:	159
Østfold	159
Oslo og Akershus	164
Hedmark	166
Oppland	171
Buskerud	173
Vestfold	175
Telemark	180
Aust-Agder	182
Vest-Agder	184
Rogaland	186
Hordaland	187
Sogn og Fjordane	190
Møre og Romsdal	192
Sør-Trøndelag	193
Nord-Trøndelag	195
Nordland	197
Troms	199
Finnmark	200
LO-kontoret Kårstø	202
LO-kontorene Mongstad og Sture	205
Lillehammer-utbyggingen mot OL-94	206
8. STATISTISKOVERSIKT	209



1. Tariffrevisjoner- Økonomisk politikk

Den økonomiske utviklingen i 1989

Etter at norsk økonomi siden sommeren 1986 hadde gjennomgått en konjunkturedgang med direkte fall i produksjon og innenlandsk etterspørsel, viste utviklingen gjennom 1989 tegn til en ny begynnende oppgang. Det private forbruk tok seg svakt opp gjennom året og nedgangen i investeringene viste tegn til å flate ut. Samlet produksjon i fastlands-Norge økte i løpet av sommerhalvåret, dels som følge av omslaget i forbruket og dels på grunn av en markert økning i den tradisjonelle vareeksporten. Siden omslaget i fastlandsnæringene skjedde i løpet av året, ble produksjonsveksten for 1989 regnet på årsbasis – likevel negativ – rundt 1 %. Tar en oljevirksohmhet og utenriks sjøfart med blir imidlertid den samlede årsveksten i nasjonalproduktet positiv – litt over 2 %.

Under det ekstraordinære representantskapsmøtet 22. februar 1989 ble det vedtatt en uttalelse om sysselsettingssituasjonen der det bl.a. heter:

«Landsorganisasjonen kan aldri godta arbeidsledighet som en salderingspost i den økonomiske politikken. Regjeringen må nå føre en politikk hvor full sysselsetting er overordnet et hvert annet mål. Under den forutsetning vil fagbevegelsen gjennom sin inntektspolitikk fortsatt medvirke til å trygge arbeidsplassene.

For å oppnå full sysselsetting må samfunnet ha redskaper til å styre utviklingen. Markedsmekanismer vil ikke gi full sysselsetting. Utviklingensiden begynnelsen av 1980-årene har vist at det er nødvendig med sterk offentlig innsats for å sette de blandingsøkonomiske virkemidlene i sentrum for politikken.

LO krever ny vekst og nye arbeidsplasser i Norge. Omstillingspolitikken må følges opp med tiltak som styrker og utvider det konkurranseutsatte næringsliv som skal gi grunnlag for trygge og framtidrettede arbeidsplasser.»

Blandt aktuelle sysselsettingstiltak pekte Representantskapet på 25 ulike tiltak, som besto dels av:

- aktive straks-tiltak
- offentlige sysselsettingstiltak
- tiltak for vekst

Veksten i produksjonen gjennom 1989 var imidlertid på langt nær sterk nok til å gi en øking i sysselsettingen, men sysselsettingsnedgangen ble klart dempet i løpet av året. Arbeidsledigheten målt ved tallet på arbeidsøkere uten arbeidsinntekt ifølge Statistisk sentralbyrås arbeidskraftsundersøkelse stabiliserte seg på noe over 100 000 personer, dvs. i underkant av 5 % av arbeidsstyrken. Dette var en ny klar etterkrigsrekord i arbeidsløshet. Samtidig med den økte ledigheten var det en kraftig økning i tallet på personer i arbeidsmarkedstiltak. Dette bidro til at sysselsettingsnedgangen ble bremsset opp. Mot årets slutt fant det sted en betydelig sesongmessig økning i arbeidsledigheten. Arbeidsdirektoratets tall for registrerte helt arbeidsløse ved utgangen av året var 88 200 personer. Samtidig var det i alt 57 900 personer på forskjellige arbeidsmarkedstiltak.

Den økning i det private forbruket som fant sted gjennom 1989 var ikke sterk nok til å gi en oppgang fra 1988 til 1989 sett under ett. Dette hang sammen med at forbrukerne også i 1989 ønsket å øke sin sparing på bakgrunn av den sterke gjeldsøkningen i de foregående år. Dette, sammen med en meget sterk økning i produktiviteten i bedriftene, var grunnen til at den begynnende oppgangen i 1989 ikke førte til noen økning i sysselsettingen. Etter foreløpige beregninger fra Det tekniske beregningsutvalget økte produktiviteten i norsk industri med hele 5 % fra 1988 til 1989. Motstykket til dette var ikke noen nevneverdig økning i produksjonen, men derimot en sterk reduksjon i sysselsettingen målt i timeverk. En annen og mer positiv effekt av denne utviklingen i produktiviteten var en klar forbedring av industriens relative konkurransevne målt med lønnskostnader pr. produsert enhet og sett i forhold til konkurrentlandene. Etter foreløpige og usikre anslag er forbedringen i konkurransevnen anslått til 3 1/4 %.

Et skuffende trekk ved utviklingen i 1989 var den sterke nedgangen i investeringene i fastlandsøkonomien. Nedgangen er foreløpig anslått til 15 % regnet i volum og nedgangen reflekteres både i industriinvesteringer og i boliginvesteringer. Sett i sammenheng med relativt gode fortjenesteforhold i eksportnæringene og fortsatte positive konjunkturutsikter er svikten i investeringene overraskende og en viktig forklaringsfaktor for den svake utviklingen i sysselsettingen. Tall ved årsskiftet tydet på at investeringene igjen vil ta seg noe opp.

Den relativt gunstige konjunktursituasjonen internasjonalt har gitt en sterk eksportvekst og god produksjonsutvikling i de utekonkurrerende næringene. Sammen med stigende oljepriser, høyt utvinningstempo og fallende import har denne utviklingen bidratt til en styrket norsk utenriksøkonomi. Det regnes nå med et samlet overskott på driftsregnskapet på vel 9 milliarder kroner. Holdes eksport og import av skip utenfor, kommer overskottet opp i rundt 25 milliarder kroner. Dette er en markert forbedring sammenlignet med foregående år.

Fra 1988 til 1989 steg konsumprisindeksen med 4,6 %. Stigningen var klart svakere i slutten av året enn ved årets begynnelse. Prisoverhenget inn i 1990 lå på 1,1 %. Inn i 1989 var prisoverhenget 1,5 %.

Økningen i årslønn for industriarbeidere er etter foreløpige anslag ved årsskiftet ventet å bli 4,9 %. Det tilsvarende tallet for bygg- og anleggsvirksomhet er 1 1/4 % og for bank og forsikring henholdsvis 4,0 % og 3,1 %. I staten var veksten 4,2 % og for kommunene 4,8 %. I gjennomsnitt regnes det med en årslønnsvekst på 4 1/4 % fra 1988 til 1989 for samtlige lønnstakere.

Utviklingen i realdisponibel inntekt for lønnstakere med henholdsvis 150 000 kroner og 300 000 kroner i inntekt, og en inntektsutvikling omtrent som gjennomsnittet, viser en reduksjon på fra 0 til 1 % for store grupper av inntektstakere, mellom 1988 og 1989.

For voksne industriarbeidere med 150 000 kroner i inntekt og en lønnsutvikling som gjennomsnittet for denne gruppen, var den disponible realinntekt omlag uendret fra 1988 til 1989 for de med små fradrag, mens den økte med opp mot 1 % for de med store fradrag.

I forbindelse med den nye regjeringens forslag til endringer i stats- og nasjonalbudsjettet, ble det fra LOs side gitt uttrykk for sterk kritikk. I en uttalelse fra Sekretariatet 7. november heter det bl.a.:

«Forslagene til endringer i statsbudsjettet fra den nye regjeringen markerer en klar kursendring, i retning Høyre. Dette bryter på avgjørende punkter med fagbevegelsens prioriteringer. I særlig grad gjelder det på områdene sysselsetting, næringspolitikk og i fordelingspolitikken.

Landsorganisasjonen har tidligere gitt uttrykk for tvil om det opprinnelige budsjettforslag for 1990 ga sterke nok vekstimpulser for produksjon og sysselsetting. Forslagene til endringer i statsbudsjettet representerer en klar økonomisk tilstramning. Gjennom en nedskjæring på utgiftssiden i budsjettet med 3,1 milliarder kroner og gjennom reduserte innvilgningsrammer for statsbankene på 1,5 milliarder kroner gis det negative impulser til etterspørselen i økonomien. Dette skjer i en situasjon med rekordtall for arbeidsløshet og for personer i arbeidsmarkedstiltak. Og samtidig med betydelig unyttet produksjonskapasitet i mange næringer. Sett under ett vil endringene i budsjettforslaget bidra til økt arbeidsløshet fra 1989 til 1990. Landsorganisasjonen er sterkt uenig i en slik budsjettpolitikk. I samsvar med LO-kongressen krever vi tvert om at alle krefter nå må settes inn på å få arbeidsløsheten ned.»

I uttalelsen ble det pekt på en rekke konkrete forhold på områdene arbeidsmarkedstiltak, næringspolitikk og kommuneøkonomi som LO var sterkt kritisk til. Om fordelings- og skattepolitikken heter det bl.a.:

«De foreslåtte budsjettendringer som berører fordelings- og skattepolitikken viser en klart usosial profil og er en provokasjon mot fagbevegelsen. Dette gjelder i særlig grad reduksjonen på 300 millioner kroner til prissubsidier og reduksjonen i rentestøtte på 500 millioner kroner som fører til en økt topprente i Husbanken på 1 prosentenhet og på en 1/2 prosentenhet i de øvrige statsbanker. På toppen av dette kommer økte egenandeler i helsesektoren med 240 millioner kroner. De endringene det her er tale om vil bidra til økt prisstigning og i særlig grad ramme grupper med relativt lave inntekter, familier med flere barn og eldre. Reduksjonen i subsidiene, økningen i renteutgiftene og økte egenandeler slik det foreslås i budsjettendringene vil langt overstige de beskjedne ekstra skattelettelser som gis til grupper med vanlige inntekter. Den sosialt skjeve fordelingen i endringsforslagene understrekes ved at det gis betydelig ekstra skattelettelser gjennom reduksjoner i toppskatten for personer med inntekt godt over 250 000 kroner i klasse 1 og over 275 000 kroner i klasse 2.»

Tariffrevisjonen 1989

Bakgrunnen for oppgjøret

Tariffrevisjonen våren 1989 var et mellomoppgjør. Oppgjøret tok utgangspunkt i reguleringsbestemmelsene for 2. avtaleår. LO's representantskap vedtok 22. februar følgende retningslinjer for oppgjøret:

«Reguleringsbestemmelsen for 2. avtaleår vedrørende inntektsoppgjøret mellom Landsorganisasjonen og Norsk Arbeidsgiverforening, nå Næringslivets Hovedorganisasjon, er fastsatt i forhandlingsprotokollen av 28. februar 1988. Om eventuell lønnsregulering for 2. avtaleår heter det:

«Partene er videre enige om at forhandlingene skal føres på grunnlag av den alminnelige økonomiske situasjon på forhandlingstidspunktet og utsiktene for 2. avtaleår, samt prisutviklingen fra 15.12.1987 til 15.12.1988 og lønnsutviklingen fra 1987 til 1988, jfr. pkt. b) vedrørende partenes forutsetninger om lønns- og prisutvikling».

I reguleringsbestemmelsen henvises det også til avtalens inntektspolitiske målsetting som i sin helhet lyder:

«For å redusere pris- og kostnadsveksten, forbedre konkurransevnen og derved trygge arbeidsplassene, er det partenes oppfatning at det er samfunnmessig nødvendig å begrense lønnsveksten fra 1987 til 1988 til 5 %.

Partene er enige om at den omforente ramme på 5 % ikke gir rom for lokale forhandlinger om lønnstillegg. Det vil således ikke være anledning til å avholde lokale forhandlinger eller drøftelser i 1. avtaleår om lønns- og

arbeidsvilkår med økonomiske konsekvenser for den enkelte arbeidstaker.

Partene er enige om at disse begrensninger på den lokale forhandlingsretten i 1. avtaleår har vært nødvendig for å sikre lavere lønnsvekst og dermed gi grunnlag for å forbedre bedriftenes konkurranseevne.

Det er partenes siktemål også for 1989 å bidra til en lavere prisstigning og kostnadsvekst. Partene vil bygge på erfaringene fra det 1. avtaleår, herunder hvordan man skal forholde seg til lokal forhandlingsrett. Forøvrig viser partene til statsministerens brev av 24.2.1988».

Landsorganisasjonen vil på denne bakgrunn gå inn for at mellomoppgjøret våren 1989 gjennomføres som skissert nedenfor. Siktemålet med oppgjøret må være å bevare kjøpekraften for midlere og lavere inntekter og at konkurranseutsatte næringer skal være lønnsledende. Lavlønnsgarantien videreføres i henhold til avtalene. Spesielle tillegg gis til lavlønnte i avtaleområder utenfor LO/NHO som ikke dekkes av garantiordningen for lavlønnte.

1. LØNNSREGULERING 2. AVTALEÅR

A. Sentrale forhandlinger

De sentrale forhandlingene mellom Landsorganisasjonen og Næringslivets Hovedorganisasjon fastsetter den totale rammen for oppgjøret iberegnet lokale tariffbestemte ansiennitets- og kvalifikasjonstillegg.

I de sentrale forhandlingene mellom LO og NHO fastsettes også fordelingen av den totale rammen mellom sentrale tillegg og forbundsvise eller lokale tillegg. De sentrale tilleggene gis som et likt kronetillegg pr. dato og kan f.eks. utgjøre halvparten av den totale rammen.

Videre fastsetter disse forhandlingene rammen for eventuelle spesielle tillegg i enkelte bransjer. Se punkt D nedenfor.

B. Forbundsvise tilpasninger

Den del av totalrammen som ikke gis som kronetillegg i de sentrale forhandlingene, fordeles forbundsvist. Her kan det avgjøres om denne delen av totalrammen skal fordeles forbundsvist eller lokalt. Også disse tilleggene gis som kronetillegg.

I tilfelle uenighet mellom partene om fordelingen bringes saken tilbake til LO/NHO.

De forbundsvise tilpasninger foretas parallelt og avsluttes samtidig med de sentrale forhandlinger.

C. Lokale tilpasninger

Den del av totalrammen som det ved de forbundsvise tilpasninger er enighet om å reservere for lokal fordeling (lokal pott) er beregningsmessig

satt til et fast gjennomsnittlig kronebeløp pr. arbeidet time. Fordelingen av potten avgjøres lokalt og tillegg gis fra det tidspunkt som partene lokalt blir enige om.

Uenighet i de lokale tilpasninger bringes tilbake til partene i de forbundsvise tilpasninger.

D. Spesielle tillegg

Eventuelle spesielle tillegg fastsettes i de sentrale forhandlingene. Slike tillegg gis i bransjer med bakgrunn i positiv utvikling av lønnsomhet og produktivitet.

E. Offentlig sektor

Forhandlingene i offentlig sektor etter de samme hovedprinsipper som i LO/NHO-området og med basis i de reguleringsbestemmelser som er avtalt og som lyder i henholdsvis staten og kommunene:

Staten:

«Før utløpet av 1. avtaleår – dvs. så snart statistikken for lønnsutvikling i 1988 foreligger, ca. 1. mars 1989 – skal det på dette tidspunkt opptas forhandlinger mellom staten og Statstjenestemannskartellet om eventuell lønnsregulering for 2. avtaleår. Partene er videre enige om at forhandlingene skal føres på grunnlag av den alminnelige økonomiske situasjonen på forhandlingstidspunktet og utsiktene for 2. avtaleår, samt prisutviklingen fra 15.12.1987 til 15.12.1988 og lønnsutviklingen fra 1987 til 1988. De statstilsatte og lærernes nominelle lønnsutvikling skal vurderes i forhold til arbeidslivet forøvrig.

Partene forutsetter at stigningen i konsumprisindeksen fra desember 1987 til desember 1988 (offentliggjøres medio januar 1989) ikke skal overstige 5 pst.

I forbindelse med forhandlingene ca. 1. mars 1989 skal partene også forhandle om kompensasjon for mulig prisstigning ut over de forutsatte 5 pst».

Kommunene:

«Før utløpet av 1. avtaleår – dvs. så snart statistikken for lønnsutvikling i 1988 foreligger, ca. 1. mars 1989 – skal det på dette tidspunkt opptas forhandlinger mellom Norske Kommuners Sentralforbund og arbeidstakerorganisasjonene om eventuell lønnsregulering for 2. avtaleår. Partene er videre enige om at forhandlingene skal føres på grunnlag av den alminnelige økonomiske situasjonen på forhandlingstidspunktet og utsiktene for 2. avtaleår, samt prisutviklingen fra 15.12.1987 til 15.12.1988 og lønnsutviklingen fra 1987 til 1988.

Partene forutsetter at stigningen i konsumprisindeksen fra desember 1987 til desember 1988 (offentliggjøres medio januar 1989) ikke skal overstige 5 pst. I forbindelse med forhandlingene ca. 1. mars 1989 skal partene også forhandle om kompensasjon for mulig prisstigning ut over de forutsatte 5 pst.

Framdriften i disse forhandlingene må vurderes i forhold til framdriften i LO/NHO-forhandlingene.»

2. INDEKSFORHANDLINGER

Reguleringsbestemmelsen for 2. avtaleår i LO/NHO-området omhandler også spørsmålet om kompensasjon for prisstigning. Det heter:

«I forbindelse med forhandlingene ca. 1. mars 1989 skal partene også forhandle om kompensasjon for mulig prisstigning utover de forutsatte 5 %. På tilsvarende måte skal det forhandles om en avkorting i oppgjøret for 2. avtaleår for en lønnsvekst utover de forutsatte 5 %».

Prisene steg med 5,6 % fra desember 1987 til desember 1988, med andre ord 0,6 prosentenheter utover de forutsatte 5 %.

Den foreløpige og ukorrigerede statistikken fra NHO for voksne arbeidere i LO/NHO-området, viser at lønnsveksten på årsbasis fra 1987 til 1988 var 6,0 %. Foreløpige beregninger viser at 0,6 prosentenheter av lønnsveksten i gjennomsnitt for de 3 første kvartaler i 1988, i forhold til samme periode året før, kan føres tilbake til såkalte bransjemessige struktureffekter. I 1988 påvirker slike bransjemessige struktureffekter den statistiske lønnsveksten sterkere enn vanlig. Dessuten vil oppsigelser av arbeidere med kort ansiennitet resultere i høyere gjennomsnittslønn for de som beholder jobben. Også dette vil kunne slå ut i økt lønnsvekst for 1988 statistisk sett. Den lønnsvekst som skal legges til grunn for indeksforhandlingene må være rensset for slike ekstraordinære struktureffekter. Lønnsveksten må også renses for eventuelle bidrag fra akkord- og bonusordninger som det er gjort unntak for i Inntektsreguleringsloven. Under forhandlingene må partene være enige om korrigeringen for slike struktureffekter samtidig som tallene for 4. kvartal legges inn.

I offentlig sektor og i varehandelen har lønnsveksten fra 1987 til 1988 ikke oversteg 5 %. Dette utløser krav om kompensasjonsforhandlinger i henhold til avtalene.

3. INNTEKTSREGULERINGSLOV

Myndighetene må bidra til ordninger som forutsetter at de rammer som blir lagt til grunn innenfor hovedorganisasjonene i privat og offentlig sektor legges til grunn for de som ikke får sin inntekt regulert av landsomfattende avtaler. Andre inntekter må underlegges de samme moderasjonskrav som oppgjøret mellom de landsomfattende organisasjonene i arbeidslivet.

Oppgjøret i privat sektor

På bakgrunn av henvendelser fra partene la Regjeringen under forhandlingene fram et brev med myndighetenes bidrag i et inntektspolitisk samarbeid. Regjeringens bidrag imøtekom LO's krav på en rekke områder. Brevet lød i sin helhet:

«Det vises til møter i Kontaktutvalget og til møtet med Landsorganisasjonen og Næringslivets Hovedorganisasjon hos Statsministeren den 26. februar 1989 der grunnlaget for det inntektspolitiske samarbeidet er drøftet.

Hovedmålet for Regjeringens økonomiske politikk er å skape grunnlag for full sysselsetting og balansert vekst. Ledigheten er de siste månedene blitt høyere enn ventet. På kort sikt må ledigheten bekjempes ved ekstraordinære sysselsettingstiltak og andre tiltak knyttet til det økonomiske opplegget. På lengre sikt må sysselsettingen økes gjennom vekst bygd på bedre konkurransevne og en aktiv næringspolitikk kombinert med en forsvarlig balanse i utenriksøkonomien.

De tiltakene Regjeringen legger fram for Stortinget 3. mars innebærer en betydelig satsing for å få ledigheten ned. Den samlede effekten kan bli i størrelsesorden 30–35 000 sysselsatte og studenter/rekrutter. Dette kommer i tillegg til den økte innsats av arbeidsmarkedstiltak som var innarbeidet i det vedtatte budsjettopplegget. Det er lagt vekt på at tiltakene skal ha midlertidig karakter, at effekten av tiltakene skal komme så raskt som mulig og at de skal være samfunnsøkonomisk lønnsomme. Bl.a. blir følgende tiltak foreslått:

- En betydelig opptrapping av arbeidsmarkedstiltakene, bl.a. gjennom det nye tiltaket «arbeid for trygd». For å understøtte dette, og for å styrke helsesektoren, bevilges 750 mill. kroner til kommunesektoren. Arbeidsmarkedssektoren styrkes og det blir lagt særlig vekt på å sikre all ungdom tilbud om arbeid eller opplæring. Lærlingeordningen styrkes gjennom økte tilskuddssatser.
- Ekstraordinær økning av utlånene i Husbank I- og Landbruksbank I-ordningen, slik at det blir rom for over 4000 flere boliger under disse ordningene.
- Ekstraordinære vedlikeholdsarbeider på statlige bygg og forsering av byggeprosjekter og veiprojekter. OL-prosjekter framskyndes.
- Vesentlig økning av Kommunalbankens rammer, og økt tilskott for å bedre miljøet gjennom forsert igangsetting av renseanlegg i kommunene. Lavere renter for nye prosjekter.
- Økt inntak av rekrutter i Forsvaret til sommeren og høsten for å redusere køen for å avtjene verneplikten.
- Økt optak av studenter til høsten.
- Nedsettelse av arbeidsgiveravgiften med 0,5 pst. fra 1. mai 1989.
- Nedsettelse av investeringsavgiften med 1 pst. fra 1. mai 1989.

Regjeringen vil i Langtidsprogrammet legge fram en langsiktig politikk for å øke verdiskapningen og sikre et trygt grunnlag for sysselsetting og velferd. Det vil bli lagt fram en egen stortingsmelding om næringspolitikken med nærmere retningslinjer for vekst og fornyelse i næringslivet. Regjeringen vil følge opp dannelsen av Norsk Venture. I penge- og kredittpolitikken og ved utforming av statsbankenes rammevilkår vil det bli lagt vekt på tilgangen på risikokapital til næringslivet. I konkurransen om kontrakter på kontinentalsokkelen vil Regjeringen sørge for at hensynet til sysselsettingen og norsk industri tillegges stor vekt.

Det arbeides med sikte på å tilby kraftkontrakter som kan gi nye investeringer i industrien.

En bedring av konkurransevnen krever en kostnadsvekst som er lavere enn hos våre handelspartnere. Dette stiller krav både til lønns- og produktivitetsutviklingen.

Regjeringen har fulgt opp de ønsker om lavere renter som kom fram under inntektsforhandlingene i 1988. Norges Banks renter er i alt senket med 2,8 pst. siden mai 1988. Det er lagt økt press for å sikre en oppfølging i form av reduserte utlånsrenter fra bankene. I de siste uker er det registrert en klar nedgang i bankenes utlånsrenter. Regjeringen vil fortsette å legge forholdene til rette for videre rentenedgang så langt utenriksøkonomien gir rom for det. Moderate inntektsoppgjør er viktige også i denne sammenhengen.

De tiltakene Regjeringen gjennomførte i forbindelse med oppgjørene i 1988 var betinget av at en for 1989 siktet mot en lavere prisstigning og en kostnadsvekst som ikke var høyere enn hos våre handelspartnere, jfr. Statsministerens brev av 24.2.88. Også i protokollen vedr. inntektsoppgjøret 1988 mellom LO og NHO ble det gitt uttrykk for at det var partenes siktemål også for 1989 å bidra til lavere prisstigning og kostnadsvekst.

Regjeringen forutsetter at organisasjonene inngår en forpliktende avtale om et oppgjør som sikrer at kostnadsveksten gjennom 1989 holdes lavere enn hos våre handelspartnere.

Det har i Regjeringens kontakt med partene kommet fram ulike syn på behovet for en ny midlertidig lov om innteksregulering. Etter at det under hovedforhandlingene er blitt klart at det er en forutsetning for gjennomføringen av oppgjøret, vil regjeringen foreslå en ny midlertidig lov som regulerer inntekter og utbytte i annet avtaleår, 1. april 1989 – 31. mars 1990.

Loven forutsettes å understøtte de tariffavtaler organisasjonene inngår og å sikre at samme moderasjon blir gjort gjeldende for andre inntekstakere.

Utformingen av loven drøftes med organisasjonene».

Den 27. februar ble det enighet om en avtale for 2. avtaleår mellom LO og NHO. Avtalen har følgende hovedpunkter:

- Med virkning fra 1. april 1989 gis alle voksne arbeidstakere et generelt tillegg på kr. 1,50 pr. time.
- Med virkning fra 1. april 1989 gis det også et forbundsvist timetillegg på kr. 1,50, unntatt er en del områder hvor det istedet ble avtalt å føre lokale tilpasningsforhandlinger.
- Med virkning fra 1. april 1989 gis det et ekstra tillegg på kr. 1 pr time i bedrifter hvor fellesoverenskomsten for treforedlingsindustrien, fellesoverenskomsten for elektrokjemisk industri, fellesoverenskomsten for Norsk Hydro og overenskomsten for Hydro Aluminium er gjort gjeldende.
- Lavtlønnsгарантиen og tilsvarende ordninger skulle videreføres i henhold til overenskomstene.
- Det skulle ikke være adgang til å avholde lokale forhandlinger eller drøftinger i 2. avtaleår om forbedringer av lønns- og arbeidsvilkår.
- Partene konstanterte dessuten at stigningene i konsumprisindeksen fra desember 1987 til desember 1988 på 5,6 % sammenholdt med lønnsveksten fra 1987 til 1988 ikke ga grunnlag for forhandlinger hverken om kompensasjon eller om avkorting i oppgjøret for 2. avtaleår.

I avtalen var det også et punkt som sier at partene forutsetter at forhandlingsresultatet mellom LO og NHO blir retningsgivende for hele arbeidsmarkedet.

Offentlig sektor

I *statssektoren* ble det den 27. februar enighet mellom Staten og Stats-tjenestemannskartellet, YS-seksjon Stat og Norsk Lærerlag om følgende forslag til avtale:

- Med virkning fra 1. april 1989 økes samtlige trinn på hovedlønnstabellen med kr. 7 150,- pr. år.
- Innenfor en ramme på 0,1 % av lønnsmassen, beregnet på årsbasis, kan det føres sentrale forhandlinger etter punkt 5 B i hovedtariffavtalen.

I *Kommunesektoren* startet også forhandlingene den 25. februar. Den 28. februar kom Kommunenes Sentralforbund fram til en avtale med Akademikerforeningene i kommunene, mens det ble brudd i forhandlingene med LO's forhandlingssammenslutning i kommunene og Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund-seksjon kommune. Oppgjøret for disse organisasjonene gikk til frivillig lønnsnemd. Landsorganisasjonen kritiserte sterkt de tilbud som Kommunenes Sentralforbund satte fram. Dette tilbudet hadde en profil og en ramme som klart brøt med det som ellers var lagt til grunn både i privat og statlig sektor. LO kunne bare konstatere at Kommunenes Sentralforbund stilte seg utenfor det inntektspolitiske samar-

beidet som partene ellers hadde akseptert som grunnlag for årets oppgjør. Kjennelsen i lønnsnemda gikk ut på at det skulle gis et tillegg på kr. 7 150,- pr. år. Akademikerforeningene i kommunene aksepterte senere at de samme reguleringsbestemmelser som følger av kjennelsen også skulle gjøres gjeldende for deres medlemmer.

Midlertidig lov om regulering av inntekter og utbytte

Under avtaleforhandlingene ble det klart at det var en forutsetning for gjennomføringen av oppjøret at Regjeringen foreslo en ny midlertidig lov som skulle regulere inntekter og utbytte i 2. avtaleår. I samsvar med de inngåtte tariffavtaler, ble det gitt større åpning for lokal lønnsutvikling, men innenfor klart fastsatte rammer. Videre ble det ut fra erfaringer med lov om inntekts- og utbyttereulering som var sammenfallende ved 1. avtaleår, gjort enkelte mindre endringer i den nye loven. Dette ble først og fremst gjort for å åpne for visse justeringer på enkelte begrensede områder for å unngå for stor stivhet ved en regulering over 2 år.

Lavlønnsfondet

Styret har i perioden bestått av:

Yngve Hågensen, LO, formann, Olav Magnussen, NHO, Erik Aagaard, NHO, Ole Knapp, LO, Einar Hysvær, NNN, og Tor Harald Berg, LO, fast sekretær.

Nedtrappingen av Lavlønnsfondet skjer i samsvar med avtalt nedtrappingsplan.

Premieinntektene har vært noe lavere enn forventet.

Dette er imidlertid kompensert ved høyere finansinntekter, samt at bedriftenes refusjonskrav ligger noe under det som var forutsatt i nedtrappingsplanen.

Lavlønnsfondets økonomiske stilling må anees tilfredsstillende.

2. Arbeids- og næringslivet

Industripolitikken

Fallet i innenlandsk etterspørsel har ført til produksjonsnedgang i de hjemmemarkedsorienterte delene av industrien siden inngangen til 1987, samtidig som produksjonen i eksportindustrien har tatt seg sterkt opp igjen etter fallet på 9 % fra 1984 til 1986. Den samlede industriproduksjonen har vært avtagende siden begynnelsen av 1988 som følge av noe lavere vekst i eksportindustrien, der kapasitetutnyttelsen etter hvert har blitt svært høy. I resten av industrien har nedgangen vært sterkere. På årsbasis avtok produksjonen i industri og tradisjonelt bergverk med 1,3 % i 1988. De foreløpige tallene for 1989 kan tyde på at nedgangen i industriproduksjonen er i ferd med å stoppe opp. Det skyldes først og fremst vekst i produksjonen i hjemmekonkurrerende industri.

Industriproduksjonen har utviklet seg svakt i en årrekke, og LO har derfor ved en rekke anledninger pekt på behovet og nødvendigheten av nyinvesteringer og nye etableringer i norsk industri. LO har understreket at både myndigheter og næringslivet nå må vise sitt ansvar, slik at vi kan få ny vekst i industrien, og da spesielt i den konkurransutsatte delen.

Fortsatt er kapitalforsyningen til næringslivet et stort problem, og behovet for langsiktig risikokapital er nødvendig for at vi skal få nye investeringer. Norsk Venture AS er nå etablert, og det er forventet at det i løpet av første halvår i 1990 skal gå inn med de første investeringene.

LO har med sine moderate lønnsoppgjør, både i 1988 og 1989, bidratt til en gunstig pris- og kostnadsutvikling i de siste årene. I tillegg antas konkurranseevnen i norsk industri å bli bedret med ca. 3 1/4 %, som både skyldes de moderate oppgjørene og økt produktivitet.

Norsk næringsliv står overfor store utfordringer i forbindelse med gjennomføringen av EF's indre marked og EFTAs tilpasning til dette. En av hovedoppgavene ved etableringen av det indre marked er nedbygging av tekniske handelshindringer, slik at man kan oppnå friere flyt av varer. Standardiseringsarbeidet er et sentralt element i denne prosessen. Standarder vil spille en meget sentral rolle i utformingen av det fremtidige Europa, og arbeidet går i meget raskt tempo. Standarder vil gripe inn i alle sammenhenger ved å fastsette kriterier for produktutførelse, kvalitets- og sikringssystemer, sikkerhet, helse og miljø, for å nevne noen områder.

Det foreligger en avtale med EFTA og de europeiske standardiseringsorganene CEN/CENELEC som forplikter Norge til å bytte ut norske standarder med tilsvarende Europeiske innen 6 måneder etter at de europeiske

er vedtatt. Gjennom vårt medlemskap i CEN/CENELEC har vi muligheter for å påvirke utformingen og nivået på standardene. LO har derfor pekt på behovet for økte ressurser til dette arbeidet. Det er viktig at myndighetene engasjerer seg sterkere, slik at kravene til helse, miljø og sikkerhet blir ivarettatt.

For næringslivet har standardene tradisjonelt vært et viktig hjelpemiddel til å regulere forholdet mellom kjøper og selger. Standardiserte spesifikasjoner bidrar til entydige avtaler, og rasjonell produksjon som gir vesentlige kostnadsbesparelser. Med den frie handel som er målsettingen ved etableringen av EF's indre marked, vil norske produsenter og andre leverandører bli underlagt krav i de europeiske standardene, både ved eksport til andre land og i den økte konkurransen på hjemmemarkedet. Norske produsenter og eksportører kan bidra til at standardene passer også for deres produkter dersom de er villig til å satse på deltakelse i utviklingen av standardene. Uansett må de tilpasse seg de europeiske standardene etter hvert som de kommer.

Økt satsing på forskning og utvikling er et viktig element for vekst og omstilling i økonomien. De offentlige utgiftene til FOU har økt med ca. 22 % reelt fra 1986 til 1989.

Internasjonale sammenligninger viser at utgiftene til FOU i Norge nå ligger høyt sammenlignet med andre land med tilsvarende verdiandel for teknologiintensive produkter i forhold til samlet eksport av industrivarer. Vi ligger imidlertid fortsatt lavere enn andre land som har mer avansert og teknologiorientert eksport. Dersom Norge skal bli mindre avhengig av råvarebasert industri er det nødvendig å fortsette den sterke satsingen på forskning og utvikling. Dette har LO understreket ved en rekke anledninger.

Industri- og næringspolitikk står meget sentralt i LOs arbeid. LO har et eget fast utvalg for Industri, Olje og Energi, og utvalget er nærmere omtalt på andre steder i beretningen.

LO har også et aktivt engasjement i forhold til energi- og miljøpolitikken, og spesielt i 1989 har LO satt miljøpolitikken på dagsorden. Miljøavgifter kommer til å få økt betydning i miljøpolitikken framover. LO har i den anledning pekt på at ved bruk av miljøavgifter må aktørene få tid til de nødvendige omstillinger, slik at man får en riktig balanse mellom arbeidsplasser og miljøhensyn.

Norsk næringsliv står overfor mange utfordringer i 90-åra. Et nært samarbeid med de ansatte er et viktig element for å lykkes. Fortsatt vil det være slik at uansett hvor langt vi kommer i den teknologiske utviklingen vil alltid de menneskelige ressursene være de viktigste.

Hovedavtalen LO – NHO

Forhandlingene om revisjon av Hovedavtalen mellom LO og NHO var ikke slutført idet Beretningen gikk i trykken. Avtaleutkastet vil bli behandlet i LOs representantskapsmøte 13. februar 1990. Det henvises derfor til protokollen fra dette møtet.

Hovedavtalens Bedriftsutviklingstiltak

Somen følge av endringer i Hovedavtalen, ble arbeidet med Hovedavtalens Bedriftsutviklingstiltak (HABUT) og virksomheten til Samarbeidsrådet LO/N.A.F. omorganisert fra og med 1986. Fra Samarbeidsrådet ble det, som høyeste organ, etablert et Råd med tre medlemmer fra hver av organisasjonene med fast møtende varamenn. Rådet møtes minst én gang pr. år.

Styret for Hovedavtalens Bedriftsutviklingstiltak er samtidig styre for Samarbeidsrådets aktiviteter. Til å ivareta den daglige virksomhet og forberede styrets arbeid har en for hver av ordningene – henholdsvis Tilleggsavtale I og Samarbeidsrådet – egen sekretær som sammen med hovedorganisasjonenes samarbeidsmedarbeidere utgjør et felles sekretariat. Dette behandler de saker som er delegert fra styret, tar initiativ til felles tiltak, følger opp igangværende prosjekter og sørger for informasjon og kontakt både med partene på bransjeplan, bedriftsplan og distriktsplan.

Virksomheten i 1989

Styret har i løpet av året hatt seks møter og behandlet i alt 41 saker. De fleste av sakene har vært søknader om økonomisk støtte til kartleggingskonferanser, bedriftsutviklingstiltak og stipendiatorordninger, her med en betydelig økning vedr. kartleggingskonferanser. Styret har også i perioden foretatt en evaluering av avtalen med tanke på Hovedavtaleforhandlingene. Det ble avvirket en studietur til USA for styrets og sekretariatets medlemmer med tanke på utveksling og erfaringer mellom Norge og USA.

Etter at sekretariatet fikk delegert fullmakt fra styret til å foreta mindre og mer rutinemessige bevilgninger, har sekretariatet i tillegg til løpende kontakt hatt 18 møter, hvor styresaker har blitt forberedt og hvor det er gitt bevilgninger til bedriftsinterne samarbeidskurs og kartleggingskonferanser.

Fellestiltak i organisasjonenes regi

Sekretariatet og prosjektmedarbeiderne, med assistanse fra LOs og NHOs distriktskontorer eller forbund og landssammenslutninger, har gjennomført fellestiltak når det gjelder oppfølging, informasjons- og erfaringsspredning og andre fellestiltak.

- Av felles tiltak som er gjennomført kan nevnes:
- Oppfølging av utviklingsstipendiatene ved den enkelte bedrift og ved stipendiatsamlinger
 - Erfarings- og informasjonskonferanser med presentasjon av bedrifts- utviklingsprosjekter.
 - HABUT-konferanser, Forskning for bedriftsutvikling og medvirkning (kontakt og samarbeid mellom bedriftsutviklingsprogrammer og forskningsinstitusjoner).
 - Møter med partene og stipendiatene på bedriften ved start av prosjekter.
 - Det er også i år utgitt kortrapporter med beskrivelser av bedriftsutviklingstiltak. Disse er sendt til ledelse og tillitsvalgte i NHO-bedrifter med 20 ansatte eller flere. Rapportene sendes også samtlige LO-forbund fortløpende.
 - Styret og sekretariatet har lagt vekt på at partene innen den enkelte bransje, evt. det enkelte distrikt, etter hvert skal ta større ansvar for aktiviteter innenfor Hovedavtalens Bedriftsutviklingstiltak. I denne forbindelse er det bl.a. arrangert felles konferanser for representanter fra forbund og landssammenslutninger.
 - For utviklingsstipendiater under Tilleggsavtale I som er organisert i LO-forbund, ble det i desember arrangert en egen konferanse for erfaringsutveksling. Til konferansen var også innbudt klubbformennene ved de respektive bedrifter og representanter fra de berørte forbund.
 - I 1989 ble det gjennom HABUT gitt økonomisk støtte til 48 bedriftsvise kartleggingskonferanser i enkeltbedrifter, og 7 utviklingsstipend. Videre er det gitt bevilgning til 4 bedriftsvise utviklingsprosjekter.

Samarbeidsrådet LO/N.H.O.

Rådet har hatt følgende medlemmer:

Fra Landsorganisasjonen i Norge:
leder Leif Haraldseth, Rådets nestleder 1989
leder Sidsel Bauck, Handel og Kontor
sekretær Yngve Hågensen
varamedlem sekretær Ingunn Olsen

Fra Næringslivets Hovedorganisasjon:
adm.dir. Egil Myklebust, Rådets leder 1989
viseadm.dir. Lars Chr. Berge
adm.,dir. Alfred S. Hauge
varamedlem direktør Lars A. Ødegaard

Sekretariatsleder:
Arnold Johannessen

Som saksforberedende organ fungerer fellessekretariatet for HABUT (Hovedavtalens Bedriftsutviklingstiltak) og Samarbeidsrådet.

Sekretariatet har hatt følgende sammensetning:
sekretariatsleder Arnold Johannessen, LO
sekretær Ingunn Olsen, LO
sekretariatsleder Olaf Stene, NHO
cand.polit. Carl Huitfeldt, NHO

Samarbeidsrådet har i 1989 holdt ett møte for å behandle regnskap, budsjett, kurs og konferanser.

Løpende saker blir ivaretatt av sekretariatet og styret for Tilleggsavtale I, som også er styret for Samarbeidsrådet.

Kurs/konferanser

Det har vært holdt seks Felleskurs om samarbeidsforhold. Det samlede antall deltakere var 142 fra 45 bedrifter. Regnet fra og med to prøvekurs i 1971 og frem til utgangen av 1989 har samlet antall deltakere vært 4 672 fra 1 515 bedrifter på i alt 144 kurs.

En har også i 1989 hatt med bedrifter med mellom 20 og 50 ansatte som har opprettetsamarbeidsorganer og som har gitt uttrykk for at de er interessert i en videre utvikling i bedriftene, enten etter Tilleggsavtale I eller Hovedavtalens del B.

Det har vært avviklet seks konferanser for bedriftenes arbeidsmiljøutvalg. Det samlede antall deltakere på AMU-konferansene i 1989 var 183 fra 42 bedrifter. I alt har det vært avviklet 77 AMU-konferanser med 3 134 deltakere fra 640 bedrifter. Foranstående gjelder fra starten i 1979 og ut året 1989.

Ett kurs er avholdt for bedriftenes styrerepresentanter. Det har i alt vært avholdt 41 konferanser med 1 246 deltakere fra 390 bedrifter.

Av Felleskurs, AMU-konferanser og Styrekonferanser er det til sammen, fra 1971 og til i dag, avholdt 262 kurs/konferanser med til sammen 9 052 deltakere fra 2 545 bedrifter. I samme tid er det avlyst 13 Felleskurs, 6 AMU-konferanser og 6 Styrekonferanser.

Bedriftsbesøk

Etter henstilling har det vært avlagt sju bedriftsbesøk. I de fleste tilfeller har det vært møter med bedriftenes BU. Møtene har behandlet Samarbeidsorganenes arbeidsområde, hjelp til programopplegg for internskole-ring, forståelse av avtalen og representasjon i BU.

Bedriftsinterne kurs

I løpet av 1989 har sju bedrifter søkt om økonomisk refusjon i forbindelse med internatkurs/konferanser etter foreliggende retningslinjer. En bedrift har fått avslag og en er overført til HABUT. Det er ialt bevilget kr. 264 532,-.

Med midler fra Samarbeidsrådets budsjett er det bevilget midler til tre produktivitetskonferanser i organisasjonenes felles regi.

Bedriftslære

Etterspørselen etter «Bedriftslære» har stagnert noe, men fremdeles sendes det ut eksemplarer til skoler, bedrifter og forbundsområder.

Regnskapslære

Den reviderte utgaven foreligger nå under navnet «Økonomi og regnskap for bedrift og ansatte».

Konsekvensanalysen

er solgt i 1 120 eksemplarer, og av *videoen*: «Bedriftsutvikling mot år 2000» er det solgt 15 og leid ut 4.

Samarbeidsrådet DKT – LO

Etter henstilling fra fellesmøte mellom Opplysnings- og Utviklingsfondets styre og Samarbeidsrådet DKT – LO i protokoll 1/77, har partene også for 1989 oppnevnt de samme personer til de to organer. Opplysnings- og Utviklingsfondets styre og Samarbeidsrådet DKT – LO har i perioden hatt følgende sammensetning:

Fra Landsorganisasjonen:

Yngve Hågensen, LO, Sidsel Bauck, Handel og Kontor, Bjørn Engebretsen, Handel og Kontor.

Vararepresentanter:

Rolf Frøysland, Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbundet, Svein Fjæstad, Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet, Ruth Samuelsen, Norsk Arbeidsmandsforbund.

Fra Den Kooperative Tarifforening:

Thor A. Johansen, Kjetil Bull, Bjørg Brattekkås.

Vararepresentanter:

Joar Eikås, Trond Lunde, Hans Hodt.

Yngve Hågensen har vært formann og Thor A. Johansen nestformann i perioden.

Samarbeidsrådet har hatt fire møter og har behandlet 24 saker.

Av de viktigste sakene kan nevnes:

- Regnskap og beretning for 1988.
- Samarbeidsrådets oppgaver og arbeidsplan.
- Spørreundersøkelsen i regi av FAFO om samarbeidsforholdene i S-lag.
- Organisering og gjennomføring av samarbeidsprosjekter med støtte fra Samarbeidsrådet.
- Bedriftsdemokrati – mer enn samarbeidsorgan og skoloring?
- Budsjett og arbeidsplan for 1990.

Opplysnings- og Utviklingsfondet DKT – LO

I medlemskontingent er det for 1989 innbetalt kr 4 943 814,- til OU-fondet DKT – LO.

Det er overført til partene tilsammen kr 3 000 000,- og til Samarbeidsrådets virksomhet (fellestiltak) kr 2 400 000,-.

Revisjon

er utført av Revisjonsfirmaet Nordaudit Oslo A/s.

Faglig utvalg DKT – LO

Faglig utvalg består av to representanter fra hver av partene. Partene oppnevner selv sine representanter. Utvalget har ansvar for planlegging, innhold og gjennomføring av vedtatte tiltak. Innenfor rammen av vedtatte regler behandler utvalget søknader om økonomisk støtte til lokale tiltak. Utover dette er utvalget et rådgivende og innstillende organ overfor Samarbeidsrådet. I perioden har utvalget bestått av:

Fra Den Kooperative Tarifforening:

Joar Eikås, Edgar Brotangen.

Fra Landsorganisasjonen i Norge:

Yngve Halvorsen, HK, Helge Egeland, NNN.

Joar Eikås har vært formann i perioden. Utvalget har hatt 12 møter og behandlet 76 saker.

Av de viktigste sakene nevnes:

- Søknader om økonomisk støtte til lokale tiltak.
- Arbeidsplan for 1989 og 1990.

- Oppfølging av FAFO-undersøkelsen om samarbeid i kooperative bedrifter.
- Bedriftsutvikling – ny teknologi – rapporter fra arbeidsgruppen.
- Forberedelse og gjennomføring av Brukerkonferansen 1989.
- Materiellutvikling – «Råd og tips» til bedriftsinterne samarbeidstiltak.

Administrasjonsutvalget:

Består av Samarbeidsrådets formann og nestformann. Sekretariatets ledelse deltar i møtene. Utvalget behandler administrative saker, personalsaker og lønnsfastsettelse. Utvalget innstiller overfor Samarbeidsrådet i saker som ikke er tillagt andre organ.

Utvalget har i perioden bestått av:

Yngve Hågensen, formann, Thor A. Johansen, nestformann, Herlof Gjerde, sekretær.

Administrasjonsutvalget har hatt fem møter.

Sekretariatet:

Ansatte i perioden: Herlof Gjerde, Grete Kjellstrøm.

Økonomisk støtte til lokale tiltak

En av Samarbeidsrådets arbeidsoppgaver slik det framgår av Hovedavtalens paragraf 44 er:

- Å bidra til at det enkelte bedriftsutvalg/samarbeidsutvalg arbeider best mulig. Det skal oppmuntre til opplæringstiltak som vil fremme samarbeidet, og til å drøfte spørsmål om demokrati på arbeidsplassen.

Det er vedtatt retningslinjer for økonomisk støtte til lokale samarbeidstiltak. Hensikten med tiltak som gis økonomisk støtte skal være å:

- Gi de ansattes tillitsvalgte og bedriftsledelsen opplæring og utviklingsmuligheter med sikte på å skape samarbeidsformer til beste for alle i bedriften.
- Utvikle samarbeidet i bedriften, eller deler av denne.
- Drive forsøk med samarbeidsformer.

Av temaer som har vært behandlet kan nevnes:

- De ansattes rettigheter og plikter.
- Bedriftens utvikling de nærmeste år framover.
- Kommunikasjon og samarbeid.
- Strategiplanarbeid i egen bedrift, rammer og retningslinjer.
- Hva vil vi og hvordan skal vi komme dit?
- Hovedavtalens og overenskomstens bestemmelser.
- Regnskaps- og budsjettforståelse.

- Bedriftens sterke og svake sider.
- Bedriftsintern opplæringsplanlegging.
- Svinn, kontroll og kundebehandling.
- Samarbeidsforhold innen ulike grupper i bedriften – motivasjon.
- Arbeidsreglementer og rutiner.
- Kan informasjon og økt samarbeid gjøre inntjeningsnivået og bedriften bedre for derigjennom å oppnå en bedre lønnsnivå.
- Hvordan kan bedriften opprettholde konkurransevnen og styrke inntjeningsnivået i en tid med kortere arbeidstid og lengre åpningstider.
- Bonuslønn/alternative lønnsystemer.
- Arbeidsmiljøspørsmål.

Samarbeidsprosjekter

Hensikten med samarbeidsprosjektene skal være å gi økonomisk og faglig hjelp til bedrifter som over tid vil planlegge og drive systematisk arbeid med å:

- Finne fram til arbeidsformer som utvikler og legger til rette slik at alle ansatte, gjennom medinnflytelse og samarbeid bidrar med sine erfaringer og sin innsikt til å skape de økonomiske forutsetninger for bedriftens fortsatte utvikling og for trygge og gode arbeidsforhold til beste for såvel bedriften som arbeidstakerne.

I 1989 har vi hatt fire samarbeidsprosjekter i gang.

Kurs i Lov- og avtalebestemmelser

Kursene i «Lov- og avtalebestemmelser» er grunnsteinen i alle Samarbeidsrådets aktiviteter.

Målet med kursene er:

- Å gi en generell orientering om de Lov- og avtalebestemmelser som berører forholdet mellom ledere og de ansattes tillitsvalgte.
- Å legge til rette for diskusjon mellom deltakerne om samarbeidsforhold.
- Å utveksle erfaringer om praktiske løsninger på problem og oppgaver innen områder som reguleres av lover og avtaler.

Målgruppen for kursene er:

Bedriftens daglige leder, leder med personalansvar og de ansattes tillitsvalgte.

Bedriftsutvikling – ny teknologi

Samarbeid om bedriftsutvikling

På brukerkonferansen la «Arbeidsgruppen – samarbeid om bedriftsutvikling» – fram sitt foreløpige forslag. Endelig forslag til innstilling vil foreligge til første møte i Samarbeidsrådet høsten 1990.

Arbeidsgruppen har bestått av

Hans Hodt, Den Kooperative Tarifforening, Arve Nielsen, Handel og Kontor i Norge, Willy Bendiksen, NKL's EDB avd., Gunnar Jan Hansen, Landsorganisasjonen i Norge, Grete Kjelstrøm, Sekretariatet.

Gruppens mandat er som følgende:

«Med utgangspunkt i den foreliggende rapport fra arbeidsgruppen «ny teknologi» gis gruppa i oppdrag å utvikle kurs og prosjektmateriell og å ferdigstille dette etter at prøveprosjektene er gjennomgått.»

Det ble i 1989 igangsatt to prøvekurs for til sammen fire bedrifter.

Programmet er delt i flere faser, hvorav noen skjer i Samarbeidsrådets regi og noen i de lokale parters regi.

- 1 Informasjon og avtale om deltakelse.
- 2 Gjennomføring av en spørreundersøkelse blant alle ansatte.
- 3 3 dagers samling.

Gjennomgang av arbeidsform. Utarbeidelse av handlingsplan – organisering og temaer.

- 4 Gjennomføring.
- 5 Erfaringssamling – evaluering.

Arbeidsgruppen vil innen sommeren 1990 avlegge rapport om prøvebedriftene. Programmet oppfatter vi å ha fått den ønskede form, mens det er for tidlig å konkludere, i forhold til behovet for oppfølgingen og tiltak for at programmet skal være lokalt og selv-styrt.

Programmet forutsetter at partene på bedriften kjenner det Lov- og avtaleverk Samarbeidsrådet bygger sin virksomhet på og at begge parter mener sine interesser tjent ved å utvikle samarbeidet og bedriften i fellesskap.

Tilbud om deltakelse vil bli gitt i 1990 til kooperative bedrifter.

FAFO-undersøkelse om samarbeidsforhold i samvirkeleg

Under planleggingskonferansen 1987 ble det reist spørsmål om å gjennomføre en undersøkelse om hvordan samarbeidet er organisert og fungerer. Etter behandling i faglig utvalg og Samarbeidsrådet, ble FAFO engasjert til å gjennomføre undersøkelsen.

Samarbeidsrådet og Faglig Utvalg arbeider med tiltak som kan bidra til å rette opp de svakheter ved samarbeidet som rapporten avdekker. Dette vil bli en av hovedoppgavene i 1990.

FAFO-rapporten blir straks over nyttår sendt i et eksemplar til både ledelsen og ansattes tillitsvalgte i de kooperative bedrifter.

Brukerkonferansen 1989

Samarbeidsrådets brukerkonferanse ble holdt 13.–14. september på Thorbjørnsrud kurs- og konferansesenter.

Til konferansen møte

6 representanter uttatt av LO, tillitsvalgte i koop. bedrifter,

6 representanter uttatt av DKT, ledere i koop. bedrifter.

Det generelle inntrykket fra brukerkonferansen er en positiv holdning til Samarbeidsrådets virksomhet. Situasjonen i varehandelen generelt og i Samvirkelagene spesielt stiller krav til samarbeidet for at kooperasjonen skal overleve og arbeidsplasser sikres.

Presentasjonen av FAFO's undersøkelse av samarbeidet i samvirkelagene avdekker at det mangler mye på at samarbeidsorganene, særlig SU, fungerer godt i den enkelte bedrift. Det ble stilt spørsmål om organiseringen er hensiktsmessig. Noen mente at systemet med SU/AMU i tillegg til det ordinære samarbeidet mellom ledelse og tillitsvalgte virket «overorganisert», særlig i mindre samvirkelag.

Samarbeidsrådets kursvirksomhet var det stort sett oppslutning om, likeså samarbeidsprosjektene. Redegjørelsen om «Samarbeid om bedriftsutvikling ble godt mottatt.

Det ble hevdet at mulighetene for støtte til lokale tiltak var lite kjent.

Opplæringsrådet for handelen

Samarbeidsrådet er sekretariat for Opplæringsrådet som består av representanter fra LO, Handel og Kontor, Handelens Arbeidsgiverforening, Den Kooperative Tarifforening og Statens arbeidstilsyn.

Opplæringsrådet for handelen har rettighetene til studiematerialet «Vår jobb».

3. Sosialpolitikk

Inntektsregulering for pensjonistene

ORDINÆR TRYGDEREGULERING 1989

I samsvar med regler for kontaktutvalgene mellom Regjeringen og Norsk Pensjonistforbund og Landsorganisasjonen i Norge fant det sted drøftinger/forhandlinger mellom Regjeringen og Norsk Pensjonistforbund og Landsorganisasjonen i Norge om regulering av grunnbeløpet i folketrygden og om regulering av pensjonsytelsene pr. 1. mai 1989.

Norsk Pensjonistforbund og Landsorganisasjonen i Norge la frem sine krav til pensjonsreguleringen 23. februar.

Norsk Pensjonistforbund og Landsorganisasjonen i Norge la frem følgende krav til reguleringen av pensjonene med virkning fra 1. april 1989:

1. Stortingets reguleringsbestemmelser må følges

Organisasjonene krevde at Trygdeoppgjøret 1989 ble gjennomført i samsvar med «Bestemmelsene om regulering av grunnbeløpet til folketrygden», fastsatt av Stortinget 17. juni 1966 med hjemmel i lov om folketrygd § 6–2, endret av Stortinget ved vedtak av 3. februar 1981.

Bestemmelsene her er flg.:

- a) i forhold til endring i prisnivået uttrykt ved konsumprisindeksen og
- b) med sikte på å gi pensjonistene andel av den alminnelige velstandsøkning.

2. Det tekniske beregningsgrunnlag

Prisstigningen fra 1986 til 1987 var på 8,7%, mens prisstigningen fra 1987 til 1988 ble på 6,7%.

Tilbakeføres den regulering av grunnbeløpet som ble foretatt pr. 1. januar 1988 til 1. mai 1987 som dette var etterregulering for, hadde vi en gjennomsnittlig økning av grunnbeløpet på kun 4,2% fra 1987 til 1988. Økningen på 6,7 % innebar at kr 1 983,20 ble lagt på grunnbeløpet pr. 1. mai 1988, slik at dette ble på kr 32 983,20.

Realisert utvikling for minstepensjonistene innebar nedgang i disponibel realinntekt for enslige og ektepar på 1,9 % fra 1986 til 1987. For 1987–88 innebar denne form for beregning at disponibel realinntekt for enslig stod stille mens forbedringen ble på 0,3% for ektepar.

Realisert utvikling for lønnsutvikling i alt og for industri og stat for seg, innebar negativ reallønnsendring fra 1987 til 1988. Det ble derfor ikke reist krav om velferdskompensasjon for pensjonistene ved årets regulering. Forrige regulering innebar sterkere underkompensasjon for minste-

pensjonistene enn for andre grupper vurdert etter skatt. Det ble derfor avrundet grunnbeløpsregulering oppover til kr 2 100,-.

3. *Priskompensasjon 1988 ble ihht reglernes pkt. a*

Organisasjonene krevde at det gas kompensasjon for prisstigningen i 1988 i samsvar med reguleringsbestemmelsenes pkt. a. I dette tidsrom var prisstigningen 6,7%.

På dette grunnlaget krevde organisasjonene at prisstigningen ble kompensert med en økning på 2 100,- i grunnbeløpet fra 1. april 1989, dvs. en økning i grunnbeløpet fra kr 31 000,- til kr 33 100,-.

4. *Forsørgertillegg*

Norsk Pensjonistforbund og Landsorganisasjonen krevde at grunntel-sesssystemet til minstepensjonistene allerede fra denne regulering ble lagt om slik at minstepensjonist som forsørget ektefelle fikk samme ytelse som ektepar der begge er minstepensjonister. Ved lønnsoppgjøret i 1988 ble det gitt lavtlønnstillegg til spesielle grupper. Gift minstepensjonist med forsørgelse av ektefelle er den gruppe blant minstepensjonistene som gjennomsnittlig vurdert kom dårligst ut av 1988. Denne gruppen fikk nedgang i realdisponibel inntekt fra 1987 til 1988, mens enslige minstepensjonister og minstepensjonistektepar holdt tritt med prisutviklingen når realisert utvikling ble vurdert.

5. *Skattereduksjonsregel*

Organisasjonene påpekte at minstepensjonistene måtte sikres skattefri-het ved hjelp av en ny skattereduksjonsregel.

6. *Ad.hoc. utvalg til utredning om skattespørsmål for pensjonister*

Organisasjonene krevde at det ble nedsatt et ad.hoc. utvalg for å se på virkningen av skatteomleggingen og eventuelle utilsiktede virkninger for pensjonistene i 1989.

7. *Selvstendig trygdeoppgjør*

Det ble foreslått opptatt forhandlinger om å innføre bestemmelser som sikret organisasjonene rimelig tid til behandling av trygdeoppgjøret. Det ble foreslått innført bestemmelser som sikret at trygdeoppgjøret ble frem-lagt for Stortinget i egen stortingsproposisjon.

Regjeringens forslag:

«Grunnbeløpet økes med kr 1 700 til kr 32 700 på årsbasis fra 1. april 1989. Dette innebærer en økning på 5,4 % for enslige og ektepar som er minstepensjonister. I tillegg vil minstepensjonist som forsørger ektefelle

bli likestilt med ektepar der begge er minstepensjonister fra 1. juli 1989. Dette innebærer en økning på 29,4 % for denne gruppen i forhold til dagens ytelser.

Skattereduksjonsregelen endres i tråd med presisering av pkt. 5».

Regjeringen inviterte organisasjonene til et eget drøftningsmøte i Finansdepartementet for å få avklart forhold som nevnt i punkt 6, om utilsiktede virkninger av skatteomleggingen.

Organisasjonene fant ut fra en helhetsvurdering at forslaget kunne godtas i og med at kravet om likestilling av minstepensjonist som forsørget ektefelle med minstepensjonistektepar ble imøtekommet.

Sykepenger for arbeidstakere

Av St.prp. nr. 1-89/90 framgikk det at det i lengre tid hadde vært en markert økning i sykefraværet og sykepengeutgiftene. På denne bakgrunn fremmet Regjeringen Harlem Brundtland et budsjettforslag for 1990 som var basert på at det ble gjennomført tiltak som begrenset sykepengeutgiftene med 500 mill. kroner regnet fra 1. mai 1990. I tillegg nr. 3, St.prp. nr 1 - viderefører Regjeringen Syse dette i sitt statsbudsjett. I dette er det lagt opp til å spare 500 millioner kroner i utgifter regnet fra 1. juli 1990.

Regjeringen Harlem Brundtland oppnevnte 14. juli 1989 et bredt sammensatt utvalg med representanter bl.a. fra arbeidslivet. LO er representert i dette offentlige utvalget ved Liv Buck og Bjørn Willadsen.

Utvalget fikk som mandat å kartlegge situasjonen og foreslå nye tiltak for å redusere sykefraværet og sykepengeutgiftene. Utvalgets mandat forutsatte at en foreløpig delinnstilling skulle avgis innen 1. desember 1989 og endelig innstilling innen 1. juli 1990.

Utvalget avga en foreløpig delinnstilling på ni kapitler 8. desember 1989.

Kapittel 1

redegjør for utvalgets oppnevning og mandat. Bakgrunnen for oppnevningen var bekymring for utgiftsveksten og utviklingen av sykefraværet. Utvalget skal kartlegge utviklingen i sykefraværet og finne årsaker. Økningen i sykefraværet hos kvinner skal vies spesiell oppmerksomhet, og det skal foretas en sammenlikning med utviklingen i andre land. Utvalget skal se på de tiltak som er satt i verk i de senere år (Sykemelding II m.m.) og vurdere ytterligere tiltak. Utvalget skal også vurdere virkningene av sykelønnsordningen, de skal se på arbeidsmiljøets betydning, og foreslå endringer i regelverket og andre tiltak som kan redusere sykefraværet og sykepengeutgiftene.

Kapittel 2

gir en oversikt over utviklingen av sykepengeordningen.

Kapittel 3

gjør rede for hovedtrekkene i sykepengeordningen i Norge, Sverige, Danmark, Nederland og England.

Kapittel 4

gir en oversikt over utviklingen i sykefraværet i Norge. De to statistiske hovedkilder som er brukt, er fraværstatistikken til Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO) og Rikstrygdeverkets statistikk. Oversikten skiller mellom langtidsfravær og korttidsfravær. Korttidsfraværet (3 dager eller mindre) økte fra 1966 til 1981, deretter gikk det ned. Etter 1964 steg det igjen noe. De lengre fraværene har hatt en forholdsvis kraftig økning fra 1966 til 1971. Deretter falt sykefraværet fram til 1978, og steg igjen fram til 1985. Fra 1985 har stigningen avtatt og etter 1986 har fraværet gått ned for mannlige og kvinnelige arbeidere og for mannlige funksjonærer. Blant kvinnelige funksjonærer har det imidlertid vært en jevn stigning etter 1986.

Kapittel 5

behandler utviklingen av sykefraværet i andre land, det vil si i Sverige, Danmark, Nederland og England. Det foretas også noen sammenlikninger mellom landene.

Kapittel 6

har fått overskriften «sykdomsbegrepet og helsebegrepet». Utgangspunktet for kapittelet er at folketrygdlovens §3-2 krever at man må være arbeidsufør p.g.a. sykdom for å få rett til sykepenger. Andre typer «vanhelse» enn sykdom gir ikke rett til sykepenger. Denne vanskelige, men nødvendige lovmessige grenseoppgang blir behandlet, men det ses også på de helsemessige konsekvenser av en for liberal praksis. Etter utvalgets oppfatning er det behov for en nærmere avklaring av sykdomsbegrepet, og det bør drøftes om man gjennom retningslinjer positivt skal definere situasjoner som ikke gir rett til sykepenger.

Kapittel 7

drøfter tiltak som etter utvalgets mening kan føre til redusert sykefravær. Man ser her på arbeidsmiljø, forebygging på arbeidstedet, organisatoriske tiltak og samarbeid i virksomheten og en bedre bedriftshelsetjeneste. Videre ses det på samarbeid med andre etater og institusjoner utenfor bedriften.

Utvalget nevner særskilt at eksisterende statistiske kilder ikke er tilstrekkelig for å kunne foreta vurderinger av sykefraværet. En bedre statistikk må derfor i seg selv anses som et tiltak. Etter utvalgets mening bør det være en skikkelig utbygget institusjon for trygdestatistikk. Rikstrygdeverket peker seg ut i denne sammenheng.

Utvalget vurderer også en økning av den trygdefaglige kompetanse, og vil se videre på innføringen av Sykmelding II og basisgrupper.

Kapittel 8

tar for seg andre muligheter for å redusere sykelønnsutgiftene. Man ser her på økonomiske virkemidler som innføring av karenstid og redusert dekningsnivå.

Utvalget ser også på forholdet til andre trygdeordninger, og peker på andre virkemidler som å redusere maksimal utbetaling av sykepenger (som nå er 6xG), utvidelse av opptjeningstiden for rett til sykepenger og utvidelse av arbeidsgiverperioden. Det tas ikke standpunkt til noen av disse tiltakene.

Kapittel 9

gjør rede for de viktigste problemområdene for utvalgets videre arbeid, det vil si de områder som blir sentrale sett på bakgrunn av mandatet og delinnstillingen.

LOs representanter i sykepengeutvalget har allerede markert i delinnstilling I at de ikke vil støtte nedsettelse til 90 pst og heller ikke karensdag, men vil støtte å utvide arbeidsgiverperioden fra 2 til 3 uker.

NHO tar ikke standpunkt til hvilke endringer som bør skje, men motsetter seg en utvidelse av arbeidsgiverperioden.

Delinnstilling I er av Sosialdepartementet sendt ut på høring med svarfrist 15/2 1990.

Videre har partene i arbeidslivet vært innkalt til møter hos sosialministeren vedr. drøftingen av sykelønnsordningen – henholdsvis 26/1 og 16/2 90. Fra LO har Per Gunnar Olsen, Ingeborg Moen Borgerud, Børre Pettersen og Kjell Samuelson deltatt i nevnte møter.

Arbeidslivets komité mot alkoholisme og narkomani (AKAN)

AKANs formål er gjennom opplysning og rådgivning å bidra til å forebygge alkohol- og narkotikamisbruk på arbeidsplassene og hjelpe rusmiddelskadde til et normalt liv.

AKAN-komiteen hadde i 1989 følgende sammensetning:

Fra Næringslivets Hovedorganisasjon:	Advokat Odd Moseby sosialsjef Annie Bertel
Varamedlemmer:	Direktør Sverre Lie og overlege Per Wium
Fra Landsorganisasjonen i Norge:	Sosialsekretær Kjell Samuelsen, Sekretær Kåre Myhre
Varamedlemmer:	1. sekretær Liv Buck og sekretær Arvid Stein
Fra Rusmiddeldirektoratet:	Direktør Stein Berg
Varamedlem:	Overlege Olaf G. Aasland
Daglig leder:	Tor Rønning

I 1989 har direktør Odd Moseby vært formann og sosialsekretær Kjell Samuelsen nestformann.

Komiteén har hatt fire møter. Medlemmene av utvalget har dessuten deltatt i ukekurs og konferanser.

AKAN-komiteéns virksomhet finansieres gjennom tilskudd fra hovedorganisasjonene og Staten, samt inntekter fra kursavgifter. Tilskuddene fordelte seg slik:

Landsorganisasjonen i Norge	kr 550 000
Næringslivets Hovedorganisasjon	kr 550 000
Sosialdepartementet	kr 1 700 000
Kommunal- og arbeidsdepartementet	kr 476 000
Kursavgifter	kr 885 000

I tillegg krever virksomheten lokal finansiering av kursavgifter, reiseutgifter og tapt arbeidsfortjeneste ved deltakelse i kurs, konferanser og informasjonsmøter. Ved enkelte bedrifter er det opprettet stillinger for personer som driver AKAN-arbeid på hel- eller deltid. Bedriftene betaler også utgiftene for AKAN-kontakter, bl.a. tapt arbeidsfortjeneste. Det foreligger ingen samlet oversikt over de midler bedriftene bruker til AKAN-arbeid, men det dreier seg om hundretusener.

Uten den lokale finansieringen ville det ikke være mulig å drive AKAN-arbeid. Interessen for AKAN-arbeid gir en pekepinn om at bedriften får kompensert en del av utgiftene, bl.a. redusert fravær og økt produksjon.

For 1989 har AKAN lagt hovedvekt i sine områdekonferanser på problemet narkotika. I dette arbeidet har vi fått god hjelp av de aktuelle politikerne rundt i landet og fylkeshelsetjenesten.

Dette er et nytt felt innen AKANs informasjonsarbeid, selv om vi har vært klar over at problemet også finnes innen arbeidslivet.

Forelesningsrekkene har vært videreført også i 1989 og går over 3 – 5 kvelder og tar opp emner med tilknytning til praktisk AKAN-arbeid. De

fleste av disse blir arrangert i samarbeid med lokale AOF-foreninger/avdelingskontorer. Bedriftsbesøkene har vært rettet mot ledere, tillitsvalgte og bedriftshelsepersonell. I tillegg har bedrifter i Oslo-området vært invitert til «Frokostmøter» i sekretariatet. På møtene har AKAN-arbeid i praksis vært drøftet.

Bedriftene bruker sekretariatet i økende grad når det gjelder råd og veiledning i enkeltsaker. Omfanget av denne virksomhet er betydelig. Sekretariatet blir også kontaktet av fagforbund og andre hovedorganisasjoner som får henvendelse fra sine medlemmer om rusmiddelproblemer i arbeidsmiljøet.

I 1989 har vi fått et nytt problem inn i bedriftene, nemlig prøvetaking av den enkelte arbeidstaker, for kontroll av enten alkohol eller narkotika. AKAN har tatt dette problemet opp, og vil i 1990 arbeide videre med dette spørsmålet. Aktuelle samarbeidspartnere her er i første rekke rettstoksikologisk institutt, datatilsynet og bedriftslegeforeningen.

AKAN-forum

Regionalt har flere bedrifter organisert seg i fellestiltaket AKAN-forum. AKAN har også i 1989 stilt sine sosialkonsulenter til disposisjon som forelesere til ulike kurs som organisasjoner, bedrifter, skoler osv. arrangerer.

Opplysningsmateriell

AKAN søker i sitt arbeid å legge forholdene til rette for et saklig og nøkternt opplysningsarbeid. Organisasjonen har et meget godt opplysningsmateriell til bruk ved kurs, konferanser og bedriftsinternt informasjonsarbeid.

En rekke bedrifter/etater har benyttet seg av AKANs tilbud om utlån av filmer/video.

Også i 1989 har AKAN brukt opplysningsmateriell fra Statens Edruskapsdirektorat. Dette er et godt supplement til AKANs øvrige informasjonsmateriell.

Totalt i 1989 er utsendt 58 875 div. brosjyrer.

AKAN-kontakten

Informasjonsbladet «AKAN-kontakten» ble også produsert i 1989.

Arbeidslivets komité mot AIDS

Arbeidslivets komité mot AIDS ble opprettet i juni 1987, med formål å arbeide med tiltaksplaner for å spre opplysning i arbeidslivet om HIV- og AIDS-epidemien.

På slutten av 1989 besto komiteen av følgende personer:

NHO: Advokat Einar O. Paulsen og
avd.leder Merete G. Stokstad
LO: Yrkeshygieniker Kirsti Grevskott og
sosialsekretær Kjell Samuelsen
Helsedirektoratet: Overlege Arve Lystad og
fagsjef Jan Kristoffersen

Arbeidslivets komité mot AIDS vil ha ansvar for utforming og utsendelse av generell informasjon om AIDS og mulig smittefare for HIV i arbeidslivet. Det har blitt lagt særlig vekt på å informere om de samfunnsmessige konsekvensene av HIV-epidemien og å demme opp for diskriminerende holdninger som f.eks. kan svekke HIV-smittedes oppsigelsesvern.

Det er utarbeidet materiell og kursopplegg tilpasset arbeidslivets behov. Det forventes også at Arbeidslivets komité mot AIDS etter hvert vil kunne fungere som et dokumentasjons- og opplysningscenter for HIV og arbeidslivet.

Komiteemedlemmene har deltatt på en rekke møter og orientert om komiteens arbeid.

4. Undervisnings- og opplysningsvirksomhet

Opplysningsarbeidet i fagbevegelsen

AOF er fagbevegelsens koordinerende og utøvende organ når det gjelder studie- og opplysningsvirksomhet og kulturelt arbeid sentralt, regionalt og lokalt.

I AOF ledes dette arbeidet av Faglig Utvalg som rapporterer direkte til AOFs forretningsutvalg.

LOs fondsstyre vedtar disponeringen av midlene i Opplysnings- og Utviklingsfondet etter innstilling fra AOFs forretningsutvalg.

LOs fondsstyre

hadde ved årets utgang følgende sammensetting: Svein-Erik Oxholm, LO – leder, Aage Søgård, AOF – sekretær, Nils Totland, Statstjenestemannskartellet, John Stene, Fellesforbundet, Alf Frotjold, AOF, Roar Helgesen, Norsk Forbund for Arbeidsledere og Tekniske Funksjonærer

AOFs forretningsutvalg

hadde ved årets utgang følgende sammensetting: Ole Knapp, LO – leder, Thorbjørn Jagland, DNA – nestleder, Alf Frotjold, AOF – sekretær, Yngve Hågensen, LO, Brit Renngård, Norsk Tjenestemannslag, Einar Sig. Birkeland, Fellesforbundet, Britt Schultz, DNAs Kvinnesekretariat, Einar Hysvær, NNN, Karl Johan Schjønberg, Norsk Jernbaneforbund, Torill Wintner, AOFs avd. kontor, ansattes representant.

Vararepresentanter: Sigve Brekke, Arbeidernes Ungdomsfylking, Finn Bærland, Norsk Kommuneforbund, Sture Arntzen, Handel og Kontor, Martin Kolberg, Det norske Arbeiderparti, Roar Wilhelmsen, Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund, Esther Kostøl, LO, Ingeborg Sætre, Den norske Postorganisasjon, Anton Solheim, Norsk Treindustriarbeiderforbund, Ingeborg Odland, AOF Stavanger, ansattes vararepresentant.

Protokollsekretær: May-Britt Christensen, AOF. Jakob Grava, LO-skolen Sørmarka, Jan Andersen, AOF, Glenn Henriksen, AOF, og Aage Søgård, AOF, har deltatt på møtene.

AOFs faglige utvalg

hadde ved årets utgang følgende sammensetting: Leder Yngve Hågensen, Landsorganisasjonen, Sekretær Aage Søgård, AOF. Medlemmer: Per Ø

Andersen, Statstjenestemannskartellet, Kristian Haldorsen, Norsk Sjømannsforbund, Harry Jørgensen, Fellesforbundet, Terje Kristiansen, Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund, Hildegunn Brune, Norsk Treindustriarbeiderforbund, Kjell Solberg, Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund, Tore Kjeserud, Handel og Kontor i Norge, Gunvor Reidarson, Norsk Kommuneforbund, Bjørn Johansen, Norsk Tjenestemannslag, Sven Pettersen, Norsk Arbeidsmandsforbund.

Varamedlemmer: Oddvar Hvidsten, Tele- og Dataforbundet, Viktor Folvik, Norsk Transportarbeiderforbund, Helge Egeland, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund, Svein Fjæstad, Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet, Roger Andersen, Norsk Grafisk Forbund.

Protokollsekretær: Tore E. Hansen, AOF.

Som observatører innkalles: LO-skolens bestyrer, Faglig/politisk sekretær DNA, LOs skolesekretær, AUFs faglige sekretær

Ukekursvirksomheten

Ukekursene er gjennomført etter de vedtak som er trukket opp av fagbevegelsens organer. Antall kurstilbud har en økning, men dessverre opplever vi informasjonssvikt som fører til avlysning. Vi opplever fortsatt det fenomen at enkelte kurs har mindre deltakere enn 15, mens andre sprenger grensene for deltakelse. Vi har arbeidet målbevisst med markedsføring av kursene. AOFs ukekursplan har fått ny layout og er godt mottatt. I tillegg er det laget en egen plakat over kursene som kan benyttes på oppslagstavler o.l. Fagbladene blir også jevnlig benyttet til kursomtaler. AOF-inform benyttes også i markedsføringen av kursene. Til tross for dette skjer det svikt i rekrutteringen til flere av kursene.

Rutinene for informasjon må bedres og må gjøres i nær kontakt med medlemsorganisasjonene for å sikre rekrutteringen til kursene.

En del kurs blir dessverre avlyst. Noe skyldes dobbeltkjøring av kurs fordi forbund og AOF arrangerer samme type kurs. Arbeidsdelingen slik den er vedtatt må i større grad overholdes. AOF arrangerer kurs på vegne av fellesskapet og spesielt for de mindre forbundene som sikres samme utdanning som deltakere fra de største fagforbundene. Vi har utvidet antall dagskoler til distriktene. Erfaringen tilsier at dette er en riktig satsing. For øvrig er det varierende påmelding til kurs innen media. Til tross for vedtak om satsing på området, opplever vi at flere forbund ikke gir stipend fordi disse kursene har egen stipendsats som er høyere enn de vanlige ukekursene som blir arrangert.

Det ble i 1989 gjennomført 94 kurs. I tillegg administrerer vi kursene til Fellesforbundet og Statstjenestemannskartellet. Kursene våre er også lagt til de regionale studiesentra i Stavanger, Sulitjelma og til studiesentra som AOF-foreningene har. LO-skolen Sørmarka og Dovrefjell hotell er

mest benyttet. Kursene er arrangert som internatkurs, kombinerte dagskoler/internat og rene dagskoler.

Reiseavtalen med NSB som gjelder for AOF og medlemsorganisasjonene, og som gir 50% moderasjon på ordinære priser, har betydd mye. NSBs reisebyrå i Fauske har stått for all transport av kursdeltakere til Sulitjelma. Reisebyråtjenesten som NSB har bygget opp for LO og fagforbundene, og som AOF benytter, fungerer meget tilfredstillende. Avtalen sikrer oss rabatter og samordning av reiser som gir besparelser av reiseutgiftene. Et gledelig trekk var at Stortinget bevilget 3 mill. til tillitsvalgtsskolering. Vi håper nå at denne posten vil øke i årene framover slik at intensjonene i Voksenopplæringsloven på dette området kan blir innfridd og få sin rettmessige andel av midlene.

Oppsøkende virksomhet har studiesentra engasjert seg mye i. Det har betydd at rekrutteringen til de planlagte kurs er sikret og kursene gjennomført. Midler til oppsøkende virksomhet har blitt opprettholdt med nytt regelverk. Det er noe varierende oppslutning om dagskonferansene som behandler planene for oppsøkende virksomhet, men nyordningen sikrer bedre utnyttelse og bruk av midlene. Det er våre avdelingskontorer som administrerer den oppsøkende virksomheten og som har ansvaret for regnskap og rapportering ut fra bevilgede midler. Oppsøkende virksomhet er et effektivt hjelpemiddel i rekrutteringen til kurs generelt. Den systematiske kurslederskoleringen har gitt positive resultater. Vi har nå en stab av medarbeidere som benyttes til våre ukekurs som kursledere og forelesere. AOF har det siste året utviklet nye kurs innen media og videoreutviklet kursene innen det pedagogiske området.

Samarbeidet med medlemsorganisasjonene har blitt forsterket i 1989. Vi har blitt engasjert til flere oppgaver og har i tillegg utviklet egne kursopplegg og nytt materiell. Vi har samarbeidsavtaler med Fellesforbundet, Norsk Kommuneforbund, Norsk Transportarbeiderforbund og Norsk Folkehjelp på kurssektoren. I tillegg har vi samarbeid med Statstjenestemannskartellet og vi administrerer også kursene til LOs ungdomsutvalg, AUF, Framfylingen og Samvirke forsikring. Mye tyder på at samarbeidet sikrer en større grad av fellesskoleringsarbeide på alle plan. AOF har fått utarbeidet et eget admissystem på EDB som er inne i en innkjørfase. Systemet vil sikre oss en bedre kursadministrasjon og en bedre utnyttelse av ressursene på kurssektoren. Admissystemet vil komme i skikkelig drift på nyåret 1990.

Fra strategi til handling

Også i 1989 har AOF sentralt tilrettelagt og gjennomført kurset «Fra strategi til handling».

Kurset går over to ganger tre dager, og hensikten er å sette lokale orga-

nisasjonsledd i fagbevegelsen i stand til å utvikle egne strategier og handlingsplaner på sine områder.

Temaer som tas opp er blant annet kommunikasjon, konflikt- og samarbeidstrening, idéutvikling og planlegging.

Kursene gjennomføres etter framtidswerkstedets-modellen, og har i beretningsåret vært gjennomført i Årdal og Kongsberg.

Faglig grunnkurs

Ordningen med å satse spesielt på Basiskurset og FGK II er opprettholdt fra forrige år. Dette å betale timestipendstøtte til deltakere i studieringer i arbeidstida har resultert i en større spredning av tilbudene og sikret oss flere valgmuligheter i tilretteleggingen av faglig skoloring lokalt, men den ønskelige virkning med at flere «henger med» i skoloringen videre oppover i systemet har vi ikke registrert. Det er fortsatt slik at frafallet, etter vår mening, er for stort fra Trinn II. Imidlertid vil dette forhåpentligvis endre seg da arbeidet med revidering av hele den systematiske opplæring blir foretatt i løpet av 1990.

Studieledere og ringlederskoloring har vært satsingsområdet for å få studiearbeidet mer effektivt på lokalplanet. Sterke organisasjonsledd lokalt sikrer også sterkt AOF lokalt. Skoloring av kursledere innen området ytre og indre miljø har blitt gjennomført.

Pedagogisk opplæring blir mer viktig for lokale medarbeidere. Derfor har vi hatt kurs i undervisningsplanlegging, framtidswerksted, strategisk planlegging og i arbeidsbokmetoden. Prosjektarbeid er et annet område som utvikler seg. Kurset «Strategi til **handling**» som er lokalt rettet, har gitt gode resultater for et engasjement lokalt.

Faglig Grunnkurs er gjennomført etter samme mønster som tidligere. Trinnene I og II i lokalmiljøet, enten som dagskoler eller som studieringer.

Forbundene har normalt ansvaret for at trinnene III og IV gjennomføres, mens AOFs innsats er å betrakte som «**oppsamlere**» og gjennomføre kursene for de forbundsområder som ellers ikke har medlemsgrunnlag for egne kurs. Naturligvis går også andre forbunds medlemmer på AOFs kurs, men de er et mindretall. Trinn V er siste trinnet før LO-skolen og de fleste forbund ser AOFs felleskurs som det eneste alternativet.

I dette kurset er prosessen og produktet uløselig knyttet sammen på den måten at det er prosessen som fører oss framover – for til slutt å bestemme produktets kvalitet. Både hva innhold og arbeidsform angår gir trinn V nødvendig ballast før deltakerne eventuelt går videre på LO-skolen.

PEDAGOGISK UTVIKLING

Forandring, læring og utvikling er ofte ord som går igjen i organisasjonsdebatten. I denne diskusjonen står pedagogisk utviklingsarbeid sentralt. Det handler om å tilrettelegge lærings situasjoner som frigjør til

handling og kreativitet, hvor sentrale verdier som demokrati, likeverd og solidaritet fremmes og oppleves.

Ved å bygge videre på arbeiderbevegelsens læringstradisjon, hvor deltakeren, det enkelte menneske, står i sentrum, har vi muligheten til å møte de utfordringene organisasjonene står overfor og til å videreutvikle en sterk solidarisk og demokratisk arbeiderbevegelse.

Dette er utgangspunktet for AOFs satsing på pedagogisk utviklingsarbeid i beretningsåret.

En klar målsetting innenfor all opplæringsvirksomhet i arbeiderbevegelsen er at opplæringen skal føre til handling. I tråd med denne erkjennelsen driver AOF et omfattende metodisk arbeid og utprøving. Utfordringen og forandringen i arbeidslivet krever andre kunnskaper og andre svar fra fagbevegelsens medlemmer og tillitsvalgte enn bare for kort tid tilbake. Å utvikle læringsmiljøer og læringsmetoder som kan møte disse utfordringene har vært, og er, en viktig prioritert oppgave for AOF.

Systematisk kurslederopplæring/Grunnkurs i pedagogikk

Flaggskipet i den pedagogiske opplæringen er Grunnkurs i pedagogikk. Kurset går over fire uker med mellomliggende litteraturstudier, og gir en grundig innføring i pedagogisk teori og praksis. Temaer som tas opp omhandler blant annet individ og gruppa, holdningsdannelse og holdningsoverføring, undervisningsplanlegging, gjennomføring og evaluering. Gjennom en veksling mellom teori og utprøving får deltakerne prøvd sin egen kompetanse.

For 1989 var deltakerne rekruttert fra forbundene sentralt, regionalt og lokalt, foruten AOF.

Undervisningsplanlegging

I beretningsåret har det vært avviklet regionsvise ukekurs i undervisningsplanlegging. Målgruppa for kurset er i hovedsak medarbeidere i AOF-foreningene.

Hensikten med kurset har hovedsaklig vært å gi deltakerne mulighet til pedagogisk refleksjon i tilknytning til planlegging av undervisning. Dessuten har deltakerne laget egne undervisningsplaner.

Temakurs for kursledere

Temakurs for kursledere er et tilbud til etablerte kursledere, og bygger på kompetanse tilsvarende AOFs pedagogiske grunnkurs. Hensikten er å gi kurslederne mulighet til fordypning innenfor spesielle emner og metoder.

I beretningsåret har det vært avviklet to ukekurs, som begge ga deltakerne innføring i «Framtidsverkstedet» som arbeidsmetode i organisasjonsvirksomheten.

Kursene har dessuten vært brukt som et ledd i rekrutteringen av kursledere til kurset «Fra strategi til handling».

Pedagogisk Forum

Pedagogisk Forum er AOFs tilbud for et møtested for diskusjon, utvikling og fornying av pedagogisk teori og praksis. Forumet fungerer som et «verksted», hvor erfaringer og teori veves sammen på en slik måte at det skaper ideer til å forbedre den pedagogiske praksis i organisasjonene.

I beretningsåret var hovedtemaet «På spør etter egne myter», og samlet et 40-talls deltakere fra AOF og medlemsorganisasjonene. Alle aktive kursledere i AOF får direkte tilbud om deltakelse.

Veiledning

I beretningsåret har AOF drevet omfattende veiledning overfor medlemsorganisasjonene i pedagogiske spørsmål. Herunder tilrettelagt og gjennomført en rekke spesialkurs, hovedsaklig innenfor områdene kommunikasjon og formidling.

ARBEIDSMILJØ

Grunnopplæring

I Arbeidsmiljølovens § 29.2 heter det: «Arbeidsgiverne skal sørge for at verneombud og medlemmer av arbeidsmiljøutvalg kan få den opplæring som er nødvendig for at de kan utføre sine verv på forsvarlig måte.

Verneombud og medlemmer av arbeidsmiljøutvalg har rett til å ta den nødvendige opplæring ved kurs som arbeidstakernes organisasjoner arrangerer.»

Det er de lokale AOF-foreninger som arrangerer grunnkurset «Bedre Arbeidsmiljø» i distriktene. Det gis her en rekke tilbud om bransjerettede, bedriftsinterne og generelle kurs. Kursene tilfredsstillende arbeidsmiljølovens og forskriftenes krav til slik opplæring.

Grunnkurset «Bedre Arbeidsmiljø» har i lengre tid vært moden for revisjon. Partene i arbeidslivet (LO/NHO) har arbeidet med en ny avtale med dette for øye. Høsten -89 var dette arbeidet kommet så langt at AOF fant det forsvarlig å ta initiativ til å få nedsatt en bredt sammensatt arbeidsgruppe for å starte forarbeidet med revisjonen. Siktemålet var å komme fram til et nytt materiale i løpet av høsten -90.

Videregående opplæring

Videregående opplæring i arbeidsmiljø bygger på en helhetstenking når det gjelder de miljøfaktorer som til sammen utgjør vårt arbeidsmiljø. Det siste året er følgende kurs gjennomført:

- 2 kurs: Ergonomi
- 2 kurs: Helsefarlige stoffer
- 1 kurs: Bedriftshelsetjeneste
- 2 kurs: Videregående arbeidsmiljø
- 2 kurs: Tillitsvalgte som sosialarbeider

I tillegg gjennomførte AOF i 1989 et prøvekurs under tittelen «Mennesket i Arbeidsmiljøet». Kurset tok for seg problemstillinger og utfordringer som dekkes inn av Arbeidsmiljølovens § 12 samt omfattet også tema som psykisk vold/mobbing. Kurset vil bli videreført i 1990.

Ute i distriktene ble det dessuten i løpet av 1989 gjennomført en rekke kurs og konferanser med tema fra ulike sider av arbeidsmiljøområdet.

Ytre Miljø

AOF har i løpet av 1989 tatt initiativ til to ukekurs med samletittel *Ytre Miljø*. Hovedgrunnlaget for denne satsing har vært den stadig økende etterspørsel fra lokale tillitsvalgte etter kunnskap på dette området. AOF utarbeidet også studieboka «Vær Medmenneske,» som i hovedsak har blitt brukt som kursmateriell. Kursene har blitt godt mottatt og vil med visse justeringer bli fortsatt i 1990. LO-kongressen, som høsten -89 fokuserte sterkt på temaet, ga også grunnlag for AOF til å forsterke sin virksomhet på området i 1990.

Tillitsvalgtopplæring i oljesektoren

AOFs rådgivende utvalg for oljevirkosomheten utvikler i nært samarbeid med LOs Oljekartell de kurstilbud og det materiell som det er behov for. AOFs regionale studiesenter i Stavanger har det administrative, markedsføringsmessige og gjennomføringsmessige ansvar.

I 1989 deltok ca 200 personer i offshorerelatert opplæring.

Dette fordelte seg slik:

- 3 kurs 40 timers arbeidsmiljø grunnopplæring
- 2 kurs videregående arbeidsmiljø
- 1 kurs for hovedverneombud og koordinerende tillitsvalgte offshore
- 1 kurs tillitsvalgtopplæring, grunnkurs
- 1 kurs tillitsvalgtopplæring trinn II

BEDRIFTSDEMOKRATI

Det er gjennomført fire kurs innen området i inneværende år. To grunnkurs for ansattes representanter i styrer og bedriftsforsamlinger og to videregående kurs i økonomisk styring og organisering. Kursene er blitt gjennomført etter samme modell som tidligere. Interessen for kursene er varierende. Det er grunn til å anta at informasjon om kurstilbudene bare i

begrenset grad når fram til målgruppa. Dette vil bli forsøkt endret i kommende år.

På materiellsiden er det satt igang et arbeid for å ajourføre og videreutvikle informasjons- og studiemateriell etter at representantsjonsretten i bedriftsstyrene nå også omfatter bedrifter med 30 ansatte. Arbeidet med dette materiale vil bli slutført umiddelbart etter årsskiftet.

ORGANISASJONSUTVIKLING

I 1989 ble det tatt initiativ til å utarbeide en håndbok i organisasjonsutvikling for tillitsvalgte i fagbevegelsen. Arbeidet er et samarbeide mellom LO, FAFO og AOF. Prosjektet er kommet i stand fordi mange tillitsvalgte har opplevd manglende kunnskap på området. Arbeidet har en tidshorison på 1 1/2 år, og en tar sikte på å involvere et nett av lokale tillitsvalgte som har erfaring på området. En anser det dessuten for viktig at lokale og sentrale ansatte og tillitsvalgte gjennom dette arbeidet kan komme i dialog, slik at felles erfaringer kan danne grunnlag for ny kunnskap på området.

OSLO INDUSTRIKOLE

På initiativ fra verkstedklubben ved Alcatel/STK ble det sommeren -89 nedsatt en arbeidsgruppe bestående av NHO(Oslo og Akershus), verkstedklubben, Sogn Videregående Skole, Senter for Bedre Arbeidsliv (SBA) og AOF, som har som målsetting å etablere en stiftelse som skal kunne gi tilbud om videre- og etterutdanning for industriarbeidere og bedrifter i Oslo-området. Skolen er tenkt organisert med en liten, profesjonell ledelse og skal drives på non-profit basis. Skolen vil kunne være operativ fra høsten 1990.

MEDIASKOLEN

Arbeiderbevegelsens mediaskole er et tilbud til alle som interesserer seg for mediespørsmål, informasjonsarbeid, redaksjonell og teknisk medieproduksjon.

Skolen er forankret i et kultursyn hvor solidaritet, likeverd og demokrati er bærende verdier.

Målsettingen er å gi deltakerne innsikt i tidsaktuelle mediespørsmål, massemedienes plass i informasjonssamfunnet, og å gi grunnopplæring i medieproduksjon – både i elektroniske og trykte medier.

Kursene i mediaskolen avholdes på LOs kurs- og konferansested Sørmarka og Arbeiderbevegelsens Folkehøgskole, Ringsaker.

Videokurs

I beretningsåret har det vært avviklet kurs på grunnleggende nivå. Dessuten har det innenfor videofeltet blitt utviklet nye videregående tilbud – i alt fire trinn, som fører fram til profesjonell standard til programproduksjon for video og fjernsyn.

Temaer som tas opp er foruten tekniske ferdigheter, opplæring i dramaturgiske metoder og manusarbeid, produksjonsledelse og økonomi, billedanalyse og medieteor.

Radiokurs

På radiosiden har det vært gjennomført kurs i tre trinn. I hovedsak har kursene gitt innføring i radiojournalistikk, optak- og redigeringsteknikk, faglige forutsetninger for profilering av nærradiostasjon, øvelse i programproduksjon og forståelse for relevant lov- og regelverk.

Trykte medier

Det har i beretningsåret vært gjennomført kurs innenfor dette feltet. Målgruppa for kurset har vært tillitsvalgte med hovedansvar for informasjonsvirksomhet i de lokale organisasjonsleddene.

Temaer som har vært tatt opp er: journalistikk er kommunikasjon, møte med mediene, pressekonferanser, pressemeldinger. Deltakerne arbeidet med eget mediesprosjekt under kurset. Kurset benyttet moderne datautstyr og programvare ved Arbeiderbevegelsens Folkehøgskole.

TEKNOLOGIKURSENE

I 1988 ble det startet opp et arbeid for å revidere kurset Ny teknologi trinn 1. Dette er arbeid som har vært gjort i samråd med Rådgivende utvalg for data og teknologikurs (RUDT). I januar ble aktuelle lærere innkalt til et tre dagers kurs på Sørmarka for å få en innføring i det nye kursopplegget. Etter dette har det blitt arrangert 3 ukekurs etter det nye opplegget for kurset. I november ble det arrangert en samling for å oppsummere erfaringene med det nye kursopplegget. Med unntak av en del detaljer konkluderte vi her med at opplegget har vært vellykket, og at det er all grunn til å fortsette i det samme sporet også i 1990.

Når det gjelder Ny teknologi trinn 2 så har det bare vært arrangert ett kurs. Kurs har blitt avlyst på grunn av mangelfull søkning. Vi som arbeider med kursene beklager dette, og vil nå legge oss i selen for at det går bedre i 1990. I denne forbindelse vil vi gå igjennom kursopplegget for å foreta en nødvendig oppjustering både med tanke på innhold og materiell.

AMATØRKULTUREN

Arbeiderkulturen kan på mange områder sies å ha sitt særpreg. En tenker først og fremst på amatørteater, sang, dikt o.l. som gjennom tidene har vært et politisk medie og har skapt holdninger i arbeiderbevegelsen. En kan også si den har vært en samlende faktor i vår kamp for en bedre tilværelse for folk flest. I 1989 har det blitt satset en del for å bringe vår særegne kultur på banen igjen. Det har i denne sammenheng vært holdt ukekurs i amatørteater og sang. Ellers har det vært en del helgekonferanser om emnet ute i distriktene. Ellers merker en seg at det er en stigende oppslutning og interesse for disse emnene.

En har i 1989 oppnevnt et sentralt Amatørkulturstyre som består av representanter fra AUF, DNA, Framfylkingen, LO og AOF. Styret skal arbeide aktivt for å fremme lokale tiltak og samordne våre ressurser innen amatørkulturen. Det er satset mot en oppbygging av regionale styrer som kan være ressurspersoner for kulturarbeiderne i lokalmiljøet.

Opplæringsvirksomhet

Det har i 1989 vært vist en stigende interesse for amatørkultur. Dette har medført at det er avviklet to ukekurs i amatørteater og ett ukekurs i «Sangen i arbeiderbevegelsen», med til sammen 53 deltakere. Ellers har det vært arrangert en del helgekurs ute i distriktene på emnet.

Som medlem av Norsk Amatørteaterråd har vi også formidlet kurstilbud, både nasjonalt og internasjonalt fra dem.

KULTURARBEIDE PÅ STØRRE ANLEGG/INDUSTRISTEDER

I første halvdel av 1989 ble det praktisk jobbet mot PECONOR/ECOFISKVEGGEN i Ålfjord med konkrete tiltak på velferdssiden gjennom AOF i Haugaland. Vi har her stått for flere arrangement i AOF/LOs regi. Økonomisk har disse vært delvis støttet av bedriften og LO. En kan nevne tiltak som underholdningskvelder og debattopplegg over forskjellige emner.

Ellers kan konkret nevnes en helgekonferanse på Karmøy med tema «Velferdsarbeide på større anlegg». Her var det innledninger ved stortingsrepresentanter, Norsk Arbeidsmandsforbund, Entreprenørens Landssammenslutning, LO og AOF. Deltakerne var fra faglige miljøer som tilhører bransjen.

Det var enighet om at det er behov for velferdsarbeide i en eller annen form, og at dette gir en positiv virkning på miljøet. Etter konferansen er det laget en 4 siders brosjyre som viser en del av AOF/LOs tilbud på området.

I denne forbindelse er det arbeidet mot aktuelle firmaer for å gi disse et profesjonelt tilbud på velferdsarbeidet.

En har videre deltatt på messen «Hurum Take Off» i Drammen for å markedsføre våre tilbud på området.

Det har vært holdt noen forhåndsdrøftinger med aktuelle personer i forhold til anleggsarbeidet vedrørende OL-utbyggingen. En forventer å komme inn i bildet når utbyggingen starter.

Videre er det besluttet i LO/AOF å utvide engasjementsstillingen til å gjelde ut 1990.

PROGRAMTJENESTEN

Kongresser – landsmøter – jubileer

AOF har også i siste beretningsår vært sterkt engasjert i arrangement som dekker områdene. LO-kongressen var den største oppsetningen i forbindelse med kultur i åpningsprogrammet samt arrangement for gjester og landsmøtedeltakere. LOs 90-års jubileum ble arrangert av Industriarbeidermuseet Vemork med stort kulturinnslag, hvor det ble overrakt en større pengegave fra LO til Industriarbeidermuseet. Arrangement av landsmøteåpninger i Skolenes Landsforbund, Norsk Sosionomforbund, Norsk Transportarbeiderforbund og Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund. Videre er det avviklet flere mindre kulturarrangementer, samt fortsatt arbeid med rockekoret NEO+'s formidling til ulike oppdrag. Kontakten med våre profesjonelle kunstnere på ulike områder er meget godt utbygd.

Industriarbeidermuseet Vemork

1989 var museets første år hvor alle utstillingene var på plass. Den siste energiutstillingen med varmpumpe ble installert til publikumsåpningen. Til åpningen var også Vemork Kafé med tilbud om varm og kald mat ferdig. Bygningsarbeider som er klargjort i beretningsperioden er bibliotek, arkiv, kinosal og hele kontorfløyen m/sanitæranlegg. Publikumstilstrømmingen har vært meget god – hele 31 000 betalende. Av ytre anleggsarbeider er veinettet asfaltert og veibredden er lagt ut. Stat og fylke har som tidligere bevilget de økonomiske midler etter vedtatte regler for nybygg og administrasjon.

AOF overleverte en utstilling om kulturengasjement og voksenopplæring som gave til LOs 90-års jubileum. LOs 90-års jubileum ble også avviklet på Vemork.

Historielagene – arkiver – arbeidermuseer

Utviklingen innenfor bevaring av arbeiderkulturen har vist stor aktivitet i beretningsåret. Det har vokst fram lokale arbeiderhistorielag og små museer over store deler av landet. AOF og Arbeiderbevegelsens Arkiv har tatt initiativ, og en har planlagt en landskonferanse for å ha som siktemål en samordning.

Ny A-skole

Den viktigste enkeltbegivenhet på politisksektor i året som gikk er utgivelsen av en ny A-skole. Tre nye studiehefter foreligger:

- «Til deg som er ny i Arbeiderpartiet»

Heftet er ment å skulle gi nye medlemmer en grunnleggende innføring i partiets politikk, arbeidsformer og struktur.

- «Aktivitetshåndboka»

Et tillitsmannsbibliotek som dekker emnene: – Møteledelse – Protokollførsel – Regnskap – Presse- og informasjonsarbeid – Tale- og debatteknikk – Medlemsverving – Bruk av AOF og Folkets Brevskole – Start av nye lag – Inntektsbringende arbeid.

- «Organisasjonsutvikling og ledelse»

Studieheftet har styrer i kommunepartier og lag som målgruppe. Heftet tar opp sentrale prinsipper for god ledelse, arbeidsformer som fremmer utvikling og systematisk planlegging.

A-skolen vil være ett av tre strategiske satsingsområder i partiarbeidet i 1990. AOF har bevilget 200 000 kroner til forsøksprosjekter med utgangspunkt i opplegget «Organisasjonsutvikling og ledelse» i 1990.

Ukekurs og kortkurs

I perioden er det holdt fire ukekurs for partiet og to for kvinnebevegelsen. Kursene som er holdt for partiet har hatt virksomhetsplanlegging som hovedemne. Det er også holdt en rekke korte kurs i fylkene i samarbeid mellom partiet og AOF.

Skolering av valgmedarbeidere

En hovedoppgave våren 1989 var skolering av valgmedarbeidere for partiet. Det ble holdt valglederkonferanser i alle fylker, ved siden av studiering på lokalplanet.

DNAs kvinnesekretariat

Vi har et nært samarbeid med DNAs kvinnebevegelse om deres studiearbeid. Kvinnebevegelsen har et eget studieråd som stadig utvikler nye opplegg.

AUF og Framfylkingen

AUF har i samarbeid med AOF holdt sju ukekurs i perioden. AUF har en utstrakt kursvirksomhet på fylkesplan som AOF også bidrar til. Foruten vanlige kortkursmidler ble det gitt en egen bevilgning til valgskolering til AUF. Framfylkingen har avholdt fem ukekurs finansiert av AOF, og har også en omfattende kortkursaktivitet på fylkesplan.

FRA PRAT TIL PRAKSIS

Fra prat til praksis er ikke et slagord eller en kampanje. Landsmøtet i DNA-89 vedtok et organisasjonsprogram med det samme navn. Programmet sier at det er gjennom praktisk handling vi skal vise hvordan vår politikk er.

«Prat til praksis – Arbeid og miljø» er en aksjon som ble igangsatt av hele arbeiderbevegelsen. AOF ble tildelt sekretariatsfunksjonen. Målet er at vi i arbeiderbevegelsen skal gjøre noe konkret i forhold til arbeidsledigheten og miljøvern. Fra Kommunal og arbeidsdepartementet fikk AOF 1,1 mill. kroner til å starte arbeidslediges møteplass. For midlene ble også Gro Teisnes engasjert i seks måneder for å ivareta sekretariatsfunksjonen i AOF sentralt.

Høsten 1989 ble det etablert ca. 20 møteplasser i hele Norge – våren 1990 er det planlagt oppstart av flere «møteplasser». De «møteplassene» som er etablert driver skoling, kursvirksomhet, mulighet til å søke jobber og har også en sosial funksjon. Det er gjort en kjempeinnsats lokalt av fagbevegelsen, AOF og DNA for å få etablert «møteplasser».

LO har også bidratt med økonomisk støtte – noe som har gjort at det er blitt etablert flere «møteplasser».

Vi etablerer nå en «idébank» som inneholder tips og idéer til konkrete tiltak på de fleste områder, f.eks.: miljø, eldre, unge, trafikk osv.

AOF PERSONAL- OG LEDERSENTER

Personal- og ledersenteret har i 1989 i tillegg til den ordinære kursvirksomheten også gjennomført flere tiltak etter oppdrag både fra egne organisasjoner og for eksterne oppdragsgivere. En rekke arbeidsmarkedstiltak har vært avviklet i samarbeide med Oslo AOF. Senteret arrangerer Yrkes-teoridelen til mesterprøven, og det er igangsatt et 1/2-årig lederutviklingsprogram for Samvirke forsikring.

Generelt kan sies at aktiviteten har vært høy, og at flere ledere og saksbehandlere har deltatt i kursene enn tidligere.

EDB-kurs

Det har vært gjennomført fem Norsk Data-kurs og seks PC-kurs i henhold til kursplanen. I tillegg er det arrangert 21 PC-kurs for egne organisasjoner og eksterne oppdragsgivere.

SPRÅKUNDERVISNING

Språkundervisningen har vært tilrettelagt både for enkeltelever og grupper. I tillegg til de ordinære grunnkursene i norsk har det også vært kombinerte norsk- og PC-kurs for saksbehandlere.

Stadig flere ser ut til å ha behov for fremmede språk i arbeidssituasjonen. Mange har derfor deltatt som enkeltelever i engelskundervisningen, og i tillegg har det vært to grupper på 14 dagers kurs på universitetet i York, England. Det ble også i 1989 drevet kontinuelig undervisning i spansk.

LEDERUTVIKLING

I 1989 ble det for første gang gjennomført et lederutviklingsprogram for valgte og ansatte i fagbevegelsen. Programmet gikk over ca 10 måneder og hadde 15 deltakere. Senteret fikk også ansvaret for lederutviklingen i Samvirke forsikring, og det er igangsatt et program som skal gå over 7 måneder med 23 deltakere.

Det ble igangsatt et kurs i økonomistyring. Kurset, som er en kombinasjon av teoriundervisning og praktisk bruk av PC, går over 17 uker og er eksamensrettet høyskolekurs.

De generelle erfaringene fra virksomheten i 1989 er at ledere og saksbehandlere i større grad deltar i kurstilbudene, og viser større interesse for bedriftsintern opplæring enn tidligere. Dette er en positiv utvikling, og senteret vil derfor i den grad det er mulig utvikle kurstilbud som til enhver tid er i samsvar med de behov som ansatte og valgte har for opplæring.

KURS I NORDEN

Den nordiske AOF-skolen

Den nordiske AOF-skolen er et to-ukers kurs som arrangeres hvert år og som tar opp nordiske spørsmål. Kurset ble startet av ABF Norden, som er et samarbeidsorgan mellom AOF i Danmark, TSL i Finland, MFA på Island, AFB i Sverige, UV på Færøyene og AOF i Norge. Kurset går på rundgang i de nordiske land.

Den nordiske AOF-skolen 1989 ble gjennomført i tiden 21. mai – 2. juni på TSLs kursgård, Ranta-Toivala utenfor Kuopio i Finland.

Temaet for årets skole var: «Norden i forandringens Europa».

Urpo Kaila og Malin Olsson var kursledere.

Norske deltakere på kurset var:

Svanhild Jakobsen
Terje Kristiansen
Ole Johan Skuterud
Tom Johannesen
Harald Tufthaug
Aud-Karin Langmyr
Karl Kristian Nilsen

Nord-Helgeland AOF
Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbunc
Fellesforbundet/Drammen AOF
Norsk Sosionomforbund
Fellesforbundet
Norsk Tjenestemannslag/Drangedal AOI
AOF Telemark

Sommerkurs i Finland

ABF/TSLs nordiske sommerkurs ble holdt på kommunalarbetarnas kursgård i Karis i Finland i tiden 12. – 17. juni 1989.

Tema for årets sommerkurs var «Folkbildning eller kommersialism». Følgende norske deltakere var med på kurset:

Carsten Bjerke	Norsk Kommuneforbund
Lisbeth M. Johannesen	Handel og Kontor i Norge
Roar Olasveengen	Ringsaker AOF
Norunn Ørbog Wold	Levanger/Verdal AOF
Kåre Rasch	Nordreisa AOF

Manchesterskolen

Den Nordiske Folkehøgskolen på Holly Royde College, University of Manchester, ble avviklet i tida 16. april – 7. juli 1989 med følgende norske deltakere:

Trond Mjelde	Den norske Postorganisasjon
Sissel Weholdt	Handel og Kontor i Norge
Helge Hoel	Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet
Audun Rolf Aas	Norsk Grafisk Forbund
Ola Bruseth	Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund
Anne Beth Skrede	Norsk Sjømannsforbund
Eirin Grape	Norsk Tjenestemannslag
Øyvind Ingstad	Skolenes Landsforbund
Steinar Nøstebø	Norsk Postforbund

Den nordiske Folkehøgskolen i Manchester – 40-års jubileum

Den nordiske Folkehøgskolen i Manchester feiret i 1989 sitt 40-års jubileum. Tidspunktet var 29. og 30. juni, og fra AOF deltok: Alf Frotjold, Aage Søgård, Sigvart Grøvdal, Tore E. Hansen, Bente Gyp Wilhelmsen og Jorun Lund.

Fra AOF i Norden ble det gitt et reisestipend til en studiereise i de nordiske land.

Geneveskolen

Den nordiske Folkehøgskolen i Genève ble avviklet i perioden 28. mai – 8. juli 1989 på Nordens Folkliga Akademi, Kungälv i Sverige, Genève og Bierville. Norske deltakere på skolen var:

Iver Erling Støen
FERENCE SERES
Herdis Merkesvik Smines
Terje Dahl
Berit Moen
Kristin Overland
Nils-Gunnar Kristoffersen
Sammy Olsen
Marit Hærnes
Roar Lund

Fellesforbundet
Handel og Kontor i Norge
Norsk Kommuneforbund
Norsk Transportarbeiderforbund
Norsk Tjenestemannslag
Skolenes Landsforbund
Norges Kooperative Landsforening
Norges Fiskarlag
Norsk Lærerlag
Norsk Lærerlag

Opplysnings- og utviklingsfondet LO/NHO

LOs medlemmer av LO/NHOs Fondstyre har i 1989 vært Leif Haraldseth, Ole Knapp og Tor Andersen.

Fra NHO: Asbjørn Lien, Kjell I. Grue og Odd Moseby.

Arne Aure har fungert som Fondstyrets sekretær.

Fondsstyret har i årets løp behandlet en rekke søknader, og det er for 1989 bevilget følgende:

Tilleggsavtale I	kr 2 500 000,-
Samarbeidsrådet LO/NHO	kr 1 718 500,-
AKAN	kr 1 100 000,-
Industrifagskole i Groruddalen	kr 50 000,-

Sørmarka, LOs studie- og konferansesenter

Styret

Styret har i år bestått av: Svein-Erik Oxholm, leder, LO, Alf Frotjold, AOF, Liv Nilsson, NKF, Odd Isaksen, Fellesforbundet, Arthur Svensson, NKIF, Ole Knapp, LO, Anna Stenbro Halvorsen, representant for de ansatte, Anne Barlie, representant for de ansatte, Jakob Grava.

Vararepresentanter: Nils Totland, Kartellet, Børre Pettersen, LO, Aage Søgård, for Alf Frotjold, Jens Egil Haug, repr. for de ansatte.

Det har vært holdt seks møter.

Inntektene har vært tilnærmet det budsjetterte, men kostnadene er høyere enn budsjettert.

Kapasitetsutnyttelsen har sammenlignet med de fire foregående år vært følgende:

	1985	1986	1987	1988	1989
Gjestedøgn	21 151	20 327	27 828	27 662	27 972
Dagsbesøk	1 928	1 198	1 549	2 317	1 478
Gjennomsnittsbelegg	70 p	68 p	92 p	91 p	92 p
43 uker à 7 døgn	57 %	68 %	73 %	72 %	73 %
Belegget har fordelt seg slik - % av antall gjestedøgn:					
Kortekurs (1-3 d)					34 %
Lange kurs (3-5 d)					48 %
Lange kurs (over 5 d)					18 %
Avlyste kurs:					
Tap av persondøgn	3 005	2 341	4 508	4 652	3 480
Tap av persondøgn etter leieavtalen	1 683	1 969	1 919	3 094	2 825
Barnehagen, kursbarn			120	109	111

Av større enkeltsaker av betydning på driftssiden kan nevnes:

- Veien mellom Sørmarka og riksvei 155 er utbedret, samt vei til personalboligene.
- Det er lagt ny kloakkledning mellom C og rensestasjonen.
- Vannundersøkelsen i Syverudtjern er avsluttet. Status tilfredsstillende.
- Vi har fortsatt for mange avlysninger som dessverre er vanskelige å etterfylle.

Personalet

Senteret har i dag 42 ansatte, hvorav 10 på deltid. Turnover i året utgjør 5 stillinger, eller 11.9 % av det totale antall stillinger ved årets begynnelse. En av de ansatte har gått av med pensjon.

Organisasjonsutvikling/handlingsplan

Alle ansatte deltok i kurset «Service i Sørmarkas tjeneste» 2., 18. og 19. mai med Henning Karlstad.

Det er dessuten i gang et samarbeid med personalklubben om «Fornuftig bruk av ressurser».

Undervisningsutvalget

Undervisningsutvalget har i år bestått av: Aage Søgård, leder, Jens Peter Jensen, Brit Renngård, Finn Bærland, Sture Arntzen, Kjell Edvard

Fixdal, sekretær, (permisjon april–desember), Grete-Johanne Helland, fungerende sekretær (september–desember).

Skolens leder innkalles til møtene.

Utvalget har hatt fire møter. I samarbeid med underutvalg er det utarbeidet planer for emnekursene og Arbeidsmiljøskolen, trinn I og II. I tillegg er en del emnekurs tilknyttet Arbeidsmiljøskolen under planlegging.

Ett av spørsmålene som er reist i utvalget, er kompetansegivende status for våre kurs. En debatt som føres videre i det nye året.

LO-skolen

LO-skolen har gjennomført tre kurs à sju uker. Hovedfag: Arbeidsrett, økonomi, historie/politisk teori og organisasjonslære. Timetall ca. 300.

68 deltakere fordelt på 19 forbund har gjennomført kursene.

Følgende tre emnekurs er i første rekke tilbud til tidligere LO-skoledeltakere:

Organisasjonsutvikling

Hovedemner: Sentrale begreper og teori innenfor organisasjons- og lederutvikling, problemløsningsmodeller og arbeidsmetoder i utviklingsarbeid og holdninger i demokratisk samfunnsutvikling. Timetall ca. 120.

16 deltakere fordelt på 11 forbund har gjennomført kurset.

Prøvekurs EDB/Regnskapsanalyse

Kurset var planlagt i samarbeid med Handelshøyskolen og arbeidslivsavdelingen i LO. Tilbud til medlemmer i bedriftenes styre, ansatte og ledelse.

Hovedemner: Grunnleggende bedriftsøkonomi, balanse- og resultatregnskap, regnskapsanalyse med bruk av datamodeller.

Kursets varighet: 1 uke + 1 oppfølgingsdag.

Timetall ca. 48.

12 deltakere fra 7 bedrifter har gjennomført kurset.

Internasjonalt faglig arbeid

Hovedemner: Internasjonaliseringsprosessen, arbeidsmiljø og sikkerhet, EFs indre marked, Øst-Europa, internasjonal økonomi/miljø, nord-sør problematikk, sikkerhetspolitikk, prosjektarbeid.

Timetall ca. 90.

25 deltakere fordelt på 12 forbund har gjennomført kurset.

Jus for tillitsvalgte

Hovedemner: Stillingsvern, vernetjeneste/erstatning/trygd, forvaltningsrett, ferieloven, likestillingsloven, kollektiv arbeidsrett, rettsfilosofi/rettsforståelse, politiske spørsmål.

Timetall ca. 90.

26 deltakere fordelt på 17 forbund har gjennomført kurset.

Arbeidsmiljøskolen

Arbeidsmiljøskolen er et nytt kurstilbud fra Sørmarka. Kurset er delt i to deler, trinn I og trinn II, på henholdsvis to og fire uker. Skolen er et videregående kurs i arbeidsmiljø, primært beregnet på hovedverneombud, verneombud og AMU-medlemmer som har gjennomført 40 timers grunnkurs.

Kurset inneholder emner som kommunikasjon, historisk utvikling av arbeidsmiljølovgivning, juridiske sider ved AML, helhetsforståelse i miljøarbeidet, oppbygging og utvikling av bedriftshelsetjeneste, psykososiale forhold, mobbing, AKAN, kjemiske helsefarer, indre/ytre miljø, miljø og økonomi, erstatning ved yrkesskade, prosjektarbeid (grupper) m.m.

Det ble arrangert tre trinn I kurs i 1989 og ett trinn II kurs (med avslutning i januar 1990).

Det har vært stor søkning til Arbeidsmiljøskolen.

67 deltakere på trinn I og 22 deltakere på trinn II fordelt på 16 forbund har gjennomført kurset.

Kvinneandelen har vært 27%.

Arbeiderbevegelsens Folkehøgskole, Ringsaker

Arbeiderbevegelsens Folkehøgskole, Ringsaker 50 år

Arbeiderbevegelsens folkehøgskole ble grunnlagt i 1939 og tok imot det første elevkullet 1. oktober samme år.

24. november 1989 ble 50-årsjubileet markert med et stort festarrangement der omlag 150 gjester, personale og elever deltok. 25 elever fra det første skoleåret deltok sammen med det første rektorparet.

Hovedgruppene

Dagspressejournalistikk (Media I-avis)

Denne hovedgruppa gir innføring i redaksjonelt og teknisk avisarbeid gjennom teoretisk og praktisk skolering. Det gis undervisning i norsk språk, journalistikk, samfunnskunnskap, redaksjonelt deskarbeid, journalistspråk, radiojournalistikk, fotojournalistikk, bilderedigering, produksjonsteknikk i tryktemedier, lov, etikk og norsk dagspresse. Første halvår er et grunnkurs i media med innføring i samfunns- og mediefaglige emner. Deler av undervisningen er felles med elevene på hovedgruppa Informasjonsarbeid.

Informasjonsarbeid (Media I-info)

Denne hovedgruppa gir teoretisk og praktisk innføring i informatikk, kommunikasjonsteori, norsk språk, informasjonsspråk, journalistikk,

markedsføring, grafisk formgivning, lay-out, foto og reklame. Det legges vekt på kunnskaper om intern/ekstern informasjonsvirksomhet, samfunnsforvaltning, organisasjonskunnskap og innsikt i norsk næringsliv. Første halvår er et grunnkurs i media med innføring i samfunns- og medie-faglige emner. Deler av undervisningen er felles med elevene på hoved-gruppa Dagspressejournalistikk.

Media videreutdanning (Media II)

Etter gjennomført grunnutdanning på Dagspressejournalistikk eller Informasjonsarbeid, eller annen tilsvarende utdanning/praksis kan en søke om opptak på hovedgruppa Media videreutdanning. Denne hoved-gruppa legger vekt på videre utdanning i trykte medier. Undervisningen omfatter samfunnskunnskap, mediesosiologi, kommunikasjonsteori, redaksjonell tekstbehandling, pressefotografering, bilderedigering, lay-out og redaksjonelt deskarbeid. Tilbudet gir mulighet til radioarbeid og videoproduksjon.

Etter gjennomført utdanning kan en blant annet søke ett-årig stipendi-atstilling i bladet LO-Aktuelt.

Sosialt arbeid, ungdom fritid

Denne gruppas mål er å gi en forståelse av samfunnet, dets oppbygging og utvikling, med hovedvekt på sosiale institusjoner, forhold og proble-mer. Undervisningen legger spesiell vekt på fire emner: barnehagedrift, fritids- og ungdomsarbeid, rusproblemene og psykisk utviklingshem-ming. For å få undervisningen mest mulig praktisk orientert samarbeider vi med barnehage, fritidsklubb, narkotikakollektiv og en institusjon for psykisk utviklingshemmede i kommunen. Det gis undervisning i psyko-logi gjennom hele skoleåret.

Norsk språk og samfunnskunnskap

Hvert år tar skolen opp omlag 10 fremmedspråklige elever. De fleste søker videre utdanning i Norge. Det gis grunnopplæring i norsk språk, med undervisning i grammatikk, rettskriving, setningsbygning og lyd lære. Elevene skal dessuten bli kjent med norsk litteratur.

Undervisningen i samfunnskunnskap gir innføring i vårt politiske sys-tem med de ulike partier og samfunnsinstitusjoner. Kunnskap om vårt skolesystem og våre organisasjoner i arbeidslivet er viktig grunnlag for arbeid og utdanning i Norge.

Undervisning

Det har vært avsatt 20 – 24 timer pr. uke til arbeidet i hovedgruppene. dessuten har 3 skoleuker fullt ut vært disponert til arbeidet i disse grup-pene.

Da har tida vært nyttet til spesielle prosjekter, studieturer og arbeidsliv-/yrkeslivspraksis.

I tillegg har elevene hatt valgfag slik at timeplan tilsammen har utgjort minimum 30 undervisningstimer pr. uke.

Den videregående gruppa i mediakunnskap har hatt 30 timer mediafag og dessuten 6 – 7 uker praksis i dagspresse eller fagpresse.

Samarbeidsforhold

Skolen har hatt god kontakt med lokalsamfunnet gjennom bedrifter, institusjoner og organisasjoner. Sosialgruppa har også i år hatt samarbeid med Tyrilikollektivet og flere lokale institusjoner innen helse- og sosialsektoren. Skolen samarbeider nært med Arbeiderpressen gjennom praksis og utplassering av skolens mediaelever.

Radio Ringsaker

Skolen har siden desember 1984 drevet sin egen øvingsradio – Radio Ringsaker. Nå har skolen fått konsesjon for drift av ordinær nærradio. Mediagruppene har stått for drift av radioen og har også i år laget lydavis for blinde og svaksynte i Ringsaker Kommune.

Internasjonalt solidaritetsarbeid

Skolen har også i 1989 fortsatt sitt internasjonale engasjement i samarbeid med Norsk Folkehjelp. Det er gjennomført to dagers jordbruksdugnad og dessuten organisert en egen aksjonsuke for å samle inn penger til hjelpearbeid.

Ved skoleårets avslutning i mai 1989, ble det oversendt *kr 45 000* til Norsk Folkehjelps fiskeriprojekt i Nicaragua.

Søking og opptak

Søkningen til folkehøgskolene har vært i jevn tilbakegang i 1980-åra, men den synes nå å ha stabilisert seg. De seinere årene har folkehøgskolen dessuten hatt en sterk økende pågang om plass fra elever fra Den tredje verden. Disse kommer i hovedsak fra India, Pakistan, Sri Lanka og Bangladesh. I noen utstrekning også fra afrikanske land. Skoleåret 1988 – 89 hadde skolen 10 fremmedspråklige elever. I 1989–90 er det 10 fremmedspråklige elever.

I 1988 – 89 hadde skolen totalt 70 elever. I skoleåret 1989 – 90 er elevtallet økt til 71 elever.

Gjennomsnittsalderen er ca 20 år.

Styret

Skolens styre har bestått av:

Svein-Erik Oxholm, leder, Aage Søgård nestleder, Gunnar Pettersen,

Jan Løkken, Grete Fossli, Knut Aagesen, Eirin Faldet (Statens representant). Børge Ekrem ansattes representant, Jostein Rugsveen ansattes vararepresentant, Hilde T. Stordal elevrepresentant våren 1989, Helge Rong elevrepresentant høsten 1989.

Skolen har 25 ansatte i full stilling eller deltidstilling.

Knut Aagesen er skolens rektor.

Skole og utdanning

Forberedelsene til Kongressen var en viktig del av arbeidet i 1989. Fra distriktssamarbeidsorganene og forbundene ble det sendt inn en rekke forslag til det nye handlingsprogrammet som gjaldt utdanning. Vi tolker dette som et uttrykk for en økende bevissthet om utdanningens betydning i fagbevegelsen.

For 1989 ble det vedtatt en strategisk plan for skolekontorets virksomhet. Arbeidet styres i noen utstrekning av innkommende saker som LO må ta standpunkt til. Planen bidro likevel til at vi lettere kunne fremme egne og offensive forslag og at det ble noe lettere å prioritere saksområder.

Vi engasjerte oss som i tidligere år i et bredt spekter av utdanningspolitiske saker. Spørsmål som gjaldt yrkesutdanning og fagopplæring, etter- og videreutdanning og samarbeid skole og arbeidsliv ble likevel prioritert.

Skolekontoret ble utvidet med en ny saksbehandler fra 01.10.89. Dette har allerede fått positiv betydning for kontorets kapasitet.

Det ble arbeidet med å føre nye fag under lov om fagopplæring i arbeidslivet. Problemene på arbeidsmarkedet førte imidlertid til en nedgang i antall lærlingkontrakter. Både myndighetene, LO og NHO gjennomførte tiltak for å snu denne trenden.

Skolekontoret har hatt et nært samarbeid med andre avdelinger i LO om enkelte saker, med forbundene og med den forrige politiske ledelsen i Kirke- og undervisningsdepartementet.

Skolekontorets administrative tilknytning

Skole- og utdanningssaker har i perioden 1985–1989 hørt inn under Ole Knapps ansvarsområde. Etter Kongressen i 1989 overtok Per Gunnar Olsen dette ansvaret. Skolekontoret har administrativt vært underlagt disse to.

Jan Løkken er engasjert som skolesekretær i Kay Olav Winthers permisjonstid. Dag Johnson tiltrådte, etter en glidende overgang som saksbehandler, i fast stilling på skolekontoret fra 01.10.89.

LOs forum for utdanningspolitikk

Forumet skal stimulere til økt utdanningspolitisk debatt i fagbevegelsen og har bidratt til en nærmere kontakt mellom LO og forbundene på

utdanningsområdet. I tillegg inviteres DNA, AUF, SSF og AOF til å delta på møtene. Det ble i 1989 avholdt 2 møter med følgende hovedtemaer:

16/2: Presentasjon av NHOs kompetanseprosjekt

5/12: EFs utdanningspolitikk – utfordringer for norsk fagbevegelse

Skolekontoret har også på andre måter forsøkt å holde nær kontakt med forbundene. Det er avholdt flere drøftingsmøter med berørte forbund i forbindelse med forslag til opplæringsplaner o.a., som vi har hatt til høring. Det er avholdt faste formøter foran møtene i RFA.

Fagutdanning

Fagopplæringen i arbeidslivet har også i 1989 krevd mye arbeid. LO har innhentet uttalelser fra forbundene og uttalt seg om en rekke forslag til nye opplæringsplaner. Jmf. oversikt over høringsuttalelser nedenfor. Nye fag er som regel fulgt opp med oppretting av egne opplæringsråd for det enkelte fag. Etter først å ha innhentet forslag fra de berørte forbund har LO foreslått arbeidstakerpartens medlemmer. I arbeidet med fagopplæringssaker har LO lagt vekt på å drøfte eventuelle uoverenstemmelser med de berørte forbund med sikte på å komme fram til enhetlige løsninger: LO arrangerte et ukeskurs om fagopplæring i arbeidslivet, som særlig var rettet inn mot lærlingrepresentantene i yrkesopplæringsnemndene i fylkene.

Yrkesutdanningen i skolen har lenge slitt med mangelen på ajourførte fagplaner. LO og NHO tok bl.a. et felles initiativ for å få fortgang i arbeidet med godkjenningen av nye planer. Forhandlinger mellom Kirke- og undervisningsdepartementet og lærerorganisasjonene høsten 1989 la grunnlaget for en godkjenning av de fagplanene som var blitt liggende. Samtidig bestemte departementet at uketimetallet ved de yrkesfaglige studieretningene skulle reduseres til 35 timer. LO og NHO har gitt uttrykk for bekymring for at dette kan føre til redusert kvalitet på yrkesutdanningen.

Også i 1989 har det stått strid om Lov om fagopplæring i arbeidslivet. Våren 1989 sto Høyre, Kristelig Folkeparti og Senterpartiet sammen om en merknad i Stortinget, der de gikk inn for å samordne de to lovene for videregående opplæring til en lov. Partene i arbeidslivet gikk imot dette forslaget og henviste til de gode erfaringer vi har med lov om fagopplæring for å sikre en kompetanseheving i arbeidslivet. Vi understreket samtidig behovet for et nærmere samarbeid mellom skole og lærlingsystemet og viste til at dette er mulig med dagens lover.

Det ble nedsatt et offentlig utvalg for å vurdere strukturen innen hele videregående opplæring. LO er representert i utvalget og innstillingen for utvalget skal foreligge innen utgangen av 1990.

Etter- og videreutdanning

Livslang læring og kompetanseheving i arbeidslivet har lenge vært et mål for LOs arbeid. Fortsatt er mulighetene for etter- og videreutdanning svært begrenset for store arbeidstakergrupper. LO har gått inn for å lovfeste retten til opplæringspermisjon for alle arbeidstakere og å sikre økonomiske ordninger som kan gjøre denne retten reell. Regjeringen valgte våren 1989 ikke å fremme noe forslag til slik lovfesting og anbefalte isteden at partene i arbeidslivet bør komme fram til avtalefestede ordninger. Under forberedelsene til Kongressen i 1989 nedsatte administrasjonen en intern arbeidsgruppe under ledelse av skolekontoret som utarbeidet en innstilling om etter- og videreutdanning. Det nye handlingsprogrammet og innstillingen vil danne et viktig grunnlag for LOs framtidige satsing på dette området.

Fagbevegelsen og skolen

Siktemålet for arbeidet har vært å øke fagbevegelsens engasjement og innflytelse over utdanningspolitiske saker, og å bedre undervisningen om arbeidslivet og fagbevegelsen på alle nivåer i skoleverket.

LO lanserte i 1989 «LOs Skoleservice» som et samlet tilbud til skolene om bedre kontakt med arbeidslivet. Tilbudet omfatter invitasjon til å besøke LO, skolebesøk fra LO, besøk ved bedrifter av elever, og ulike typer materiell. Det er laget fire temahefter med tips til elever, lærere, tillitsvalgte og bedriftsledelse om kontakt skole og arbeidsliv. Temaheftene er blitt svært godt mottatt i skolene og nærmere 1000 skoler har tilleggsbestilt hefter. Heftet som er beregnet på elevene er spredt i et opplag på nærmere 60 000.

I tillegg startet LO som en forsøksordning utgivelse av en serie elevhefter som vi har kalt «Søkelys». Målet med heftene er å få igang en diskusjon blant elevene om de faglige/politiske saker som LO er opptatt av. Det ble utgitt et hefte i 1989 med LO-kongressen som tema. Heftet ble spredt som klasesett til alle ungdomsskoler og videregående skoler i landet.

LO har som i tidligere år avsatt midler for å bidra til skolering og materiellutvikling lokalt i fagbevegelsen. Svært få har benyttet seg de mulighetene disse midlene gir. En stor del av bevilgningen er derfor ikke brukt. Vi startet høsten 1989 med å utarbeide en håndbok for skolekontaktens arbeid. Når denne håndboka foreligger våren 1990, håper vi at den vil bidra til et bredere utdanningspolitisk engasjement og større aktivitet i samarbeidet skole og arbeidsliv lokalt i fagbevegelsen.

Det ble også i 1989 arrangert et ukeskurs for lærere om «Lærere møter fagbevegelsen». Kurset tok sikte på å gi lærere bedre kunnskaper om fagbevegelsens arbeid. Det var god søkning til årets kurs.

LO og NHO

Den uformelle kontakten om utdanningspolitiske saker har fortsatt på saksbehandlernivå. Som en del av innsatsen for å få etablert flere lærlingplasser har LO og NHO gått sammen om å trykke et nytt og revidert opplag av brosjyren «Slipp lærlingen inn».

LO og De utdanningssøkendes kontaktutvalg (DUK)

Det er avholdt et møte i kontaktutvalget der bl.a. LOs student- og elevmedlemsskapsordning ble presentert. LO samarbeidet med DUK om forslag til endringer av retningslinjene for utdanningsfinansiering i Statsbudsjettet for 1990.

Internasjonalt

Skolesekretæren deltok i ett TUAC-møte som drøftet en rapport om lærerutdanningen i OECD-området.

Skolesekretæren deltok i en reise til Østerrike og Vest-Tyskland sammen med den politiske ledelsen i Kirke- og undervisningsdepartementet, der særlig fagopplæringen i disse landene ble studert.

Representasjon

Knut Aagesen: Rådet for videregående opplæring

Erik Andre Lorentzen: Rådet for fagopplæring i arbeidslivet

Nils H. Johannessen: Rådet for fagopplæring i arbeidslivet

Magnor Johansen: Rådet for fagopplæring i arbeidslivet

Kirsten Rogstad: Rådet for fagopplæring i arbeidslivet

Aage Søgård: Norsk Voksenpedagogisk institutt

Jan Løkken: Ingeniørutdanningsrådet og Rådets arbeidsutvalg (fra 1.11. Dag Johnsen) – Mesterbrevnemnda – Utvalg for å vurdere strukturen innen videregående opplæring – Arbeidsgruppe for å vurdere utdanning i EF-sammenheng

LO har dessuten vært representert i de fleste utvalgene under RVO og opplæringsrådene under RFA. Begge steder er representantene hentet fra det eller de forbund som organiserer arbeidstakerne innenfor fagområdet.

Skolesekretæren har vært medlem av følgende utvalg i LO og Det Norske Arbeiderparti:

- Kontaktutvalget mellom Norsk Lærerlag og LO
- Styret for Arbeiderbevegelsens Folkehøgskole
- DNAs utdanningsutvalg

Høringsuttalelser 1989

EMNE	ADRESSAT
Anleggsgartnerfaget	RFA
Produksjonsgartnerfaget	RFA
Akvakulturfaget	RFA
Sprengningstekniker	RFA
Duodji (samisk husflid)	RFA
Hegdehaugen voksengymnas	KVD
Skogsarbeiderfaget	RFA
Ferskvarefaget	RFA
Automasjonselektriker	RFA
Organiseringen av den sentrale skoleadministrasjonen	KUD
Kostymemakerfaget	RFA
Rammeplan for 3-årig ingeniørutdanning	KVD
Metallbearbeidingsfaget	RFA
Ildfast foringfaget	RFA
Ny forskrift for fag- og svenneprøver og om klageadgang	KUD
Tekstilfaget	RFA
Kontrollfaget	RFA
Kartonasjefaget	RFA
Yrkessjåførfaget – tunge kjøretøyer	RFA
Taktekkerfaget	RFA
Forholdet mellom Statens havarivernskole og Haugesund maritime høgskole	KUD
Overføring av forhandlingsansvaret for undervisningspersonell fra staten til Kommunenes Sentralforbund	KUD
Ny lov om universitetene og høgskolene	KVD
Innstilling om utenlandske studenter	KVD

Arbeiderbevegelsens Arkiv og Bibliotek

Beretningsperioden i hovedtrekk

Året 1989 var arkivets 80. driftsår.

Arbeidet i 1989 var preget av den store tilgangen av nytt arkivmateriale, forberedelsen og overgangen til edb og en omfattende historiefaglig virksomhet. Året var dermed mindre preget av det tradisjonelle arkiverings- og registreringsarbeidet, men av nye utfordringer og oppgaver.

Innkjøp og gaver

Ved siden av den vanlige tilveksten fra organisasjoner og andre forbindelser som regelmessig leverer materiale, har arkivet i 1989 mottatt store overføringer av trykt og utrykt stoff fra organisasjoner og enkeltpersoner. Allerede etter tre måneder hadde arkivet mottatt mer materiale (i hyllemeter) enn i hele 1988. Av større arkiver vi har mottatt kan nevnes Norsk Papirindustriarbeiderforbund, Trygve Bratteli, Det norske Arbeiderparti, Nei til atomvåpen, Pax forlag, Norsk Kommuneforbund, Oslo avd., A-pressen, Norsk Bonde- og Småbrukerlags kvinneutvalg, Teatersentralen, DNAs stortingsgruppe, Sissel Rønbeck, Handel og Kontor i Norge og Oslo Sosialistisk Opplysningsforbund.

På bibliotekssiden ble det lagt særlig vekt på å skaffe organisasjonspublikasjoner og å supplere samlingen med utrykte hovedoppgaver innen fagene historie, sosiologi og statsvitenskap. For å øke bibliotekets standard som forskningsbibliotek på høyt nivå, er flere internasjonale tidsskrifter blitt anskaffet.

Serviceytelser

Tallet på besøkende har ligget på omtrent samme nivå som i de foregående åra. Utlån av bøker, fotos og faner har ligget høyere enn i 1988. Den store mengden litteratur og arkivmateriale som er brukt i lesesalen, er som vanlig ikke tatt med i statistikken, heller ikke henvendelser pr. telefon. Brukergruppen spenner som tidligere fra forskere og studenter til bevegelsens egne folk, journalister og skoleelever. I år har vi kunnet registrere en økt interesse blant utenlandske forskere og studenter.

Internt arbeid

Overgangen til edb og den usedvanlig rike tilgangen av nye arkiver har – sammen med den vanskelige personalsituasjonen og nye eksterne oppgaver – ført med seg at ordningen og registreringen av det innkomne materiale ikke har kunnet foregå med samme intensitet som ellers har preget arkivets arbeid, – selv om sikring og grovordning i hele året har vært en prioritert oppgave. Arkivets akutte plassmangel har også lagt visse hindringer i veien for en rask og effektiv ordning av det innkomne materiale. Ordningen av bildesamlingen har fortsatt vært en prioritert oppgave.

I forbindelse med overgangen til edb har samordningen av arkiv- og bibliotekskatalogene vært et overordnet mål. Planleggingen av dette arbeidet og utprøvingen av ulike modeller har skjedd allerede før maskinene kom på plass. Samtlige ansatte har deltatt på kurs i bruk av WordPerfect og MS-DOS, flere dessuten også på Micromarc-kurs. Selve den tekniske overgangen til edb har tatt lengre tid enn beregnet, noe som skyldes utenforliggende omstendigheter hos de firmaer vi samarbeidet med.

Edb ble tatt i bruk i det daglige arbeidet, og i bibliotekets katalogiseringsarbeid, men ikke i arkiveringen.

Forbindelser og konferanser

Arkivet har holdt jevn kontakt med arbeiderbevegelsens lokal- og regionalarkiver. Arkivet var representert på årsmøtene til arkivene i Trondheim, Hamar, Tromsø og Bergen. Trond Bergh var til stede ved innvielsen av det nye arkivet i Tønsberg og Einhart Lorenz ved stiftelsen av Sogn og Fjordane arbeiderarkiv. Arkivet er representert i styringsorganene til flere lokal- og regionalarkiver.

Trond Bergh, Torun Jahrnes, Lill-Ann Jensen, Einhart Lorenz og Einar Terjesen deltok på den Nordiske konferansen for arbeiderbevegelsens arkiver i København. Trond Bergh representerte arkivet på den 25. ITH-konferansen i Linz og på den 20. IALHI-konferansen i Amsterdam. Han deltok dessuten på LO-seminaret i Bergen og på de Norske Historikerdagene i Trondheim. Kåre Auale, Stig-Audun Hansen og Lill-Ann Jensen deltok på landskonferansen for fotobevaring i Sandefjord, Solveig Halvorsen representerte arkivet på den 3. nordiske arbeiderkulturkonferansen i Tampere og på det nordiske kvinnehistorikermøte i Stockholm. Lill-Ann Jensen deltok på seminaret «Historia i ljud och bilder» i Kungälv, Einar Terjesen på LLPs årsmøte i Saltstraumen, Vivi Melkersen på den nordiske eksilkonferansen i København og Einhart Lorenz på Willy-Münzenbergkonferansen i Zürich.

Arkivet var dessuten representert ved følgende anledninger: Arbeiderpartiets landsmøte, AUFs landsmøte, Statstjenestemannskartelletts 50-års-jubileum, Norsk Postforbunds landsmøte, AOFs årsmøte, Rogaland historielags 5-års-markering, Gro Harlem Brundtlands 50-årsdag, Alf Frotjolds 60-årsdag, Leif Haraldseths avskjedsmottakelse og Fagdatas årsmøte.

Historiefaglig virksomhet

Høsten 1989 overtok arkivet for første gang historieundervisningen på LO-skolen på Sørmarka. Trond Bergh, Solveig Halvorsen og Einhart Lorenz har undervist i moderne historie.

Trond Bergh har i 1989 offentliggjort to bøker nemlig Norsk Postforbunds historie og Borregaards historie, dessuten var han medredaktør av festskriftet til Jakob Sverdrup. Einhart Lorenz har skrevet en bok om Willy Brandts eksilår i Norge. Boka ble både utgitt på norsk og tysk. Han hadde dessuten et bidrag i den tyske boka «Einheitsfront – Einheitspartei», utgitt av Institutt for statsvitenskap ved Universitetet i Mannheim. Einar Terjesen har offentliggjort et bidrag i en italiensk bok om 1. mai. Arkivets medarbeidere har dessuten offentliggjort bokmeldinger i bl.a. «Historisk Tidsskrift» og «Skandinavisk».

Einar Terjesen er medarbeider i prosjektet «Determinants of the development of working-class movements 1870–1914», som koordineres av IISG i Amsterdam. Einhart Lorenz har holdt foredrag ved følgende internasjonale konferanser: Nordisk eksilkonferanse i København, «Contact or Isolation? Soviet-Western Relations in the Interwar Period» i Stockholm og Regional industrialisering og arbeiderbevegelsen i Freudenstadt (Vest-Tyskland).

Representasjon i eksterne råd og utvalg

Trond Bergh er medlem av Norsk Historikerforenings råd, medlem av LOs kulturutvalg og styret for Eilert Sundts forskningsfond. Einar Terjesen er styremedlem i Landslaget for Lokal- og Privatarkiver (LLP) og Solveig Halvorsen vararepresentant til Historikerforeningens styre. Einhart Lorenz var medlem av styringsgruppen som forberedte den nordiske eksilkonferansen i København.

Arkivet er representert i flere bokkomiteer. Flere av arkivets medarbeidere har dessuten holdt foredrag ved ulike anledninger. Lill-Ann Jensen har vært billedredaktør for «Papirarbeidernes historie».

Arkivet har følt et spesielt ansvar for framdriften av verket «Arbeiderbevegelsens historie i Norge». Lill-Ann Jensen har som tidligere vært billedredaktør av verket. Arkivet har dessuten arrangert flere historikerseminarer hvor bl.a. ulike deler og utkast av de gjenstående bindene ble diskutert med forfatterne.

Offentlighetsarbeid

I forbindelse med Landsorganisasjonens jubileumskongress laget arkivet sin hittil største utstilling. Ved hjelp av fem tidstypiske arbeidere ble LOs utvikling, forandringene i medlemsstrukturen, arbeidsmiljø, arbeidstid, sosiale forhold osv. dokumentert. Arkivet laget også utstillingen «Fagbevegelsen, kultur og opplysningsvirksomhet» som var AOFs gave til LOs 90-års-jubileum på Rjukan. Deler av utstillingen «Solidaritet uten grenser» ble vist i Goethe-instituttet i Oslo.

Arkivet har hatt jevnlig besøk av grupper som ble vist omkring og orientert om institusjonens virksomhet. Særlig i forbindelse med LO-kongressen og arkivets 80-års-markering ble en rekke skoleklasser invitert og vist rundt i arkivet.

Den årlige tilvekstkatalogen «Aktuelle bøker og skrifter fra Arbeiderbevegelsens Arkiv og Bibliotek» blir også i år sendt ut. Universitetsbibliotekets samkatalog har fått melding om tilveksten av utenlandsk litteratur samt norske og utenlandske tidsskrifter.

Årboka

Arkivet har også i 1989 publisert årboka «Arbeiderhistorie», som hadde LOs 90-års-jubileum og arbeiderbevegelsen i nordvestlandsfylkene som hovedemner. Årboka ble støttet av 19 forbund som til sammen ga over 60 000 kr. i tilskudd. Abonnementstallet ligger rundt 600. Arbeidet med årboka tok forholdsvis mye tid, både fordi 1988-årboka utkom forsinket i begynnelsen av 1989 og fordi årets årbok ble framskyndet til LO-kongressen. Reaksjonene på årets bok var meget positive.

Årbokas redaksjon består av Trond Bergh, Solveig Halvorsen, Lill-Ann Jensen, Einhart Lorenz og Einar Terjesen. Følgende er medlemmer av «Arbeiderhistorie»s redaksjonsråd: Bjørn Bering, Jorunn Bjørgum, Øivind Bjørnson, Gro Hagemann, Knut Kjeldstadli, Per Maurseth, Tore Pryser, Odd Harald Røst og Jan Aaboen.

Pris for beste hovedoppgave

For å stimulere forskningen i arbeiderbevegelsens historie ble det i 1989 innstiftet en egen studentpris for beste hovedoppgave. Dette ble mulig takket være en gave fra Norsk Postforbund. Prisen ble tildelt cand.philol. Marie Smitt-Solbakken for oppgaven «Fagbevegelsen i norsk oljevirk-somhet 1966–1977». Prisen ble overrakt av tidligere forbundsleder Arthur Bauge under arkivets jubileumstilstelning.

Styret

Arkivets styre har bestått av Jan Aaboen (leder), Kåre Myrvold, Ingeborg Botnen, Knut Endreson, Martin Kolberg, Lill-Ann Jensen og Knut Johannessen. Styret har i beretningsåret holdt 5 møter, og behandlet bl.a. budsjett, årsmelding og arbeidsplan, edb, arkivets plassbehov og arkivets studentpris for beste hovedoppgave.

Budsjett

Arkivets budsjett var i 1989 kr. 6 459 323. Av dette utgjorde statstilskuddet kr. 1 700 000, fra Opplysnings- og Utviklingsfondet kom 1 600 000 kr., mens kr. 1 700 000 var direkte bevilgninger fra Landsorganisasjonen. Norsk Kommuneforbund ga et tilskudd til edb-investeringene på kr. 50 000. Resten besto av overføringer, avsetninger, lån og mindre andre inntekter.

Personalet

Arkivets nye leder Trond Bergh tiltrådte sin stilling 1. april 1989. Inntil da fungerte Einhart Lorenz som arkivets leder. Arkivets personale har ellers hatt følgende sammensetning: Kåre Auale (arkivsekretær), Kari Lund Bråthen (bibliotekar), Stig-Audun Hansen (arkivsekretær), Solveig

Halvorsen (arkivar), Torun Jahrnes (bibliotekar), Lill-Ann Jensen (konsulent), Einhart Lorenz (fungerende nestleder), Aud Lundemo (kontorsekretær), Arnfinn Malme (permisjon), Vivi Melkersen (arkivsekretær, 1/2 stilling), Einar A. Terjesen (arkivar). Arnfinn Malme sa pr. 31.12.1989 opp sin stilling som nestleder.

Ebba Skalstad hospiterte fram til sommeren på halv tid. Ellers har arket benyttet en del timebetalt ekstrahjelp.

FAFO, Fagbevegelsens Senter for Forskning, Utredning og Dokumentasjon

FAFOs målsetning er å drive samfunnsvitenskapelig forsknings-, utrednings- og dokumentasjonsvirksomhet for å utvikle handlingsrelevant kunnskap for sentrale beslutningsfattere i det norske samfunn, med særlig vekt på fagbevegelsens samfunnsmessige rolle.

1989

- Omsetningen var på om lag 13,1 millioner kroner
- Prosjektporteføljen var på i alt 22 forskjellige oppdrag
- Prosjektinntektene var på om lag 7,3 millioner kroner
- 25% av inntektene kom fra offentlige myndigheter
- 50% fra fagbevegelsen/LO
- 25% fra andre (bedrifter, organisasjoner, forskningsråd)
- FAFO fikk 2,8 millioner kroner i grunnbevilgning fra LO
- FAFO fikk 2,1 millioner kroner i grunnbevilgning fra KVD

FAFOs virksomhet og oppgaver

FAFO hadde i 1989 en fast stab bestående av ledelse på fire personer, servicepersonale med ansvar for kontortjenester, økonomi, publisering, data, bibliotek m.v., og 12 faste forskere, i tillegg til et noe varierende antall tidsengasjerte forskere, eksterne konsulenter, studentassistenter og sivilarbeidere. Gjennomsnittlig sysselsatte instituttet, i hel og halv stilling, ca. 35 personer, hvorav om lag en tredjedel var kvinner.

Ved siden av den fortløpende prosjektvirksomheten har FAFOs forskere deltatt i eksternt formidlings- og foredragsvirksomhet, i tillegg til at det er avholdt en rekke seminarer og gjesteforelesninger ved instituttet.

FAFO gjennomfører i dag prosjekter innen et vidt felt, med tyngdepunkt i arbeidsliv- og velferdsstatsforskning. Oppdragsgiverne spenner over et bredt spekter: Offentlig forvaltning, forskningsråd, interesseorganisasjoner, private bedrifter og fagbevegelsen.

Et overordnet perspektiv for FAFOs prosjekter er at de skal ha et handlingsorientert siktemål. Dette innebærer en sterk prioritering av formid-

ling til offentligheten i en tilgjengelig form, med sikte på å levere innspill på strategiske områder i samfunnsdebatten. Dette skjer både gjennom et tett samarbeid med involverte aktører i prosjektene og gjennom satsing på egen publikasjonsvirksomhet.

Prosjektvirksomheten

FAFO hadde i 1989 en prosjektportefølje bestående av i alt 22 forskjellige oppdrag. Følgende rapporter ble framlagt:

- * Privatisering og endringer i offentlig sektor.
Sluttrapport: Privatisering og fornyelse?
- * Idrett, fritid og levekår
Rapportering: Fysisk aktivitet på arbeidsplassen, delrapport 2. Den nye breddeidretten, delrapport 3.
- * Fleksibilitet i arbeidslivet.
Sluttrapport: Arbeidstid og fleksibilitet i arbeidslivet.
- * Leiefirmaer.
Sluttrapport: Over stakk og stein.
- * Utviklingstrekk i nærings- og nytelsesmiddelsektoren.
Forprosjektrapport: En næring i nytelse?
- * Samarbeidsforhold i kooperative bedrifter.
Sluttrapport: Samarbeid gjør sterk?
- * Levekår blant kunstnere.
Sluttrapport:inntekt og levekår blant kunstnere 1986.
- * Dokumentasjonsprosjektet.
Rapportering: Svar skyldig?
- * Stortinget – intern struktur og eksterne relasjoner.
Sluttrapport: Oss i mellom.
- * Undersøkelse av arbeidsmarkedstiltakenes virkninger.
Sluttrapport: Arbeidsmarkedspolitikken i en brytningstid.

Videre ble det arbeidet med løpende prosjekter innen følgende områder:

- * Arbeidsmarked og tjenstepensjoner.
- * Framveksten av nye fleksible arbeidsforhold i Handel og Kontor, Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet.
- * Fagbevegelsens rolle ved fusjoner og endringer i eierstrukturen i arbeidslivet.
- * Utviklingstrekk i nærings- og nytelsesmiddelsektoren.
- * Utviklingstrekk i fagbevegelsen.
- * Lønnsoppgjør, korporatisme og forhandlinger.

- * Lærere som ledere.
- * Internasjonalisering – utfordringer for fagbevegelsen.
- * Idrett, fritid og levekår.
- * Arbeidsplassen som velferdsarena.
- * Organisasjonsutvikling i fagbevegelsen.
- * FRONT 2006.
- * Arbeid, utdanning og verneplikt.
- * Økonomisk demokrati og overskuddsdeling.

5. Utenrikspolitikk – Internasjonalt faglig arbeid

Hovedsaker i 1989: Europeisk faglig arbeid/EFTA-EF-saken, skiftende forhold til østeuropeisk fagbevegelse, Sør-Afrika, El Salvador, Chile, faglig utviklingssamarbeid, Midt-Østen, kongressarbeidet. Det vises spesielt til vedtakene om internasjonale saker på LO-kongressen i oktober.

Nordens Faglige Samorganisasjon (NFS)

Styremøter 12. april og 29.–31. august. Norden og EF har vært en hovedsak. Et bredt opplegg om en nordisk «faglig profil på den sosiale dimensjon» er utarbeidet av NFS' integrasjonsgruppe. En søker sterkere nordisk faglig markering i DEFS og EFTA. Inntektspolitisk program er utarbeidet. Konsernfaglig samarbeid er ført videre som sak, koordinert lovgivning med alle land i Norden er ikke mulig, avtaler i enkelte større nordiske konsern mulig. Nærmere samarbeid med de nordiske yrkessekretariater utviklet, men avklaring avvendes i forhold til forbund fra YS. NFS har fulgt opp arbeid med den nordiske arbeidsmiljøkonvensjon. Styret har hatt møter med ledelsen i spansk LO (UGT) og de italienske organisasjoner CGIL, CISL, UIL. Støtte til Polen tatt opp (Solidaritet). Forholdet til ILO koordineres i NFS.

Et vesentlig trekk ved samarbeid i NFS er utvekslingen av opplysninger om inntektsforhandlinger. Foregår på hvert styremøte. Det er direkte bilateral kontakt mellom gruppen av tillitsvalgte i LO og med tilsvarende i LO-S, LO-D og SAK-Fin. Felleskonferanse om rasisme planlegges.

Arbeidsgrupper:	Økonomisk politikk:	Stein Reegård
	Europeisk Integrasjon:	Truls Frogner
	Arbeidsmarked:	Yngve Hågensen
	Arbeidsmiljø:	Børre Pettersen/Bjørn Erikson
	Likestilling:	Esther Kostøl/Jorun Christensen
	Demokrati:	Thor-Erik Johansen
	Næringspolitikk:	Tor Andersen

Fra høsten 1989 er Yngve Hågensen norsk LOs representant i styret, Esther Kostøl vararepresentant. Kaare Sandegren møter som rådgiver.

Den Europeiske Faglige Samorganisasjon (DEFS)

Styremøter 20.–21. april, 5.–6. juni, 18.–20. oktober, 14.–15. desember. Fra og med styremøtet i desember er Yngve Hågensen norsk LOs representant med Esther Kostøl som vararepresentant. Kaare Sandegren møter som rådgiver.

Hovedsak har vært den sosiale dimensjon ved EFs indre marked, sosialcharteret i EF og spørsmålet om en handlingsplan for iverksetting av sosialcharteret. En serie konsultasjoner med EF-kommisjonen om sosialcharteret, lobbying på de enkelte regjeringer og store demonstrasjoner (Brussel høsten 1989) er gjennomført. Innholdet i sosialcharteret har etter hvert bedret seg, påvirkningen på EF-kommisjonen er økt, men med vedtak i Ministerrådet i EF ble et relativt svakt innhold godkjent. Reaksjonen i styret i DEFS var meget sterk, og det var debatt om en skulle gå til boikott av det indre marked i samarbeid med sosialistgruppa i Europa-parlamentet. Arbeidet konsentrerer seg nå om å gjøre EF-kommisjonens handlingsplan på arbeidsrettslige, sosialpolitiske og lønns- og avtalepolitiske spørsmål så sikre som mulig for arbeidstakerrettigheter. Det er kamp om de enkelte forslag i denne planen skal gjøres rettslig bindende.

Arbeidsgruppe er oppnevnt for å forberede styrking av DEFS til kongressen i 1991.

En europeisk faglig skole er opprettet. Det samme gjelder det europeiske faglige arbeidsmiljøkontor.

Forhandlingene EFTA-EF er støttet av DEFS ved ulike anledninger, sist på styremøte 15. desember. Det er krevd at forhandlingene om et mer strukturert forhold EFTA-EF fullføres i 1990, at EFTA styrkes, at EFTA er rede til overføringer til svakstilte regioner, at avtalen også må dekke en sosialdimensjon og at institusjonene i et EØS (det europeiske økonomiske samarbeidsområde) i tillegg til ministerråd også må ha organer for partene i arbeidslivet, parlamentarikere og en domstol.

Forholdet til Øst-Europa er viet oppmerksomhet. Opplegget for kontakt med østeuropeiske organisasjoner vil bli lagt i begynnelsen av 1990. Dette gjelder også de østeuropeiske lands forhold til EFTA og EF. Holdningene for øvrig: Demokratiseringsprosessen ble hilst velkommen, og behovet for økonomisk reform til nytte for arbeidstakerne understreket. Det ble krevd et europeisk utviklingsprogram for Øst-Europa fra EF med EFTA-deltakelse, lagt vekt på infrastrukturassistanse og krevd at en nå vurderer muligheten for dype kutt i forsvarsutgiftene. Overføringene til u-land måtte ikke rammes. Samtidig erklærte DEFS seg rede til å bidra til en faglig demokratisk utvikling i Øst-Europa.

Det er vokst fram enighet om at en skal forsøke brede fellesprioriteringer for de nasjonale tariff-forhandlinger. Styret besluttet at følgende sektorer vektlegges i 1990 av medlemsorganisasjonene: Reduksjon/omlegging av arbeidstida, midlertidig arbeid/tidsbegrenset arbeid, lønnspoli-

tikk, overskuddsdeling, deltidsarbeid og ulikhetene mellom den offentlige og private sektor. DEFS fører ikke forhandlinger.

Dialogen mellom DEFS og UNICE (den europeiske arbeidsgiverorganisasjon) fortsetter, i hovedsak gjennom en styringsgruppe hvor formenn fra EF-fagorganisasjoner sitter fra faglig side. Det går sakte, men en fellesuttalelse om utdanning og opplæring i samband med endringene ved det indre marked er godkjent.

Policyvedtak er gjort bl.a. om følgende saker: Offentlige tjenester og foretak i det indre marked, integrasjon av arbeidstakere fra ikke-EF-land i EFs arbeidsmarked, innvandrende arbeidstakere, innreiseopphold og fri bevegelse, europeiske selskaper og medbestemmelse.

DEFS' arbeid er totalt sett dominert av utviklingen av det indre marked i Det europeiske fellesskap og utviklingen EFTA-EF og behovet for å øve arbeidstakerinnflytelse/rettigheter. Dette arbeid er ikke ferdig. Det foregår i realiteten en politisk kamp om innholdet og de samfunnspolitiske målsettinger med integrasjonen i Vest-Europa. De enkelte i saker i EF (og EFTA) følges. DEFS har en serie arbeidsgrupper i gang, hvor representanter for LO deltar. Nordisk koordinering foregår.

EFTA-EF-arbeidet

LO har opprettet en indre arbeidsgruppe som koordinerer EFTA-EF-arbeidet. En større kommisjon møtes fra tid til annen. Høsten 1989 er nyttet til planlegging bl.a. av en serie konferanser våren 1990, et rådslag og skriftlig opplysningsstoff. Enkelt saker er nå til behandling, som for eksempel når det gjelder offentlige innkjøp, miljøsakene og standardiseringsamarbeidet i Vest-Europa (Cen/Cenelec), foruten at representanter for LO deltar i Regjeringens EF-utvalg for organisasjonene og i arbeidsgrupper i ulike departementer. Det er nærkontakt særlig med Utenriksdepartementet og Næringsdepartementet. LO skal delta i Regjeringens fem referansegrupper som settes opp i forbindelse med forhandlingene EFTA-EF.

De EFTA-faglige ledere støttet i et møte i Wien i januar 1989 EFTA-regjeringens planer om å møte EF-kommisjonen formann, Jacques Delors, forslag om samarbeid mellom EFTA og EF. Forut for EFTA-statsministrenes møte i Oslo i mars stilet de EFTA-faglige ledere en uttalelse til møtet. Det samme gjorde EFTAs rådgivende komite (en partskomite) og DEFS, hvis generalsekretær møtte statsminister Gro Harlem Brundtland. Senere har LO i EFTAs konsultative komite og vis-a-vis den norske regjeringen søkt å følge arbeidet i de fem tekniske arbeidsgruppene EFTA-EF som over sommeren og høsten har «avklart» elementer i forhold EFTA-EF, som i sin tur førte til at utenriksministrene i EFTA-EF 19. desember la grunnlag for avsluttende tekniske forberedelser og varsel om forhandlinger om et strukturert forhold i 1990. Det har vært vanskelig å få

opplysninger om arbeidsgruppedrøftingene ut av den norske regjeringen og av EFTA-systemet. Det lover ikke godt for forhandlingene i 1990. Som en følge var det planlagt EFTA-faglig lederdrøftinger i januar 1990.

LO har varslet Regjeringen om at en ønsker å følge forhandlingene EFTA-EF nøye, og ikke vil finne seg i løse opplysninger og drøftinger. Det er tvil om konsultasjonssystemet innen EFTA for arbeidslivets parter vil virke tilfredsstillende. Når det gjelder LOs politiske linje i EFTA-EF-saken vises til vedtakene på Kongressen. EFTAs konsultative komite har utferdiget felleholdninger til finanstjenester, til forhandlingene, til miljø, og sammen med EFs sosiale og økonomiske komite om finanstjenester og transport. Det foregår drøftinger mellom EFTAs konsultative komite og EFs sosiale og økonomiske komite om et felles partsorgan i EØS.

Faglig-politisk samarbeid i Vest-Europa.

En bred faglig-politisk vest-europeisk konferanse i Kiel i mars la grunnlag for faglig-politisk samarbeid. En koordineringsgruppe er satt ned og tre arbeidsgrupper er på gang om felleholdninger til miljø, medbestemmelse/industridemokrati og økonomisk politikk/sysselsetting. LO er medansvarlig for miljøgruppa sammen med italienske organisasjoner. DNA deltar i to av gruppene. Det er samtidig presset på for en utvidelse av konføderasjonen av sosialdemokratiske partier i Det europeiske fellesskap til å omfatte EFTA-partiene til en vest-europeisk partisamling. Dette arbeid har gjort framskritt på slutten av 1989. DNA er aktiv.

Det Europeiske Faglige Institutt (DEFI)

DEFI er nært knyttet til Den Europeiske Faglige Samorganisasjon og utfører utredninger o.l. for DEFS. I tillegg er det ved Sekretariatet i DEFS opprettet et mindre, teknisk arbeidsmiljøkontor, og en påbegynner nå opprettelsen av en europeisk faglig skole. DEFI finansieres dels av kontingent fra medlemsorganisasjonene av Det europeiske fellesskap, men omfattende støtte gis.

I 1989 har DEFI også mottatt midler fra regjeringer i EFTA, bl.a. fra Den Norske Regjering.

DEFI har ved årsskiftet en stab på 22 personer, hvorav sju arbeider med utredninger og forskning. Instituttet sender ut arbeider på en rekke språk, bl.a. på norsk (for å dekke det nordiske område).

Hovedområder i 1989: Kollektivforhandlinger i Vest-Europa i 1988 og utsiktene for 1989; forhandlingsstrategier i forbindelse med fleksibilitetsproblemet; aspekter av den sosiale dimensjon bl.a. tilnærming i arbeidsbetingelser og dialogen mellom arbeidslivsparter på europeisk plan og nasjonale forhandlinger: utvikling/evaluering av fleksibel og profittrelatert lønn; miljøbeskyttelse og sysselsetting; utvikling av medbestemmelse

i Europa (gjennom lovgivning og avtaler); skatteharmonisering og nyteknologi; fagbevegelse i Vest-Europa: Nederland, Irland og Luxembourg; de europeiske faglige bransje- eller industrikomiteer (forbundscomitéer): struktur og aktivitet.

På de fleste av disse feltene er det ført fram utredninger eller notater, men også på en rekke andre felter: «Positiv aksjon for kvinner i Vest-Europa», fra partsorganers rolle i Vest-Europa; sammenligning av arbeidstakerrepresentasjon på arbeidsplassen. I tillegg kommer arbeid som gjøres ferdig i 1990, bl.a. arbeidets framtid og 1. mai i 100 år.

En serie seminarer og konferanser er gjennomført om disse og andre emner. Det er kontakt mellom DEFI og nasjonale faglige institutter, bl.a. FAFO.

DEFI var hovedansvarlig for Den Europeiske Faglige Samorganisasjons seminar om medbestemmelse, arbeidsmiljø og sysselsetting for klubbtiltidsvalgte høsten 1989 i Ostende (800 deltakere). Dette fant sted i forbindelse med DEFS' demonstrasjonsuke i Belgia om kravet om den sosiale dimensjon i utvikling av Det indre marked i EF og EFTA-EF. Et betydelig forarbeid med materiell ble da gjort.

Leder for DEFI er Günther Köpke. Finanskomiteén i DEFS er styre for instituttet, styret i DEFS er generalforsamlingen.

Frie Faglige Internasjonale (FFI)

Styremøter avholdt i FFI, 17.-19. mai og 29. november-1. desember.

Blant nyopptatte medlemmer er den franske CFDT (Confederation Francaise Democratique du Travail). SOHYO-Japan ble godkjent. Senere har det vært sammenslåing i Japan, og Rengo, fellesorganisasjonen, blir nå det japanske medlem.

Reformene i Øst-Europa og Sovjetunionen har tatt mye av FFIs tid i 1989. Knyttet til dette var arbeidet med nedrustning. Det vises til sitat fra FFIs styrevedtak i desember i forrige avsnitt. FFI har hatt representanter i ulike land i Øst-Europa i 1989, og planlegger ytterligere besøk. Den faglige situasjon er uklar, og FFI og medlemsorganisasjonene søker å skaffe seg oversikt. Det legges vekt på felles og koordinert opptreden, og at en ikke kaster seg ut i ugjennomtenkte handlinger. I flere av landene er det ikke utelukket at de gamle offisielle organisasjonene kan nyttes som utgangspunkt for utviklingen av en fri og demokratisk fagbevegelse i Øst-Europa, slik at en unngår konkurrerende organisasjoner. Situasjonen i Sovjetunionen er spesiell. To omfattende rapporter om situasjonen.

Et viktig spørsmål under observasjon i 1989 og 1990: Vil den østkommunistiske internasjonale - WFTU - i Praha gå i oppløsning? Den faglige

situasjonen øst-vest drøftes på KSSE-konferansen i juni 1990 om den menneskelige dimensjon i europeisk sikkerhet og samarbeid.

Særlig stor oppmerksomhet er viet Solidaritet og støtte til Solidaritet. Lech Walesa, som formann i medlemsorganisasjonen Solidaritet, har deltatt i FFIs styremøter. En seminarrekke FFI-Solidaritet om faglig virksomhet er arrangert (i Gdansk). Ca. 20 medlemsorganisasjoner har deltatt i de 15 uke-seminarene. Evaluering gjøres i mars 1990, og allment opplegg for tillitsmannsopplæring i Polen legges da.

FFIs arbeid for faglige rettigheter i ulike deler av verden, gjennom kampanjer, press, besøk og rapporter har økt på. Som eksempel nevnes at FFI i 1989 har gjennomført delegasjonsbesøk til Peru, Chile, Paraguay, Vestbredden/Gaza, Israel, Indonesia og USA. En større konferanse om fred og demokrati i Latin-Amerika ble arrangert i El Salvador.

Årsoversikten om brudd på faglige rettigheter er utgitt i 1989.

En rekke enkeltsaker er tatt opp av FFI, eksempelvis Fiji, situasjonen på Vestbredden, press for avmilitarisering i Namibia, konflikten i Ecuador, Panama (valget, den amerikanske intervensjon), generalstreiken i Venezuela og kullkonflikten i Virginia. En egen bred delegasjon har besøkt USA for å støtte amerikansk fagbevegelse bl.a. i kullkonflikten.

FFIs aktivitet i Sør-Afrika-spørsmålet har fortsatt gjennom en koordineringskomité for det sørlige Afrika, gjennom koordinering av den økonomiske støtte og ved kampanjer for dømte og forfulgte, krav om frigivelse av Nelson Mandela og fortsatt krav om sanksjoner. Når det gjelder norsk LO/AIS' støtte til sør-afrikansk fagbevegelse vises det til eget avsnitt og beretningen om AIS.

Forholdet til National Union for Namibian Workers er under avklaring. En felleskonferanse FFI-medlemsorganisasjonene og NUNW organiseres til straks etter nyttår 1990.

I 1989 arrangerte FFI og Organisasjonen av Afrikansk Faglig Enhet en felleskonferanse om situasjonen i Afrika, med opplegg for faglig aktivitet for afrikansk utvikling og miljøbeskyttelse.

Samorganisasjonen i Det sørlige Afrika, SATUCC, virker nå i nært samarbeid med FFI, men er autonom. LO støtter SATUCC økonomisk. (Se avsnitt om utviklingssamarbeid.)

FFI koordinerer fortsatt for arbeidergruppen i ILO, og øker sin innflytelse. Se under ILO.

I arbeidsmiljøspørsmål utvikles det nå en bredere policy gjennom en arbeidsgruppe. Det arbeides med et datamaskinsystem for sikkerhet/helse på arbeidsplassen. Det samme gjelder multinasjonale selskaper. En bredere konferanse holdes i begynnelsen av 1990.

Når det gjelder Midt-Østen førte FFI-delegasjonens besøk på Vestbredden/Gaza/Israel sommeren 1989 til en bred rapport med anbefalinger om at FFI fortsetter sin kontakt og sonderingsvirksomhet med

fagorganisasjonene på Vestbredden, og søker å skape kontakt mellom dem og Histadrut. To fagorganisasjoner på Vestbredden, begge ved navn General Federation of Labour (én representert på LO-kongressen) har søkt om medlemskap i FFI. Søknadene er fortsatt under overveielse.

I nedrustingsspørsmålet har FFI fulgt de ulike forhandlinger, utarbeidet en bred rapport om situasjonen (pr. mai 1989), og viet særlig oppmerksomhet og press på forhandlingene om konvensjonelle styrker i Europa (CFE), med vekt på kontroll og verifikasjon. Det skal gjøres en utredning for fagorganisasjonen om virkningene av konvensjonelle styrkereduksjoner, sysselsetting og sysselsettingspolitikk.

FFIs virksomhet i Chile, støtten til fagbevegelsen, presset for valg, observatører ved valget (fra LO, Eidar Trulsen) har hatt betydning for utviklingen til demokrati. Støtten vil fortsette.

Hva angår utviklingen i verdensøkonomien, handelspolitikk og økonomisk politikk gjøres verdifullt oversiktsarbeid i FFIs sekretariat og den økonomiske og sosiale komité. Dette grunnarbeidet får imidlertid liten virkning utover nytten for økonomiske avdelinger i medlemsorganisasjonene. Styret tar seg liten tid til å drøfte saken, trass i den umulige situasjon verdensøkonomien kan befinne seg i, og det gjøres lite med hensyn til press på regjeringer og de internasjonale finans- og handelsinstitusjoner. Generalsekretær John Vanderveken hevder riktig at FFIs innflytelse på dette felt ikke kan gå lenger enn den innflytelse medlemsorganisasjonene har i de enkelte land. Imidlertid har FFI vist seg å ha betydelig større innflytelse i menneskerettssaker i mange land når organisasjonen opptrer samlet, og i nedrustningsspørsmål, når vel uttenkte metoder og strategier nyttes.

FFIs KVINNEKOMITÉ:

Kvinnekomitèen har avholdt to møter i 1989.

Aktiviteten i kvinnesekretariatet er stor, både når det gjelder praktisk arbeid i kontoret og deltagelse på kurs/seminarer/prosjektarbeid rundt om i verden.

Forberedelsene til den 5. verdenskonferansen er igang. Konferansen skal finne sted i Ottawa, Canada, 21.-27. april 91.

FFIs ungdomsgruppe forbereder FFIs tredje verdensfaglige ungdomsrally på Jamaica i 1991. Se eget avsnitt.

ØST-EUROPA

LO legger opp til et nærmere samarbeid med Solidaritet-Polen gjennom et større delegasjonsbesøk i januar 1990. En representant sendes til Tsjekkoslovakia samme måned, og kontakt tas opp med de to organisasjoner (de uavhengige og SZOT) i Ungarn. Det er mulig at kontakt også tas med organisasjonen i Romania. Et totalopplegg for støtte og samarbeid vil bli fram-

lagt for AIS i begynnelsen av 1990, inklusive forslag til samarbeid mellom DNA og østeuropeiske partier. AIS har søkt Regjeringen om midler. LO deltar i FFI-Solidaritets seminarer om økonomi i desember og januar. Evalueringer og felles opplegg vil bli gjort i DEFS/FFI i februar og mars. FFI har hatt representanter i Øst-Europa høsten 1989, skjønt situasjonen fortsatt er meget uklar. LO fortsetter sitt samarbeid med VZSPS i Sovjetunionen, samtidig som FAFO har innledet samarbeid med Litauens organisasjon. LO og VZSPS planlegger en felleskonferanse i mai 1990 i Murmansk om fremme av økonomisk samarbeid mellom Nord-Norge og Sovjetunionen. En arbeidsgruppe i LO forbereder. FFI og DEFS har behandlet forholdet til Øst-Europa på styremøte i november 1989, FFI-gjennomgåelse av en større rapport på styremøtet i november 1989. De fleste tidligere «offisielle organisasjoner» (DDR, Tsjekkoslovakia, Romania og delvis Ungarn) er enten blitt skall eller betydelig svekket. I Polen er situasjonen den at begge organisasjoner jobber (både Solidaritet og OPZZ). LO har valgt Solidaritet. I Sovjetunionen har gruvearbeiderne dannet streikekomiteer. Det er usikkert om de vil utvikle seg til fagorganisasjoner, idet VZSPS tar tid med sin demokratisering. Den faglige lovgivning i Sovjetunionen lar fremdeles vente på seg.

Her følger sitat fra FFI-styrets uttalelse om Øst-Europa fra desember 1989:

«FFI's 96. styremøte i FFI's 40. jubileumsår hilser de radikale endringer som er på gang i landene i Mellom- og Øst-Europa velkommen og hilser alle som har bidratt til denne historiske utvikling gjennom år med uforsonlig kamp og utallige ofre.

Hendelsene i 1989 viser at uavhengighets- og demokratiflammen ikke lar seg slukke tross tiår med politisk, sosial og økonomisk undertrykkelse. Over hele regionen viser arbeidstakere sin tilslutning til idealene som førte til opprettelsen av FFI i 1949.

I dette historiske øyeblikk må det internasjonale samfunns altoverskygende oppgave være å styrke de demokratiske institusjoner som oppstår. FFI krever derfor utvikling av økonomiske støtteprogrammer for landene i Mellom- og Øst-Europa på vei mot økonomisk frihet, lovmessighet og full overholdelse av internasjonale arbeidsstandarder. Retten til organisasjonsfrihet og frie forhandlinger er grunnleggende fundament for utvikling av demokratiske samfunn, fredelige og samarbeidende internasjonale forbindelser og arbeidstakerdeltakelse i oppretting av økonomier som bedre kan virkeliggjøre borgernes produksjonspotensiale, og slik bedre deres levekår.

De mellom- og øst-europeiske land søker aktivt utenlandske investeringer. FFI oppfordrer multinasjonale selskaper som svarer på disse muligheter til å opptre i overensstemmelse med internasjonale arbeidsstandarder slik de spesifiseres i ILO's trepartserklæring om prinsipper om

multinasjonale selskaper og samfunnspolitikk. På samme måte bør regjeringer som oppmuntrer eller garanterer for slike investeringer sette som betingelse for slik støtte at selskapet viser full respekt for arbeidstakernes rettigheter. Slik kan internasjonal forretningsvirksomhet også slutte seg til den demokratiske fornyingsprosessen. FFI advarer mot dem som vil søke å erstatte kommandøkonomiens tyranni med de såkalte markeds-krefters ukontrollerte virke. Demokratiske reformer må underbygges med sterke sosiale tiltak for å motvirke den alvorlige trussel økt fattigdom er.

FFI og FFI's medlemsorganisasjoner over hele verden er rede til å støtte arbeidstakerne i deres arbeid for oppretting av genuine fagorganisasjoner og arbeidstakerorganisasjoner som arbeider for faglige rettigheter. FFI, som har den frie fagbevegelses verdier og mangeartede erfaringer til rådighet, er rede til å tilby støtte og råd til organisasjoner i Mellom- og Øst-Europa som deler FFI's målsettinger og prinsipper. FFI vil likeledes fortsette å fordømme regjeringer som Ceaucescu's regime i Romania som fortsetter med brutal undertrykkingspolitikk som direkte strider imot internasjonalt anerkjente menneskelige og faglige rettigheter.

FFI's styre vil fortsatt holde øye med reformprosessene, og særlig med arbeidsforhold, lønninger og arbeidstakerrettigheter. Den pågående endringsprosessens forutsetning for å lykkes avhenger av at det opprettes et system med arbeidsforbindelser som gir arbeidsfolk anledning til gjennom sitt arbeid å tjene nok til å føre et anstendig liv, til å gi uttrykk for sine klagemål, til å utarbeide og kjempe for sine krav, forhandle med sine arbeidsgivere og regjeringer og nå fram til tariffavtaler fri fra undertrykkende innblanding fra staten og partimyndigheter. Om det ikke lykkes å opprette et slikt system vil reformene slå feil. Det er arbeidstakerne i Øst-Europa som vil bygge opp igjen regionens knuste økonomi og være den endelige dommer over enhver form for nye konstitusjonelle ordninger. Deres deltakelse i prosessen bør være gjennom faglige organisasjoner som de kontrollerer.

FFI gleder seg over de skritt mot frihet som allerede er tatt av folkene i Mellom- og Øst-Europa og vil være på deres side på den lange vei som ligger foran dem framover mot virkelig uavhengighet og demokrati».

SØR-AFRIKA

LO/AIS' støttevirksomhet til fagbevegelsen i Sør-Afrika har fortsatt i 1989, se under AIS. Totale midler overført til sør-afrikansk fagbevegelse i perioden 1985-1989 er 22 millioner kroner. Betydelige midler overføres i 1990. I tillegg kommer midler overført fra forbundene og gjennom Norsk Folkehjelp. Midler nyttes også til informasjon i Norge om Sør-Afrika.

LO/AIS samarbeider med FFIs medlemsorganisasjoner og FFIs sekretariat gjennom FFIs koordineringskomité for Sør-Afrika. Tre møter er

avholdt i 1989, i Nairobi, Geneve og London. Den finansielle- og den politiske støttevirksomhet koordineres der. Støtten til COSATU går direkte, og det er et særlig samarbeid mellom de nordiske organisasjoner og FNV-Nederland. Støtten til NACTU og frittstående organisasjoner går gjennom FFI.

Holdningene i COSATU og ANC/UDP er stadig at sanksjoner og boikott er påkrevd. Det hevdes at sanksjonspolitikken virker. Det gjelder særlig innskrenkninger på kreditter. FFI deler denne vurderingen, den er også vår. Sanksjonene, presset utenfor og boikottforsøkene har ført til at regimet – i tillegg til folkets egenaktivitet via organisasjonene – har gitt seg og har begynt å myke opp. Så langt. Når beretningen skrives ventes at ANC-forbudet blir opphevet og at Nelson Mandela slippes ut tidlig på nyåret 1990.

Men det er i internasjonal fagbevegelse klar oppfatning at bidragene politisk og økonomisk til organisasjonene i Sør-Afrika fra internasjonal arbeiderbevegelse må fortsette. Det er et godt stykke fram til demokrati i Sør-Afrika, og det er stadig ikke forhandlinger mellom partene. COSATU og ANC insisterer på at i den grad det skal være forhandlinger, må det være om hvordan apartheid-systemet skal avskaffes, ikke om. Det er naturligvis full støtte til dette fra internasjonal fagbevegelse.

En representant fra LO var tilstede på de sør-afrikanske organisasjoners fellesmøte («Mass Democratic Movement») i Johannesburg i november. Dette ble en samling om en felleslinje (den såkalte Harare-erklæring, som har fått støtte fra Organisasjonen for Afrikansk Enhet og senere lagt fram i FN), med demokrati, likhet og frihet som sentrale temaer. Samling mellom gruppene i Sør-Afrika blir viktig å støtte fra arbeiderbevegelsen framover.

Fagorganisasjonen COSATU vokser fortsatt, med konkret støtte, som nevnt hovedsaklig fra de nordiske og nederlandske organisasjoner, noe fra britisk og kanadisk fagbevegelse. Den politiske støtte til COSATU er overveldende fra hele den internasjonale fagbevegelsen. COSATU er stadig den viktigste og best organiserte organisasjonen mot apartheid innen Sør-Afrika, samtidig som forbundene er reelle forhandlings- og interesseorganer. Avtalesystemet øker i Sør-Afrika, og også bruken av streiker – som et våpen som i en rekke tilfeller har gitt forhandlingsresultat. Det er stadig nærkontakt mellom forbundene i COSATU og FFIs yrkesinternasjonaler med enkelte unntak. Det blir en oppgave å skape et nærmere forhold mellom COSATU og FFI etterhvert.

Kontakten mellom LO og COSATU foregår for det meste i samarbeidet med de nordiske organisasjoner. Utviklingen i Øst-Europa synes å ha hatt effekt på situasjonen i Sør-Afrika.

Kongressen besluttet å be Regjeringen/Stortinget utvide den norske oljeboikotten (fra råolje) til foredlede produkter. Regjeringen har ikke vil-

let gå med på det. Den norske handel med Sør-Afrika er økt noe. På den annen side har den borgerlige regjeringen fortsatt arbeiderpartiregjerings politikk med støttekontakt for ANC, kirken og fagorganisasjonen i Sør-Afrika. Det er nærkontakt mellom LO/AIS og den nye regjeringen om disse saker. Det ligger an til en økning av samkvemet mellom LO og COSATU, ved utvekslinger og tillitsmannsopplæring, muligens også når det gjelder organisering av administrativ opplæring og yrkesopplæring.

EL SALVADOR

Situasjonen i El Salvador forverret seg etter at ARENAs presidentkandidat, Cristiani, vant valget i mars 1989 med en oppslutning på bare 16 prosent av de stemmeberettigede.

Valgresultatet ga klarsignal til grupper i hæren og politi om at de nå kunne «slippe terroren løs» mot sivilbefolkningen. Det førte til en øking i vilkårlig fengsling, tortur, drepte og forsvundne sivilpersoner. Fagbevegelsen ble utsatt for en forfølgelse som en må tilbake til 1982/83 for å finne maken til.

Landsorganisasjonens samarbeidspartner, Fenastras, merket dette gjennom arrestasjoner av store deler av styret i september, torturert før de ble løslatt eller overført til fengsel.

I 1989 ble Fenastras «Folkets Hus» angrepet tre ganger. Angrepet 31. oktober førte til at 10 mennesker ble drept, 39 såret og huset totalt ødelagt. Blant de drepte var Febe Elisabeth Velasques, som 14 dager tidligere hadde besøkt LO og Kvinnebevegelsen i DNA i forbindelse med TV-kampanjen. Landsorganisasjonen var representert i begravelsen og forpliktet seg til å bidra til at «Folkets Hus» ble gjenoppbygd.

11. november startet frigjøringsbevegelsen i landet, FMLN, en storoffensiv mot hovedstaden San Salvador, etter at fredssønderingene mellom regjeringen og FMLN var brutt sammen.

Situasjonen for fagbevegelsen og folkeorganisasjonene er meget vanskelig. Det er fra Fenastras gjort arbeid for å gjenetablere kontakten mellom det nyvalgte styret, forbundene og fagforeningene. Tillitsvalgte sitter i fengsel, bl.a. to fra det nyvalgte styret. De øvrige er gått «under jorda». Formannen, Gerardo Diaz, sto fram offentlig til han ble truet på livet. Han reiste midlertidig ut av landet. Kontorene til faglige og folkelige organisasjoner i regjeringskontrollerte områder er fraflyttet, gjennomført og rasert av militære eller politistyrker. Utstyr som ikke er konfiskert er ødelagt. Dette gjelder både Mødrekomiteen (COMADRES) og UNTS.

Over 500 familier av Fenastras' medlemmer har fått sine hjem totalt ødelagt, 50 er «forsvunnet», 30 er drept og 150 er i fengsel. Det er for tida mellom 1 000 og 1 500 politiske fanger i El Salvador. De som blir tatt kan

holdes i politiets varetekt i inntil 15 dager, uten lov og dom og uten at familiemedlemmer eller andre blir underrettet. Det er besøksforbud i fengslene. Samtidig er det bare ved personlig fram møte i fengslene pårørende kan få bekreftet hvorvidt savnede er i fengslet.

Mye av virksomheten til Fenastras dreier seg om å kartlegge hvor tillitsvalgte og medlemmer befinner seg, hvem som er kidnappet og «forsvunnet» og hvem som en med sikkerhet vet er drept. I tillegg kommer utstrakt virksomhet for å få kontakt med familiene. I denne situasjonen er det umulig å drive vanlig, faglig virksomhet, og Fenastras opererer i stor grad under jorda. Situasjonen minner om vår første kontakt med organisasjonen i oktober 1983.

En omfattende faglig protestkampanje til støtte for Fenastras er i gang, hvor enkeltorganisasjoner, FFI og ORIT deltar. El Salvador er fremmet som klagesak i ILO, og forholdene tas opp i FNs Menneskerettskomisjon.

Se for øvrig under «AIS» og «Faglig utviklingsarbeid».

CHILE

Chile sto i hele 1989 i den politiske endrings tegn. Denne endringen hadde vært forutsatt i noen år, den måtte nemlig komme. Den første faktiske endring kom allerede i oktober 1988, da en folkeavstemning avgjorde general Augusto Pinochets presidentkandidatur.

De påfølgende valg i desember 1989, førte, håper en, landet tilbake til nytt demokrati, selv om landet enda har en lang vei å gå.

Landsorganisasjonen har avlagt tre besøk i Chile i 1989, delvis som deltakende i Justisdepartementets reise til landet i januar, delvis som deltaker i Utenriksdepartementets reise til landet i juli, og for valgobservasjon i desember. Alle reisene kombinert med samtaler med den chilenske landsorganisasjonen, CUT-Ch, om prosjekt om faglig utviklingsarbeid.

Ikke bare den politiske og rent samfunnsmessige utvikling i Chile har vært vanskelig, de forhold arbeidslivet og spesielt fagorganisasjonen(e) har arbeidet under, kan ikke sammenlignes med vår egen situasjon.

CUT-Ch har gjennom det faglige utviklingsprosjekt som LO-N deltar i Chile, til fulle vist oss hvor vanskelig det har vært både å utvikle fagorganisasjonen(e) og drive et fullverdig, ansvarlig faglig arbeid.

Det har vært vanskelig, noen ganger umulig, å samarbeide med arbeidsgiverorganisasjonen(e), de har så ofte sett sine interesser best ivaretatt ved å orientere seg mot regimet, enn si samarbeide med regimet.

Faglig arbeid i den forstand vi i Norge driver, basert på samarbeid i arbeidslivet i h.h.t. oppnådde og bindende avtaler, har faktisk ikke eksistert. Det har derfor vært vanskelig å få arbeidsgiverne til å forstå at et fremtidig samarbeid må baseres på likeverd og respekt.

Utenriksdepartementets arbeidsgruppe for demokratisk samarbeid med Chile ble nedsatt etter et initiativ av daværende utenriksminister Thorvald Stoltenberg. LO ble invitert til å delta. Gjennom denne deltakelsen kom LO i nærkontakt med flere organisasjoner i Chile, men spesielt har det vært viktig å ha samtaler med Concertacion, sammenslutningen av 17 demokratiske opposisjonspartier.

Gjennom samtalene med Concertacion fikk den norske siden informasjon om regjeringsprogram og tanker om sammensetning av regjering og departementer, noe som overbeviste om at Concertacion ville føre Chile fremover på demokratisk vis.

Ett av de store krav som ble stilt fra norsk side var respekten for menneskerettighetene, og fra LOs side var det naturlig å både minne om og kreve respekt for de faglige verdier og rettigheter.

Den internasjonale innsats i Chile, som LO-N har vært en vesentlig del av, har vært stor. Dette erkjenner de chilenske fagorganisasjonene, men henviser også samtidig til at det er av stor viktighet ikke å avslutte denne innsatsen fordi om Chile nå har gjennomført frie valg.

De skal gjenoppbygge sine organisasjoner fra bunnen av og de skal lære å leve i et demokrati. Chile har en fattigbefolkning som teller 40% av befolkningen, de har en stor utenlandsgjeld, regnet i forhold til nasjonalproduktet en av de største i Latin-Amerika, de må bygge opp en ny utdannelsesstruktur, nye helseplaner, nye boliger. Kort sagt, de står overfor meget store problemer som de ikke kan klare uten at det internasjonale samfunn er med og hjelper.

Internasjonal fagbevegelse har spilt en vesentlig rolle i de 16 år som har gått siden de militære tok over i 1973, den må fortsatt spille en rolle i årene som kommer.

Landorganisasjonen har sammen med den internasjonale fagbevegelsen samarbeidet med og søkt å støtte fagbevegelsen i Chile. Det at Chile nå endelig har gjennomført frie valg og er i ferd med å opprette et nytt demokratisk politisk system, er i stor grad et resultat av den innsats som er gjort i de 16 år siden 1973.

Arbeiderbevegelsens Internasjonale Støttekomité (AIS)

Innledning

AIS' hovedmålsetning er å støtte sosialt, faglig og nasjonalt frigjøringsarbeid til fremme av demokrati og menneskerettigheter.

I året 1989 har hovedstøtten fra AIS gått til det sørlige Afrika og Mellom- og Sør-Amerika. Mot slutten av året ble AIS' virksomhet preget av omveltningene i Øst-Europa.

AIS' støttearbeid er i det vesentlige basert på samarbeidslinjer gjennom LO, forbundene, Sosialistinternasjonalen, FFI og Norsk Folkehjelp.

Kontaktflaten i Norge omfatter en rekke solidaritetsorganisasjoner, humanitære og kirkelige foreninger i tillegg til egne medlemsorganisasjoner.

Organisasjon

AIS' rolle som koordinerende organ for arbeiderbevegelsens internasjonale engasjement er blitt tillagt økt betydning i året som gikk. I forbindelse med TV-aksjonen «Kvinner i den tredje verden», hvor Arbeiderpartiets kvinnebevegelse deltok, fungerte AIS som bindeledd til våre øvrige organisasjoner. Ved gjennomføring av kurs og seminarer har AIS spilt en liknende rolle i nær kontakt med AOF.

Oppgavefordeling mellom AIS som ansvarlig for det faglig/politiske solidaritetsarbeid, LO som konsentrerer virksomheten til samarbeid med fagbevegelsen i utviklingsland, og Norsk Folkehjelp som vår humanitære organisasjon, er samtidig blitt klarere markert. Dette er også blitt avspeilet i de endringer som er foretatt i AIS' formålsparagraf.

Vi viser her også til vedtak på LO-kongressen 1989 som krever nærmere koordinering av solidaritetsarbeidet.

Arbeidsutvalget

Arbeidsutvalget fremmer saker for styret, og fatter beslutninger som forelegges styret for endelig godkjenning.

Det er i 1989 avholdt 16 arbeidsutvalgsmøter, hvorav de fleste har skjedd i form av telefonkonferanse.

Styret

I 1989 har styret hatt følgende sammensetning, hvorav de fire første personer utgjør Arbeidsutvalget:

Leif Haraldseth, leder/Esther Kostøl fra desember -89 Kaare Sandegren, nestleder, Siri Bjerke/Inger Anne Ravlum fungerte fram til sept.-89 Vesla Vetlesen, sekretær

	<i>styremedlemmer</i>	<i>varamedlemmer</i>
LO:	Walter Kolstad Arthur Svensson Knut Arne Sanden	Margot Kvalvik Fon Jan Werner Hansen Evy Buverud Pedersen
DNA:	Thorbjørn Jagland	Martin Kolberg
AUF:	Jens Stoltenberg	Erling Rimestad
NoFO:	Odd Wivegh	Laila Nikolaisen/Jan Erik Linstad har fungert fra mai '89
AOF:	Aslak Leesland	Bente Gyp Wilhelmsen

Det har vært avholdt fire styremøter.

Rådet

AIS' råd består av en representant med personlig vararepresentant oppnevnt av hver av medlemsorganisasjonene.

Rådet har avholdt ett møte i 1989, og behandlet årsregnskap og beretning samt vedtektsendringer.

Informasjonsarbeidet

Distribusjonen av «Internasjonal Solidaritet» ble i 1989 lagt om, slik at den sendes ut som en del av LO-Aktuelt i tillegg til enkeltabonnenter. Den kom ut med fire nummer. Opplaget økte samtidig fra 13 000 til ca. 50 000.

Det ble trykt foldere og plakater til innsamlingsaksjon i samarbeid med Felleskomiteen for Eritrea og Faglig Eritreaaksjon.

Sammen med Fellesforbundet ble det laget foldere og plakater vedrørende rettssaken mot Moses Mayekiso, Sør-Afrika.

Det ble produsert en informasjonsstand om internasjonalt solidaritetsarbeid sammen med LO og Norsk Folkehjelp.

Finansiering

AIS-fond og underfonds bygges opp ved hjelp av medlemskontingent fra forbundene/medlemsorganisasjonene (medlemskontingenten er minimum kr. 1,- pr. individuelt medlem pr. år) og bidrag fra medlemsorganisasjoner, fagforeninger og andre lokalledd i arbeiderbevegelsen samt privatpersoner. En betydelig del av midlene er bevilget fra offentlige myndigheter.

Underfondene er øremerket spesielle prosjekter, land, områder eller formål. Medlemskontingenten settes inn på AIS-fond.

Aksjoner/Innsamlinger

Det ble gitt spesiell oppfordring til forbundene og øvrige medlemsorganisasjoner om bidrag til:

Eritrea, fagbevegelsen NUEW som er knyttet til frigjøringsbevegelsen, EPLF.

Namibia, fagbevegelsen og SWAPO foran valget.

Moses Mayekiso, Sør-Afrika, til dekning av utgifter ved rettssaken.

Nicaragua, foran valget, opplæring i demokrati.

En egen innsamling ble gjennomført på Sørmarka til utdanning for gruvearbeidere i Sør-Afrika.

Viktige innsatsfelt i 1989

Sør-Afrika

Fagorganisasjonene COSATU og NACTU, samt frittstående forbund fikk økt støtte. AIS sto som vert for ANC-konferansen på Gran i Hadeland.

Namibia

Støtte til SWAPO ble gitt foran valget. Helseprosjekt for gruvearbeidere ble gjennomført, og støtte gitt til NUNW.

El Salvador

Familiestøtteprogrammet for forfulgte fagforeningsfolk ble fortsatt. Humanitær og juridisk hjelp ble gitt til terrorofrene.

Avsetning til gjenreising av det bombesprenge fagforeningshuset i San Salvador.

Chile

Støtte til sosialistiske partier foran valget

Nicaragua

Støtte til opplysningsprogram for landarbeiderforbundet ATC foran valget.

Jamaica

Gjennomført gjenreisningsprosjekter etter orkanen i samarbeid med lærer- og småbrukerorganisasjoner. Støtte til faglig organisasjonsprogram TUC.

Afghanistan

Støtte er gitt gjennom Afghanistan-komiteén og Afghanistanhjelpen.

China

Støtte til opposisjonelle/flyktninger fra China.

Polen

Solidaritet har fått støtte til innkjøp av teknisk utstyr og kommunikasjonsmidler, samt ekspertbistand (LO-økonomer) til gjennomføring av utdanningsseminarer. Støtte til tiltak for polske barn og diverse seminarer i Norge med polsk deltakelse.

Tsjekkoslovakia

Støtte til demokratiske opposisjonsorganisasjoner.

Prosjektsamarbeid med fagbevegelsen i utviklingsland

Hovedmålsettingen for Landsorganisasjonens prosjektvirksomhet er å bidra til å styrke fagorganisasjonene i utviklingsland. Dette bør skje gjennom et likeverdig samarbeid fagorganisasjonene imellom.

For Landsorganisasjonens samarbeid med fagorganisasjoner i utviklingsland i 1989 viser årsrapporten at hovedvekten i dette arbeidet er lagt på opplæring.

Samarbeidspartnere

Våre multilaterale prosjekter foregår i samarbeid med Frie Faglige Internasjonale (FFI) og yrkesinternasjonale. De bilaterale prosjektene utgjør vel halvparten av virksomheten. De drives gjennom direkte samarbeid mellom LO og nasjonale fagorganisasjoner. På norsk side har flere fagforbund engasjert seg i samarbeidsprosjektene.

Økonomi

Det reviderte totalbudsjettet for 1989 var på ca. 33 millioner kroner. Dette inkluderer samarbeidsorganisasjonene og LOs egenandel, som må være på minst 20 prosent av totalbudsjettet.

Resultatet av totalkostnadene for prosjektene i 1989 viser at forbruket har vært ca. 28 millioner, som fordeler seg slik:

Bilaterale prosjekter	60 prosent
Prosjekter med yrkesinternasjon.	19 prosent
Prosjekter med FFI	21 prosent

I rammeavtalen som ble inngått mellom NORAD og LO i 1988, og som gjelder for 5 år, var budsjettanslaget på 20 millioner kroner pr. år. Anslaget for 1989 var 19 millioner inkludert administrasjonsstøtte, som er 5% av prosjektenes totale kostnader.

Regnskapet for 1988 viste en balanse på vel 8 millioner kroner i NORADs favør, som ble overført til 1989. Med andre ord hadde LO et beløp på ca. 27 millioner kroner til rådighet fra NORAD i 1988.

I 1989 brukte vi ca. 16,5 millioner kroner av NORAD-midlene. Dette utgjør ca. 63 prosent av totalkostnadene for prosjektene. LO og samarbeidsorganisasjonenes andel utgjorde derved ca. 37 prosent. I tillegg kommer 5 prosent administrasjonsbidrag av prosjektets totale kostnader.

1989-regnskapet viser en balanse på ca. 3 millioner kroner i NORADs favør. Vi vil nå ikke kunne overføre vesentlige midler fra ett år til et annet, men har fått en spesialbevilling på 1,5 millioner kroner til et vandrearbeiderprosjekt i det sørlige Afrika, som kan overføres.

Det endelige regnskapet for prosjektvirksomheten innen Norad-rammen vil ikke foreligge før i slutten av august, og vil da bli sendt Admi-

nistrasjonen og Sekretariatet for godkjenning. Årsaken til denne sene regnskapsavslutningen ligger i at vi må innhente alle de lokale prosjektregnskapene før vi kan slutføre totalregnskapet.

Geografiske områder

I 1989 har vi hatt i alt 61 prosjekter med en total kostnadsramme på 26 millioner kroner.

Prosjektene fordeler seg geografisk slik:

	Antall prosjekter	Prosent av antall prosjekter	Prosent av total- kostnadene
Globalt	11	18	8
Portugal	2	3	2.5
Afrika	12	20	23.5
Asia	14	23	26.5
Karibia	6	10	10
Latin-Amerika	16	26	28.5
	61	100.00 %	100.00%

Samarbeidsprosjektene har geografisk vært lokalisert i de allerede prioriterte områdene. For Afrikas del har prosjektene vært lagt til SADCC-landene og Egypt. I Asia har LO prosjekter i India og Sørøst-Asia. Samtidig er arbeidet i Mellom-Amerika og Karibia også blitt videreført. Utenom de prioriterte områdene har vi hatt prosjekter i Portugal. Dette engasjementet ble avsluttet i 1989. I Latin-Amerika har LO prosjekter i Paraguay og Chile. Her har enkelte fagforbund allerede et engasjement som det er naturlig i visse tilfeller å følge opp.

De enkelte prosjektene, typer og innhold

Hovedvekten i prosjektvirksomheten er lagt på opplæring. Over halvparten er opplæringsprosjekter i form av kurs og seminarer på forskjellig nivå. Mange av prosjektene går ut på å styrke organisasjonene og deres infrastruktur, andre legger vekt på utredningsarbeid, arbeidsmiljø eller aktivisering av kvinner. I alle disse prosjektene inngår opplæring som en viktig del.

I tre tilfeller har bygging eller kjøp av hus til fagforeningsskoler inngått i prosjektene.

FFI, LO og lokale samarbeidspartnere slutførte to større evalueringer av sine prosjekter i 1989. De omfattet utredningsprosjekter i Asia og Karibia.

Vurderinger

Landsorganisasjonen kom for alvor i gang med arbeidsmiljøprosjektene i 1988. I utviklingslandene har fagbevegelsen vært nødt til å prioritere høyere lønn og faste arbeidsplasser. Arbeidsgiverne på sin side har heller ikke hatt forståelse for at utgifter til bedring av arbeidsmiljøet kan øke produktiviteten. Først i de siste årene har arbeidet med disse spørsmålene for alvor kommet på dagsordenen til fagbevegelsen i utviklingslandene. I samarbeid med yrkesinternasjonale har derfor LO gjennomført en rekke opplæringsprosjekter på dette feltet. Vi fikk også positiv respons på forslag om samarbeid fra nasjonale organisasjoner i 1989, men det var også mange samarbeidsorganisasjoner som ikke prioriterte arbeidsmiljøområdet i sin opplæringsvirksomhet.

Mange av prosjektene med hovedvekt på opplæring har bare kvinnelige deltakere. Dette kan sies å stå i motsetning til LOs målsetting, som er integrering av kvinner i organisasjonen og ledelsen. På den måten kan kvinnene få innflytelse og vinne forståelse for de spesielle problemene de har i arbeidslivet. Erfaringsmessig er dessverre kvinnekurs heller ikke like kvalifiserende som integrerte kurs. Likevel har mange kvinnegrupper og kvinnekomitéer innen fagorganisasjonene selv ønsket slike kurs for å bygge opp selvtillit og lære møteteknikk og taleferdighet.

I flere tilfeller vet vi konkret at kvinner etter slike kurs har stilt som kandidater til tillitsverv og er blitt innvalgt i ledelsen i sine foreninger. Det er derfor viktig å finne det riktige tidspunktet i tiden framover for gjennomføringen av kurs der menn deltar i den videre opplæringen sammen med kvinnene.

Evalueringsene av et utredningsprosjekt i Asia og et kvinneprosjekt i samme området, som ble gjennomført av FFI, LO og lokale samarbeidspartnere i 1988/89, inneholdt kritiske kommentarer og konkrete endringsforslag. LO har også som målsetting å innarbeide evaluerende elementer i prosjektene, noe som er blitt framholdt både i multi- og bilaterale prosjekter. Justeringer og vurderinger av prosjektarbeidet ble likevel i for liten grad foretatt i løpet av året. Prosjektene inneholdt lite opplæring i evalueringsteknikk. Imidlertid vil det framover legges vekt på å bedre denne delen av prosjektsamarbeidet.

En viktig målsetting har vært å samarbeide om prosjekter som innen en viss tidsramme kan bli økonomisk selv bærende. Dette er en lang og vanskelig prosess, da organisasjonenes økonomi ofte svekkes av manglende tilgang på medlemskontingent. Resultatet av virksomheten i 1989 viser at anstrengelsene for å nå dette målet ikke har ført fram i nevneverdig grad.

Mye gjenstår før arbeidet med budsjett og regnskap for de enkelte prosjekter fungerer tilfredsstillende. Sikre regnskaps- og budsjettrutiner bidrar til organisasjonenes selvstendighet og uavhengighet. For å dyk-

tiggjøre organisasjonene i dette arbeidet, ble det i 1989 påbegynt et arbeid med en håndbok i fagforeningsøkonomi. Denne vil bli utprøvet i 1990.

Landsorganisasjonens prosjektsamarbeid bygger på prinsippet om at organisasjonene skal være selvstendige. Det er derfor naturlig at det administrative arbeidet i størst mulig grad drives av samarbeidspartnere. LO har derfor ikke utestasjonerte medarbeidere. Imidlertid ble prosjektene fulgt opp i nær kontakt med samarbeidsorganisasjonen. Dersom det har vært bruk for spesiell fagkunnskap i et prosjekt, har LO engasjert konsulenthjelp for kortere tid. Dette har fungert bra.

Virksomheten i 1989 viste at det fortsatt var problemer med gjennomføringen av opplæringsprosjektene, spesielt i forhold til pedagogiske metoder. Mange land preges av tradisjonelt svært autoritære undervisningsmetoder. Organisasjoner trekker inn eksperter utenfra, som holder foredrag på et høyt akademisk nivå og i et vanskelig språk.

Dette ble noe bedre i 1989, da opplæringen i bruk av produksjonsutstyr var med på å utvikle andre metoder. I slik opplæring deltar alle i produksjonen av læremidler samtidig som de trenes i bruk av utstyret. I denne metoden legges det vekt på at hver deltaker bringer egne erfaringer og problemer inn i diskusjonen som danner grunnlaget for kursenes utvikling. Der denne type deltakerorientert opplæring fant sted, var resultatet et nytt, egenprodusert studiemateriale på lokalt og forståelig språk og med innhold som avspeilet deres aktuelle situasjon. Deltakerne fikk samtidig en bra trening som studieledere.

Store deler av prosjektene i Landsorganisasjonens egen regi fanget opp mye av denne deltakerorienterte opplæringen. Gjennom norsk deltakelse i flere aktiviteter i prosjekter i LOs egen regi, har kontaktene med forbundene blitt styrket. Det er skapt positive holdninger og ønsker om videre engasjement. Som et ledd i dette arbeidet ble det i samarbeid med AOF holdt et kurs om solidaritetsarbeid i november 1989. Gjennom NKIF har vi høstet gode erfaringer med et lokalt engasjement i Grenlandsområdet, der fem fagforeninger er engasjert i et større prosjektsamarbeid med landsorganisasjonen Fenastras i El Salvador. Vi har også inngått et samarbeid med Statstjenestemannskartellet om et prosjekt på Filippinene. Arbeidet med denne typen engasjement fra forbund og lokale foreninger vil fortsette i 1990.

En fyldig rapport som omhandler de enkelte prosjektene vil bli utarbeidet i løpet av sommeren og bli sendt forbundene til orientering i september.

Internasjonalt faglig ungdomsarbeid

Nordens Faglige Samorganisasjonen –NFS

Landsorganisasjonen i Norge har vært representert på følgende møter og seminarer i 1989:

Ungdomssekretærmøte i Stockholm 10. – 11. januar 1989 med Grethe Fossli.

Ungdomssekretærmøte i Helsingfors 30. – 31. mai 1989 med Grethe Fossli. Nordisk møte om Sommerpatruljen 19. – 20. september 1989 i Oslo med Bjørne Grimsrud og Jan Lajord.

Nordisk Ungdomsseminar 20. – 22. september 1989 på Sørmarka med Bjørne Grimsrud, Leif Iversen, HK, Elin Andersen, Oslo, Astrid Fossetøl, NFATF og Jan Vidar Dahle, AUF. I tillegg var Grethe Fossli og Dag Johnsen innledere på seminaret.

Den Europeiske Faglige Samorganisasjon – DEFS

DEFS ungdoms 7. generalforsamling 16. – 17. februar 1989 i Brussel med Grethe Fossli.

Seminar «Problemer for unge arbeidstakere i overgang fra skole til arbeidsliv» 16. –23. april 1989 i Strasbourg med Jan Løkken. Seminar «1992 – En utfordring for unge arbeidende menn og kvinner» i Strasbourg 18. – 25. juni 1989 med Lillian E. Hagen (Post) og Håvard Stenby (NKF).

Ungdomsledermøte i DEFS i Vest-Berlin 5. – 7. desember 1989 ved Bjørne Grimsrud og Grethe Fossli.

Frie Faglige Internasjonale – FFI

FFIs ungdomskomite har i 1989 hatt to møter. Det første fant sted 28. april 1989 i Brussel, deltaker fra Norge var Grethe Fossli. Det andre fant sted 14. oktober 1989 i Helsingfors, deltaker fra Norge var Bjørne Grimsrud.

I tillegg har FFI arrangert to seminarer for unge fagorganiserte, det første dreide seg om ungdomsaktiviteter, det andre hadde tema «Europa, EF og verden». LO var ikke representert på noen av seminarene.

FFIs ungdomskomite har i hovedsak arbeidet med planlegging av FFIs tredje ungdomsverdensleir i august/september 1991 som skal arrangeres på Mona Campus i Jamaica.

I FFI er det nedsatt to grupper som arbeider med dette arrangementet, og de har i 1989 hatt flere møter og en eller to reiser til Jamaica.

LO har allerede nedsatt en arbeidsgruppe som skal forberede og planlegge den norske delegasjonens deltakelse på denne leiren.

ILO – Arbeidskonferansen 1989

Den 76. internasjonale arbeidskonferanse ble holdt i Geneve i tidsrommet 7. – 28. juni.

De nordiske lands forberedelse til arbeidskonferansen

Deltagere på Arbeidskonferansen fra den norske, svenske, danske og finske landsorganisasjonen holdt kontaktmøter høsten 1988 og våren 1989 i forbindelse med forberedelser til Arbeidskonferansen 1989.

Oppslutning om konferansen

På konferansen møtte i alt omlag 1 750 delegater og rådgivere fra 140 land. ILO har 150 medlemsland. En tredjedel av det samlede antall delegater og rådgivere var kvinner.

Til president på konferansen ble valgt arbeidsminister Nkomo fra Zimbabwe. Som gjest på konferansen møtte president og arbeidsminister Delamuras fra Sveits. Arbeidskonferansen holdt et spesielt møte for å hedre den nylig avgåtte generaldirektør Blanchard. ILO's 70-års jubileum ble også markert.

I generaldebatten deltok 274 talere, derav 103 statsråder. Statsråd Kjell Borgen holdt det norske hovedinnlegget i generaldebatten.

Konferansens dagsorden og fordeling av de norske arbeidstakerrepresentantene på de forskjellige komitéer

Det ble satt opp følgende dagsorden for konferansen.

1. Rapport fra styret og generaldirektøren.
2. Finans- og budsjettspørsmål.
3. Gjennomføring av konvensjoner og rekommandasjoner.
4. Revisjon av konvensjon nr. 107 om urbefolkninger (2. gangs drøfting og sluttbehandling)
5. Nattarbeid (1. gangs behandling)
6. Sikkerhet ved bruk av kjemiske stoffer i arbeidslivet (1. gangs behandling)
7. Apartheid
8. Resolusjoner om saker utenom konferansen dagsorden.

I tillegg til komitéen for sakene 2 – 7 ble det også nedsatt en egen komité for resolusjonsforslag om saker utenfor konferansens dagsorden. Drøfting av sak nr. 1 fant sted i konferansens plenum.

De norske arbeidstakerrepresentanter fordelte seg på forskjellige komitéer således:

Evy Bøverud Pedersen: Resolusjonskomitéen

Karl Nandrup Dahl: Komiteen for gjennomføring av rekommandasjoner og konvensjoner (kontrollkomitéen)

Aase Morin: Komitéen for nattarbeid

Kirsti Greuskott: Komitéen for sikkerhet ved bruk av kjemiske stoffer i arbeidslivet

De enkelte saker som ble behandlet på konferansen

1. Vedtak om konvensjon nr. 107 om urbefolkningen
2. Førstegangsbehandling: Konvensjon om nattarbeid
3. Førstegangsbehandling: Konvensjon om kjemiske stoffer i arbeidslivet

Følgende resolusjoner ble vedtatt på konferansen:

1. Resolusjon om urbefolkninger og stammefolk
2. Resolusjon om harmonisering av merke- og klassifiseringssystemer for kjemiske stoffer i arbeidslivet.

Generaldirektørens rapport:

Generaldebatten.

Dette året behandlet gjeneraldirektørens rapport særlig spørsmål som gjaldt hovedtemaet: «Recovery and Employment».

Valg

Arbeidskonferansens fullmaktskomité har tre medlemmer. Den er treparts sammensatt:

Komitéen hadde disse medlemmer.

Alfred Califice – regjeringsdelegert fra Belgia, leder Erik Hoff (NHO) fra arbeidsgiversiden og John Svenningsen (dansk LO) fra arbeidstakerne ble valgt som medlemmer av komitéen.

Det ble fremsatt klager mot fullmaktene til følgende delegater: Arbeidsgiverdelegasjonen og arbeidstakerdelegasjonen fra Nicaragua, arbeidstakerdelegasjonen fra Marokko og arbeidstakerdelegasjonen fra Chile. Komitéen vedtok enstemmig at ingen av klagen kunne føre fram. Arbeidskonferansen tok vedtaket til etterretning.

6. Forsikrings spørsmål

Kollektiv hjemforsikring

Den kollektive hjemforsikringen omfattet ved årsskiftet 1989-90 28 fagforbund med et samlet antall på ca. 750 000 medlemmer. Alle forbund, med unntak av Norske Jernbaneforbund og Norsk Lokomotivmannsforbund (som har sine deknings i Norske Jernbanefunksjonærers Gjensidige Brannkasse) er med i vurderingen.

Reservasjonsprosenten er i underkant av 10% av det totale medlemstall i de tilsluttede forbund. Pr. 1.10.89 var det utbetalt 128,9 millioner kroner i erstatning.

Fra ordningen ble innført i 1967 og fram til utgangen av 1989 er det tilsammen utbetalt ca. 1 130 millioner kroner.

Premien for kollektiv hjemforsikring ble forhøyet i 1989 fra 371,- til kr. 417,-.

Grunnforsikringen

Grunnforsikringen omfatter 16 tilmeldte fagforbund med et samlet medlemstall på ca. 470 000. Ved årsskiftet 1989-90 har 14 av de 16 forbundene valgt de forhøyede beløpene, mens to forbund fortsatt har de lave satsene.

Pr. 1.10.89 var det utbetalt 51,6 millioner kroner i erstatninger til medlemmer og deres etterlatte. Fra Grunnforsikringen ble innført i 1971 og til utgangen av 1989 er det utbetalt ca. 615 millioner kroner i erstatning.

Grunnforsikringen er obligatorisk for alle medlemmer av de 16 fagforbund som har forsikringen, og premien er innkalkulert i fagforeningskontingenten. Årspremien for Grunnforsikringen er 139 kroner pr. medlem. Faktisk premie er kr. 181,- pr. medlem pr. år, men kr. 42,- pr medlem dekkes av et forsikringsfond.

LOs Samleforsikring

Alle LO-forbundene er dekket gjennom Samleforsikringen. Forsikringen omfatter også LO sentralt, LOs distriktskontorer, Samorganisasjoner og LO-skolene. Forsikringen dekker løssøre og kontorinnredning, garanti-forsikring, reiseforsikring osv. for alle organisasjonsledd, valgte tillitsmenn og ansatte, samt medlemmer som er på faglig oppdrag i normal faglig virksomhet. Samleforsikringen omfatter også en fullstendig EDB-forsikring.

Premien er innregulert i den kontingenten som forbundene betaler til LO. Fellesutvalget/Skadeforsikringskomiteen fikk i november 1988 i mandat fra LO å vurdere vilkårene for eventuell revisjon i løpet av 1989.

Informasjons- og opplysningsvirksomheten i forsikring

Samarbeidet mellom AOF og Samvirke om skolering av tillitsvalgte og informasjon i forsikringsspørsmål har fortsatt i 1989. Det er avviklet et betydelig antall korte, kveldskurs, dagkurs og weekend kurs.

Informasjons- og opplysningsvirksomhet med sikte på desentralisering av forsikring blir det fortsatt lagt betydelig vekt på.

I 1989 er det avviklet ettukeskurs med 20 deltakere. Dette er et tilbud til medlemmene av de lokale skadeutvalgene som muliggjør den desentraliserte skadebehandlingen av Kollektiv hjemforsikring.

Ved årsskiftet var det ca. 60 aktive lokale skadeutvalg som tar hånd om den desentraliserte skadebehandlingen.

Skadeutvalgene finnes nå i samorganisasjoner, fagforeninger og bedriftsklubber som tilsammen representerer ca. 250 000 fagorganiserte.

Fagorganisasjonens Stønadskasses fond

FSKs fond er opprettet for å innfri de forpliktelser som lå i de tidligere FSKs vedtekter om forskudd etter 30 års medlemskap og fylte 60 år.

Grunnforsikringen har fra 1. januar 1981 overtatt de øvrige ytelsene som var i FSK.

Utbetalingene fra fondet er fortsatt betydelige, da det enda er store medlemsgrupperinger som fyller betingelsene for forskudd etter de tidligere vedtektene. Det er dog færre medlemmer enn tidligere som oppfyller kravene. Fondet tar også regress i Grunnforsikringen, slik at Samvirke hvert år betaler ut betydelige beløp til fondet.

I 1989 er det fra fondet utbetalt kr 663 050,- i forskudd til medlemmer som har fylt 60 år og har 30 års medlemskap. Refusjonene fra Grunnforsikringen som er tilført fondet utgjør for 1989 kr 2 016 350,-.

Fondet ledes av et styre valgt for kongressperioden. Fondets styre er underlagt Fellesutvalget for kollektive forsikringer.

LOs Fritidsforsikring

Denne forsikringen ble etablert 1/1-88.

Den dekker alle overenskomstområder i privat sektor som i sin tid hadde tariffavtale om LO/NAFs sykelønnsordning.

I tillegg har en rekke forbund tegnet avtale om Fritidsforsikring for sine medlemmer utenfor disse overenskomstområdene.

Forsikringen betales med hoveddelen av renteavkastningen av Sykelønnsfondet. I 1989 var 319 000 omfattet av ordningen, og premien var kr. 31,9 millioner. Det føres eget regnskap for forsikringen, og et eventuelt overskudd blir i ordningen.

For de forbund som har utvidet ordningen til også å omfatte medlemmer utenfor de overenskomstområder som var omfattet av LO/NAFs sykelønnsordning betalte de en premie på kr. 100,- pr. medlem for 1989.

Forsikringen dekker medlemmet med kr. 500 000,- ved ulykkesdød og kr. 500 000,- ved 100% invaliditet som følge av en ulykke.

Den norske Fagorganisasjons pensjonskasse

Styret for Den norske Fagorganisasjons pensjonskasse består av Sekretariatet og to representanter for funksjonærene: Synnøve Andersen og Inger Sofie Rasmussen pluss en representant fra Funksjonærgruppas pensjonistgruppe, Martha Hermansen.

Samlede betalende medlemmer pr. 31. desember 1989 var 78.

Totalt utbetalt i 1989 var kr. 30 120 175.

Etter fullmakt fra Representantskapet foretok Pensjonskassas styre i desember endringer i vedtektenes § 8. Disse innebærer at garantiansvaret skal fordeles i henhold til den faktisk utbetalte pensjon.

Helkundeavtalen LO – Samvirke

Den 18/1-88 undertegnet LO og Samvirke en Helkundeavtale. I løpet av 1988 og 89 har en rekke forbund sluttet seg til avtalen. I løpet av 1989 ble det sendt helkundetilbud til medlemmer i Fellesforbundet, Grafisk, Kjemisk, Nopef og deler av Kommuneforbundet. Det har vært svært positive reaksjoner på tilbudet. Pr. 1/1-90 har Samvirke ca. 130 000 Helkunder.

Helkundeavtalen gir Fellesutvalget rett til å påvirke vilkår og priser på de vanligste individuelle forsikringer som bil, hus o.l.

Fellesutvalget for kollektive forsikringer

Fellesutvalget for kollektive forsikringer er et rådgivende organ for LO og forbundene i forsikringsspørsmål.

Fellesutvalget består av en representant fra hvert forbund som er tilsluttet Kollektivhjemforsikring og Grunnforsikringen, samt representan-

ter fra Samvirke. Fellesutvalget ledes av et styre valgt for kongressperioden med LOs hovedkasserer som formann. Fellesutvalget har tre permanente underkomiteer:

Skadeforsikringskomiteen behandler spørsmål vedrørende skadeforsikring, og i særdeleshet vilkår, bestemmelser og premier vedrørende kollektiv hjemforsikring.

Personforsikringskomiteen behandler spørsmål vedrørende personforsikring. Bl.a. behandler komiteen spørsmål som gjelder Grunnforsikringen.

Med grunnlag i Helkundeavtalen behandles saker vedrørende individuelle forsikringer også i komiteene.

Arbeidsutvalget behandler dagsorden og innstillinger til Fellesutvalgets møter. Innstillinger fra Skade- og Personforsikringskomiteen skal stilles til arbeidsutvalget som behandler og beslutter innstilling til Fellesutvalget.

Arbeidsutvalgets møter ledes av LOs hovedkasserer.

7. Administrasjon og organisasjon

LOs administrasjon

Ved utgangen av 1989 hadde LO disse tillitsvalgte:

Leder: Yngve Hågensen

Nestleder: Esther Kostøl

Nestleder: Ole Knapp

Hovedkasserer: Svein-Erik Oxholm

1. sekretær: Jan Kr. Balstad

Sekretærene: Evy Buverud Pedersen, Liv Undheim og Per Gunnar Olsen.

Leif Haraldseth og Liv Buck gikk av for oppnådd aldersgrense ved Kongressen i oktober 1989. Yngve Hågensen ble valgt til LOs nye leder med Esther Kostøl og Ole Knapp som nestledere. Liv Undheim og Per Gunnar Olsen ble valgt som nye i LOs ledelse.

LOs administrasjon hadde disse avdelinger og avdelingsledere:

Kontorsjefens avdeling: Kontorsjef Kåre Myrvold

Personalavdelingen: Personalsjef Knut Nilsen

Administrasjonsavd.: Knut Endreson

Informasjonsavdelingen: Magne Nedregård

Arbeidslivsavdelingen: Børre Pettersen

Juridisk avdeling: Bjørn Kolby

Økonomisk avdeling: Juul Bjerke

Internasjonal avdeling: Kaare Sandegren

Utvalgsssekretærer: Oljesekretær Jan B.M. Strømme, Sosialsekretær Kjell

Samuelsen, Skolesekretær Jan Løkken, Organisasjonssekretær Jan O.

Lajord, Organisasjonssekretær Egon Ivan Løbekk

Organisasjonssekretær: Grethe Fossli

Ungdomssekretær: Bjørne Grimsrud.

Familie og likestilling har i løpet av 1989 blitt knyttet til Arbeidslivsavdelingen.

Revisjonskontoret: Thorstein L. Pedersen (konst. fra 1. mai 1986)

Sekretariatet

Fram til Kongressen 22. – 27. oktober hadde Sekretariatet følgende sammensetning:

Tillitsvalgte: Leif Haraldseth, Ole Knapp, Svein-Erik Oxholm, Liv Buck.

Varamedlemmer for disse: Yngve Hågensen, Jan Kr. Balstad (permisjon i tiden 13. juni 1988 – 16. oktober 1989), Esther Kostøl og Evy Buverud Pedersen.

Tor Andersen var konstituert som tillitsvalgt i den tiden Jan Kr. Balstad hadde permisjon.

Øvrige medlemmer:

1. Harald Øveraa, Norsk Arbeidsmandsforbund
2. Sidsel Bauck, Handel og Kontor i Norge
3. John Stene, Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund
4. Arthur Svensson, Norsk Kjemisk Industrierbeiderforbund
5. Liv Nilsson, Norsk Kommuneforbund
6. Einar Hysvær, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund
7. Edvin Ramsvik, Norsk Sjømannsforbund
8. Jan Werner Hansen, Norsk Tjenestemannslag
9. Walter Kolstad, Norsk Transportarbeiderforbund
10. Roar Helgesen, Norsk Forbund for Arbeidsledere og Tekniske Funksjonærer
11. Tore Lundberg, Telefolkenes Fellesforbund

Varamedlemmer:

1. Erling Oen, Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet
2. Leif Thue, Norsk Jernbaneforbund
3. Kjell Christoffersen, Norsk Grafisk Forbund
4. Gunnar Grimnes, Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund
5. Arthur Bauge, Postfolkenes Fellesforbund
6. Lars A. Myhre, Norsk Olje- og Petrokjemisk Fagforbund
7. Anton Solheim, Norsk Treindustriarbeiderforbund
8. Jan Bråten, Norges Offisersforbund
9. Sverre Worum, Skolenes Landsforbund

Utover disse valgte møtte den daglige leder av Statstjenestemannskartellet, Nils Totland, i Sekretariatet med tale- og forslagsrett. Det samme gjelder leder i Fagorganisasjonens Funksjonærgruppe, Anne-Ragni Midtmoen.

Arthur Bauge gikk av for oppnådd pensjonsalder 1. juli 1989. Arild Øynes møtte som observatør i Sekretariatet fram til Kongressen.

Følgende Sekretariat ble valgt på Kongressen 22. – 27. oktober 1989:
Tillitsvalgte: Yngve Hågensen, Esther Kostøl, Ole Knapp og Svein-Erik Oxholm.

Varamedlemmer for disse: Jan Kr. Balstad, Evy Buverud Pedersen, Liv Undheim, Per Gunnar Olsen.

Øvrige medlemmer:

1. Harald Øveraas, Norsk Arbeidsmandsforbund
2. Gunnar Grimnes, Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund
3. John Stene, Fellesforbundet
4. Kjell Martinsen, Fellesforbundet
5. Sidsel Bauck, Handel og Kontor i Norge
6. Arthur Svensson, Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund
7. Liv Nilsson, Norsk Kommuneforbund
8. Arne Grøttum, Norsk Kommuneforbund
9. Einar Hysvær, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund
10. Nils Totland, Statstjenestemannskartetlet
11. Jan Werner Hansen, Norsk Tjenestemannslag

Varamedlemmer:

1. Leif Thue, Norsk Jernbaneforbund
2. Tore Lundberg, Tele- og Dataforbundet
3. Walter Kolstad, Norsk Transportarbeiderforbund
4. Roar Helgesen, Norsk Forbund for Arbeidsledere og Tekniske Funksjonærer
5. Erling Oen, Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet
6. Arild Øynes, Postfolkenes Fellesforbund
7. Kjell Christoffersen, Norsk Grafisk Forbund
8. Edvin Ramsvik, Norsk Sjømannsforbund
9. Lars A. Myhre, Norsk Olje- og Petrokjemisk Fagforbund.

Samtlige ni varamedlemmer deltar i Sekretariatets møter med tale- og forslagsrett. Utover disse valgte møter leder i Fagorganisasjonens Funksjonærgruppe, Anne-Ragni A. Midtmoen (LO) med tale- og forslagsrett.

Magnus Midtbø har i 1989 møtt som observatør i Sekretariatet under Roar Helgesens sykefravær.

Ole Knapp er valgt som nestleder fram til han når aldersgrensen i november 1991. På bakgrunn av vedtak på Kongressen fikk Fellesforbundet og Norsk Kommuneforbund to representanter hver i Sekretariatet.

Følgende forbundsledere fikk fra 11. desember 1989 møterett i Sekretariatet:

1. Egil Knudsen, Arbeiderpartiets Presseforbund
2. Bjørn Christiansen, Norsk Barnevernpedagogforbund
3. Roar Øvrebø, Norsk Fængselstjenestemannsforbund
- * 4. Ivar Mæland, Norsk Kantor- og Organistforbund
5. Gunnar Tønder, Norsk Lokomotivmannsforbund
6. Tore Nordvik, Norsk Musikerforbund
7. Jan Bråten, Norges Offisersforbund
8. Jan Inge Kvistnes, Norsk Postforbund
9. Sverre Worum, Skolenes Landsforbund

10. Arne Grønningsæter, Norsk Scsionomforbund
 11. Anton Solheim, Norsk Treinøustriarbeiderforbund
 12. Brit Unni Arntsen, Norsk Vernepleierforbund
- *Medlem i Landsorganisasjonen fra 1. januar 1990.

Representantskapet

Det er i perioden avholdt to møter i Representantskapet.

22. februar ble det holdt ekstraordinært Representantskapsmøte med følgende sakliste:

1. Åpning
2. Tariffrevisjonen – 2. avtaleår
3. Uttalelse om sysselsettingssituasjonen

På møtet 14. mars forelå følgende sakliste:

1. Tariffrevisjonen 1989
2. Stortingsvalget 1989

Det vises til egne protokoller.

Kongressen

Landsorganisasjonens 27. ordinære Kongress ble avholdt i Folkets Hus nye Kongressenter, Oslo, i dagene 22. – 27. oktober. Kongressen hadde følgende dagsorden:

1. Åpning
2. Konstituering
3. Beretningene for 1985 – 86 – 87 – 88
4. Regnskap for 1985 – 86 – 87 – 88
5. Vedtektsendringer
6. LOs handlingsprogram
 - a) 1990-årenes utfordringer
 - b) En rettferdig inntektspolitikk
 - c) Familie- og likestillingspolitikk
 - d) Utdanning – livslang læring
7. LOs egen organisasjon
8. Hovedavtalene
9. Diverse forslag
10. Valg
11. Avslutning

Det møtte 315 representanter fra forbundene, distriktene og Sekretariatets medlemmer og varamedlemmer. Dessuten møtte leder av Fagorganisasjonens Funksjonærgruppe, Revisjonsutvalget, LOs administrasjon, distriktssekretærene, samt gjester fra inn- og utland – i alt ca. 600 deltakere.

Det er utgitt trykt protokoll fra Kongressen, og vedtakene er trykt i et eget hefte. Vi henviser til disse. Resultatene av valgene på Kongressen går fram av avsnittene foran om LOs administrasjon og Sekretariatet.

Pressen var representert med ca. 250. Et eget informasjonsprogram for skoleklasser under Kongressen ga som resultat at ca. 1000 elever fra vide-
regående skoler besøkte Kongressen.

LO – 90 år

Landsorganisasjonen markerte sitt 90-års jubileum med nærings- og samfunnspolitisk seminar på Gaustadblick Høyfjellshotell 19. – 20. april. 120 deltakere fra sentrale deler av norsk næringsliv og fagbevegelse deltok.

Den kulturelle markeringen var lagt til Industriarbeidermuséet *onsdag* 19. april. 800 gjester, i hovedsak fra fagbevegelsen på Rjukan, deltok i Pøsefesten på muséet. Idéen til Pøsefesten var hentet fra Norsk Hydros pøsefest på Rjukan i 1929.

Representasjon

FRA LO TIL UTLANDET

Oppdrag: NFS' arbeidsseminar om «nordisk profil på den sosiale dimensjon»

Sted: København

Dato: 14. juni 1989

Deltakere: Tor Andersen, Esther Kostøl, en repr. fra henholdsvis Fellesforbundet, Statstjenestemannskartellet og Norsk Kommuneforbund, samt ØK og Inter.

Oppdrag: DEFS – den 7. generalforsamling i DEFS' ungdomsgruppe

Sted: Brussel

Dato: 16.–17. februar 1989

Deltakere: Sigve Brekke og Grethe Fossli

Oppdrag: Fransk LO – Fource Ouvrier

Sted: Paris

Dato: 31. januar – 3. februar 1989

Deltakere: Liv Buck m/ektefelle

Oppdrag: TCOs 17. kongress
Sted: Stockholm
Dato: 6.-10. juni 1989
Deltakere: Ole Knapp

Oppdrag: ILO – arbeidskonferanse 1989
Sted: Geneve
Dato: 7.-28. juni 1989

Deltakere: Harriet Andreassen, Karl Nandrup Dahl, Kirsti Grevskott,
Aase Morin, Kaare Sandegren.

Oppdrag: CISL, Italia
Sted: Roma
Dato: 14.-18. juli 1989
Deltakere: Leif Haraldseth

Oppdrag: FGTB – Belgiske Landsorganisasjonen
Sted: Brussel
Dato: 29.-30. september 1989
Deltakere: Tor Andersen

Oppdrag: Arbeidsrettskongress
Sted: Paris
Dato: 13.-15. september 1989
Deltakere: Bjørn Kolby, Einar Stueland, Håkon Skaug

Oppdrag: AFL-CIO Kongress
Sted: Washington
Dato: 11.-16. november 1989
Deltakere: Kåre Myrvold og Kaare Sandegren

Oppdrag: FN's Hovedforsamling
Sted: New York
Dato: 10.-30. november 1989
Deltakere: Kåre Myrvold

Oppdrag: Informasjonsreise til Brussel – EF
Sted: Brussel
Dato: 8.-10. mai 1989
Deltakere: Sekretariatet

Oppdrag: Den europeiske faglig-politiske konferansen

Sted: Kiel

Dato: 16.–17. mars 1989

Deltakere: Leif Haraldseth og Kaare Sandegren

Oppdrag: Gjenbesøk i Sovjetunionen – VZSPS

Sted: Moskva

Dato: 24. april – 2. mai 1989

Deltakere: Ole Knapp, Svein-Erik Oxholm, Juul Bjerke og Kaare Sandegren

Oppdrag: Besøk hos den Palestinske Faglige Landsorganisasjon (PTUF)

Sted: Tunis

Dato: 25.–26. august 1989

Deltakere: Svein-Erik Oxholm og Kaare Sandegren

Oppdrag: DEFS Mobiliseringskampanje – EFs Sosiale Charter

Sted: Ostende, Belgia

Dato: 18. oktober 1989

Deltakere: Johan-Ludvik Carlsen og Adelheid Gulbrandsen

Oppdrag: Nordisk/Øst Europeisk faglig møte

Sted: Stockholm

Dato: 31. oktober 1989

Deltakere: Leif Haraldseth og Kaare Sandegren

FRA UTLANDET TIL LO-N

Ledelsen i LO-Kina (ACFTU) besøkte LO i Norge 20.–25. mai 1989.

Landsmøter i forbundene

Arbeiderpartiets Presseforbund

28. februar–1. mars, Bolkesjø Hotell, Telemark. Fra LO: Svein-Erik Oxholm og Magne Nedregård.

Norsk Nærings- og Nytelesmiddelarbeiderforbund

9.–13. april, Samfunnshuset, Oslo. Fra LO: Leif Haraldseth og Yngve Hågensen.

Norsk Olje- og Petrokjemisk Fagforbund

26.–29. april, KNA-hotellet, Stavanger. Fra LO: Tor Andersen.

Norsk Postforbund

6.–10. juni, Rica Maritim Hotell, Haugesund. Fra LO: Liv Buck og Esther Kostøl.

Skolenes Landsforbund

12.–15. september, Folkets Hus, Oslo. Fra LO: Ole Knapp.

Norsk Transportarbeiderforbund

24.–28. september, Lillehammer Hotell, Lillehammer. Fra LO: Yngve Hågensen og Evy Buverud Pedersen.

Norsk Barnevernpedagogforbund

8.–10. november, Pers Hotell, Gol. Fra LO: Per Gunnar Olsen.

Norsk Fengselstjenestemannsforbund

16.–19. november, Müllerhotell, Drammen. Fra LO: Jan Kr. Balstad.

Norsk Sosionomforbund

22.–26. november, Lillehammer Hotell, Lillehammer. Fra LO: Per Gunnar Olsen.

Offentlige utvalg

Ankenemnda for sykepenger i arbeidsgiverperioden: Medlem: Thor-Erik Johansen. Varamedlem: Marianne Gran Juriks.

Antidumpingsutvalget: Medlem: Truls Frogner.

Arbeidsdirektoratets styre: Medlemmer: Yngve Hågensen og Ellen Horneland. Pers. varam.: Esther Kostøl og Marianne Gran Juriks.

Arbeidsforskningsinstituttene – styret: Medlem: Børre Pettersen. Varamedlem: Arnold Johannessen.

Arbeidsgruppe for informasjon og rekruttering til ingeniørutdanningen: Medlem: Hans J. Eriksen. Varamedlem: Egil Egeland.

Arbeidsgruppe for merking på norsk av farlig gods: Medlemmer: Viktor Folvik og Bjørn Erikson.

Arbeidsgruppe på små/mellomstore bedrifter og EF's indre marked: Medlem: Erik Orskaug. Varamedlem: Erlend Hansen.

Arbeidsgruppe for utdanning i EF-sammenheng: Medlem: Jan Løkken.

Arbeidsrettsrådet: Medlemmer: Leif Haraldseth og Bjørn Kolby (Yngve Hågensen e/Kongressen 22.–27. oktober 1989).

Arbeidstidsleieutvalget (underutvalg under Arbeidsdirektoratets styre): Medlem: Gunnar Halvorsen, Fellesforbundet – seksjon Jern og Metall. Varamedlem: Ellen Horneland.

Aspirantnemnda for utenrikstjenesten: Medlem: Esther Kostøl. Varamedlem: Kaare Sandegren.

Bedriftsdemokratinemnda: Medlemmer: Ingeborg Moen Borgerud og Tor Andersen. Varamedlemmer: Karl Nandrup Dahl og Ingunn Olsen.

Datatilsynet – styret: Medlem: Tor Andersen. Varamedlem: Gunnar Jan Hansen.

Det kriminalitetsforebyggende råd: Medlem: Ragnhild Hagen. Varamedlem: Roar Øvrebø.

Direktoratet for naturforvaltnings rådgivende kontaktutvalg: Medlem: Børre Pettersen. Varamedlem: Ingunn Olsen.

DUF – Distriktenes Utbyggingsfond – styret: Medlem: Liv Buck. Varamedlem: Tor Andersen (i den tid Jan Kr. Balstad var statsråd).

DUF – lokaliseringsutvalget: Medlem fram til 30/6: Even Aas. *Nedlagt 1/7.*

DUF – programstyret for Distriktenes Utbyggingsfonds program «Ledelse, organisasjon og styring»: Leder: Tor Andersen, HABUT/LO.

Feriefondet: Medlem: Esther Kostøl.

Folketrygdfondets 1. fondstyre: Varamedlem: Tor Andersen (for Astrid Wold, i den tid Jan Kr. Balstad var statsråd).

Fondet til fremme av Bransjeforskning: Medlem: Liv Undheim. Varamedlem: Gunnar Jan Hansen.

Forurensningsrådet: Medlem: Bjørn Erikson. Varamedlem: Liv Undheim, LO.

FN-sambandet – hovedstyret: Medlem: Eidar Trulsen.

GIEK – Garanti-Instituttet for eksportkreditt: Medlem: Liv Buck. Varamedlem: Erik Orskaug.

HIV-epidemien og arbeidslivet – arbeidsgruppe: Medlemmer: Kirsti Grevskott og Kjell Samuelson.

Institutt for industriell miljøforskning (IFIM): Medlem: Børre Pettersen. Varamedlem: Arnold Johannessen.

Industriøkonomisk institutt – styret: Medlem: Juul Bjerke.

Ingeniørutdanningsrådet: Medlem: Dag Johnsen. Varamedlem: Anthony Kallevig.

Institutt for bedriftsmedisin ved universitetet i Bergen – styringsgruppen: Medlem: Bjørn Willadsen.

Klagenemnda for likestilling: Medlem: Ingeborg Moen Borgerud. Varamedlem: Esther Kostøl.

Kontrollutvalget for rekombinant DNA-teknologi: Medlem: Bjørn Erikson. Varamedlem: Kirsti Grevskott.

Lederopplæringsrådet i Norge (LOR): Medlem: Tor Andersen.

Likestillingsrådet: Medlem: Aase Morin. Varamedlem: Yngve Hågenesen.

Lillehammer Olympiske Organisasjonskomite (LOOC): Medlem: Ole Knapp. Varamedlem: Knut Weum.

Markedsrådets utvalg for forbrukerkjøps-twister: Medlem: Marianne Gran Juriks.

Nasjonalt utvalg for informasjonsteknologi: Medlem: Tor Andersen.

NORAS – Norges Råd for Anvendt Samfunnsforskning – rådsforamling: Medlem: Juul Bjerke.

NORAS – programstyret for arbeidslivsforskning: Medlem: Ingunn Olsen.

Norges Bedriftsidrettsforbund – forbundsstyret: Medlem: Grethe Fosslie. Varamedlem: Even Aas.

Norges Eksportråd: Medlemmer: Truls Frogner, Arthur Svensson, Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund, Grethe Wahl Christoffersen, Bekledningsarbeiderforbundet. Varamedlemmer: Ellen Horneland, LO, Ruth Kolstad, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund, Rolf Hauge, Norsk Papirindustriarbeiderforbund.

Norges Teknisk-Vitenskapelige Forskningsråd – rådet: Medlem: Gunnar Jan Hansen (settemedlem for Tor Andersen i den tid han var styremedlem for Jan Kr. Balstad).

Norges Teknisk-Naturvitenskapelige Forskningsråd – styret: Medlem: Tor Andersen (settemedlem for Jan Kr. Balstad i den tid han var statsråd).

Norsk Brannvern Forenings råd: Medlem: Børre Pettersen.

Norsk Voksenpedagogisk institutt – styret: Medlemmer: Borghild Pedersen, AOF, Aage Søgård, AOF. Varamedlemmer: Grethe Fosli, Jan Løkken.

NSR – Næringslivets sikkerhetsråd: Medlem: Tor Andersen. Varamedlem: Gunnar Jan Hansen.

Offentlig stiftelse for frivillig ordning med positiv miljømerking av forbrukerprodukter. Styret: Medlem: Kirsti Grevskott. Varamedlem: Bjørn Erikson.

Offentlig utredningsutvalg vedr. bioteknologi: Medlem: Bjørn Erikson. Varamedlem: Liv Undheim.

Referansegruppe i tilknytning til arbeidet med frikommuner: Medlem: Ole Knapp. Varamedlem: Arne Grøttum, Norsk Kommuneforbund.

Referansegruppe – utredning om arbeidsformidling og arbeidsutleie: Medlem: Ellen Horneland.

Rikslønnsnemnda – Lønnsnemnd for arbeidstvister: Medlem: Ole Knapp. Varamedlemmer: Svein-Erik Oxholm, Liv Buck, Yngve Hågensen og Esther Kostøl.

Rikstrygdeverkets styre: Medlem: Liv Buck. Varamedlem: Kjell Samuelsen.

Rådet for forskningsstiftelsen i Oslo regionen – FOSFOR: Medlem: Gunnar Jan Hansen. Varamedlem: Knut Weum.

Rådet for kultursamarbeid med utlandet: Medlem: Liv Buck. Varamedlem: Magne Nedregård.

Rådet til Norsk Utenrikspolitisk Institutt: Medlem: Kaare Sandegren. Varamedlem: Else-Marie Osmundsen.

Råd for opplæring av bedriftshelsetjenesten: Medlem: Bjørn Willadssen.

Rådgivende gruppe for bruk av utenlandsk arbeidskraft: Medlem: Jan B.M. Strømme.

Rådgivende utvalg for arbeidet med kreftframkallende stoffer i yrkeslivet: Medlem: Bjørn Eriksson. Varamedlem: Kirsti Grevskott.

Rådgivende utvalg for arbeidsmarkedsstatistikk: Medlem: Ellen Horne-land.

Rådgivende utvalg for kulturvern – Norsk Kulturråd: Medlem: Alf Fro-tjold. Varamedlem: Liv Buck.

Rådgivende utvalg for lov om inntekts- og utbytteregulering: Medlem: Bjørn Kolby. Varamedlem: Yngve Hågensen.

Rådgivende utvalg for yrkesmedisin ved Regionsykehuset i Tromsø/ Universitetet i Tromsø: Medlem: Svein Rasmussen. Varamedlem: Odd M. Bakkejord.

Senter for bedre arbeidsliv. Repr. rådet: Leif Haraldseth, John Stene, Fellesforbundet, Liv S. Nilsson, Norsk Kommuneforbund, Nils Totland, Kartellet, Sidsel Bauck, Handel og Kontor i Norge. Varar. rådet: Esther Kostøl, Odd Isaksen, Fellesforbundet, Arne Grøttum, Norsk Kommune-forbund, Roar Helgesen, NFATF. Repr. styret: Yngve Hågensen. Varar. styret: Børre Pettersen.

Standardiseringsutvalget: Medlem: Kirsti Grevskott. Varamedlem: Even Aas.

Statens Arbeidsmiljøinstitutt – styret: Medlem: Kirsti Grevskott. Vara-medlem: Bjørn Willadssen.

Statens eldreråd: Medlem: Kjell Samuelsen. Varamedlem: Liv Buck.

Statens Næringsmiddeltilsynsråd: Medlemmer: Ole Johan Nilsen, NKF, Rolf Frøysland, NNN, Kirsti Grevskott. Pers. varam.: Solveig Almaas Dahl, NKF, Inger Furmyr, NNN, Bjørn Eriksson.

Stiftelsen Næringslivets forskningsfond for undervisningsformål: Med-lem: Jan Løkken.

Styret for Arbeidstilsynet (Direktoratet for Arbeidstilsynet): Medlem-mer: Esther Kostøl og Børre Pettersen.

Styret for Statens Forskningscenter for arbeidsmedisin og yrkeshygiene: Medlemmer: Bjørn Eriksson og Bjørn Willadssen.

Styret for stiftelsen Teknologisk Institutt. Oppnevnt av: Det kongelige Næringsdepartement: Medlemmer: Anthony Kallevig og Helga Trulsrud. Varamedlemmer: Tor Andersen og Esther Kostøl.

Utenriksdepartementets Menneskerettighetsutvalg: Medlem: Eidar Trulsen. Varamedlem: Åslaug Undheim.

Utredning om inntektsdannelsen: Medlem: Yngve Hågensen. Varamedlem: Juul Bjerke.

Utvalg som skal utrede de sosiale og økonomiske konsekvenser av endringer i befolkningssammensetningen med et økende antall omsorgstrengende og komme med forslag til tiltak: Medlem: Kjell Samuelsen.

Utvalg som skal utrede og foreslå nye tiltak for å redusere sykefraværet og sykepengeutgiftene: Medlemmer: Liv Buck, Bjørn Willadssen.

Utvalg til å gjennomgå arbeidsmiljøloven: Medlemmer: Esther Kostøl, Bjørn Kolby og Bjørn Willadssen.

Utvalg til å vurdere gjennomføring av menneskerettskonvensjoner i norsk rett: Medlem: Karl Nandrup Dahl.

Utvalg til å vurdere penge- og kredittpolitikken: Medlem: Juul Bjerke. Varamedlem: Esther Kostøl.

Utvalg til å utrede lovgivning om forbrukervern ved oppføring av salg av nye boliger m.m. – forbrukerentrepriseutvalget: Medlem: Ellen Horneland.

Utvalg til å utrede risikovillig kapital: Medlem: Tor Andersen.

Utvalg til å utrede spørsmålene omkring standardisering av erstatningsutmålingene etter yrkesskadeforsikringsloven: Medlem: Ingeborg Moen Borgerud.

Samarbeidskomitéen LO – DNA

Samarbeidskomitéen mellom LO og Det norske Arbeiderparti har som regel holdt møte en gang i uken, unntatt i sommertiden. Foruten den løpende gjensidige informasjon om det faglige og politiske arbeid, har komiteen behandlet følgende saker:

Industri- og arbeidslivssaker: Forholdet Norges Fiskarlag – Norsk Sjømannsforbund, fagopplæring i arbeidslivet, erstatning og forsikring ved yrkesskade, norske møbler ved statlige kjøp, Mo i Rana – tiltakspakke, «Arbeid for trygd», utbygging av Snorrefeltet, Karasjok Slakteri, inntektsreguleringsloven, bemanningssituasjonen i fengslene, Titania – landdeponering, situasjonen på arbeidsmarkedet – kommunale beredskapsplaner for sysselsetting, $\frac{1}{2}$ Norsk Jern Holding.

Organisasjonssaker: Arbeiderpressen – egenkapital/organisering, AIS – endringer i vedtektene, debattopplegg – DNA.

Politiske saker: Tariffoppgjøret 1989, Norsk Internasjonalt Skipsregister, ekstraordinær pressestøtte, folketrygdens økonomi og pensjonssystem, bedriftshelsetjeneste – kurativ behandling, Statsbudsjettet 1990, framtidig organisering av Arbeidstilsynet, beregningsgrunnlaget for A-trygden, situasjonen i Øst-Europa, jordbruksoppgjøret.

Samarbeidskomiteen har hatt slik sammensetning: Fra DNA: Gro Harlem Brundtland, Einar Førde (til 5/6), Gunnar Berge, Thorbjørn Berntsen (fra 18/9), Thorbjørn Jagland. Fra LO: Leif Haraldseth (til 30/10), Ole Knapp, Svein-Erik Oxholm, John Stene, Yngve Hågensen (fra 30/10), Esther Kostøl (fra 30/10).

Samarbeid med Norsk Lærerlag

Samarbeidsavtalen mellom Norsk Lærerlag og Landsorganisasjonen i Norge er også i 1989 blitt videreført.

I perioden har det vært avholdt tre møter i kontaktutvalget. Av saker som har vært behandlet kan nevnes: Gjensidig orientering om de to parters skolepolitiske engasjement. Samarbeid Skole – Arbeidsliv. Helhetsskolen. Etter LO-kongressen, hvor Norsk Lærerlag fikk en orientering om vedtak som ble fattet vedrørende samarbeidsavtalen og innholdet i LOS nye handlingsprogram. Statsbudsjettet for 1990. Forhandlingsansvaret

for lærere, og gjensidig orientering om organisasjonenes standpunkt og utspill overfor myndighetene.

I samsvar med Skolenes Landsforbund, Norsk Kommuneforbund, Statstjenestemannskartellet og Norsk Lærerlags ønske, har LO tatt opp og fått stoppet overføringen av forhandlingsansvaret med Lærerne fra staten til Kommunenes Sentralforbund.

Det fylkesvise samarbeidet har også fungert, og Norsk Lærerlag har støttet opp om LOs kampanjer og gitt orientering om materiell som LO har sendt skolene.

Kontaktutvalget har i 1989 bestått av følgende representanter fra LOs side:

Evy Buverud Pedersen, LO
Kaare Sandegren, LO
Jan Løkken, LO
Hans Øverby, Statstjenestemannskartellet
Finn Bærland, Norsk Kommuneforbund
Kjell-Torgeir Skjetne, Skolenes Landsforbund
Grethe Fosli, LO, sekretær

Samarbeid med Norsk Skuespillerforbund og Norsk Ballettforbund

Samarbeidsavtalen mellom Norsk Skuespillerforbund/Norsk Ballettforbund og Landsorganisasjonen i Norge ble videreført også i 1989.

I perioden har det vært avholdt tre møter i kontaktutvalget. Av saker som har vært behandlet kan nevnes: Situasjonen for Riksteateret. Avtale for ballettpedagogene ved de kommunale balletskolene. Tariffavtale ved Scenehøgskolene. Forholdet til ISETU/FIET. Arbeidsmarkedssituasjonen for skuespillere og ballettdansere. Formidlingssentral for utøvende kunstnere. Statsbudsjettet for 1990. Elev- og studentmedlemskapet i LO. Orientering om vedtak fattet på LO-kongressen vedrørende samarbeidsavtalen.

Det kan også nevnes at det ved flere anledninger har vært kontakt mellom ledelsen i Norsk Skuespillerforbund og Norsk Ballettforbund og til-litsvalgte i LO.

Kontaktutvalget har i 1989 bestått av følgende representanter fra LOs side:

Evy Buverud Pedersen, LO
Arnold Johannessen, LO
Terje Moe Gustavsen, Statstjenestemannskartellet
Grethe Fosli, LO, sekretær

Administrasjonsavdelingen

Administrasjonsavdelingen har i 1989 hatt åtte stillinger fordelt på områdene regnskap, bokholderi, kasse, innkjøp, materiell og vedlikehold.

Under avdelingens ansvarsområde hører også Fagbevegelsens Tele-Service med fire ansatte
Lavlønnsfondet med to ansatte.
Begge disse områdene har eget styre.

Av spesielle saker som har belastet avdelingen mye i 1989 er:

- Innføring av nytt faktureringsystem
- Prosjekt nytt regnskapssystem
- Slutføring av ny telefonsentral
- Årsavslutning 1988
- Kongressen 1989

Arbeidslivsavdelingen

Arbeidslivsavdelingen har i 1989 hatt ti saksbehandlere og seks kontor-medarbeidere. Ved årets utgang hadde avdelingen følgende bemanning: Børre Pettersen – avdelingsleder, Arnold Johannessen – konstituert nestleder under Tor Andersens permisjon, sekretær Anthony Kallevig, sekretær Bjørn Willadsen, siviløkonom Erlend Hansen, sekretær Ingunn Olsen, yrkeshygieniker Bjørn Erikson, yrkeshygieniker Kirsti Grevskott og sekretær Gunnar Jan Hansen.

Avdelingen har i perioden behandlet 976 saker og hatt 21 forelesningsoppdrag. Kompetanseoppbyggingen i avdelingen var også prioritert i 1989. I den forbindelse kan nevnes at sekretær Bjørn Willadsen har tatt 1. avdeling sosiologi ved Universitetet i Oslo.

VIRKSOMHETSBERETNING

I forbindelse med LOs handlingsprogram har arbeidslivsavdelingen i 1989 følgende beretning:

Demokrati, medbestemmelse og ansvar

Hovedavtalens § 9 – 3 slår fast at bedriftens ledelse så tidlig som mulig skal drøfte med de tillitsvalgte spørsmål som vedkommer bedriftens økonomiske og produksjonsmessige stilling og utvikling, samt planer om utvidelse, innskrenkninger og omlegginger som er av viktighet for arbeidstakerne i deres arbeidsforhold.

Arbeidslivsavdelingen har i 1989 assistert forbund i spørsmål som krever innsikt i bedriftsøkonomi. Videre er det undervist i økonomi på LO-

skolen, arbeidsmiljøskolen, AOF-kurs og forbundskurs. Det er utviklet undervisningsmateriell i regnskapsanalyse ved bruk av datamodeller.

Videre er det arrangert konferanse om fusjoner/fisjoner i samarbeid med Industrifondet og innsamlet tilgjengelige data som viser sammenhengen mellom arbeidsmiljø og økonomi.

Ny teknologi og teknisk FOU

Avdelingen har som vanlig holdt sin årlige teknologikonferanse. I år besluttet man seg for å vie konferansen til temaet «Fagbevegelsen, forskning & utvikling».

Man søkte å få belyst temaet fra offentlig og forskningspolitikk til hvordan bedriftene gjør seg nytte av forskningen og derved hvordan våre medlemmer opplever forskningens innvirkning på arbeidsplassene.

Av temaer som var oppe kan nevnes:

- Offentlig forskningspolitikk
- Næringsdepartementets målsetting
- Statlige utviklingskontrakter som virkemiddel
- NTNFs kanalisering av FOU-midlene
- TI som teknologispredere
- NTNFs BUNT-program
- «Norge som industrinasjon»
- FOU som strategisk virkemiddel i bedriften
- FOU som strategisk virkemiddel for fagbevegelsen
- Telekommunikasjon, samfunnets motorvei og som industristruktur i næringsutvikling.

Oppfølging av konferansen har skjedd gjennom arbeid og diskusjoner i LOs Teknologiforum.

Forumet har bl.a. hatt møte med NTNFs nye leder Rolf Skår, hvor han redegjorde for sine tanker og vyer med hensyn til NTNFs rolle i FOU.

Vi er også engasjert av Samarbeidsrådet DKT/LO for å utvikle et «Bedriftsutvikling»-konsept for Samvirkeag. Dette har resultert i at seks S-lag har satt i gang lokale tiltak, som vi følger opp.

Avdelingen har videre tatt initiativet til en konferanse med tema «Helvesesenet som marked for industrien», finansiert av Industrifondet.

Arbeidsmiljø generelt

Arbeidet innen feltet har for en stor del vært preget av enkeltsaker, som forespørsel fra forbund, informasjonsvirksomhet osv. Generelt må det sies at interessen og aktiviteten innen arbeidsmiljøområdet har vært lavere enn ønskelig både blant forbundene og enkeltmedlemmene for øvrig. Området er heller ikke tilstrekkelig høyt prioritert av politikerne. En gledelig enkeltbegivenhet var at bevilgningene til Arbeidstilsynet ikke

lenger viser en nedadgående tendens, men tvert imot gir rom for en viss kompensasjon for den dårlige utvikling som har vært i de siste årene.

Kjemisk helsefare

Det har her vært mange enkeltsaker i forhold til forbund, fagforeninger og enkeltmedlemmer. Det har vært arbeidet relativt mye i forholdet til myndighetene med forslag til nye regler for merking av kjemiske stoffer og produkter. Forslaget til nye regler er fortsatt ikke avgjort ved årets utgang.

Administrative normer

I løpet av året har det aller meste av arbeidet vært gjort i forbindelse med revisjonen som vil bli gjort gjeldende fra tidlig i 1990. Spesielt gledelig er det at normen for kvarts nå blir senket. Arbeidet synes nå å ha kommet i god gjenge, og det ligger an til å få årlige revisjoner av normene i framtida, slik fagbevegelsen har ønsket.

Nordisk arbeidsmiljøkonvensjon

En nordisk arbeidsmiljøkonvensjon er vedtatt i løpet av året. Landsorganisasjonen har engasjert seg for å få en best mulig konvensjon, og for at konvensjonen skal gi fagbevegelsen en bedre mulighet til å ha innflytelse på det nordiske arbeidsmiljøarbeidet. Arbeidet har vært drevet gjennom Nordens Faglige Samorganisasjon.

Utbygging av yrkesmedisin

Arbeidet her har også i 1989 vært drevet i samarbeid med Den norske lægeforening. Arbeidet har gått helt etter den felles utbyggingsplan som de to organisasjonene er enige om. I tillegg til at man tidligere har fått oppstart av yrkesmedisinske avdelinger i Tromsø, Trondheim og Bergen, har det i 1989 vært tatt initiativ ved flere sykehus for å starte yrkesmedisinske avdelinger. Landsorganisasjonen støtter og følger dette arbeidet sammen med Den norske lægeforening.

Produktregisteret

Arbeidet her har vært rolig, og det er først og fremst preget av å legge forholdene til rette for den videre deklarerings (innmelding med opplysning om sammensetning, kjemiske egenskaper m.m.) av alle merkepliktige produkter. Det har vært et godt samarbeidsklima mellom hovedorganisasjonene og myndighetene på dette feltet i 1989.

Arbeidsmiljøopplæring

I løpet av året har det vært arbeidet videre for å få en ny og bedre avtale om arbeidsmiljøopplæring, denne gangen som en direkte avtale mellom de to hovedorganisasjonene NHO og LO. Arbeidet kom så langt i løpet av året

at en tilleggsavtale om dette vil bli undertegnet i forbindelse med den nye hovedavtalen.

Ytre miljø

Det ytre miljø har også i internasjonal fagbevegelse fått langt større oppmerksomhet. Dette gjelder både i forhold til den Europeiske Faglige Samorganisasjon (Euro-LO) og Frie Faglige Internasjonale. Et vesentlig område har vært å forberede Bergens-konferansen i 1990, både nasjonalt og internasjonalt.

Førstebehandling av ILO-konvensjonen

Behandling av kjemikalier på arbeidsplassen.

Etter første behandling står vi med et rimelig bra utgangspunkt i forhold til behandlingen i juni 1990.

Ikke alle land bruker gode nok klassifiseringskriterier. F.eks. EF-landene godtar ikke at løsemidler gir skader på sentralnervesystem og hjerne. Noen kjemikalier som ikke er helseskadelige kan i kombinasjon med andre være reaktive og innebære farer. Dette er et forhold som arbeidstakere har krav på å bli informert om.

Vi har bedt om klarere formuleringer i konvensjonen for å gi multinasjonale selskaper ansvar og plikt til samme sikkerhetsnivå i de land de måtte etablere seg som de har i eget land eller eierlandet.

Vi vil legge plikt på eksportør i tillegg til produsent og importør for å forsikre at kjemikalier som er forbudt i et I-land ikke blir overført til salg og bruk i U-land.

Dessuten har vi tatt opp spørsmålet om spesiell beskyttelse for gravide i arbeid med kjemikalier som er kjent eller mistenkt for å være fosterskadelige. Dette har vært litt av en nøtt fordi mange av våre kamerater i «worker group» (75 menn og 2 kvinner), understreket at det er bare de skandinaviske land som har et godt oppsigelsesvern for gravide.

Det må være et klart mål at utformingen av denne konvensjon blir til hjelp for de land som trenger det mest. Den må ikke bli så «perfekt» at den ikke kan ratifiseres der behovet er størst.

Vi har et meget godt samarbeid med FFI i disse spørsmålene, likeledes med de nordiske representantene, kanskje mest direkte med svensk LO. Resultatet av sommerens behandling vil bli viktig for oss i forhold til fremtidig tilpasning til EF og hvor langt vi solidarisk kan hjelpe U-land.

Standardiseringsutvalget

Da utvalget startet sitt arbeide tidlig høsten 1989 var det en allmen oppfatning blant medlemmene at utvalgets oppgaver var å prioritere bransjer og mulighetene overfor EF. Etter gjentatte og atter gjentatte ganger fikk

de forståelsen for vår oppfatning om at det var nasjonal organisering av arbeidet i forhold til den europeiske situasjonen av standardiseringsarbeidet som var vår oppgave å utrede.

Utvalget foreslår at det opprettes et Miljøstandardiseringsutvalg (NMS) i Norge som skal ta seg av og ha ansvar for standardisering i forhold til arbeidsmiljø, ytre miljø og forbrukersikkerhet. Forslaget ble muntlig og i brev form lagt fram fra LO i løpet av arbeidet, og det er nå med i rapporten som utvalgets innstilling.

Vi gikk inn for at finansieringen skulle være 100% statlig, begrunnet med at rådets arbeid vil innebære utarbeidelse av forskrifter til norsk lov som er et klart myndighetsansvar. Vi påpekte også at det er et akseptert og innarbeidet prinsipp hos myndighetene at arbeidslivets parter har rett til både innflytelse og påvirkning i alt forskriftsarbeid. Dette prinsippet må sikres selv om arbeidet foregår i Europa. Finansieringsspørsmålet ble det umulig å komme til enighet om.

Flertallet ville at arbeidslivets parter skulle finansiere 90% i 1991 og 80% i 1992. Her fikk vi imidlertid med oss NHO, og LO/NHO leverte felles dissens som kommer med i rapporten. I denne krever vi full statlig basisfinansiering av NMS.

LO/NHOs felles produktivitetskurs

Det er holdt syv produktivitetskurs i 1989. Målet med kursene er at LO/NHO kan bidra konkret til opplæring i produktivitetssystemer overfor bedriftenes daglige ledere og tillitsvalgte. På denne måten bidrar man til økt produktivitet i næringslivet.

Det vil som oppfølging overfor de bedriftene som deltar på produktivitetskursene bli avlagt bedriftsbesøk, eventuelt deltakelse på kartleggingskonferanser i den utstrekning bedriftene selv ønsker. Målet er å sikre oppfølging av resultatene fra produktivitetskursene.

Deltakelsen i Norges Rasjonaliseringsforbunds aktiviteter samt i Statens Teknologiske Institutt's produktivetsprosjekter har vært prioritert, samt de foredragsoppdrag som kan spre LOs produktivitetssyn.

Informasjonsavdelingen

I 1989 ble det sendt ut 88 pressemeldinger. I tillegg kommer artikler/intervjuer som har gått til fagbladene og massemedia for øvrig. Det er holdt flere pressekonferanser i 1989. LO-intern til LOs ansatte er kommet ut med 6 nummer.

Kontakten med massemedia og forberedelse/gjennomføring av LO-kongressen var prioriterte arbeidsoppgaver i 1989. Videre valgkampen og tariffoppgjøret.

Løpende kontakt med fagbladene var også et sentralt arbeidsfelt.

Informasjonsavdelingen tok i 1989 over sekretærfunksjonen for LOs fagbladforening (LOFF). Optrykk og utgivelse av nytt informasjonsmaterieil var omfattende i 1989. Forberedelser/gjennomføring av LO-kongressen 22.-28. oktober innebar omfattende materiellproduksjon og informasjonstiltak. I henhold til strategisk plan ble utarbeidelse av skolematerieil prioritert i 1989. Materieillet/info-opplegg overfor skolene ble godt mottatt.

Internasjonal informasjon via nyhetsbrev går jevnlig ut til organisasjoner, myndigheter og enkeltpersoner. Informasjonsavdelingen er også sekretariat for LOs medieutvalg. Informasjon til nærradioer skjer via nyhetsbrev og utsendelse av temakassetter (10 stk. i 1989).

Et eget nærradioutvalg la frem innstilling i 1989. Utvalget har vurdert nye tiltak for å styrke vårt arbeide overfor nærradioen. Konkrete forslag vil bli satt iverk i 1990.

LO har også i 1989 hatt besøk av et stort antall skoleklasser. Tema som står sentralt er:

- LOs oppbygging
- Sysselsetting/økonomi
- Likestilling
- Forholdet til Storting/Regjering
- Internasjonal politikk
- Tariffpolitikk
- Faglig/politisk samarbeid
- LO-kongressen

Under LO-kongressen var det også et eget opplegg knyttet til skoleklasser. Dette ga bra respons.

Avdelingens leder/saksbehandlere har deltatt på en rekke kurs/seminarer i 1989. Avdelingen har også representert LO i flere offentlige kampanjer, utvalg og komiteer.

Avdelingen har representert LO i følgende utvalg/styrer:

- Arbeiderpressens Samvirke/Norsk Arbeiderpresse
- Tiden Norsk Forlag
- ILO-informasjonsutvalget
- LOs medieutvalg
- Rådet for Norges-informasjon

Personalmessige endringer

Informasjonssekretær Aaslaug Undheim fikk permisjon i 6 mnd., fra september. Eva Ler Nilsen er engasjert i Aaslaug Undheims permisjonstid.

LOs u-landsinformasjon

LO har en femårig rammeavtale med Departementet for utviklingshjelp/NORAD som sikrer organisasjonen midler til å drive intern informasjon om utviklingslandene.

I 1989 hadde LOs u-landsinformasjon 816 000 kroner til disposisjon, hvorav 136 000 var LOs egenandel. Midlene dekker lønn til informasjonssekretær og ulike informasjonstiltak.

Informasjonssekretærens arbeidsområde omfatter informasjon om LOs faglige utviklingshjelp og virksomheten til Arbeiderbevegelsens Internasjonale Støttekomité (AIS). I tillegg kommer generell u-landsinformasjon.

I 1989 har LOs u-landsinformasjon i samarbeid med Norsk Folkehjelp og AOF produsert en felles stand som presenterer arbeiderbevegelsens u-landsengasjement. Men har delfinansiert en videoproduksjon og annet materiell fra El Salvador. I tillegg har LOs u-landsinformasjon støttet produksjon av materiell til AIS' faglige Eritrea-aksjon.

Det legges stor vekt på formidling av stoff til LOs 27 fagblader. De forsynes jevnlig med artikler og bilder, samt en samling nyhets-notiser hver måned.

Det blir dessuten gitt full og delvis støtte til reportasjereiser til utviklingsland for journalister. I 1989 ble det gjennomført reiser til Mellom-Amerika, Det sørlige Afrika, Vestbredden/Gaza, Namibia, India og Filippinene/El Salvador.

Rammeavtalemidlene dekker i tillegg støtte til kurs og seminarer som omhandler utviklingslandene.

Informasjonssekretæren er også redaktør av bladet «Internasjonal Solidaritet». Bladet har i 1989 kommet som et bilag fire ganger i LO-Aktuelt, i tillegg til enkeltabbonnentene. Dette førte til at bladet økte sitt opplag fra 13 000 til 50 000.

Organisasjonsenheten

Organisasjonsenheten består av fire saksbehandlere og to kontormedarbeidere. I tillegg har en medarbeider ekstra vært tilknyttet organisasjonsenheten fram til november i forbindelse med utredningen av Elev- og Studentmedlemskapet.

Organisasjonsenhetens arbeidsoppgaver er å være sekretariat for: organisasjonskomiteen og arbeidsutvalget, LOs Ungdomsutvalg og arbeidsutvalget, Norsk Luftfarts Kartell med representanter i styret og arbeidsutvalg, Kontaktutvalget LO – Norsk Lærerlag, kontaktutvalget LO og Norsk Skuespillerforbund/Norsk Ballettforbund og Verve- og aktivitetskampanjeutvalget og arbeidsutvalget. I tillegg er organisasjonsenheten sekretariat for Rutebilkartellet.

Organisasjonsenheten har hatt ansvaret for oppfølgingen av Elev- og Studentmedlemskapet til fagbevegelsen, hvor det har vært avholdt en rekke møter med fagforbund.

Det er brukt mye tid i organisasjonsenheten i forbindelse med LO-Kongressen.

VERVE- OG AKTIVITETSKAMPANJEN

Verve- og aktivitetsskampanjen har avholdt to møter i hovedkomiteen og tre møter i arbeidsutvalget.

Det er i perioden nedsatt fylkesvise og lokale samordningsutvalg. Organisasjonsenheten har deltatt i flere møter med forbundene samt i de fylkesvise samordningsutvalgene.

AOF har for komiteen utarbeidet et skoleringsopplegg beregnet for til-litsvalgte som skal ut i vervearbeid. Organisasjonsenheten har i samarbeid med AOF gjennomført kursveilederopplæring for de fylkesvise samordningsutvalgene i fylkene. Skoleringsopplegget er benyttet av flere av for-bundene i deres opplegg for kampanjen.

I april ble det gjennomført en landsomfattende aksjon i forbindelse med LOs 90-års jubileum. Arrangementene ble organisert av de fylkesvise samordningsutvalg samt de lokale samordningsutvalgene.

I forlengelsen av Sekretariatets vedtak fra 1988 har LO etter søknad dekket deler av utgiftene for enkelte mindre forbund vedrørende oppfølging av verve- og aktivitetsskampanjen. Av materiell er det utarbeidet foldere, to plakater, løpesedler og «sjekkhefte».

I perioden er det startet arbeid med å opprette et yrkesregister til bruk for det videre verve- og aktivitetsarbeidet.

Verve- og aktivitetskomiteen hadde ved utgangen av 1989 følgende sammensetning:

Leif Haraldseth, LO-leder (fram til 1. november), Yngve Hågensen, LO-leder (f.o.m. 1. november), Svein-Erik Oxholm, LO, Evy Buverud Pedersen, LO, Vidar Bjørnstad, LO, Magne Nedregård, LO, Jan Lajord, LO møtesekretær, Ola Tuven, NAF, Helge Egeland, N.N.N., Karl-Johan Schønberg, N.J.M., Kjell Ivar Iversen, N.B.F., Liv Kolstø, .A.P.F., Oddbjørn Møller, Fellesforbundet, Arne Furubråten, N.K.F., Per Ø. Andersen, Statstjenestemannskartellet, Svein Fjæstad, H.R.A.F., Sture Arntzen, H&K, Kjell-Torgeir Skjetne, Skolenes Landsforbund, Brit Unni Arntsen, N.V.P., Jan Eriksen, Musikerforbundet, Kåre Andersen, Transportarbeiderforbundet, Asbjørn Sørfonden, N.O.F., Rolf Solberg Thorsen, N.E.K.F., Leif Sande, NOPEF, Ottar Johansen, N.F.A.T.F., Helbjørg Stensli, N.T.L., Hildegunn Brune, Treindustriarbeiderforbundet, Steinar Øhrling, Norsk Fengselstjenestemannsforbund, Helge Moen, Tele- og

Dataforbundet, Finn Erik Thoresen, Norsk Grafisk Forbund, Birger Blomkvist, Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund, Vigdis Ravnøy, LOs distriktskontor Hordaland.

Verve- og aktivitetskomiteens arbeidsutvalg

Leif Haraldseth, LO leder (fram til 1. november), Yngve Hågensen, LO leder (f.o.m. 1. november), Svein-Erik Oxholm, LO, Evy Buverud Pedersen, LO, Vidar Bjørnstad, LO, Jan Olav Lajord, LO møtesekretær, Oddbjørn Møller, Fellesforbundet, Arne Furubråten, Norsk Kommuneforbund, Per Ø. Andersen, Statstjenestemannskartellet, Sture Arntzen, Handel og Kontor, Leif Sande, NOPEF.

Elev- og studentmedlemskap

Etter et omfattende forarbeid og utredningsarbeid, ble vedtak om å innføre Elev- og Studentmedlemskap fattet i Sekretariatet høsten 1988.

I 1989 kan arbeidet deles inn i to faser – forberedelse til medlemsverving og utarbeidelse av innholdet i medlemskapet og fordeling av studieretninger og linjer mellom forbundene. Dette skjedde våren 1989. Fra LOs side er det utarbeidet et innhold i medlemskapet som ble anbefalt alle forbundene å ta som sitt tilbud. Det ble inngått en avtale med Samvirke Forsikring om Mini Kollektiv Hjem til kr. 90,- pr. år som skulle være ilagt medlemskapet. I tillegg får alle elev- og studentmedlemmer et tilbud om en Reiseforsikring til kr. 150,- pr år gjennom sitt forbund. To av LOs forbund inkluderte Reiseforsikringen i medlemskapet. Landsbanken ⁴/₅ har utarbeidet et tilbud om Utdanningskreditt som tilbys alle elev- og studentmedlemmer, samt lærlinger og ordinære medlemmer som er under utdanning.

Medlemskapet koster, i samsvar med LOs anbefaling, kr. 200,- pr år i de fleste forbundene.

Fordeling av studieretninger mellom forbundene var en tidkrevende oppgave. Det var ca. 1100 linjer på Videregående skole, 52 linjer ved universitetene, 73 linjer ved Ingeniør- og Tekniske Høgskoler og 45 linjer ved Folkehøgskolene som skulle fordeles. Det ble utarbeidet et dataprogram sammen med Fagdata slik at alle skolene i landet nå ligger inne på data. Under hver skole er linjer og hvilke forbund som er ansvarlig ført opp. Disse opplysningene er sendt ut til forbundene og LOs distriktskontorer.

Det er også produsert en del materiell til bruk i verving av elev- og studentmedlemmer. Til våre tillitsvalgte i lokalapparatet er det produsert en Håndbok for elev- og studentmedlemskap. Denne inneholder orientering om medlemskapets innhold og tips til aktiviteter for denne medlemsgruppa. Det ble produsert en hovedbrosjyre til bruk i medlemsvervingen, samt en innmeldingsblankett, og fra Samvirkes side ble det produsert en

brosjyre om Reiserforsikringen. Det er også utarbeidet plakat og annonse om elev- og studentmedlemskapet. I tillegg har de fleste forbund produsert sine egne brosjyer.

Høsten 1989 gikk startskuddet for medlemsvervingen, og målsettingen var å komme i gang månedsskiftet september/oktober. Det viste seg dessverre at flere forbund hadde problemer med å komme i gang på dette tidspunktet. Dette gjorde at alt kom noe sent igang, og det har ikke vært den store tilstrømmingen av medlemmer som en hadde håpet på.

LOs internasjonale avdeling

Avdelingen besto i 1989 av leder, sju saksbehandlere og seks kontormedarbeidere. Saksbehandlerne er fordelt følgende oppgaver: 1 generell saksbehandler, 1 sekretær for LOs interne Europa-utvalg, 1 sekretær for Arbeiderbevegelsens Internasjonale Støttekomite (AIS), 3 prosjektsekretærer og 1 oversetter/tolk. Det tilsettes en medarbeider for Europasaker på 1/2-års engasjement på nyåret 1990. Arbeidet med behandling av prosjektene om faglig utviklingssamarbeid under rammeavtalen LO-NORAD styrkes med ytterligere 1 prosjektsekretær fra 1. februar 1990. Ny AIS-sekretær tilsettes i februar 1990, idet nåværende sekretær går til nedsatt arbeidstid.

I tillegg til oppgaver med og representasjon i de internasjonale faglige samarbeidsorganisasjoner Nordens Faglige Samorganisasjon (NFS), Den Europeiske Faglige Samorganisasjon (DEFS) og Frie Faglige Internasjonale (FFI) arbeider avdelingen med nedrustning, rustningskontroll og sikkerhetspolitikk, faglige bilaterale samarbeidskontakter øst/vest, utenriksøkonomisk politikk og internasjonal miljøpolitikk (i samarbeid med henholdsvis økonomisk- og arbeidsmiljøavdelingen). Utviklingssamarbeid pågår med FFI, Yrkesinternasjonale og et stort antall fagorganisasjoner i u-land.

Avdelingen er sekretariat for AIS, arbeider med menneske- og faglige rettigheter og organiserer kampanjer og innsamlingsaksjoner i forbindelse med brudd på rettighetene. Sekretariatsfunksjonen for Landsorganisasjonens Innvandrerutvalg var lagt til avdelingen i 1989.

Et omfattende arbeid pågår i forbindelse med EF-EFTA-prosessen. Avdelingen er sekretariat for organene nedsatt av LOs Sekretariat til oppfølging og konsekvensanalyse av den europeiske integrasjonsprosessen.

Avdelingen utfører oversetterarbeid for LO og forbundene og forbereder faglige delegasjonsbesøk fra utlandet til LO og til utlandet fra LO.

I samarbeid med LOs informasjonsavdeling utarbeides informasjon om europeiske spørsmål og om utviklingssamarbeid med fagbevegelsen i utviklingsland med hovedvekt på LOs, AIS' og forbundenes virksomhet.

LOs juridiske avdeling

Avdelingen har 13 advokater og 13 kontormedarbeidere.

Advokater: Bjørn Kolby (leder), Ingeborg Moen Borgerud (nestleder), Karl Nandrup Dahl, Kai Aagaard, Geir Høin, Haakon Skaug, Egil Folke Moe, Einar Stueland, Lars Holo, Marianne Gran Juriks, Jakob Wahl, Lars Olav Skårberg (adv.fm.) og Anne Cathrine Knudsen (adv.fm.)

Torgeir Bjørnaraa fratrådte 1.4. og Anne Cathrine Knudsen ble ansatt i fast stilling. Jakob Wahl er ansatt fra 1.1.90 etter Thor-Erik Johansen som fratrådte 31.12.89.

I 1989 innkam det 1520 nye saker til behandling, hvorav 1250 fra forbundene. Det er en økning i forhold til 1988. Hovedtypen av saker gjelder:

458 – oppsigelse/avskjed

207 – skadesaker

123 – tariffsaker

Antall skadesaker har økt betraktelig, fra 152 i 1988 til 207 i 1989. Likeledes har antall oppsigelses/avskjedssaker økt fra 335 i 1988 til 458 i 1989.

Det har vært en markant økning i antall telefonhenvendelser på avdelingens vakttelefon.

Det er innledet rettslig skritt (tatt ut stevning/forlikssklage) i 474 saker. 66 rettssaker er vunnet, 40 tappt og 277 avgjort ved forlik.

Avdelingen har fortsatt sin undervisningsserie i sentrale arbeidsrettslige emner for forbundenes sentrale tillitsvalgte, samt undervist i jus for tillitsvalgte på LO-skolen. I tillegg har avdelingen forestått undervisning på LO-skolen, trinn I og II.

Avdelingen har hatt betydelig arbeid i forbindelse med Hovedavtalererisjonen LO/NHO.

Avdelingen har ellers hatt en del arbeid i forbindelse med lønnsloven og loven om forsikringsplikt ved yrkesskader, som trer i kraft 1. januar 1990.

Pr. 31.12.89 er 874 sivile saker og 147 tariffsaker under behandling.

Noen rettsaker kan nevnes:

Oppsigelse – Ansiennitet/saksbehandling/bevis

FROSTATING LAGMANNSRETTS DOM AV 5.5.1989.

Saken gjaldt opprinnelig oppsigelse av 30 ansatte på et skipsverft i forbindelse med driftsinnskrenkning, og for lagmannsretten gjensto vurdering av seks oppsigelser.

Saken reiste spørsmålet om hvilke kriterier som skal følges når bedriften velger ut hvem som skal sies opp, og saksbehandlingen i denne forbindelse. Bedriften hevdet at de hadde fulgt et kvalifikasjonsprinsipp, og i denne forbindelse hadde de laget skjemaer for kvalifikasjonsbedømmelse som var fylt ut av formennene etter en del undersøkelser, «karakterkort».

Retten underkjente oppsigelsene. Retten tok ikke stilling til ansiennitetsprinsippet, men la vesentlig vekt på at saksbehandlingen ikke var tilstrekkelig grundig og åpen (at de tillitsvalgte ikke i tilstrekkelig grad var trukket inn i behandlingen vedrørende «karakterkortene» o.s.v.)

Oppsigelse/Omplassering – ansiennitet/bevis
OSLO BYRETTS DOM AV 28.04.1989

En arbeidsleder fikk beskjed om at omorganisering av bedriften førte til at han måtte arbeide som operatør. Klubben protesterte og hevdet at dette var en oppsigelse, noe bedriften bestred. Etter kontakt med NHO erkjente likevel bedriften at det dreide seg om oppsigelse.

Da det var flere arbeidsledere med kortere ansiennitet som ikke var omplassert som operatør, gikk arbeidslederen til sak mot bedriften med påstand om at oppsigelsen var ugyldig fordi bedriften ikke hadde fulgt ansiennitetsprinsippet.

Retten kom til at det var kvalifikasjonsforskjeller mellom arbeidslederen og tre av hans kolleger med kortere ansiennitet som hadde fått beholde jobben. Den godtok bedriftens vurdering som innebar at arbeidslederen var dårligst kvalifisert av de fire. Retten fant imidlertid ikke bevist at *forskjellen* i kvalifikasjoner var så klar at det var grunnlag for å sette ansiennitetsprinsippet til side. Retten la til grunn at forskjellen i kvalifikasjoner måtte være «vesentlig». Det er arbeidsgiver som har bevisbyrden for at kvalifikasjonsforskjellene er vesentlige. I denne saken hadde arbeidsgiver ikke ført tilstrekkelig bevis for at en slik forskjell forelå.

Oppsigelsen ble kjent ugyldig, slik at arbeidstakeren fikk fortsette i bedriften. Han hadde ikke lidd økonomisk tap, og retten tilkjente heller ikke erstatning for ikke-økonomisk skade.

Oppsigelse – Saksbehandling/tariffomgåelse
STAVANGER BYRETTS DOM AV 14.08.1989

En rekke finske arbeidstakere ble sagt opp fra sitt arbeid i Kværner Installasjon A/S etter å ha gått permittert i lang tid. Oppsigelsene var begrunnet med færre oppdrag for bedriften. Fire finner gikk til sak mot bedriften med påstand om at oppsigelsene representerte et brudd på ansiennitetsprinsippet og at den reelle grunnen for oppsigelsene var at finnene hadde krav på fri hjemreise, noe som kostet bedriften dyrt.

Under byrettens behandling endret bedriften begrunnelsen for oppsigelsene til å være at finnene ikke oppfylte bedriftens kvalifikasjonskrav, fordi de ikke snakket norsk/engelsk og fordi de ikke hadde sikkerhetskurs.

Retten kom til at sikkerhetskurs var nødvendig i de fleste jobbene i selskapet. Det ble imidlertid ansett bevist at bedriften hadde hatt muligheter til å sette andre arbeidstakere med sikkerhetskurs i jobber der det var

nødvendig for på den måten å frigjøre jobber uten krav til sikkerhetskurs.

Da bedriften ikke hadde konferert med arbeidstakerne forut for oppsigelsene, fant retten at arbeidstakerne på den ene side var blitt avskåret fra å søke og kvalifisere seg etter bedriftens behov, og på den annen side ikke hadde fått framført de individuelle hensyn som kunne tale mot oppsigelse. Arbeidsgiver hadde på denne måten avskåret seg selv fra å kunne foreta en forsvarlig interesseavveining, slik arbeidsmiljølovens § 60 nr. 2 forutsetter. På dette grunnlaget ble oppsigelsen kjent ugyldige.

Erstatning ble ikke tilkjent da det ikke forelå økonomisk tap og retten ikke fant grunnlag for å tilkjenne erstatning for ikke-økonomisk skade.

Oppsigelse – Saksbehandling/bevis tariffomgåelse

STAVANGER BYRETTS DOM AV 1.11.1989

Arbeidsgiver sa opp samtlige stillasarbeidere i bedriften med den begrunnelse at det var bedriftsøkonomisk lønnsomt å bruke innleid arbeidskraft/underentrepriser i stedet for egne ansatte.

Bedriften påsto at det verken var i strid med lov eller tariffavtale å si opp egne ansatte med en slik begrunnelse. Bedriften hevdet at den ville oppnå en rasjonaliseringsgevinst på 2,5 – 3 millioner kroner pr. år dersom oppsigelsene ble gjennomført.

Bedriftens synspunkter førte ikke fram. Det fremgår av dommen at bedriften overhodet ikke kunne dokumentere at den ville oppnå noen rasjonaliseringsgevinst. En enstemmig byrett påpekte at det var vesentlige mangler ved bedriftens saksbehandling. Bedriftens håndtering av oppsigelsessaken var særdeles mangelfull. Oppsigelsene ble ikke vurdert individuelt for hver enkelt arbeidstaker. Det ble ikke konferert med disse før oppsigelsene ble gitt. Bedriften hadde heller ikke vurdert oppsigelsene etter Hovedavtalens § 9–9 i forhold til øvrige ansatte i selskapet. Det ble ikke lagt avgjørende vekt på at de oppsagte hadde fått tilbud om arbeid i et annet selskap.

Samtlige oppsigelser ble kjent ugyldige.

Oppsigelse – Bevis/organisasjonsfiendtlighet

SARPSBORG BYRETTS DOM AV 28. APRIL 1989

På vegne av åtte medlemmer krevde Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund tariffavtale med en bedrift kalt Norsk Toasty Snack A/s i 1987. Dette firma ble imidlertid tatt under konkursbehandling, og virksomheten ble overført til et nytt firma kalt Master Catering A/s, som hadde de samme eierinteresser og ledelse. Ansettelsene i Master Catering A/s ble gjort midlertidige, og retten fastslo at det ikke var adgang til slik midlertidig tilsetning. Kravet om tariffavtale ble opprettholdt overfor Master Catering A/s, og bedriften reagerte da med å si opp åtte arbeidstakere.

Retten «finner etter en samlet vurdering av bevismaterialet godtgjort at saksøkte hovedgrunn for oppsigelsen var at saksøkerne hadde organisert seg i NNN, og ønsket tariffavtale». Videre uttaler retten at det er «klart at saksøkte kunne ha gått til oppsigelse på det grunnlag at bedriften skulle innskrenke eller omlegge virksomheten, men retten finner ikke at det har vært hovedbegrunnelsen i denne saken. Retten må etter dette for så vidt si seg enig i saksøkernes karakteristikk av saksøkte holdning som organisasjonsfiendtlig».

Saksøkerne ble tilkjent erstatning.

Oppsigelse/Prosess – Bevis/organisasjonsfiendtlighet ORGANISASJON/PROSESS

Vinteren 1985 ble det reist sak for Ytre Sogn herredsrett i oppsigelses-sak. Den oppsagte hadde tatt initiativ til organisering og forbundet hadde fremmet krav om tariffavtale. Oppsigelsen var begrunnet med arbeidsmangel.

Bedriften ble frifunnet i herredsretten og senere i Gulating lagmannsrett. Organisasjonsfiendtlighet ble ikke funnet bevist. Høyesterett avsto å behandle saken.

Det ble deretter reist sak for Arbeidsretten med påstand om at oppsigelsen var et kamptiltak i strid med a.tv.l. § 6.3. Bedriften påsto saken avvist med henvisning til at tvisten var rettskraftig avgjort.

Ved kjennelse av 14.11.88 besluttet Arbeidsretten å fremme saken til realitetsavgjørelse. I samsvar med saksøkers påstand fastslo retten at tvist om brudd på a.tv.l. § 6.3 er et selvstendig rettsgrunnlag som Arbeidsretten har eksklusiv kompetanse til å avgjøre, uansett om en oppsigelsestvist er avgjort etter AMLs regler.

I juni 1989 ble det så inngått forlik i Arbeidsretten, idet bedriften gikk med på å inngå tariffavtale.

Etterbetaling – Sivil inndrivelse

DOM AV 7. JUNI 1989 – OSLO BYRETT SOM VOLDGIFT

Arbeidsretten avsa 13. oktober 1987 i sak N.A.F./STK og LO/NEKF i vår favor tvist om tariffavtalens forståelse.

Med utgangspunkt i denne domsavgjørelsen krevet arbeidstakerne etterbetalt lønn for reisetid og dekning av utgifter fra 20. mai 1983. Partene var enige om at beregningsmåten for etterbetalingene skulle avgjøres ved voldgift. Byretten skulle bare ta stilling til hvilket tidspunkt som skulle legges til grunn for bedriftens etterbetalingsplikt til de enkelte saksøkerne.

Bedriften hevdet at plikten til etterbetaling måtte begrenses p.g.a. den passivitet forbundet har utvist når det gjaldt tariffvisten. Bedriften hevdet at Arbeidsretten i en årrekke har praktisert som en fast regel at beta-

lingsplikten ikke skal gå lenger tilbake enn til det tidspunkt saken ble reist overfor Arbeidsretten. Arbeidsgiver hevdet at det samme prinsipp må gjelde for arbeidstakere som går til individuelle søksmål.

Byretten uttalte at det er på det rene at Arbeidsretten i saker mellom organisasjonene har lagt vekt på utvist passivitet, men fremholdt at byretten ikke anså seg bundet av dette.

Retten fant det ikke tvilsomt at man måtte legge foreldelseslovens bestemmelser til grunn. Skulle utvist passivitet tillegges vekt, måtte det foreligge spesielle omstendigheter som gjorde det urimelig å fremme kravet så lang tid etterpå. Retten kom til at det ikke forelå slike omstendigheter i saken, og pekte på at det dreide seg om omtvistede krav som hadde vært debattene i bedriften over lang tid.

Kontorsjefens avdeling

Avdelingen omfatter: Kontorsjefens kontor, Ekspedisjonen, Posten og Arkivet. Leder for kontorsjefens avdeling er kontorsjef Kåre Myrvold. Ekspedisjonen, Posten og Arkivet har enhetsleder som er direkte underlagt kontorsjefen. Pr. 31. desember 1989 teller hele avdelingen 13 heltidsstillinger og 2 deltidstillinger.

Avdelingens oppgave er å yte service overfor de andre avdelingene innad i LO som setter LO i stand til å være en dagsaktuell, besluttsom, tillitsvekkende og sterk organisasjon.

Kontorsjefens avdeling har ansvaret for fordeling og oppfølging av post og saker som LO mottar. I 1989 ble 8358 saker journalført i LOs arkiv.

Videre har avdelingen ansvar for den tekniske og praktiske gjennomføringen av administrasjonens møter (Administrasjonsutvalget, Postmøtet, Avdelingsledermøtet, Administrasjonsmøtet, Sekretariatsmøtet og Representantskapsmøtet) med hensyn til fordeling av saker, sakliste, protokoller og etterbehandling av saker. I 1989 hadde Administrasjonsutvalget 18 møter hvor 74 saker ble behandlet. Det ble holdt 32 Postmøter som behandlet 945 saker og 46 Administrasjonsmøter som behandlet 1029 saker. Sekretariatet hadde 25 møter og behandlet 923 saker.

Kontorsjefen hadde i 1989 ansvaret for planleggingen og gjennomføringen av LOs 27. ordinære Kongress. Denne ble avvirket i tiden 22. – 27. oktober. Ansvar for koordinering og framdrift i LOs strategiske planarbeid er en del av Kontorsjefens arbeidsområde.

Avdelingen fører også oversikt over mandat for og medlemmer i LO-opnevnte utvalg, medlemmene av Representantskapet, LO-representasjon i eksterne organer og LO-delegasjoner i inn- og utland.

Personalavdelingen

Ved årsskiftet var det til sammen 152 stillinger ved hovedkontoret. I dette tall er ikke regnet med Stiftelsen Fri Fagbevegelse med sju stillinger – Teleinteressentskapet med fire stillinger – Revisjonen med åtte stillinger og Folkets Hus Landsforbund med en stilling.

Internasjonal Avdeling har hatt engasjement i form av konsulentbi-stand i noen måneder i forbindelse med prosjektarbeid innenfor LO-NORADs rammeavtale. Videre er det tilsatt vikar for ungdomsekretær i LOs Ungdomsutvalg. Det er ikke opprettet noen nye stillinger i året.

Våre fem kontorelever fra forrige år ble fast ansatt pr. 1. mars.

På LOs 18 distriktskontorer er det 72 medarbeidere. I dette tall er regnet med offshorekontorene i Bergen og Stavanger, samt Kårstø og Lillehammer.

Med Hovedkontoret og distriktskontorene har LO 224 arbeidstakere. Medregnet Teleinteressentskapet – revisorene – LO-Aktuelt og Folkets Hus Landsforbund blir tallet 244 arbeidstakere.

Fag-Data har gått helt ut av LOs Administrasjon, og er nå eget selvstendig selskap med 28 personer.

LO-Aktuelt har også dannet eget selskap, men LO har det personaladministrative ansvaret.

Opplæringsvirksomheten har vært viet stor interesse, både når det gjelder tekstbehandling – språkkurs – kurs om økonomistyring og lederopplæring som arrangeres av AOFs Personal- og Ledersenter.

En del av LOs ansatte m/ektefelle har deltatt på kurs i «Forberedelse til pensjonsalderen», som hvert år arrangeres av Norsk Folkehjelp og holdes på Vinje Turisthotell.

Det er holdt tre møter i Arbeidsmiljøutvalget. AMU ba om å bli orientert om hvilke tilbud distriktskontorenes medarbeidere har når det gjelder helseundersøkelse. Det har kommet inn svar som viser at det er ordnede helsetilbud også for medarbeiderne ved distriktskontorene.

Etter behandling i LOs administrasjon ble det nedsatt en prosjektgruppe for EDB-utviklingen på distriktskontorene, som skal vurdere gjennomføringen av EDB basert på en PC-løsning. Det var enighet om innkjøp av utstyr til de distriktskontorer som ikke har innført EDB. Det gjelder Buskerud – Telemark – Aust-Agder – Vest-Agder – Rogaland – Sogn og Fjordane – Møre og Romsdal – Sør-Trøndelag – Nordland – Troms og Finnmark.

Ved distriktskontorene i Nordland og Telemark er det utlyst ledige distriktssekretærstillinger på grunn av oppnådd pensjonsalder for kontorenes distriktssekretærer.

Funksjonærene ved distriktskontorene hadde konferanse på Sørmarka 31/5 – 2/6.

Konferansen tok for seg bl.a. spørsmålet «Kan vi utnytte ressursene bedre ved LOs distriktskontorer», og felles erfaring fra arbeidsplassen ble tatt opp til diskusjon.

Nytt for året var en arbeidskonferanse for distriktskontorene med samling av både distriktssekretærene og funksjonærene. Konferansen ble holdt i desember.

Fra bedriftshelsetjenesten ble vi på hovedkontoret tilbudt vaksinasjon mot influensa, og mange av de ansatte ble vaksinert. Tilbudet gikk også til våre pensjonister.

Bedriftshelsetjenesten har foretatt helseundersøkelser i noen av våre avdelinger. Undersøkelsen blir foretatt på arbeidsplassen og går på tidligere arbeid – nåværende arbeid – undersøkelse av nakke, rygg m.m., og undersøkelse av arbeidsmiljøet. Videre utforming av arbeidsplassen og tilrettelegging av arbeidet. Undersøkelsen fortsetter i 1990.

Velferdsutvalget har vært i virksomhet. Vi hadde en fin tur til Rjukan hvor vi besøkte Industriarbeidermuseet Vemork. Det har vært arrangert omvisning i det nye Folkets Hus.

Kongressen må ikke glemmes, hvor alle ansatte var med for å få avvirket en vel gjennomført kongress.

Personalsjefen, Knut Nilsen, er styreleder for AOFs Personal- og Leder-senter, styreleder for Arbeiderbevegelsens Bedriftshelsetjeneste og medlem av AMU.

LOs Revisjonsutvalg

Revisjonsutvalget bestod fram til Kongressen av:

Storm Lundberg, Handel og Kontor (leder), Rolf Kaldahl, Fellesforbundet, Margot Kvalvik Fon, Kommuneforbundet.

Vararepr. Håkon Nielsen, Fellesforbundet (fast møtende), Harald Sjom, Jernbaneforbundet.

På Kongressen ble følgende Revisjonsutvalg valgt:

Margot Kvalvik Fon, Kommuneforbundet, (leder), Trygve Johnsen, Fellesforbundet, Eli Gripne, Tjenestemannslaget.

Vararepr. Bente Halvorsen, Handel og Kontor (fast møtende), Harald Sjom, Jernbaneforbundet, Kåre Andersen, Transportarbeiderforbundet.

Revisjonsutvalget har i løpet av 1989 avholdt 24 møter.

Revisjonsutvalget har gjennomgått de 46 protokollene fra Administrasjonsmøtene som omfatter behandling av 1209 saker, og de 25 protokollene fra Sekretariatets møter som omfatter behandling av 923 saker.

Revisjonsutvalget har gjort skriftlige/muntlige henvendelser til Administrasjonen for å få nærmere begrunnelser eller utdypende materiale i en rekke saker, og mottatt skriftlige/muntlige svar.

Etter oppdrag fra Kongressen har det «gamle» Revisjonsutvalget i detalj gjennomgått protokollene fra Kongressen, kontrollert dette mot referater, innstillinger, forslag og egne notater. Det har for dette levert en innstilling til Representantskapet.

På bakgrunn av rapporter fra kst. revisjonssjef og egne undersøkelser, har Revisjonsutvalget holdt seg orientert om stilling og framdrift i de regnskaper som ligger under utvalgets ansvarsområde.

Hovedkasserer og leder av Administrasjonsavdelingen har møtt på møter i Utvalget for å redegjøre for saker etter Utvalgets ønsker.

Utvalget har i 1989 sett spesielt på Den norske fagorganisasjons pensjonskasse.

Revisjonsutvalget fungerer som styre for den administrative delen av LOs Revisjonskontors virksomhet. Utvalget har i den forbindelse et nært samarbeide med kst. revisjonssjef som også fungerer som Utvalgets sekretær.

Utvalget har i 1989 vært spesielt opptatt av Revisjonskontorets framtidige funksjon på bakgrunn av forslag til Kongressen om å nedsette et utvalg som skulle utrede revisjonsordningen i LO, forbundene, samorganisasjonene og avdelingene. Likeledes har Utvalget arbeidet en god del med den vanskelige personalsituasjonen ved kontoret, som ved årets utgang måtte sies å være tilfredstillende løst. Utvalget har også vært sterkt engasjert i utarbeidelsen av en Strategisk plan for kontoret.

LOs Revisjonskontor

LOs revisjonskontors oppdragsområde er:

LO med distriktskontorer

Samtlige av LOs forbund

En rekke av fagbevegelsens fellesorganisasjoner

Næringsdrift med tilknytning til fagbevegelsen

Andre ulike selskaper som eies av fagbevegelsen

Diverse annen virksomhet.

Til sammen omfatter dette ca. 75 oppdrag med fra ett til en rekke regnskaper av ulik størrelse og kompleksitet.

Revisjon

En kan si at 1989 var det året den nye revisjonsmetodikken slo igjennom ved Revisjonskontoret. Et betydelig antall oppdrag blir for 1989 revidert ut fra mer moderne revisjonsmetodikk.

Hovedtrekkene i denne er at en går inn i oppdraget, analyserer dette med hensyn på hvilke områder som er vesentlige og hvor risiko for feil kan

være størst. Det legges vekt på at oppdragsgiver bygger ut den interne kontrollen på sitt økonomi/regnskapsområde.

Isteden for å bare kontrollere de tall som allerede står i regnskapene, legges det nå større vekt på å komme fram til de tall som *skal* stå der.

Revisjonskontoret har utviklet og tatt i bruk en rekke standardiserte arbeidspapirer.

Service

Kontoret har klart å bevare omfanget av service-virksomheten, og har greid å snu denne i planlagt retning, slik at den service kontoret yter vil være mer nyttig for oppdragsgiver. Slik det var tidligere var meget av kontorets service bare en avlastning av arbeidsoppgaver fra oppdragsgivers personale.

Ekstern informasjon

Revisor Informer, kontorets informasjonsblad som sendes alle våre oppdragsgivere, er kommet med 8 nummer i 1989.

Notat om Intern Kontroll, som sendes økonomiansvarlig hos våre oppdragsgivere, er kommet med 2 nummer i 1989.

Rundskriv som sendes alle oppdragsgivere, eller grupper av disse (ut i fra innholdets karakter) er sendt ut 21 ganger i 1989 bestående av fra 1 side til større materiale.

Tema-konferanser/arbeidsmøter hvor kontoret inviterer oppdragsgiverne til nærmere drøfting/orientering av aktuelle tema, har det vært avholdt tre godt besøkte av i 1989.

Forelesninger om regnskap og revisjon

Kontoret har stilt forelesere til en rekke forbundskurs for kasserere og revisorer, i tillegg har kontoret stilt innledere på møter om økonomi/regnskap/revisjon som forbundene har holdt rundt om i landet.

Kurs for kontrollkomitemedlemmer

Som en oppfølging av utarbeidelsen av «Normalinstruks for kontrollkomitéer» har kontoret i samarbeid med AOFs Personal- og Ledersenter holdt to kurs med til sammen 45 deltakere for kontrollkomitemedlemmer i forbundene.

Besvarelse av spørsmål

En stadig viktigere del av kontorets service blir å besvare spørsmål innen områdene økonomi, regnskap, revisjon, skatter og avgifter, budsjett, lover, forskrifter og regelverk m.m.

Dette gjøres for våre oppdragsgivere, oppdragsgiveres valgte og ansatte

privat, og også organisasjoner og institusjoner innen bevegelsen som vi ikke reviderer benytter seg av denne service.

Personalet

Det har vært til dels store endringer på personalområdet i 1989, og i forhold til det en er vant til fra tidligere år, mye sykefravær. Dette førte til at det har vært mye skifte av personale på en del av våre oppdrag.

En mangeårig medarbeider ved kontoret, fra 1971, Odd Pettersen, døde i desember.

En annen mangeårig medarbeider, også fra 1971, Inger Høgberg, gikk av med pensjon fra årsskiftet.

I november begynte to nye medarbeidere med revisjonsutdannelse, men uten praksis, ved kontoret.

I desember ansatte man en registrert revisor som først kan begynne i april-90.

Ved årets utgang består kontorets personale av følgende personale på heltid:

to registrerte revisorer (+ en som begynner i april -90)

tre revisorer

to revisjonsmedarbeidere

en kontormedarbeider

I tillegg har kontoret en revisjonsmedarbeider i 60% – stilling og en revisjonsmedarbeider på timebasis.

Skolering av personalet

Det legges fra kontorets side stor vekt på at personalet skal være oppdatert på kontorets fagområder, og videreutvikle seg. Bl.a. gjenspeiles dette i stor deltakelse i eksterne kurs også i 1989, og stadig økende omfang av den interne skoleringsvirksomheten.

Det viser seg også i at fire av kontorets ansatte nå konkret arbeider seg fram mot å bli godkjente registrerte revisorer.

Kontorets økonomi

I påvente av et nytt revisjonsavgiftssystem hadde kontoret holdt sine revisjonsavgifter på 1984-nivå, og måtte derfor leve på oppsparte midler som raskt forsvant.

I 1989 fikk kontoret som en prøveordning godkjent et nytt avgiftssystem som baserte seg på to-deling av avgiften fra forbundene, 60% basert på medlemsantallet og 40% på den tid som kontoret brukte på oppdraget. Samtidig la en også om avgiftsordningen for en rekke andre oppdrag over fra fastpris til en pris basert på kontorets tidsforbruk.

Blir prøveordningen fast vil det sikre at kontoret, dersom det budsjetterer tidsforbruk og kostnader riktig, vil drive i balanse.

Samarbeidet med svensk LO-Revisjon

Kontakten med svensk LO-Revisjon har i 1989 blitt ytterligere styrket ved utveksling av materiell og gjensidige besøk. Da disse kontorene arbeider mye med de samme oppgavestillinger og problemer, kan de dra nytte av hverandre kunnskaper og erfaringer. I 1989 konsentrerte samarbeidet seg særlig om problematikken med bruk av EDB i revisjonsarbeidet.

Engasjement utenfor revisjon og normal service

Kontoret er ofte engasjert på områder som ligger på siden av revisjon og normal service, men som er nyttig for våre oppdragsgivere. Kontorets linje er at vi skal delta her dersom vi har kapasitet, faglig og tidsmessig, og engasjementet ikke kommer i strid med de krav som stilles til revisjonens uavhengighet. I 1989 har kontoret brukt en god del tid til slike engasjement.

Vedtak på Kongressen

Kongressen vedtok følgende som angår Revisjonskontoret:

«Sekretariatet nedsetter et utvalg som gis i oppdrag å vurdere revisjonsordningen i LO, forbundene, avdelinger og Samorganisasjonene. Utvalgsarbeidet forutsettes å være ferdig innen 1. januar 1991. Representantskapet gis fullmakt til å vedta eventuelle endringer i vedtektenes bestemmelser om revisjonsordningen.»

Usikkerhet om kontorets formelle status

I desember -89 fikk LO et brev fra Kredittilsynet hvor dette, etter pålegg fra Finansdepartementet, gav beskjed om at LOs Revisjonskontor p.g.a. sin struktur («eierform») ikke oppfylte betingelsene for den nødvendige uavhengighet for å kunne være ekstern revisjon for selskap som iflg. lov og forskrifter er pålagt revisjonsplikt.

Dette skaper en noe usikker situasjon for Revisjonskontoret på flere områder. LO og Revisjonsutvalget er innstilt på at det kommer til en avklaring her tidlig i 1990.

LOs økonomiske avdeling

I 1989 har det ved avdelingen vært ansatt fem økonomer og en statsviter. Juul Bjerke er leder for avdelingen.

Økonomisk avdeling utfører en rekke faste oppgaver. Hvert kvartal blir det utarbeidet oversikter over medlemstallet i Landsorganisasjonen, med

fordeling på de tilsluttede forbund. Dessuten utarbeides det ulike typer oversikter over den økonomiske utvikling i samfunnet. Avdelingen samler og utarbeider oversikt over inngåtte tariffavtaler foran hvert lønnsoppgjør.

I LO-AKTUELT bidrar Økonomisk avdeling med økonomisk stoff.

Avdelingen har utformet utkast til uttalelser fra LO i en rekke saker. Videre har en arbeidet med utredninger og beregninger som grunnlag for LOs standpunkter i en rekke spørsmål, først og fremst av økonomisk-politisk karakter. Avdelingen har også foretatt beregninger og andre utredninger etter henvendelser fra forbundene og andre institusjoner.

Avdelingens medarbeidere har representert LO ved ulike møter knyttet til internasjonalt samarbeid, i første rekke NFS, EURO-LO, TUAC og EFTA.

En har også i betydelig utstrekning representert LO i utvalg og råd av ulike slag, noe som er beskrevet i de etterfølgende avsnitt.

Juul Bjerke har vært medlem av DNAs økonomisk-politisk utvalg og har møtt i LOs Inntektspolitiske utvalg. Han har vært medlem av Aukengruppen (samarbeidsgruppe om økonomisk politikk av nordiske LO og de sosialdemokratiske partier). Fra 1/8-86 har han vært medlem av Budsjettnemnda for jordbruket. Han er formann i styret for Industriøkonomisk Institutt, medlem av Hovedstyret i Norges Bank, Det tekniske beregningsutvalg og det Landbrukspolitiske utvalg (Alstadheimutvalget).

Stein Reegård ble ansatt i stillingen som nestleder ved avdelingen fra 1. desember 1988. Samtidig ble Truls Frogner ansatt ved avdelingen og fungerte som nestleder for den tid Stein Reegård hadde permisjon. Stein Reegård kom tilbake til avdelingen i oktober 1989.

Erik Orskaug har vært medlem av DEFS' energikomite og Collectiv Bargaining Comitee. Han har vært sekretær for LOs Inntektspolitiske utvalg, og rådgiver i Det tekniske beregningsutvalg og medlem av Børsrådet. Han er sekretær for DNAs Næringsutvalg.

Ellen Horneland er medlem av Arbeidsdirektoratets styre, sekretær for LOs fiskeriuvalg og for LOs utvalg for arbeidsmarkedspolitikk/offentlig og privat tjenesteyting.

Even Aas er medlem av Lokaliseringsutvalget, EFTAs sub-komite for forbrukerspørsmål, EURO-LOs forbrukergruppe, «Forbruker og barn»-utvalget nedsatt av Familie- og forbrukerdepartementet og sekretær for LOs arbeidsgruppe for medlemsfordeler.

Truls Frogner er medlem av Forbrukerrådet, Eksportrådet, Priserådet, Næringsdepartementets kontaktgruppe om EF-spørsmål, Utenriksdepartementets Råd for tekniske handelshindringer, EFTAs konsultative komite, TUACs og Euro-LOs økonomisk-politiske komitéer, NFS' integrasjonsgruppe, og er sekretær for LOs utvalg for industri, olje og energi. Mens Jan Balstad var i Regjeringen, satt han som medlem av NTNf's styre.

LOs faste utvalg

SEKRETARIATETS RÅDGIVENDE FINANSKOMITE

Svein-Erik Oxholm, Landsorganisasjonen i Norge, leder
Evy Buverud Pedersen, Landsorganisasjonen i Norge
Trygve Johnsen, Fellesforbundet
Bente Halvorsen, Handel og Kontor i Norge
Roar Wilhelmsen, Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund
Eli Gripne, Norsk Tjenestemannslag
Harald Sjom, Norsk Jernbaneforbund
Margot Kvalvik Fon, Norsk Kommuneforbund
Knut Endreson, Landsorganisasjonen i Norge, sekretær

Komiteén er opprettet med det formål å komme fram til felles holdninger i større finansielle spørsmål av betydning for LO og forbundene.

Komiteén har i 1989 hatt to møter.

Komiteén har blant annet hatt følgende saker til behandling:

Kapitalutvidelse Norsk Arbeiderpresse ^{4/8}
Økonomisk støtte til fredsorganisasjoner
Økonomisk støtte til flyktninge-/innvandrersorganisasjoner
Utvidelse av aksjekapitalen i Arbeidernes Bok- og Papirhandel ^{4/8}
Bevilgninger fra LO-kongressen.

LOs UTVALG FOR ARBEIDSMARKEDSPOLITIKK- OFFENTLIG OG PRIVAT TJENESTEYTING

Saker under utvalget har i 1989 blitt behandlet i Sekretariatet og i Representantskapet.

LOs UTVALG FOR ARBEIDSLIVSUTVIKLING

Utvalget har i løpet av 1989 hatt to møter.

Utvalget har hatt følgende sammensetning:

Tor Andersen, LO - leder
Børre Pettersen, LO - sekretær
Harald Øveraas, Norsk Arbeidsmandsforbund
Jørgen Jørgensen, Norsk Tjenestemannslag
Solfrid Johansen, Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet
Marthe Kjær Andersen, Norsk Kommuneforbund
Oddvar Irvoll, Handel og Kontor i Norge
Roar Vatnebryn, Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund

Roar Helgesen, Norsk Forbund for Arbeidsledere og Tekniske Funksjonærer

Kjell Christoffersen, Norsk Grafisk Forbund

Iren Øyen, Tele- og Dataforbundet

Berit Tolg, Statstjenestemannskartetlet

Tron Strand, Fellesforbundet

LOs UTVALG FOR FAMILIEPOLITIKK OG LIKESTILLING

Utvalget har i 1989 hatt følgende sammensetning:

Esther Kostøl, LO, leder, Jorun Christensen, LO, sekretær, Aase Morin, LO, Anders Skattkjær, Norsk Grafisk Forbund, Sidsel Bauck, Handel og Kontor i Norge, Roar Vatnebryn, Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund, Karin Enodd, Norsk Kommuneforbund, Inger Furmyr, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund, Jan Dybvik, Den norske Postorganisasjon, Terje Moe Gustavsen, Statstjenestemannskartetlet, Heidi Kvernevik, Tele- og Dataforbundet, Kjell Ivar Iversen, Norsk Barnevernpedagogforbund, Bodil Helle, Framfylkingen.

I løpet av året har Inger Furmyr gått inn i utvalget etter Helge Egeland.

Utvalget har holdt åtte møter i 1989, og 57 saker ble behandlet.

Det har vært arbeidet med bl.a. følgende saker:

- En arbeidsgruppe under utvalget har arbeidet etter følgende mandat: «Kartlegge forholdene og utrede konkrete forslag til hvordan LO/forbundene skal angripe spørsmål om likelønn – lik lønn for arbeid av lik verdi og arbeidsvurdering for å oppnå reell likestilling i arbeidslivet.»

Representanter fra forbundenes ledelse ble invitert til å drøfte problemstillinger og arbeidsform.

Arbeidsgruppens konklusjon og forslag til tiltak er godkjent av utvalget.

- På bakgrunn av bl.a. de innkomne gode kongressforslagene, har utvalget utarbeidet forslag til punkter og kapitler til nytt Handlingsprogram. Vedtak på Kongressen viste en opprioritering av området familiepolitikk og likestilling.
- Det er foretatt en kartlegging av forbundenes likestillingsarbeid, som tidligere hvert annet år. Resultatet viser en ytterst ulik innsats på området fra forbund til forbund.
- Det er avgitt uttalelse om endring i Lov om barnehager.
- En barnehagekonferanse ble arrangert med deltakelse fra bl.a. forbund og utvalgene i fylkene.

I samarbeid med utvalget har AOF arrangert ukekurs om likestilling i arbeids- og samfunnsliv.

Utvalgets sekretariat har forelest ved en rekke konferanser i og utenfor fagbevegelsen, og i likestillings- og familiekurs arrangert av utvalgene i fylkene.

Det har dessuten vært arbeidet med opplysning om Hovedavtalens bestemmelser for likestilling, og forslag til Hovedavtalerevisjonen, og oppfølging av de saker som vedrører området familiepolitikk og likestilling, vedtatt på Kongressen 1985 og nedfelt i LOs Handlingsprogram.

I april 1989 ble LOs arbeide for familiepolitikk og likestilling lagt inn under Arbeidslivsavdelingen.

LOs FISKERIUTVALG

Utvalgets leder er Hans Nordahl Jensen. Utvalget består av: Einar Hysvær, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund, Irene Pettersen, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund, Birger Blomkvist, Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund, Trond Rostad, Norsk Transportarbeiderforbund (avløste Arne Semmerud des. 1989), Olav Bjørklund, Norsk Sjømannsforbund, Karin Solum, Handel og Kontor i Norge, Odd Pedersen, Norsk Forbund for Arbeidsledere og Tekniske Funksjonærer, Gunn Farstad, Norsk Tjenestemannslag, Rolf Jørn Karlsen, Fellesforbundet (seksjon Skog og Land) (avløste Alf Bjørnø april 1989).

Ellen Horneland, økonomisk avdeling i LO, er sekretær for utvalget. Utvalget har avholdt åtte møter i 1989, hvorav to gikk over to dager kombinert med henholdsvis besøk ved Havforskningsinstituttet i Bergen og avholdelse av fiskeripolitisk konferanse i fagbevegelsen. Utvalget har i tillegg foretatt en studietur til Island i juni 1989.

I perioden har utvalget blitt tillagt utredningsoppdrag om konsekvenser for fagbevegelsen av norsk tilpasning til EF på både fiskeri- og landbruks-siden. To av møtene har derfor blitt brukt til drøfting av landbrukspolitiske spørsmål.

Arbeidet i første del av perioden var konsentrert om langsiktige spørsmål i fiskeripolitikken gjennom arbeidet med LOs handlingsprogram fram til Kongressen og drøfting av konsekvenser av EF-tilpasning. I siste del av perioden har ressursituasjonen og konsekvensene nordpå blitt aktualisert.

LOs UTVALG FOR INDUSTRI, OLJE OG ENERGI

Tor Andersen (leder), LO, Gunnar Nilsen, Fellesforbundet, Rolf Hauge, Fellesforbundet, Walter Kolstad, Norsk Transportarbeiderforbund, Gunnar Grimnes, Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund, Lars A, Myhre, Norsk Olje- og Petrokjemisk Fagforbund, Edvin Ramsvik, Norsk Sjømannsforbund, Anders Bjarne Rodal, Norsk Arbeidsmandsforbund, Olav Støylen, Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund, Grethe Wahl Christoffersen, Fellesforbundet, Berit Lynnebakken, Norsk Kommuneforbund,

Inger Fuhrmyr, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund, Hildegunn Brune, Norsk Treindustriarbeiderforbund, Truls Frogner, LO.

Utvalget hadde fire møter i 1989.

Utvalget drøftet bl.a. næringsutviklingen på 90-tallet og fagbevegelsens rolle. En nasjonal eksportstrategi og ordningen med industriattasjeer ble også tatt opp.

Utvalget hadde også et møte om Stortingsmeldingen om næringspolitikken.

I 1989 har utvalget lagt mest arbeid i å kartlegge og vurdere konsekvensene av EFs indre marked. Utvalget behandlet et dokument «Fagbevegelsen, norsk næringsliv og EF» som ble sendt til LOs rådgivende EF-utvalg.

Fellesprosjektet med det tidligere Industrieforbundet om Norge som Industrinasjon gikk inn i en venteperiode i 1989 bl.a. fordi Industrieforbundet ble nedlagt og gikk inn i Næringslivets Hovedorganisasjon.

INNTEKTSPOLITISK UTVALG

Inntektspolitisk utvalg er et rådgivende organ for Sekretariatet i inntekts- og tariffpolitiske spørsmål. På grunnlag av handlingsprogrammet og andre kongressvedtak skal det uttale seg om prinsipielle spørsmål og enkeltsaker. I 1989, som i tidligere år, har utvalget i særlig grad arbeidet med forberedelsene til tarifforhandlingene. Det forberedte Sekretariatets innstilling til Representantskapet om retningslinjene for tarifforhandlingene i 1989 og dessuten de konkrete kravene.

Før Kongressen i 1989 hadde utvalget følgende sammensetning:

Leif Haraldseth, leder, Esther Kostøl, Yngve Hågensen, Ole Knapp, Odd Isaksen, Sidsel Bauck, John Stene, Einar Hysvær, Jan Werner Hansen, Liv Nilsson, Nils Totland, Juul Bjerke, Bjørn Kolby og Erik Orskaug, sekretær.

Etter Kongressen har utvalget følgende sammensetning: Yngve Hågensen, leder, Esther Kostøl, Ole Knapp, Jan Kr. Balstad, Nils Totland, Jan Werner Hansen, Liv Nilsson, John Stene, Sidsel Bauck, Einar Hysvær, Arthur Svensson, Juul Bjerke og Bjørn Kolby. Stein Reegård og Erik Orskaug er sekretærer for utvalget.

LOs INNVANDRERUTVALG

I beretningsperioden har Innvandrерutvalgets sammensetning vært:

Esther Kostøl, Landsorganisasjonen, leder, Ruth Samuelsen, Norsk Arbeidsmandsforbund, Lisbeth Johannesen, Handel og Kontor, Enver Tanner, Handel og Kontor, Bjørn Kjølstad, Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet, Liv Undheim, Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund,

Milan Stefanac, Norsk Kjemisk Industrierarbeiderforbund, Toril Olufsen, Norsk Kommuneforbund, Zion Sharabi, Norsk Kommuneforbund, Guri Pahle Glad, Norsk Musikerforbund, Torbjørn Dahl, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund, Juan Romero, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund, Anna Aabø, Norsk Olje- og Petrokjemisk Fagforbund, Steven Meglitsch, Skolenes Landsforbund, Emrullah Gursel, Skolenes Landsforbund, Hasan Yildirim, Norsk Sosionomforbund, Marit Nybakk, Norsk Tjenestemannslag, Mohammed Javed, Norsk Tjenestemannslag, Ahmet Secici, Hotell og Restaurantarbeiderforbundet, Per Christian Martinsen, Fellesforbundet, Aslak Leesland, Arbeidernes Opplysningsforbund, Heini Ringel, Norsk Folkehjelp, Eidar Trulsen, Landsorganisasjonen, sekretær, Ingeborg Moen Borgerud, Landsorganisasjonen, juridisk rådgiver.

Arbeidsutvalget har bestått av Esther Kostøl, Bjørn Kjølstad, Liv Undheim, Steven Meglitsch, Juan Romero, Mohammed Javed, Aslak Leesland, Eidar Trulsen, Ingeborg Moen Borgerud.

Det har i alt vært avholdt fire møter i Arbeidsutvalget og tre møter i Innvandrerrutvalget. To av Arbeidsutvalgets møter har vært avlyst p.g.a. møtekollisjoner og derav svakt fram møte.

I alt har Innvandrerrutvalget og Arbeidsutvalget behandlet 33 saker. Den største har naturlig vært utformingen av forslag til eget avsnitt om Innvandrere og Flyktninger i LOs Handlingsprogram. (Kap. 21).

Forskriftene til den nye Utlendingsloven, Innvandrerbarn i norsk skole, Innvandreres/flyktningers utdanning og godkjenning av denne, Asylsøkeres rettigheter og situasjon, har vært saker som Innvandrerrutvalget har behandlet spesielt.

På møtene i Innvandrerrutvalget har det vært forsøkt å introdusere en spesiell sak gjennom foredrag fra spesielt innbudte innledere.

Det har vært lagt vekt på deltakelse i kurs, konferanser, møter og samtaler om innvandrerspørsmål rundt om i landet innen de forskjellige organisasjonsledd.

Likeså har det vært lagt vekt på deltakelse i konferanser og seminarer arrangert av forskjellige kommuner, derigjennom har en kunnet spre LOs syn i disse sakene.

Utvalgets sekretær har deltatt i en konferanse om «Flyktninger og arbeidsmarkedet», arrangert av Utlendingsdirektoratet (UDI), en konferanse om «Integrasjonskonferanse for flyktninger», arrangert i samarbeid mellom flyktningeadministrasjonene i de nordiske land, i Finland, og en konferanse om «Flyktninger/innvandrere og arbeid», arrangert av Arbeidsdirektoratet (ADir) og UDI.

Utvalgets sekretær har deltatt i DEFSSs Arbeidsgruppe om Migrantarbeidere.

Spørsmål rundt innvandrere, flyktninger og asylsøkere har etter hvert fått stor oppmerksomhet i samfunnet. Også innen egne rekker har en oppdaget at disse spørsmål opptar og fenger medlemmene.

I tiden som kommer må LO følge opp sitt gode arbeid på dette felt, det trengs overfor egne medlemmer så vel som overfor opinionen generelt.

KRIMINALPOLITISK UTVALG

Utvalget har bestått av:

Evy Buverud Pedersen, leder, Roar Øvrebø, Petter Pettersen, Ellinor Bjarkøy, Kjellaug Kristiansen Jota, Yvonne Julseth, Margit Glomm, Magne Johannessen, Anne Marit Thorsrud, Hans Irmann-Jacobsen. Ragnhild M. Hagen har vært utvalgets sekretær.

Utvalget har i 1989 hatt tre møter og behandlet 15 saker.

Av viktige saker kan nevnes: Fengselsutvalgets innstilling, Handlingsplan mot fengelseskøer, endringer i konkursloven og ransofres situasjon i forhold til media. I samarbeid med Pressens Faglige Utvalg ble det i desember avholdt en konferanse for ansatte i ransutsatte arbeidssituasjoner og representanter fra pressen. Målsettingen for konferansen var å få startet en intern diskusjon i pressekreter om hvilke konsekvenser mediernes dekning av ran har for ransofre.

Med bakgrunn i en utarbeidet rapport om arbeidsmiljøet i fengslene ble arbeidsforholdene tatt opp med myndighetene. Arbeidet resulterte bl.a. i 200 nye stillinger i fengslene for å fjerne systemet med alenevakter for betjeningen.

I samarbeid med representanter fra utvalget er det tatt initiativ til at det legges større vekt på arbeidet for å forebygge kriminalitet.

Ragnhild M. Hagen har vært LOs representant i Det Kriminalitetsforebyggende Råd.

LOs KULTURUTVALG

Utvalget har i 1989 hatt denne sammensetning:

Liv Buck, LO – leder

Finn Olsen, AOF – sekretær

Oppnevnt av forbundene (9 medlemmer):

Norsk Arbeidsmandsforbund

– Sven Pettersen

Fellesforbundet – seksjon Bygning

– Odd Harald Røst

Norsk Kommuneforbund

– Aud Ljødal

Norsk Musikerforbund	– Tore Nordvik
Norsk Olje- og Petrokjemisk Fagforb.	– Svein Kåre Kjennerud
Fellesforbundet – seksjon Papir	– Jens-Petter Jensen
Norsk Tjenestemannslag	– Leif Stavik
Handel og Kontor i Norge	– Lisbeth Mattsson Johannesen
Statstjenestemannskartetlet	– Per Ø. Andersen

Konsultative medlemmer (10 medlemmer):

Arbeidernes Opplysningsforbund	– Asbjørn Grøslund
Folkets Hus Landsforbund	– Gunnar Andersen
Tiden Norsk Forlag	– Paul Hedlund
Kunstklubben Aktuell Kunst	– Widar Fossum
Arbeiderbevegelsens Arkiv og Bibl.	– Trond Berg
Arbeidernes Ungdomsfylking	– Erling Rimestad
Framfylkingen	– Terje Havrøy
Norsk Skuespillerforbund	– Roy Bjørnstad
	Som varamedlem for Roy Bjørnstad er Ina Christel Johannesen, Norsk Ballettforbund, oppnevnt.
DNA's stortingsgruppe	– Kåre Øvergård
DNA's kulturutvalg	– Ikke oppnevnt

LO-kongressen 1985 fattet følgende vedtak:

«Kongressen forutsetter at Sekretariatet ved oppnevning av faste styrever, råd og utvalg for Kongressperioden sammensetter disse slik at fordelingen blant medlemmene avspeiles».

LOs medlemstall pr. 31/12-1985 var 769 647, hvorav 485 012 menn og 274 635 kvinner – dvs. 35,7% kvinner. Denne forutsetning var ikke oppfylt når det gjaldt sammensetningen i LOs kulturutvalg.

Den 2/3-1988 vedtok derfor LOs administrasjon å utvide LOs kulturutvalg. Dette ble vedtatt i LOs sekretariat 11/4-1988. Følgende ble oppnevnt:

Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet	– Mie Oppjordsmoen
Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund	– Ellen Stensrud
Skolenes Landsforbund	– Tove Ness

Sekretariatets vedtak førte til at LOs kulturutvalg fikk representanter fra 12 mot tidligere 9 forbund.

Totalt har LOs kulturutvalg i 1989 hatt 22 medlemmer.

Utvalgets mandat (fastlagt av LOs sekretariat i 1974):

1. Kulturutvalget skal være et konsultativt organ for LO, fagforbundene og fagforeningene i kulturpolitiske spørsmål og saker som vedrører kulturelle aktiviteter.

2. a) Utvalget skal, i samarbeid med AOF, informere fagbevegelsen om den kulturpolitikk myndighetene fører.
- b) Utvalget skal utforme kulturtiltak som har spesielt siktemål å tjene de fagorganisertes interesser.
- c) Utvalget skal støtte og eventuelt gjennomføre kulturtiltak, spesielt innenfor fagbevegelsen.
3. Utvalget bør etablere kontakter med kulturarbeidere, og være åpent for initiativ fra kulturarbeidere som ønsker kontakt med fagbevegelsen.
4. Kulturutvalget får årlig avsatt et visst beløp til sin virksomhet.
Utvalget holder LOs sekretariat løpende orientert om sin virksomhet.
5. AOF er kulturutvalgets sekretariat. Kulturutvalgets virksomhet bør i størst mulig grad koordineres med AOFs arbeid.
6. Det forutsettes et samarbeid med Folkets Hus Landsforbund, Tiden Norsk Forlag A/s, Arbeidernes Ungdomsfylking, Framfylkingen, DNAs kulturutvalg, Arbeidernes Opplysningsforbund, Arbeiderbevegelsens Arkiv, Norsk Skuespillerforbund, DNAs stortingsgruppe.

Utvalgets sekretariat

I henhold til utvalgets mandat er Arbeidernes Opplysningsforbund utvalgets sekretariat. I mandatet heter det også at Kulturutvalgets virksomhet i størst mulig grad bør koordineres med AOFs arbeid.

Finn Olsen, AOF, er utvalgets sekretær.

Utvalgets økonomiske ramme

I h.h. til utvalgets mandat får kulturutvalget årlig avsatt et visst beløp til sin virksomhet.

Utvalgets økonomiske ramme for 1989 ble fastsatt til kr 630 000,-. Fra og med 1989 er kulturutvalgets budsjett innarbeidet i den ordinære budsjettbehandlingen i LO.

Tiltak støttet av LOs kulturutvalg i 1989

- | | |
|---|--------------|
| 1. Framfylkingens kulturleir. Leirens motto «Solidaritet med barn». | kr. 30 000,- |
| 2. Oslo Arbeidersamfunns 125 års jubileum/markering av 50 års jubileet i forbindelse med grunnsteinsnedleggelse til A/s Samfunnshuset. Støtte til bokprosjektet «Huset og kunsten». | kr. 10 000,- |
| 3. Norsk Folkehjelps 50 års jubileum – støtte til jubileumskavalkaden | kr. 35 000,- |

- | | |
|---|------------------------------|
| 4. Foreningen Norden – nordisk plakatkonkurranse med motiv «miljøvern i Norden». Foreningene Norden i Norge, Sverige og Danmark fylte 50 år i 1989. | kr. 25 000,- |
| 5. Premiering utsmykkings-konkurransen i Folkets Hus, Oslo. | kr. 60 000,- |
| 6. Praktverk om 1. mai: Bokverket kommer ut i 1990 i anledning 100 års dagen for 1. mai. Boken utgis av Tiden Norsk Forlag og Arbeiderbevegelsens Arkiv. | kr. 60 000,- |
| 7. Teaterprosjektet «Norsk i Amerika – en historie om innvandring.» Stykket er skrevet av Ingeborg Refling Hagen. | kr. 5 000,- |
| 8. Minnesmerke over de nordmenn som kjempet og falt som frivillige i den spanske borgerkrigen 1936–39. Minnesmerket er reist i Birkelunden på Oslo østkant. | kr. 25 000,- |
| 9. a) Bistand til kulturaktiviteter på større anlegg.
b) Kulturarrangement Peconor/Ekofisk AF, Ålfjorden. | kr. 20 000,-
kr. 20 416,- |
| 10. Stiftelsen «Prosjekt Verft». Tilskudd til intervjuarbeid med verftsarbeidere/verftsindustrien i Vestfold. | kr. 3 000,- |
| 11. Arbeiderbevegelsens Arkiv, Vestfold – flytting til nye lokaler i Samfunnshuset, Tønsberg. | kr. 10 000,- |
| 12. Industriefestival i Sulitjelma. | kr. 10 000,- |
| 13. Industrierbeidermuseet, Vemork, Rjukan. Andel renter 1989 i forbindelse med lån kr. 2 mill. i Landsbanken. | kr. 100 000,- |

Møtevirksomheten i 1989

LOs kulturutvalg har holdt 10 møter. 87 saker er behandlet.

Engasjementstilling på kultursektoren

For å følge opp og føre videre LOs kulturutvalgs arbeid med Faglig kulturplan på nye industrieder, er det opprettet en engasjementstilling som LOs kulturutvalg og Arbeidernes Opplysningsforbund dekker utgiftene til i fellesskap. I 1989 utgjør utgiftene kr 213 517,40 på LOs hånd. I perioden 24/10 1988 – 1/12 1989 har Asbjørn Grøslund fungert i stillingen (l.tr. 27). Engasjementstillingen vil bli videreført også i 1990 (1/12 89 – 31/12 90).

LOs årlige kulturkonferanse

LOs årlige kulturkonferanse var planlagt lagt til Lillehammer. Den gikk imidlertid først av stabelen i januar 1990. Innleder var bl.a. Ole Knapp, LO – Alf Frotjold, AOF – Jostein Nyhamar og varaordfører Odd Arve Lien. Emne: «OL – kultur for anleggsarbeidere».

Den nordiske, faglige kulturkonferanse

Den nordiske, faglige kulturkonferanse ble avviklet i dagene 11. – 15. september på LO-skolen i Helsingør. LO – Norge var representert med fem deltakere – Liv Buck, Finn Olsen, Lisbeth Johannesen, Sven Pettersen og Widar Fossum.

Konferansen satte søkelyset på barn og TV samt lokalradio og TV. Konferansedeltakerne besøkte Arbejdermuseet i København, og hadde også en omvisning på LO-skolen. Her ble man også orientert om fagbevegelsens og AOFs undervisningsvirksomhet.

Folketingsmann Jimmy Itaho orienterte om det sosialdemokratiske partiets kulturpolitikk.

Neste års kulturkonferanse finner sted i Sverige med LO – Sverige som vertskap. Konferansen arrangeres i dagene 27–30/8 1990 på Jern- og Metalls kursgård v/Lysekil. Emne: «Kultur i arbeidslivet».

Revisjon av Hovedavtalen LO/NHO 1989

LOs Kulturutvalg utarbeidet allerede i forbindelse med revisjonen av Hovedavtalen i 1985 et utkast til en egen tilleggsavtale/rammeavtale om kultur på arbeidsplassen. Dette lot seg ikke gjennomføre ved forhandlingene i 1985, men en fikk inn en tilføyelse om kulturelle aktiviteter i §5-9, Koordineringsutvalg ved oppføring av store industrianlegg.

Arbeid er et viktig kulturområde. Yrker og arbeidsfelt har gjennom utdanning og praksis gitt nye dimensjoner og kvaliteter til den enkelte yrkesutøver.

I dagens arbeidsliv legges det vekt på å skape en egen bedriftskultur. Ofte dimensjoneres denne slik at den kommer i konflikt med fagorganisasjonens interesser.

Bedriftene har imidlertid gjennom utsmykking og sponing tatt store kulturoppdrag på sine skuldre. I få tilfelle er arbeidstakerne tatt med på råd. Kulturutvalget er derfor av den oppfatning at en egen tilleggsavtale/rammeavtale i Hovedavtalen mellom LO/NHO vil sikre arbeidstakerne innflytelse på kulturområdet.

I forbindelse med revisjon av Hovedavtalen i 1989 utarbeidet derfor LOs kulturutvalg igjen et utkast til en rammeavtale. Utkastet var som følger:

RAMMEAVTALE OM KULTUR PÅ ARBEIDSPLASSEN

I

LO og NHO er enige om å arbeide for å bedre forholdene på arbeidsplassen ved å skape større engasjement og trivsel blant de ansatte ved medvirk-

ning i kulturelle aktiviteter. Et rikt kulturengasjement har betydning for den enkeltes selvfølelse og for samholdet på arbeidsplassen.

II

De tillitsvalgte etter §5-2 i Hovedavtalen gis anledning til å organisere kulturaktiviteter på arbeidsplassen.

III

De tillitsvalgte skal ha medbestemmelsesrett i alle kulturelle tiltak bedriften ønsker å iverksette. Dette gjelder i forhold til alle kulturaktiviteter som finner sted i spiserom og andre fellesarealer de ansatte benytter – utsmykking på bedriften, innkjøp av kunst, sponsing av kulturtiltak og personer.

IV

De ansatte gis rett til å avvikle kulturaktiviteter på arbeidsplassen, etter nærmere avtale med bedriften.

V

Bedriften avsetter årlig et eget beløp til de ansattes kulturarbeid på arbeidsplassen. Beløpet avtales ved lokale forhandlinger. Dette forutsetter at fagforeningen og de ansatte er med og dekker en del av de totale kostnader.

Kommentarer til:

II

Å organisere og drive kulturvirksomhet på arbeidsplassen, må anses som en tillitsvalgts oppgave på lik linje med det alminnelige organisasjonsarbeidet. En finner det derfor ikke hensiktsmessig å gi en egen tillitsvalgt denne oppgaven lagt separat til seg, men ser det som en oppgave for alle tillitsvalgte.

Det viktige er å sikre de tillitsvalgte tid til å gjøre dette arbeidet.

III

På den enkelte arbeidsplass tas det i dag en rekke beslutninger, enten av bedriften alene eller i samarbeid med de ansatte. Dette gjelder forholdene vedr. utsmykking av spiserom og andre fellesarealer, aktiviteter i spisepauser, tilbud om deltakelse i kulturaktiviteter på fritid, støtte til bedriftsidrettslag, sponsoravtaler for kulturtiltak utenfor bedriften osv. Rammeavtalen må sikre de tillitsvalgte medbestemmelse i disse spørsmålene. Om ønskelig kan drøftingen av slike saker legges til de utvalg som nevnt i Hovedavtalens del B.

IV

Mulighetene for å benytte fellesarealer på bedriften til kulturaktiviteter vil variere sterkt fra bedrift til bedrift. Rammeavtalen bør imidlertid slå fast retten til å benytte disse lokalene der forholdene ligger til rette for det. For å styrke utviklingen av samholdet mellom de ansatte, er det viktig at en rekke kulturaktiviteter legges opp slik at de ansatte kan ha med sine familier på tiltakene, samtidig bør de være med å dekke noe av utgiftene til tiltakene.

V

Størrelsen på de beløp de ansatte skal kunne anvende til kulturelle aktiviteter på den enkelte arbeidsplass vil variere ut fra en rekke forhold. Det anses derfor mest hensiktsmessig i den nåværende situasjon å overlate dette til lokale forhandlinger.

Tekniske og industrielle kulturminner

Utredningen om «Bevaring av tekniske og industrielle kulturminner i Norge» ble levert høsten 1988. Det var Norsk Kulturråd som sto bak denne. LO var representert i utredningsutvalget v/Gunnar Gregersen.

Målsettingen med utredningen var å legge fram en landsomfattende handlingsplan om vern av tekniske og industrielle kulturminner. Utredningen inneholder konkrete forslag til prioriteringer når det gjelder registreringer og bevaringsobjekter. Det ble også slått fast at det hastet med å verne tekniske og industrielle kulturminner.

Som oppfølging av arbeidet med tekniske og industrielle kulturminner har Norsk Kulturråd vedtatt å oppnevne et særskilt rådgivende utvalg med funksjonstid 2 år. Liv Buck er med i dette rådgivende utvalget.

Utsmykking Folkets Hus, Oslo

I og med at det «nye Folkets Hus», skulle bli ett av Oslos største og mest moderne kongressentre, ønsket eierne av Folkets Hus å sette sin virksomhet inn i en dialog med samtidskunsten. Under mottoet «Nye tider – nye mål» inviterte man derfor alle landets kunstnere til å være med i en konkurranse om utsmykking av senterets vestibyle/trapperotunde. A/L Folkets Hus bevilget kr 500 000,- til denne utsmykkingen. LOs Kulturutvalg bevilget kr 60 000,- til premieringen. Prisutdelingen fant sted i forbindelse med åpningen av LOs kongress i oktober 1989. De premierte var:

1. premie: Kr 25 000,-. Motto: Paradigma.
Kunstner Paul Brand.
2. premie: kr 15 000,-. Motto: Rundt søylene leker villvin.
Kunstner Harald Oredam.
3. premie: kr 10 000,- på hver av kunstnerne
Aase Texmoen Rygh og Johan H. Mæhlum. Kunstverk «Byggestein» og «Varde, kilde, søyle».

Industriarbeidermuseet Vemork, Rjukan

Industriarbeidermuseet Vemork, Rjukan, var i 1989 med i kampen om å få prisen «European Museum of the Year». Industrimuseet var blant de nominerte til prisen. Pris-juryen besøkte museet 7/8 1989.

Sundsvalls museum stakk imidlertid av med prisen i hard konkurranse med 45 museer fra 17 land. Industriarbeidermuseet Vemork ble offisielt åpnet 23/8 1988.

Uttalelser avgitt i løpet av året:

Innstilling om bevaring av tekniske og industrielle kulturminner i Norge. LOs høringsvar ble sendt Norsk Kulturråd 12/1 89.

LOs MEDIEUTVALG

LOs medieutvalg har i 1989 hatt følgende sammensetning: Magne Nedregård, LO (leder), Øivind T. Hansen, LO (sekretær), Erik Olaussen, Norsk Grafisk Forbund, Tore Nordvik, Norsk Musikerforbund, Konrad Antonsen, Norsk Tjenestemannslag, Margit Glomm, Handel og Kontor, Jenny Ann Hammerød, Tele- og Dataforbundet, Anita Ruud, Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund, Terje Emil Johannessen, Norsk Kommuneforbund.

Det er i 1989 holdt fem møter hvor utvalget har behandlet 12 saker.

Sekretariatet i LO oppnevnte 21. juni Ole Kristian Mortensen, Kartellet, og Egil Knutsen, Arbeiderpartiets Presseforbund, som nye medlemmer av utvalget etter henholdsvis Svein Yngve Madsen og Ingrid Sagranden.

Av større saker kan nevnes:

Innstilling fra et LO-oppnevnt nærradioutvalg som har vurdert nye LO-tiltak på nærradiosiden, spørsmål om økonomisk engasjement i Puddefjord Radio, Bergen, utviklingen/omorganiseringen av A-pressen (orienteringer) og forslag til mediepolitisk kapittel i nytt handlingsprogram for LO.

LOs OLJEKARTELL

Oljekartellet består av:

- Norsk Olje- og Petrokjemisk Fagforbund (NOPEF)
- Norsk Arbeidsmandsforbund (NaF)
- Norsk Forbund for Arbeidsledere og Tekniske Funksjonærer (NFATF)
- Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund (NEKF)
- Fellesforbundet, Seksjon Jern og Metall
- Fellesforbundet, Seksjon Bygning
- Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund (NKIF)
- Norsk Sjømannsforbund (NSF), assosiert medlem

Oljesekretær i perioden har vært Jan B. M. Strømme.

Sammensetningen i Oljekartelletts styre har i beretningsperioden vært:

Ole Knapp (formann), LO
Jan B. M. Strømme, (sekretær), LO
Bjørn Willadssen, LO
Bjørn Kolby, LO
Leif Sande, NOPEF
Anders Bjarne Rodal, NaF
Hans J. Eriksen, NFATF
Magne Brekstad, Fellesforbundet – Seksjon Bygning
Svein Muffetangen, Fellesforbundet – Seksjon Jern og Metall
Ronald Rooth, NEKF
Olav Støylen, NKIF
Edmund Gjennestad, NSF

Oljekartellet tilstreber månedlige møter. I beretningsperioden har det vært avholdt ni møter og behandlet 120 saker.

Oljekartelletts administrasjon/organisasjon

Administrativt er den totale organisatoriske modell for Oljekartellet bygget opp med et styre som har ansvaret for den felles aktivitet.

For utøvende virksomhet mot de eksterne organisasjonsledd på sokkelen er det etablert to offshorekontorer, ett i Bergen og ett i Stavanger. Organisasjonsleddet er berammet med tre offshoresekretærer. En i Bergen, en i Stavanger og en i Oslo. Disse er henholdsvis Bjørn Lie, Arne-Reidar Larsen Fløisvig og Lasse Jahnsen.

LOs Oljekartellutvalg

Til å følge opp petroleumsrettet aktivitet og diskusjoner i tilknytning hertil er det for det geografiske området fra 62° N og nordover nedsatt et Oljekartellutvalg, underlagt Oljekartellet, bestående av representanter for LOs distriktskontorer og forbundene.

Sammensetningen i 1989 har vært:

	LO	Forbund
Sogn og Fjordane	John B. Hjelmeland	
Møre og Romsdal	Johnny Røed	Sven Tore Olsen (NSF) Melvin Steinsvoll (NAF)
Sør-Trøndelag	Kjell Flønes Rikhard Haugen	Franz Skrogstad (NEKF)
Nord-Trøndelag	Liv Thun	Ketil Karlsen (NOPEF)

Nordland	Hans Nordahl Jensen (formann) Odd M. Bakkejord	Finn Stensvik (FF) Tore Sture Johansen (NFATF)
Troms Finnmark	Svein Rasmussen Leif Laurila	Olav Lindrupsen (FF)

Offshoresekretær Lasse Jahnsen har vært sekretær for utvalget.

Oljekartellutvalget har avholdt tre møter i løpet av året. Temaer knyttet til aktiviteten i Barentshavet, utbygging av gassfeltet Snøhvit og feltene på Haltenbanken har stått sentralt i utvalgets arbeid. Utvalget vedtok en uttalelse som støttet åpning for leteboring i Barentshavet Syd og en generell uttalelse om framtida for oljeindustrien i Nord-Norge og Midt-Norge.

Samarbeidsutvalg på sokkelen

På sokkelen tilstrebes en ordning med Samarbeidsutvalg bestående av de tillitsvalgte fra de enkelte bedrifter. Med to av operatørene (Statoil og Hydro) er det inngått avtale om heltidsfunksjoner for lederne av Samarbeidsutvalgene. Feltene Statfjord, Gullfaks og Veslefrikk har tilsammen hatt fire heltidsbetalte koordinerende tillitsvalgte i perioden og Oseberg har hatt en, fordelt på to personer i halv stilling.

Den ordning man hadde året før med Philips Petroleum Company Norway (PPCoN-Ekofisk) har man mistet. Antallet koordinerende tillitsvalgte hos Hydro er redusert med to årsverk og hos Statoil med ett årsverk.

Fra forrige beretningsperiode (1988) er følgelig antallet heltidsfunksjoner i regi av Oljekartellet redusert fra 11 årsverk til fem. Dette skyldes svingning i aktiviteten (lavere for Statoil og Hydro) og bortfall av ordningen med PPCoN. Det er følgelig ingen utenlandske operatører som i beretningsperioden har vært villig til å inngå avtale med Oljekartellet om kostnadsdekning for tillitsvalgte på hel- eller deltid.

Konferanser/samlinger for tillitsvalgte

Det har vært avholdt en samling for de koordinerende tillitsvalgte og to seminarer i tilknytning til internkontroll. Den pågående regelverksutvikling har tydeliggjort at kunnskapene om internkontroll er et forsømt område, samtidig som det har blitt en sentral styringsmodell for virksomheten. Utfordringene omkring internkontroll vil følgelig få stor oppmerksomhet i neste periode. Et samarbeide mellom LO, Oljedirektoratet og Oljearbeidernes Fellessammenslutning er innledet i beretningsperioden. Dette som følge av nødvendigheten av 3-parts medvirkning og som et felles press mot arbeidsgiversiden, som hittil har vist en reservert holdning til å påta seg et ansvar.

Representasjon/presentasjon av Oljekartellet

Oljekartellet er godt innarbeidet i de forskjellige miljøer som eksisterer innen petroleumsvirksomheten. I forhold til det pågående regelverksarbeidet er Oljekartellet høringsinstans og er ved oljesekretæren representert i Oljedirektoratets styre og den eksterne referansegruppen som drøfter pågående endringer av regelverket.

I beretningsperioden har også oljesekretæren vært medlem av et offentlig utvalg (Bull-utvalget) som har avgitt en innstilling med bl.a. forslag om at Arbeidsmiljøloven blir gjort gjeldende for all petroleumsrettet virksomhet på sokkelen. Innstillingen vil bli behandlet av Stortinget i 1990.

Videre har oljesekretæren deltatt i en arbeidsgruppe under KUD som har sett på Statens Havarivernskole og muligheter for utvidet aktivitet og fusjon med Haugesund Maritime høyskole.

Nok en arbeidsgruppe er nedsatt i perioden vedrørende de øvrige sikkerhetssentra og deres fremtidige organisasjon. Innstilling fra denne gruppen avgis i 1990.

Oljesekretæren er nestleder i styret for Statens Dykkerskole. I beretningsperioden har det vært arbeidet for en positiv innstilling til Stortinget om etablering av en skole i Skålevik. Arbeiderpartiregjeringen fremmet et slikt forslag i St.prp. 1, men den nye Kirke- og undervisningskomiteen trakk forslaget tilbake. Ved utgangen av beretningsperioden er det endelige utfall ukjent.

Forskning og utvikling

Oljesekretæren er medlem av NTNFs Nasjonale styringskomité for Offshoreteknologi (S-OT) og NTNFs koordineringsutvalg for evaluering og rapportering fra SB-programmet som har pågått siden 1983 og utløp i 1989.

Omfanget av forskning har i offshoresammenheng vært betydelig i alle år og vil være det fortsatt fremover.

Trenden har imidlertid stadig gått i retning av løsninger som på den ene siden stiller større faglige krav til arbeidstakerne og på den andre siden streber mot arbeidskraftreduserende løsninger. F.eks. undervannsbrønner. Likeledes endres regelverket slik at det betinger større engasjement fra den enkelte arbeidstaker for å kunne påvirke utviklingen og opprettholde krav til arbeidsmiljøet. Internkontroll står her sentralt. Denne utvikling betinger at organisasjonsleddene må engasjere seg mer i oppfølging av den utvikling som følger av forskrifter samt i å påvirke hvilke forskningsprosjekter som må igangsettes som følge av endringene i forutsetningene på arbeidsplassen.

Informasjonsarbeid fra Oljekartellet

Oljekartellet foretar et systematisk informasjonsarbeid overfor med-

lemmer offshore og til klubber og avdelinger som har oppdrag på norsk sokkel. Regelmessig informasjon blir sendt ut på feltene i form av et eget info-system samt i egne sendinger som omhandler spesielle sakskompleks til samarbeidsutvalgene offshore.

Studiearbeid for offshoreansatte

Studieaktiviteten overfor verneombud/tillitsvalgte offshore er opprettholdt på tidligere års nivå og det er avholdt 5 ukeskurs i 1989. I tillegg til Oljekartellets kurs er det avholdt 3 ukeskurs i grunnleggende vernearbeid og arbeidsmiljø for oljeindustrien. Totalt har nærmere 200 personer deltatt i denne kursaktiviteten. I perioden er det foretatt revisjon av kursmateriell og arbeid er satt igang med utvikling av nytt materiell.

Verneorganisasjon/Bedriftshelsetjenesten

Feltarbeidsmiljøutvalg (Koordinerende AMU) er etablert på alle felt unntatt Frigg/Heimdal. I perioden har arbeidet vært konsentrert om å samordne de ulike modeller som har utviklet seg på de forskjellige felt samt samordne og skolere arbeidstakerrepresentantene som sitter i disse arbeidsmiljøutvalgene. Felt-AMU har etablert seg som det viktigste organ offshore hvor sentrale sikkerhets- og arbeidsmiljømessige spørsmål blir drøftet og tatt stilling til.

Arbeidet med å etablere en bedriftshelsetjeneste i tråd med det opplegg Oljekartellet utarbeidet står i stampe på grunn av manglende fremdrift i de myndighetsorgan som er ansvarlig for dette sakskomplekset.

Statfjord/Gullfaks/Veslefrikk

Det har vært et meget aktivt år på disse feltene. Statoils rasjonaliseringer har skapt mange diskusjoner, både innen egne rekker og hos underleverandører. Flere gasslekasjer og et dødsfall har ført til skepsis til interkontrollsystemet og ved myndighetenes håndtering av sitt tilsynsansvar. Diskusjonen går her på avviksbehandling i stedet for at tillitsvalgt- og verneorganisasjonen i langt større utstrekning skulle vært med på å ha innflytelse.

Arbeidstidsordningen og press på avtaleverkene har også i 1989 vært et sentralt tema.

Oseberg

Samarbeidet på plattformen må sies å være meget godt, noe som gir seg utslag i at de fleste problemer blir løst på en tilfredsstillende måte i miljøet.

Odin

Tillitsvalgtdordningen er ivaretatt gjennom klubbapparatene i hen-

holdsvis KVI og SAS. Mannskapsstyrken er totalt på 48 til enhver tid. Av disse representerer KVI og SAS på det meste 11 til enhver tid. Det er stor variasjon på KVI-ansatte som pr. dato er 3 stykker på feltet.

Ekofiskfeltet

Oljekartellet tidligere ordning med koordinerende tillitsvalgte på hel tid er avvirket grunnet vanskelige samarbeidsforhold mellom operatørselskapet Phillips og fagbevegelsen.

Den sysselsetningsmessige aktiviteten på feltet er stor og til dels preget av konfliktfylte saker som f.eks. strid om bemanning av radiorom, innkvarteringsproblemer m.v.

Som følge av fraværet av en tillitsmannsordning for Oljekartellet, samt store utskriftinger av kontraktorselskap som har arbeide på feltet, har ikke aktiviteten blant medlemmer og tillitsvalgte vært så god som ønskelig. Et arbeide med å reorganisere aktiviteten på feltet er satt i gang fra Oljekartellet.

Valhall, Frigg, Heimdal

Det har vært liten aktivitet i regi av Oljekartellet. Saker og problemer behandles bedriftsinternt eller i respektive forbund.

Ula, Gyda

Det har vært varierende aktivitet fra Oljekartellet side. I forbindelse med utbyggingen av Gyda-feltet er det avtalt bedriftsinterne tillitsvalgtordninger mellom hovedentreprenør og operatørselskap.

Flytende installasjoner

Etter den organisatoriske avklaring mellom Norsk Sjømannsforbund og NOPEF, er LO kommet mer på offensiven i forhold til konkurrerende organisasjoner.

Ved gjennomføring av «Bull-utvalgets» innstilling forventes det at dette vil få positive organisatoriske og tariffmessige konsekvenser for denne bransjen.

ORGANISASJONSKOMITEEN

Organisasjonskomiteen hadde ved utgangen av året følgende sammensetning:

Evy Boverud Pedersen – leder, Landsorganisasjonen i Norge, Magnus Midtbø, Norsk Forbund for Arb.leder og Tekniske Funksjonærer, Harald Øveraas, Norsk Arbeidsmandsforbund, Kjell Christoffersen, Norsk Grafisk Forbund, Odd Larsen, Fellesforbundet, seksjon bygning, Oddbjørn Møller, Fellesforbundet, seksjon jern og metall, Gunnar Andersen, Norsk

Elektriker- og Kraftstasjonsforbund, Birger Blomkvist, Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund, Oddvar Irvoll, Handel og Kontor i Norge, Brit Renngård, Norsk Tjenestemannslag, Arne Grøttum, Norsk Kommuneforbund, Rolf Frøysland, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund, Einar Engseth, Fellesforbundet, seksjon skog og land, Nils Totland, Statstjenestemannskartellet, Arne Semmerud, Norsk Transportarbeiderforbund, Anton Solheim, Norsk Treindustriarbeiderforbund, Anders Brevik, Fellesforbundet, seksjon bekledning, Jens Petter Jensen, Fellesforbundet, seksjon papir, Heidi Kvernevik, Tele- og Dataforbundet, Kjellaug Kristiansen Jota, Postfolkenes Fellesforbund, Solfrid Johansen, Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet, Ellen Gulli, Skolenes Landsforbund, Bjørn Kolby, Landsorganisasjonen i Norge, Egon Ivan Løbekk, sekretær, Landsorganisasjonen i Norge.

Organisasjonskomiteens arbeidsutvalg har bestått av følgende:

Evy Buverud Pedersen, leder, Landsorganisasjonen i Norge, Magnus Midtbø, Norsk Forbund for Arbeidsledere og Tekniske Funksjonærer, Oddbjørn Møller, Fellesforbundet, Brit Renngård, Norsk Tjenestemannslag, Oddvar Irvoll, Handel og Kontor i Norge, Arne Grøttum, Norsk Kommuneforbund, Bjørn Kolby, Landsorganisasjonen i Norge, Egon Ivan Løbekk, sekretær, Landsorganisasjonen i Norge.

Organisasjonskomiteen har i løpet av året hatt fem møter og behandlet 20 saker. Arbeidsutvalget har avholdt fire møter i 1989. I 1989 hadde både organisasjonskomiteen og arbeidsutvalget hver sin samling som strakte seg over 1 1/2 dag. Disse samlingene ble holdt med bakgrunn i utforming av dagsordenen punkt 7 til Kongressen. Komiteens innstilling del I og II ble enstemmig vedtatt i Sekretariatet og av Kongressen.

I løpet av 1989 ble det tatt kontakt fra forbund utenfor LO. Dette resulterte i et nytt forbund inn til LO ved at Norsk Kantor- og Organistforbund ble opptatt som eget forbund i LO på Kongressen i oktober.

Komiteen har arbeidet videre med fordeling av yrkesområder mellom forbund, og det er inngått flere grenseavtaler mellom forbund.

Det har vært holdt en del partsmøter med bistand fra komiteens sekretariat. De fleste av disse partsmøtene har resultert i enighet mellom de berørte forbund.

SOSIALPOLITISK UTVALG

Utvalget har i 1989 hatt denne sammensetningen:

Liv Buck, LO, leder, Florin Olsen, Fellesforbundet, Gerd Reinsvoll-sveen, Norsk Sosionomforbund, Kari Fagernæs Pedersen, Norsk Tjenestemannslag, Tore Holm, Norsk Kommuneforbund, Johnny Hagen, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund, Sverre Andresen, Fellesforbundet, Bjørn Christiansen, Norsk Barnevernpedagogforbund, Britt

Unni Arntsen, Norsk Vernepleierforbund, Ottar Johansen, Norsk Forbund for Arbeidsledere og Tekniske Funksjonærer, Karl Hogseth, Norsk Folkehjelp, Einar Strand, Norsk Pensjonistforbund, Finn Grønseth, Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon, Gunn Vigdis Olsen-Hagen, Stortingets Sosialkomité, Sigurd Birkelund, Arbeidernes Edruskapsforbund, Jorunn Lund, Arbeidernes Opplysningsforbund i Norge, og Kjell Samuelsen, LO, sekretær.

Det har vært holdt sju møter i utvalget, samt en to-dagers samling.

Av de viktigste sakene som har vært behandlet i Sosialpolitisk utvalg kan nevnes:

- Trygdeoppjøret 1989
- Helseopplysning
- Krav til statsbudsjettet 1990 fra pensjonistenes organisasjoner
- Faglig regnskap for perioden 1985-89
- Sosialkontorene og sosialhjelpen
- LOs pensjons- og eldrepolitikk
- EF- og den sosiale dimensjon
- Trygderetten - ventetid
- Sykepenger - sykefravær
- Avtalefestet pensjon
- Innføring av sykmelding II
- Folketrygdens økonomi, St.meld. nr. 12
- Vernebedrifter
- LOs Handlingsprogram 1989-93
- Tekniske hjelpemidler for yrkeshemmede
- Dokumentasjonsprosjekter om sosial-politikken - FAFO
- Statsbudsjettet 1990
- AIDS og arbeidslivet
- AKAN
- Fellesutvalget for forberedelse til pensjonsalderen
- Langtidssykmeldte
- RTV
- Pensjonsordninger

Utredninger i 1989:

- Finansiering av laboratorium- og røntgentjenester
- Psykologer i den kommunale helse- og sosialtjenesten
- Overføring av ansvar for syketransport og skyss av helsepersonell fra Folketrygden til kommunesektoren
- Takstsystemet for privatpraktiserende psykologer
- Sykepenger under behandling for barnløshet
- Forskrift om forbud mot nye tobakks- og nikotinprodukter

- Kvalitetssikring av laboratoriet – medisin i primærhelsetjenesten
- Overføring av ansvaret for bidragssakene til trygdekontorene
- Revurdering av inntektsgrense for uførepensjon.

Sosialsekretæren har deltatt i konferanser angående avtalefestet pensjon for forbundene og fagforeninger.

For øvrig har lederen og sosialsekretæren deltatt i en rekke møter og konferanser og innledet om LOs sosialpolitikk.

Lederen, sosialsekretæren og økonom Ellen Horneland har vært LOs forhandlere med Staten når det gjaldt trygdeoppgjørene.

LOs UNGDOMSUTVALG

LOs ungdomsutvalg sentralt har i 1989 hatt følgende medlemmer:

Evy Buverud Pedersen, LO leder, Sigve Brekke, LO (sekretær fram til 1. mars 1989), Bjørne Grimsrud, LO (sekretær fra 1. mars 1989 ut året), Per Skau, Fellesforbundet, Leif Iversen, Handel og Kontor, Bjørn Kjølstad, Hotell- og Restaurant, Harald Solås, Norsk Tjenestemannslag, Liv Undheim, Kjemisk, Jan H. B. Andersen, Postforbundet, Geirmund Jor, Kommuneforbundet, Dag Arne Syverinsen, AUF (fram til 1. mars), Sigve Brekke, AUF (fra 1. mars 1989 og ut året), Jan Vidar Dahle, AUF, Lars Erik Flatø, AOF, Glenn Henriksen, AOF, Knut Ågesen, Arbeiderbevegelsens Folkehøgskole, Torgunn Reggestad, DNA, Arve Mannfjord, Framfylkingen.

LOs ungdomsutvalg har avholdt fire møter i perioden.

Arbeidsutvalget

Arbeidsutvalget har hatt følgende medlemmer:

Evy Buverud Pedersen, LO leder, Sigve Brekke, LO sekretær (fram til 1. mars 1989), Bjørne Grimsrud, LO sekretær (f.o.m. 1. mars 1989), Leif Iversen, Handel og Kontor, Per Skau, Fellesforbundet, Geirmund Jor, Kommuneforbundet, Harald Solås, Norsk Tjenestemannslag, Jan Vidar Dahle, AUF, Sigve Brekke, AUF.

Arbeidsutvalget har hatt fem møter i perioden.

Sigve Brekke gikk over i ny stilling som landsmøtevalgt sekretær i AUF fra 1. mars 1989 og Bjørne Grimsrud ble ansatt som ny ungdomssekretær med tiltredelse 1. mars 1989. Bjørne Grimsrud gikk dermed inn som sekretær i utvalgene fra samme dato.

AKTIVITETSPLAN 1989

En rammeplan for ungdomsutvalgets aktiviteter ble sendt ut til fylkene og ungdomskontaktene i begynnelsen av året. Planen bygger på drøftelser

i fylkene og i sentrale organer, AUFs faglige aktiviteter er samordnet med utvalgets rammeplan. Det ble også satt i gang arbeid med aktivitetsplan for 1990.

SKOLERING

LOs ungdomsutvalg i fylkene har avholdt en rekke faglige ungdomskurs. Faglig ungdomskurs tar sikte på innføring i lokalt fagforeningsarbeid, praktisk organisasjonsarbeid samt en innføring i Arbeiderbevegelsens historie. I 1989 er det avholdt tre sentrale faglige ungdomsskoler for ungdomskontakter i fagforeninger, avdelinger og samorganisasjonene. Hovedtema på kursene er: LOs ungdomsutvalgs aktivitetsplan, hvordan tilrettelegge aktiviteter for fagorganisert ungdom lokalt i fagforeningene, avdelingene og samorganisasjonene og faglig politisk arbeid.

SOMMERPATRULJEN 1989

LOs sommerpatrulje har som målsetting å informere ungdom om rettigheter og plikter i arbeidslivet. Det ble i januar 1989 opprettet en sentral styringsgruppe bestående av LO og de medvirkende fagforbund og AUF. I fylkene ble det nedsatt regionale styringsgrupper med samme sammensetning. LOs sommerpatrulje besto av 4 hoveddeler: planlegging, skolesluttaksjonen på ungdomskoler og videregående skoler, LOs sommerpatrulje i fylkene og oppfølgingsarbeid. LOs sommerpatrulje ble gjennomført i alle fylker og det ble delt ut 200 000 brosjyrer på skolene om rettigheter i arbeidslivet. Ca. 50 000 elever møtte LO i klassesituasjon. Under selve sommerpatruljeaksjonen ble det besøkt flere tusen bedrifter over hele landet, og det ble avdekket en rekke graverende arbeidsforhold. Det ble utarbeidet en egen brosjyre og plakat til bruk i selve sommerpatruljeaksjonen. LOs sommerpatrulje oppnådde som tidligere stor pressedeckning både i riks- og lokalpressen. Oppfølgingsarbeidet har foregått hele høsten fram til årsskiftet med verving av nye medlemmer og opprettelse av overenskomster, samt aktivitetssskapende tiltak.

UNGDOMSGRUPPER/UNGDOMSKONTAKTER

Det er arbeidet med å opprette ungdomsgrupper og valgt ungdomskontakter i fagforeninger/klubber/avdelinger og i samorganisasjoner over hele landet. Målsettingen med dette er å samle flere unge til å ta seg av ungdomsaktiviteten lokalt. På fylkesplan er det gjennomført skolering av ungdomskontakter, ledere i ungdomsgrupper og ungdomskontaktkonferanser.

UTØYA

LOs ungdomsutvalg og AUF gjennomførte sommerleiren på Utøya 19. – 23. juli 1989. Leiren samlet ca. 900 deltakere hvor et stort antall var ungdom i arbeid. Nytt av året var spesielle opplegg fra Fellesforbundets og Handel og Kontors side. Dette bidro til å øke deltakelsen fra LO sterkt. Leiren ble en stor suksess og bidro til å inspirere ungdom til videre faglig og politisk arbeid.

LO-ROCK 1989

Nytt av året 1989 var en landsomfattende rockemønstring for amatør-rockeband, LO-Rock 1989. Det ble arrangert seks distriktsfinaler og en landsfinale i Oslo. Responesen fra musikkmiljøet var enorm. Til sammen deltok ca. 250 band med i alt ca. 1200 musikere på de ulike arrangementene. Dette var en langt større deltakelse enn hva vi hadde regnet med i utgangspunktet. Til sammen deltok ca. 1000 tilskuere på de sju ulike arrangementene. Det ble produsert et TV-opptak av finalen som ble sendt på TV-Norge Sankthansaften. Det ble også en del medieomtale i aviser og musikktidsskrifter.

INTERNASJONALT ARBEID

På vegne av LOs ungdomsutvalg deltok Grethe Fossli og Bjørne Grimsrud på møter i Den Europeiske Faglige Samorganisasjonens ungdomsutvalg, og i FFIs ungdomsmøter. Saker som ble behandlet var bl.a. planlegging av FFIs verdensleir i 1991. I september ble det avholdt en nordisk ungdomskonferanse på Sørmarka med 35 deltakere, med tema: elev- og studentmedlemskap og sommerpatruljen.

GENERELT

Det har i løpet av 1989 blitt jobbet med å omorganisere Ungdomsutvalgene både sentralt og i fylkene. Vi forsøker å få en bredere deltakelse fra flere av forbundene i LOs ungdomsarbeid. LOs ungdomsutvalg vedtok å delta aktivt i valgkampen for Arbeiderpartiet og det ble bl.a. laget en brosjyre og avholdt et par arrangementer i valgkampen 1989.

I november 1989 ble landskonferansen avholdt på Sørmarka. Der deltok representanter fra LOs ungdomsutvalg i fylkene og sentralt, fagforbundene, AUF, Framfylkingen og Norsk Folkehjelp. Konferansen ble holdt som en arbeidskonferanse med tid til gruppearbeid og debatt om arbeidet i LOs ungdomsutvalg i 1990.

UNGDOMSSEKRETÆRORDNINGEN

Ungdomssekretærordningen som er et samarbeid med AUF og LO ble videreført i 1989. Ordningen har vist seg å fungere meget godt. Arbeidsfor-

delingen og samarbeidet i fylkene har i løpet av året utviklet seg positivt og man har fått mer erfaring og rutine på hvordan arbeidsoppgavene for en ungdomssekretær bør være. Økonomistyret for ungdomssekretærordningen har hatt følgende sammensetning i perioden:

Svein-Erik Oxholm, LO leder, Sigve Brekke, AUF, sekretær, Trygve Johnsen, Fellesforbundet, Margot Kvalvik Sæter, Norsk Kommuneforbund, Martin Kolberg, DNA, Liv Bakklund, Framfylkingen, samt en representant for ungdomssekretærene.

Ansettelsesrådet har hatt følgende sammensetning:

Sigve Brekke, AUF, leder, Martin Kolberg, DNA sekretær, Evy Boverud Pedersen, LO, Jan Lajord, LO, Ane Teigland, AUF, samt en representant fra AUFs fylkeslag.

I tillegg møter LOs personalsjef og AUFs kontorleder som representant på de personalpolitiske sakene.

LOs ungdomsutvalg har observatørstatus i landsrådet for Norske Ungdomsorganisasjoner (LNU). Bjørne Grimsrud møtte på årsmøtet. LOs ungdomsutvalg mottar støtte fra Statens ungdoms- og idrettsråd.

Folkets Hus Landsforbund

Styret:

Styret i Folkets Hus Landsforbund hadde i 1989 følgende sammensetning:

LO-oppnevnte:

Svein-Erik Oxholm (leder)
Liv Buck
Odd Isaksen
Olav Støylen

Varamedlemmer:

Ole Knapp
Gunnar Grimnes
Walter Kolstad
Esther Kostøl

Landsmøtevalgt

Egil Nilsen (nestleder)
Magne Mælumshagen
Jan Inge Åsmul

Marthon Helgevold
Arvid Lundquist
Hjalmar Bakke

Varamedlem Marthon Helgevold har møtt fast i forbundsstyrets møter.

Forbundsstyret har holdt fem møter og behandlet i alt 79 saker, som er 24 færre saker enn i 1988. Medlemmer av styret har dessuten deltatt på skoleringsseminar og Nordisk Folkets Hus-seminar.

Medlemsbevegelse

I løpet av året har følgende medlemsorganisasjoner meldt seg ut av Landsforbundet:

- Rjukan Folkets Hus – overtatt av kommunen
- Vestre Jakobselv Samfunnshus – overtatt av kommunen
- Notodden Samfunnshus – overtatt av kommunen

I samme periode har Landsforbundet mottatt innmelding fra følgende organisasjoner:

- Arbeidernes Ungdomsfylking (Utøya)
 - Høybråten Folkets Hus
- Medlemstallet ved utgangen av 1989 var 281.

Landsforbundets virksomhet

Landsforbundets administrasjon har vært ledet av Folkets Hus-sekretær Gunnar Andersen, som også har vært forbundsstyrets sekretær og saksbehandler.

Folkets Hus-sekretæren har i løpet av året hatt 48 møte- og reiseoppdrag, som er 9 færre enn i 1988.

Med utgangspunkt i ordningen med skoleringsseminar var det planlagt og budsjettert med to slike seminarer i beretningsperioden. Skoleringsseminaret for mellomstore forsamlingshus, som skulle arrangeres på Dovrefjell Hotell i dagene 25. – 28. mai, måtte avlyses på grunn av sviktende oppslutning.

Skoleringsseminaret for store forsamlingshus ble avviklet som planlagt 2.–5. november. Oppslutningen omkring dette seminaret var meget tilfredsstillende, idet i alt 33 medlemsorganisasjoner var representert med til sammen 56 deltagere.

Landsforbundet stod som arrangør av det 3. nordiske Folkets Hus-seminar, som ble holdt på LO-skolen Sørmarka i tiden 17. – 19. november. Seminaret samlet 46 deltakere fra Folkets Hus-bevegelsen i Norden – en kulturbevegelse som omfatter over 1300 forsamlingshus. Seminaret hadde som hovedtema: «Kulturens rolle i samfunnets **fornyelse.**»

De nordiske Folkets Hus-seminarer har bidratt til en positiv utvikling for Folkets Hus-bevegelsen i de enkelte land, og styrket kontakten og samarbeidet over landegrensene.

Offentlig støtte

Landsforbundets medlemsorganisasjoner har i 1989 mottatt kr. 6 622 300 i kommunal støtte, som er kr 1 000 000,- mer enn i 1988. I statsbudsjettet for 1989 ble det avsatt 52 millioner kroner til lokale kulturbygg. En foreløbig oversikt viser at Landsforbundets medlemsorganisasjoner har mottatt kr 1 848 500,- av disse midler, som er kr 1 100 000,- mer enn i 1988.

Byggevirksomhet

I 1989 er det igangsatt og delvis fullført flere mindre og større byggearbeider, både rehabilitering og nybygg/påbygg. Spesielt skal nevnes ombyggingen av Oslo Folkets Hus, som til LO-kongressen i oktober kunne åpne et nytt kongressenter, det mest moderne og velutstyrte i vårt land.

Flere av byggearbeidene er mulig gjort gjennom betydelig økonomisk støtte fra stat og kommuner.

Folkets Hus Fond

Det er styret i Folkets Hus Landsforbund som administrerer Folkets Hus Fond, og som har fullmakt til å innstille på lån overfor Sekretariatet i LO.

Fondets forvaltningskapital var ved utgangen av beretningsåret på 67,5 millioner kroner, som er 4 millioner kroner høyere enn året før. Av disse midlene var 57,2 millioner kroner plassert i obligasjonslån til medlemsorganisasjonene i Folkets Hus Landsforbund. (176 lån). I forvaltningskapitalen er inkludert et beløp på 8,6 millioner kroner, som refererer seg til lån som er innvilget, men ikke utbetalt pr. 31/12-89.

I beretningsåret er det innvilget ni lån på til sammen kr 6 140 000,-. Til sammenligning skal nevnes at det i 1988 ble innvilget 11 lån på ialt kr 5 655 000,-.

I tillegg til lånesakene har forbundsstyret i perioden behandlet og innvilget:

5 søknader om avdragsutsettelse

11 søknader om rente- og avdragsutsettelse.

Antall søknader om rente- og avdragsutsettelse er det samme som i 1988. De fleste søknader dreier seg om meget kortvarige tidsrom – varierende fra 1 måned til 1 år.

Distriktskontorene

ØSTFOLD

Distriktssekretær: *Rolf-Thore Hildebrandt*

Organisasjonsoversikt:

I kontorets arbeidsområde var det pr. 31.12.1989 åtte samorganisasjoner og 193 fagforeninger, med et medlemstall på 48 991.

Endringer i foreningene

Moss Kjøttindustriarbeiderforening har gått inn i Moss NNN, Greåker Vaskeriarbeiderforening inn i Rakkestad Vaskeriarbeiderforening, Tune Skinn og Lærarbeiderforening inn i Sarpsborg Skinn og Lær, Borregaard Bygningsarbeiderforening inn i Borregaard Jern og Metall, NTL avd. 104-28 inn i NTL 104-32, Tomter Treindustriarbeiderforening, Skiptvedt Bygningsarbeiderforening, Spydeberg Bygningsarbeiderforening og Askim Treindustriarbeiderforening har gått inn i Askim Bygningsarbeiderforening.

Ørje Handel og Kontor og Ørje Kjemiske fagforening har gått ut. Nye foreninger: TBK, Østfold, Jaco avd. 112 av NKIF og Noblikk Plastpack.

Møter i Tilsynsutvalget

Tilsynsutvalget har hatt åtte møter og behandlet 40 saker. Videre to arbeidskonferanser, én i forbindelse med forslag til Kongressen og en i forbindelse med utarbeiding av program for næringslivsutvikling for Østfold fylke. I tillegg kommer saker til fylkeskonferansene.

Møter i LOs Samarbeidsorgan for Østfold

Det er arrangert to ordinære og en ekstraordinær fylkeskonferanse i LOs Samarbeidsorgan for Østfold. På de ordinære konferansene har følgende vært til behandling: Forslag til LOs Kongress, Den aktuelle faglige situasjon, Valg av utsendinger til LOs Kongress, Sttingsvalget 1989, LOs sommerpatrulje, Yrkesskadeforsikring/Trygghetsforsikring, Sysselsettingssituasjonen og arbeidsmarkedstiltak, Opplæring/kompetanseheving i arbeidslivet, Tiltak for flere lærlingeplasser, Næringslivsutvikling, Sykehussituasjonen i fylket, samt organisasjonsmessig behandling av fylkespolitiske saker. Den ekstraordinære fylkeskonferansen behandlet Fylkesrådmannens budsjettforslag for 1990.

Innledere på fylkeskonferansene har vært: Tor Andersen, LO, Thorleif Holth, Samvirke, Per Davitsen, Fylkesarbeidskontoret, Henning Strømsborg, Gunnar Skaug, Inger Christin Torp, Egil T. Ekhaugen, Oddvar Olsen samt distriktssekretæren.

Andre fylkesmøter

Distriktssekretæren har innledet og deltatt i fylkeskonferansen for NNN, for HRAF og for Statstjenestemannskartellets studie- og samarbeidsråd for Østfold. Temaer var fagbevegelsens verve- og aktivitetsskampanje, LOs Kongress -89 og faglige utfordringer i Østfold.

Verve- og aktivitetsskampanjen

I forbindelse med organiseringen av fagbevegelsens verve- og aktivitetsskampanje har distriktskontoret arrangert møter hvor samtlige fagforbund i Østfold ble invitert. Det er videre arrangert møter for samorgani-

sasjonene og for fastlønte tillitsvalgte i fagforbund/foreninger i fylket. Samordningsutvalg på fylkesplan er etablert. Det er videre arrangert møterunde i samorganisasjonene for å bidra til medvirkning i kampanjen. Skolerings- og motivasjonsopplegget er gjennomført for forbundsrepresentantene i fylket, samt i de fleste samorganisasjonene. Henning Strømsborg har vært engasjert ved kontoret i perioden 1/5 – 30/9 for å medvirke i organiseringen av kampanjen. Hans engasjement må også sees i sammenheng med forberedelse, gjennomføring og oppfølging av LOs sommerpatrolje i Østfold. Distriktskontoret har også medvirket i 10 vervemøter.

LOs Sommerpatrolje/Skolesluttaksjon

LOs sommerpatrolje ble gjennomført i uke 26 i samarbeid med Norsk Transportarbeiderforbund, Fellesforbundet, Norsk Kommuneforbund, Handel og Kontor, Norsk Arbeidsmandsforbund, Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund, Skolenes Landsforbund og AUF.

I uke 27 ble det gjennomført en båtpatrolje, som oppsøkte næringslivet ved feriestedene langs Østfoldkysten. Denne ble gjennomført i samarbeid med H.K., HRAF og Fredrikstad faglige Samorganisasjon. I alt ble 602 arbeidsplasser besøkt. Patroljene hadde til disposisjon en dobbeltdekker Londonbuss, Samorganisasjonenes campingvogn, to minibusser samt en stor cabin cruiser. Gjennomføringen lokalt var organisert i samarbeid med fagforeningene i medvirkende fagforbund og samorganisasjonene. Samorganisasjonen og AUF hadde ansvaret for standsaksjonene. AUFs kulturgruppe medvirket hele uke 26. Det er utarbeidet rapport og deltaljrappor-ter fra de enkelte fagforbundsområder.

Henning Strømsborg var leder for patroljen. Det ble arrangert 16 møter i forbindelse med forberedelse og gjennomføring av patroljen. I tillegg kommer patroljemannskapsmøter og møter for media.

Skolesluttaksjonen ble i år gjennomført over et lengre tidsrom. LO-kontoret henvendte seg tidlig til de ulike grunnskolene og videregående skoler ved skolestyrer, rektorer og lærerorganisasjoner. I alt ble 87 klasser besøkt, og i tillegg ble sommerpatroljemateriellet utdelt i 9 000 eksemplarer i skolene. I tillegg hadde vi besøk av ca 30 klasser på LO-stand under messa «Dialog 89».

Møter i samorganisasjonene

Distriktssekretæren har deltatt i 54 møter i samorganisasjonenes styrer, representantskapsmøter/felles fagforeningsstyremøter, årsmøter og planleggingsmøter.

De viktigste sakene har vært forberedelser til LOs Kongress med forslag og LOs handlingsprogram, verve- og aktivitetsskampanjen, helse og sykehuspolitikk samt andre lokale og fylkespolitiske saker. Valgkamptiltak,

sysselsettings- og arbeidsmarkedspolitikk, næringslivsutvikling, utdanning og forskning. Distriktskontoret i samarbeid med samorganisasjonene i Halden, Sarpsborg og Fredrikstad og Våstsverige LO deltok i svensk/norsk messe «Dialog 89», arrangert av Fylkesarbeidskontoret i Østfold.

Møter i fagforeninger

Distriktssekretæren har deltatt i 17 møter i fagforeninger vedrørende ulike organisasjonsspørsmål, tvistesaker, arbeidsmarked, LOs Handlingsprogram samt andre faglig/politiske saker. Møtene har vært i følgende fagforbundsområder: NEKF, NNN, NAF, Fellesforbundet, NKF, TD, BVP, NPF og HRAF.

Samarbeidstiltak/NHO

1. januar 1989 opprettet NHO eget kontor for Østfold. Det ble tatt initiativ til samarbeide på ulike saksområder. Det er etablert samarbeide på følgende områder: «Dialog 89», et samarbeide med arbeidskraftmyndighetene for bedre samarbeide over etatsgrensene og kommunene, Hurumutbygging og konsekvensene av vedtaket. «Østfold Ille bra», en markedsføringskampanje. Næringslivsutvikling, Utvikling av den videregående skole, Tiltak for bedring av yrkesopplæring og flere lærlingekontrakter. Initiativ for etablering av en Teknisk Fagskole i Østfold. Arbeidsmarkeds- og sysselsettingstiltak. Etableringsstipendier og forskningstiltak. Samarbeidet på nevnte områder og ellers fungerer utmerket.

Studie- og opplysningsarbeidet

Distriktssekretæren har hatt forelesninger ved 27 ulike kurser/tiltak for AOF i Østfold, Halden AOF, Sarpsborg AOF, NKF, Løken U-skole, Begby skole, Grøtvedt U-skole, Råde U-skole, Valaskjold U-skole, Indre Østfold videregående skole, St. Olav videregående skole, Kristian August videregående skole, lærere i Eidsberg, Østfold Ingeniørhøgskole.

I tillegg kommer forelesninger ved egne arrangementer. Det er forelest om LOs virksomhet, Strategisk planlegging og organisasjonsutvikling, Hovedavtalen, Ferieloven, Organisasjonskunnskap, samfunnskunnskap, informasjon, verve og agitasjon.

Utvalget for familiepolitikk og likestilling

Utvalget for familiepolitikk og likestilling i Østfold har hatt to møter i 1989. De har medvirket i LOs samarbeidsorgan og fremmet forslag i forbindelse med LOs Kongress.

Ungdomsutvalget

Ungdomsutvalget har hatt fire møter. Det er gjennomført tre faglige ungdomskurs samt to felleskurs med AUF i Østfold. Tilsammen har kursene samlet 95 deltagere.

Det er videre gjennomført fylkeskonferanse for ungdomskontaktene i fagforeningene samt arrangert 18 lokale ungdomstreff med til sammen ca. 500 deltagere.

Ungdomsutvalget medvirket i LOs sommerpatrulje og i skolesluttaksjonen. Ungdomsutvalget har arbeidet etter en felles arbeidsplan med AUF i Østfold.

AUF og Ungdomsutvalget gjennomførte felles valgkamptiltak med 14 arbeidsplassbesøk. I disse medvirket også Vidar Bjørnstad, Per Skau og Turid Birkeland. Det ble gjennomført et ungdomsprøvevalg ved SAAB/Scania i Halden. På dette arrangement var alle politiske partier invitert.

Utvalget var representert på landskonferansen for ungdomsutvalgene på Sørmarka med tre deltagere.

Andre møter/virksomheter

Distriktssekretæren har for øvrig representert kontoret i 16 møter i LO:

LOs Kongress, LOs Representantskap, LOs Arbeidsmiljøutvalg, møter med LOs Tillitsvalgte, Distriktssekretærkonferanser, Møter for kontoransatte ved LOs distriktskontorer, LOs verve- og aktivitetsskampanjekomite.

Videre 22 møter i AOFs Distriktsutvalg, arbeidsutvalg, års- og halvårskonferanser, AOF-foreninger og årsmøtet. 24 møter i Østfold Arbeiderpartis styre, faglig/politisk utvalg, valgkamptiltak, kvinneutvalg, fylkestingsgruppe, miljømøte og årsmøte, samt landsmøte i Det norske Arbeiderparti.

10 møter i Folkeferie Østfolds styre og forhandlingsutvalg, 11 møter i Arbeidermusset. Arbeidermuseets Venner og Borgarsyssel museum, 5 møter i Oscar Torp Heimens styre og årsmøte. I alt 24 møter i forbindelse med Stiftelsen Østfoldforsknings styre, strategikonferanser, møter med høgschooler samt Forsknings- og Utviklingsnett for Norge. 22 møter med Arbeidsformidlingen vedr. sysselsettings- og arbeidsmarkedstiltak, 26 møter med Østfold fylkeskommunes Nærings- og sysselsettingsstyre, fylkesskolesjef, yrkesopplæringsnemnd samt diverse andre samarbeidstiltak. I tillegg kommer i alt 75 møter i styret for Arbeidstilsynet, distrikt I, styret for INKO-Østfold, samarbeidsmøter med NHO, Næringssselskaper, utviklingssselskaper og nabofylker, Landsbanken A/s Fredrikstad, Samvirke, NRK-programmer, Nærradioprogrammer, Lokale TV-programmer, Bedriftshelsetjeneste, Väst-Sverige LO og TCO samt 1. mai arrangementer. Det er også gjennomført noe opplæring i bruk av Data/Tekstbehandling ved kontoret.

Tvister/forhandlinger

Kontoret har bistått i sju forhandlingsmøter.

Representasjon

Distriktssekretæren har representert distriktssekretærene ved Liv Thuns 50 års dag og Tor Andersens 50 års dag. Distriktssekretæren har videre representert kontoret ved Statstjenestemannskartellets 50 års markering, Fredrikstad Transportarbeiderforenings 60 års jubileum, Fredrikstad faglige Samorganisasjons 70 års markering, Thorbjørn Kultorps 60 års dag samt ved begravelsen til Arnfinn Ødegård, samorg.leder i Rakkestad.

Reisedager

Distriktssekretæren har deltatt i 384 møter for LO og hatt 199 reisedager.

OSLO OG AKERSHUS

Distriktssekretær: *Øivind Hvattum og Wenche Paulsrud*

Øivind Hvattum hadde permisjon fram til 1. mars – i den tiden vikarierte Terje Kristiansen.

Organisasjonsoversikt

I distriktskontorets arbeidsområde var det pr 1. januar 1989 488 fagforeninger med til sammen 162 364 medlemmer.

Akershus har 175 fagforeninger med til sammen 31 435 medlemmer.

Oslo har 313 fagforeninger med til sammen 130 929 medlemmer.

Akershus har sju lokale faglige samorganisasjoner, Oslo en – Oslo faglige samorganisasjon – som har en betydelig egenaktivitet med fastlønnet sekretær.

Møter i samorganisasjonene og fagforeningene

Distriktssekretærene har deltatt i 47 møter i samorganisasjonene, styremøter, felles fagforeningsstyremøter, representantskapsmøter og årsmøter. På flere av disse møtene har sekretærene innledet til debatt om aktuelle emner og orientert om LOs virksomhet. Sekretærene har innledet til debatt og deltatt på medlemsmøter i 22 fagforeninger og deltatt på styremøter i 9 fagforeninger. Dessuten har distriktskontoret avholdt en planleggingkonferanse for samorganisasjonene i Akershus.

Faglig/politisk virksomhet

Sekretærene har deltatt i 62 møter av faglig/politisk karakter. De fleste møtene var knyttet til valgforberedelser og aktiv deltakelse i valgkampen. I forbindelse med valgkampen hadde distriktskontoret en betydeling egenaktivitet som i hovedsak bestod av bedriftsbesøk.

Andre møter

Sekretærene har deltatt i en rekke andre møter, bl a i LOs representantskap, Tilsynsutvalget, sekretærkonferanser, Nærings- og sysselsettingsstyrer, Trygdeutvalget for Oslo og Akershus, styret for Arbeidstilsynet, fylkeskomitéene for TV-innsamlingen, møter i Oslo og Akershus Håndverks- og Industriforening og styremøter for bedriftsrådgivningen i Oslo og Akershus.

Sekretærene har dessuten deltatt i en del møter og konferanser i forbindelse med nordisk samarbeid.

Opplysningsarbeid

Sekretærene har holdt 37 forelesninger på ukekurs, helgekurs og kveldskurs arrangert av forbundene, AOF, samorganisasjonene og fagforeningene. Det er videre gitt orientering om fagbevegelsen på ungdomsskoler og videregående skoler.

Distriktskontoret har i samarbeid med AOF og fylkespartiene arrangert helgekurs og informasjonskonferanser om ulike emner.

Twister

Distriktskontoret har deltatt i to forhandlingsmøter om lokale twister, samt gitt råd og veiledning til tillitsvalgte og medlemmer i forbindelse med fortolkning av ulike lover og avtaler i arbeidslivet.

LOs utvalg for familiepolitikk og likestilling i Oslo

Utvalget har i 1989 holdt jevnlige møter og engasjert seg i en rekke saker, både faglig og faglig/politiske.

Utvalget er representert i styret og representantskapet i Oslo faglige samorganisasjon.

I 1988 la utvalget ned et betydelig arbeid med å utarbeide forslag til LO-kongressen, noe som ble fulgt opp i forbindelse med den videre behandling i LOs samarbeidsorgan i Oslo i 1989.

LOs utvalg for familiepolitikk og likestilling i Akershus

Det har vært holdt jevnlige møter i utvalget og en rekke saker har vært behandlet.

Utvalget tok i 1989 initiativet til to større tiltak:

- Februar: Møterunde i Akershus (Sandvika, Sørmarka, Eidsvoll og Strømmen), med temaet «Vær medmenneske». Dette var kulturarrangementet, bygd opp rundt AOFs billedspill.
- September: Familiekurs på Sørmarka i samarbeid med Framfylingen i Akershus, med tema «Barn i verden». Her ble søkelyset satt på barns levevilkår rundt om i verden.

Utvalget fulgte også opp sitt engasjement vedrørende forslagsbehandlingen foran LO-kongressen, i LOs samarbeidsorgan i Akershus.

Distriktskontoret deltok på Arbeiderpartiets Landskvinnekonferanse 27. – 29. januar.

LOs ungdomsutvalg i Oslo og Akershus

Utvalgene har hatt jevnlige møter og stått for gjennomføringen av følgende aktiviteter i regionen:

- kontakt med de ungdomsansvarlige i fagforeningene gjennom ungdomskontaktkonferanser og ungdomskurs
- planlegging og gjennomføring av regionsfinalen i LO-Rock
- gjennomføring av skolesluttaksjonen og annet informasjonsarbeide på skolene i regionen
- gjennomføring av sommerpatruljen
- medarrangør i faglig/politiske ungdomsaktiviteter i regi av AOF i Oslo og Akershus.

Samordningsutvalget for verve- og aktivitetskampanjen i Oslo og Akershus

Utvalget startet sin virksomhet våren 1989 og har avholdt to møter og ett kurs i løpet av året. Utvalget har drøftet spesielle tiltak, tilpasset storbyregionen, samordning av tiltak i forbindelse med presentasjon av medlemstilbudet til elever og studenter med motiveringsaktiviteter for vervearbeidere.

Utvalget består av representanter oppnevnt av forbundsområdene i regionen.

HEDMARK

Distriktssekretær: *Gunnar Pettersen*

Organisasjonsoversikt:

1/1-1989 – 18 faglige samorganisasjoner – 292 lokale fagforeninger/avdelinger – 16 fylkesvise fagforeninger/avdelinger – 38 464 medlemmer.

31/12-1989: 18 faglige samorganisasjoner – 263 lokale fagforeninger/avdelinger – 15 fylkesvise fagforeninger/avdelinger – 37 800 medlemmer.

Tilsynsutvalget

Distriktskontorets tilsynsutvalg har bestått av:

Representanter: Arne Trønnes – leder, Anne Marie Pettersen, Ole Ragnar Langen.

Vararepresentanter: Olav Olsen, Inga Elin Wiik, Olav Lund.

Det har i perioden vært avviklet sju møter i tilsynsutvalget.

Møter/kurs/konferanser m.v.

Sekretæren har deltatt i en omfattende møtevirksomhet utover de forannevnte møter i tilsynsutvalget, og møter i ungdomsutvalget og familieutvalget.

Samlet har distriktssekretæren deltatt i 197 møter, kurs og konferanser utover én dags varighet.

Representasjon i utvalg, styrer m.v.

Distriktssekretæren har i perioden representert LO i følgende utvalg, styrer m.v. utover interne organ tilknyttet distriktskontoret:

- | | |
|---------------------------------------|---------------|
| – Nærings og sysselsettingsstyre | Medlem |
| – Hedmark Bedriftsutvikling | « |
| – Yrkesopplæringsnemnda | « (Nestleder) |
| – Arbeiderbevegelsens Folkehøyskole | « |
| – Gassutvalg. (Hedmark fylkeskommune) | « |
| – Arbeidstilsynet | Varamedlem |

LO's samarbeidsorgan i Hedmark

Det har i perioden vært avviklet to samarbeidskonferanser.

Vårkonferansen -89 ble avviklet i tiden 6.–7. mars.

Følgende temaer ble behandlet:

– Situasjonen på arbeidsmarkedet i Hedmark – Behandling av forslag til LO-kongressen – Orientering om Landsbankens virksomhet i Hedmark – Kontingentinnkreving for samorganisasjonene. Kontingent fra de fylkesvise foreninger – Behandling av øvrige forslag – Åpen post.

Høstkonferansen -89 ble avviklet i tiden 29.–30. august.

Følgende temaer ble behandlet:

– LO's engasjement i flyktningepolitikken – Den aktuelle faglige situasjon – Arbeidstilsynets fremtidige organisering – Orientering om yrkeskadeforsikring – Behandling av innkomne forslag/uttalelser – Valg av representanter/vararepresentanter til LO-kongressen.

LOs ungdomsutvalg

Utvalget har bestått av:

Representanter:

Gunnar Pettersen, LO, Dag Arne Syverinsen, LO, Thor Arne Bjørgeli, LO, Astrid Karsteinsen, LO, Lothar Littmann, AOF, Solveig Jenssveen (Til 1. juni 1989) AUF, Per Øivind Eriksen (Fra 1. august 1989) AUF, Tone Linn Tokle AUF, Astrid Oppedgård, Framfylkingen

Utvalget har avviklet:

3 møter – 1 kurs Basiskurset – 1 planleggingskonferanse sammen med AUF og Forbundene. Planlegging/deltakelse i fagbevegelsens sommerpatrulje.

Aktivitetene har vært forsøkt gjennomført i samsvar med den vedtatte plan. Skifte av ungdomssekretær i perioden medførte vansker med å få gjennomført planen fullt ut. Den nye ungdomssekretæren har i høstperioden prioritert ungdomsvalgkampen, i samsvar med ungdomsutvalgets prioriteringer. 1989 har i likhet med fjoråret vært et tilpasningsår. Samarbeidet med AUF har vært bra, med bør drøftes videre i lys av de erfaringer vi har høstet i 1989.

LOs utvalg for familiepolitikk, likestilling og likeverd

Utvalget har bestått av:

Representanter:

Annie Marit Fadnes, leder, Gunnar Pettersen, sekretær, Even Østlund, Aud Juliussen, Sigbjørn Johnsen, Eli Andreassen, Wencke Frydendal (til 1 april 1989), Grethe Mikaelen, (fra 1 april 1989).

Utvalget har i 1989 avviklet:

3 møter, 1 familiekurs.

Utvalget har arbeidet videre med de saker som ble påbegynt i 1988. Etablering og drift av en barnehage har vært en prioritert oppgave for utvalget. I påvente av LO-kongressens behandling av forslag fra NTL om LO-barnehager er arbeidet midlertidig stilt i bero. Samarbeidet med LOs sosialpolitiske utskott i Värmland er videreført i 1989. Utvalgene er enige om å utveksle deltakere ved kurs/konferanser som en forsøksordning. Familiekurset ble avviklet i tidsrommet 19.–21.mai. Denne type kurs er blitt svært populære blant våre medlemmer, og har medført at påmeldingene har vært langt flere enn det rammen for kurset har gjort det mulig å få med.

Faglig/politisk virksomhet

Distriktssekretæren har sammen med Hedmark Arbeiderparti og AOF vært med i planleggingen og gjennomføringen av flere faglig/politiske tiltak i fylket i perioden. Herunder tiltak i forbindelse med valgkampen. Ordningen med faglig representasjon til hovedutvalgene og fylkesutvalget

i forbindelse med frifylkekommuneforsøket har vært videreført i 1989. Arbeidet med gassrørledningsprosjektet gjennom fylket har vært en prioritert arbeidsoppgave. Distriktssekretæren har deltatt i en rekke møter og konferanser hvor saken har vært behandlet. Bl.a. i fylkets gassutvalg. I forbindelse med forslag til nytt handlingsprogram for LO har det vært et nært samarbeid med distriktskontoret i Sør-Trøndelag i energispørsmål.

1. mai

Distriktssekretæren har sammen med partisekretæren medvirket til gjennomføringen av 1. mai-arrangementer i fylket. Herunder teknisk gjennomføring og taleformidling.

Informasjon og opplysningsarbeid

Distriktssekretæren har i perioden vært med i planleggingen og gjennomføringen av en rekke tiltak om kurs/konferanser og møter hvor opplysning og agitasjon har stått sentralt. Arbeidet med tiltak i forbindelse med verve- og aktivitetsskampanjen og student- og elevmedlemskap har vært prioritert. Som følge av at Hedmark og Hordaland er utpekt som satsningsområder i forbindelse med verve- og aktivitetsskampanjen har det vært samarbeidet med distriktskontoret i Hordaland om fellesprosjekter som er tenkt gjennomført i 1990.

Sammen med AOFs avdelingskontor gjennomførte distriktssekretæren i mars/april oppsøkende virksomhet i Stange kommune, hvor ti bedrifter ble besøkt. Hensikten var å kartlegge behovet for kurstilbud for våre medlemmer. Tiltaket avdekket et stort behov for økt kunnskap om arbeidsmiljøloven, hovedavtalen, sosiallovgivningen og ferieloven, for å nevne de viktigste temaer. Sammen med Stange AOF har det vært gjennomført en rekke kurs hvor bl. andre distriktssekretæren har vært foreleser. Det har i perioden vært gjennomført to konferanser hvor tema har vært flyktninger/asylsøkere. Konferansene har vært gjennomført i samarbeid med AOF.

Skole/arbeidsliv

Distriktssekretæren har videreført arbeidet med skole/arbeidsliv. Informasjon i skolene om egen organisasjon og rettigheter og plikter i arbeidsforhold har vært videreført. Arbeidet i prosjektgruppene om skole/arbeidsliv som ble oppnevnt i 1987 er videreført. I forbindelse med elev- og studentmedlemskapet har distriktssekretæren i samarbeid med Skolenes Landsforbund arbeidet med etablering av et skolekontaktnett på lærernivå i de videregående skoler. Kontaktnettets vil være et viktig redskap i den videre informasjon om elev- og studentmedlemskap og arbeidslivsinformasjon generelt.

På fylkesplan er det etablert en styringsgruppe i forbindelse med elev- og studentmedlemskap. Styringsgruppa står også sentralt i det øvrige arbeidet overfor skolene.

Distriktssekretæren har ved flere anledninger forelest om fagbevegelsen i grunnskolen og videregående skoler.

Fagbevegelsens sommerpatrulje

Fagbevegelsens sommerpatrulje ble gjennomført i tiden 26. juni til 1. juli. Deltakere var Norsk Transportarbeiderforbund, Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet, Fellesforbundet (Jern og Metall/Bygning.) Arbeidsmandsforbundet, Kommuneforbundet og Handel og Kontor. Flere av forbundsområdene har gjennomført oppfølgingsarbeide som har gitt positive resultater i løpet av høsten. I den sammenheng kan de vise til økt medlemstilslutning. Det vises for øvrig til den foreliggende rapport om patruljen.

Generelt

De prioriterte arbeidsoppgavene i 1988 har vært videreført i 1989. Virksomheten i samorganisasjonene har vært viet spesiell oppmerksomhet. Det har i perioden vært arbeidet med å få endret samorganisasjonenes geografiske/organisatoriske områder. Dette arbeidet har vært sett i sammenheng med AOF-foreningenes omorganisering med sikte på å få til større og mere slagkraftige enheter, tilpasset organisasjonsutviklingen generelt i fylket. Hovedhensikten med arbeidet er å få samlet de totale ressurser som bevegelsen disponerer, slik at servicen overfor medlemmer og organisasjonene kan bli bedre. I forbindelse med LOs 90-års jubileum ble det 1. april gjennomført et omfattende arrangement i Hamar. Også i flere av samorganisasjonene ble begivenheten markert. Samlet sett har arrangementene vært god PR for LO.

Ordningen med juridisk rådgivning er videreført.

Tiltaket må sies å ha blitt en suksess, med stor etterspørsel av rådgivning innenfor et bredt spekter av saksfelter. Ordningene omfatter nå samorganisasjonene i Hamar og Vang, Ringsaker, Stange, Løten, Elverum, Eidskog, Grue, Sør-Odal, Kongsvinger og Trysil. I tillegg er Hedmark Lærerlag knyttet til ordningen. Det er vedtatt en utvidelse av ordningen hva angår kontortiden. Utvidelsen vil bli iverksatt fra 1. januar 1990.

Studiearbeidet i organisasjonsleddene har vært en prioritert oppgave. Tiltaket med faglig sekretær i oppsøkende virksomhet har så langt vist positive resultater. Den innadvente studievirksomheten er økende, men ligger fortsatt på et for lavt nivå. Det knytter seg betydelig forventninger til denne aktiviteten i 1990.

I forbindelse med OL -94 har distriktssekretæren vært engasjert i

arbeidet med opprettelsen av en anleggssekretærstilling i Lillehammer og et kompetansesenter i regi av AOF i Mjøsregionen.

Kontordagene i Kongsvinger har vært videreført i samråd med samorganisasjonen/fagforeningene. Distriktssekretæren er av den oppfatning at dette styrker kontakten med organisasjonsleddene såvel som enkeltmedlemmer. En rekke saker er avklart gjennom ordningen, ved at medlemmene har hatt anledning til å oppsøke kontoret for råd og veiledning. Samarbeidet med andre organisasjonsledd på kontorfellesskapet i Kongsvinger har virket tilfredsstillende og positivt.

Reisedager/møter m.v./kjøring

Distriktssekretæren har hatt 74 reisedager m/overnatting, 49 reisedager u/overnatting, 197 møter/kurs/konferanser, og kjørt 24 380 km i LO's tjeneste.

OPPLAND

Distriktssekretær: Åge V. Nordby

Organisasjonsoversikt

Ved årets begynnelse var det 196 fagforeninger med i alt 31 702 medlemmer i Oppland.

Dette er en økning på tre fagforeninger og 1 329 medlemmer fra året før. Foreningstallet har i året gått ned, men statistikk foreligger ikke pr. dato.

Møter i tilsynet

Tilsynsutvalget for LO-kontoret har hatt sju møter. Det er i alt behandlet 48 saker.

Uvalg for familiepolitikk og likestilling

Det har i året vært ett fellesmøte med Tilsynet og ungdomsutvalget. Utvalget har hatt svært laber aktivitet i året. Som tidligere år, er det mange av medlemmene, inklusiv leder, som har vanskelig med å kunne møte.

Ungdomsutvalget

Ungdomsutvalget har i året hatt tre møter. Det har også vært stor aktivitet fra ungdomsutvalgets medlemmer utenom møtene.

Vi besøkte ca. 40 skoler i skolesluttaksjonen. Sommerpatruljen gikk i år i Gudbrandsdalen, og sju forbundsområder deltok. Det foreligger egen rapport fra sommerpatruljen. Vårt faglig/politiske pilotprosjekt for unge

fagorganiserte er kjørt i året. Det startet med ca. 60 deltakere, og vi står nå igjen med 43 som har fulgt opplegget i hele året. Dette er meget vellykket.

Mot slutten av året dabbet aktiviteten adskillig da vår ungdomssekretær sluttet og vi var uten sekretær i 5 måneder.

Ny ungdomssekretær er nå ansatt.

LOs samarbeidsorgan

Vårens konferanse ble holdt på Gjøvik. Hovedsak var behandling av forslagene til Kongressen. Juul Bjerke innledet fra LO.

Høstens konferanse ble holdt på Fagernes. Hovedsak var valg til Kongressen. Esther Kostøl innledet om utfordringene foran valget og foran Kongressen. Oppslutningen fra samorganisasjonene er nå svært god. De aller fleste nytter sin representantkvote fullt ut.

Kontakt med og arbeidet i samorganisasjonene

Sekretæren har deltatt i 18 møter i samorganisasjonene i året. De saker som har vært diskutert mest er samorganisasjonenes struktur og arbeidsoppgaver. Verve- og aktivitetsskampanjen og OL 1994-saken. Kvaliteten på flere samorganisasjoner er nå meget dårlig. Noen få har hatt et bra år.

OL-saken

Sekretæren har i løpet av året deltatt i 33 møter som har med OL 1994 å gjøre. Dette er den desidert største enkeltsak som kontoret har hatt i år. Det vesentligste av arbeidet har bestått i å etablere egne strukturer i fagbevegelsen for å møte utfordringene.

Vi mener vi er kommet langt, og at vi nå er på banen med et dyktig mannskap. Responsen for saken i AOF og LO sentralt har vært upåklagelig.

Kort oppsummering på organisasjonssiden: Fagbevegelsens OL-komitee ble etablert i april. Egen OL-sekretær for LO var i arbeid fra august. AOFs Kompetansesenter med egen instruktør igang fra desember. Fagbevegelsen er representert i *alle* viktige komitéer og utvalg. Det er initiert samarbeidskonstellasjoner med organisasjoner og partier som vi kan spille på.

Deltakelse i andre møter

Sekretæren har deltatt i møter med ulike organisasjoner, fylkeskommunale organer, og egne organisasjonsledd.

Sekretæren er styrerepresentant i Folkets Hus, Hunndalen.

Forelesninger

Forelesningsoppgavene er dette året blitt prioritert ned, da arbeidet med Verve- og aktivitet og OL har tatt mye av sekretærens tid.

I løpet av året er disse temaene dekket ved forelesninger i egne og andre organisasjoner: LOs oppbygging, Handlingsprogrammet, Hovedavtalen, Lov- og avtaleverket, Tillitsvalgtes arbeidsoppgaver og Faglig/politisk samarbeide.

Representasjon

Sekretæren har deltatt i Kartellets 50 års-jubileum, Arbeiderbevegelsens Folkehøyskoles 50 års-jubileum, åpningen av NHO's regionkontor og 90 års jubileumsfest for LO i avd. 23 Jern og Metall.

Kontorforholdene

Kontoret har i hele året hatt stort sykdomsforfall. Vikar er brukt for deler av fraværet.

Vi fikk ny ungdomssekretær fra oktober måned.

Pilotprosjektet har engasjert prosjektleder i hele året. Ny kopimaskin er innkjøpt.

Otta-kontoret er nedlagt i løpet av året.

Reisevirksomheten

Sekretæren har i året hatt 165 møter, reist i 166 dager og kjørelengden for LOs regning har vært 15 578 km.

BUSKERUD

Distriktssekretær: *Roar Løver*

Organisasjonsoversikt

I distriktskontorets organisasjonsområde var det pr. 1. januar 1989 11 samorganisasjoner og 215 fagforeninger med til sammen 41 645 medlemmer, en nedgang siste år med åtte medlemmer.

Møter i tilsynsutvalget

Tilsynsutvalget har holdt 11 møter og behandlet 80 saker.

Møter i samorganisasjonene/Fagforeninger

LOs distriktssekretær har deltatt på 56 møter i samorganisasjonene og fagforeninger. Emner på disse møter har blandt annet vært: Verve- og Aktivitetskampanjen, den aktuelle faglige og politiske situasjon, LO-kontorets arbeidsoppgaver, Ferieloven, LOs handlingsprogram og Kongressen 1989.

Faglig/politiske møter

Det er i faglig/politisk sammenheng fra kontorets side deltatt i 14 møter/konferanser.

LOs samarbeidsorgan i Buskerud

Det er holdt to konferanser i regi av LOs Samarbeidsorgan i Buskerud. Emner: LOs debattopplegg «Nye Tider – Nye Mål» Kongressen 1989, Verve- og Aktivitetskampanjen 1989, den politiske situasjon, åpen post, Trygghetsforsikring – og lov om yrkesskader, ulovfestet samarbeidsordning (tiltaksnemnder), A-pressen som konsern, LOs distriktskontor og samorganisasjonene, og stortingsvalget 1989.

Innledere: Reulf Steen, Thorleif Holth, Erik Breili, Rolf Kaldahl, Leif Haraldseth og Erik Dalheim.

Det ble på konferansene vedtatt tre uttalelser: Kraftforsyning og strømpriser, næringspolitikken og Foran Stortingsvalget 1989.

LOs lokale utvalg for familiepolitikk/likestilling

Det er holdt fem møter og behandlet 20 saker. Videre har en representant deltatt i BAP's kvinneutvalgs forbrukermøte i Buskerud og landsmøte i Forbrukerrådet og vararepresentant til Forbrukerrådet sentralt. Utvalget arrangerte 23. – 24. september familiekonferanse på Østenfor Hotell, Nesbyen. Det var 39 deltakere, 17 voksne og 22 barn. Emner: LOs Handlingsprogram, Mannsrolleutvalgets Manifest og Framfylkingens oppbygging og virke. Innledere: Terje Moe Gustavsen, Terje Havrøy og Roar Løver.

LOs ungdomsutvalg

LOs ungdomsutvalg har holdt sju møter og behandlet 27 saker i tillegg til en rekke møter knyttet til skolesluttaksjonen og sommerpatruljen. Sommerpatruljen ble arrangert i tida 26. juni – 1. juli i samarbeide med Fellesforbundet, region Buskerud, HK's felleskontor i Buskerud, NKF's distriktsstyre i Buskerud, Buskerud Arbeidsmandsforening og HRAF i Buskerud. Tre representanter deltok på landskonferansen på Sørmarka. LOs ungdomsutvalg har videre arrangert et ungdomskurs på Lampeland Pensjonat og en konferanse i Folkets Hus, Drammen.

Opplysningsarbeidet

Sekretæren har forelest/orientert på dag/kveldstid/helger ved følgende Kurs og konferanser: Ringerike og Kongsberg AOF, Norsk Folkehjelp, avdeling Buskerud, BI-Buskerud, diverse skoler i Buskerud, Krødsherad kommune, Bankakademiet i Buskerud, Drammen og Ringerike postdistrikter og Norsk Lokomotivmannsforbunds avdeling Drammen. Emner:

Arbeidsmiljøloven, Hovedavtalen, Ferieloven, LOs Handlingsprogram og «Nye Tider – Nye Mål» LOs oppbygging og virksomhet.

Twister – forhandlinger

Distriktssekretæren har bistått fagforeninger/klubber og enkeltpersoner i forskjellige saker. I tillegg har kontoret hatt en rekke henvendelser fra tillitsvalgte, medlemmer, eiere/ledere for bedrifter angående lover, avtaler og organisasjonssaker knyttet til arbeidsforhold.

Representasjon

Distriktssekretæren har representert kontoret ved følgende tilstelninger/arrangementer: Årsmøte i Buskerud AP, Buskerud AP's kvinneutvalgs årsmøte, årsmøte i AOF, DNA's landsmøte, LOs 27. Kongress, Drammen Bygningsarbeiderforenings 25. – 40. og 50. års merkeutdeling.

Andre møter og konferanser

Sekretæren har deltatt på 71 forskjellige møter/konferanser i og utenfor kontoret i noe større sammenheng. I denne forbindelse må nevnes kontorets kontordager på Gol og Hønefoss 2. tirsdag og onsdag hver mnd.

Reisedager: LOs distriktssekretær har i 1989 hatt 118 reisedager/kvelder og kjørt 19 382 km i LOs tjeneste.

VESTFOLD

Distriktssekretær: *Richard Trælnes*

Organisasjonsoversikt

I distriktskontorets arbeidsområde var det pr. 1. januar 1989 i alt sju samorganisasjoner og 145 fagforeninger med til sammen 27 739 medlemmer.

Ved utgangen av året var antallet samorganisasjoner fortsatt sju.

Når det gjelder antallet foreninger, er distriktskontoret gjort kjent med følgende endringer:

Med bakgrunn i sammenslutningen mellom NTTF og DNTO er de to forbundene respektive foreninger slått sammen til én forening: Tele- og Dataforbundet, avdeling Tønsberg.

Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbunds avd. 278 er oppløst.

Møter i tilsynsutvalget

Tilsynsutvalget har i løpet av året hatt 13 møter og behandlet i alt 303 saker. Med bakgrunn i at tilsynsutvalget også er styre for LOs samarbeidsorgan, er aktiviteten betydelig, og medlemmene av utvalget/styret deltar i en rekke tiltak, møter og aktiviteter som representanter for LO i fylket.

Møter i samorganisasjoner og fagforeninger

LOs distriktssekretær har deltatt på ca. 75 møter i samorganisasjoner og fagforeninger. I tillegg har distriktssekretæren deltatt i en rekke faglige og politiske møter, kurs og konferanser.

Arbeidet i samorganisasjonene

Det er lagt et stort arbeide i å skape aktivitet i de sju samorganisasjonene, likevel er det flere som sliter tungt. De aller fleste har en vanskelig økonomi. Det viser seg også vanskelig å få nye tillitsvalgte inn i samorganisasjonenes styrever.

Det er gjennomført tre kurs/konferanser for samorganisasjonenes styrever. Temaene for de tre samlingene har vært:

3. – 5. februar 1989:

- Arbeidet i samorganisasjonene
- Gjennomgang av oppgavene i 1989
- Gruppearbeid – plan for 1989, spesielt for «Fagbevegelsens uke 1989»

27. mai 1989:

- Orientering fra samorganisasjonene om planene for «Fagbevegelsens uke 1989»
- Orientering og drøfting av fylkestiltak
- Vervekampanjen

1. – 3. desember 1989:

- Samorganisasjonenes plass i LOs fremtidige organisasjonsform
- Oppgavene til samorganisasjonene og de tillitsvalgte
- De aktuelle oppgavene i 1990

Målsettinger for samorganisasjonene:

- Verve- og aktivitetskampanjen
- 1. mai
- Fagbevegelsens uke

I tillegg er det avholdt flere fellesmøter med samorganisasjonenes ledere eller med deler av styrene.

Det er gjort forsøk på å reorganisere samorganisasjonen i Sande. Dette arbeidet vil bli ført videre i 1990, og det ser nå ut som det skal lykkes å få til et arbeidsdyktig styre.

LOs samarbeidsorgan i Vestfold

Det er avholdt to fylkeskonferanser i LOs samarbeidsorgan i Vestfold. Vårkonferansen ble avholdt 9. til 10. mars, mens høstkonferansen – som var fastlagt av LO, og av hensyn til kongressforberedelsene – ble avholdt 28. og 29. august.

Temaene for konferansene var:

9. – 10. mars 1989

- Behandling av forslag til LO-kongressen
- Opprettelse av *Ås* for utgivelse av ukeavis
- Den politiske situasjonen

28. – 29. august 1989

- Innstilling fra sykehusutvalget
- Ny lov om yrkesskadeforsikring
- Fagbevegelsens uke i Vestfold
- Den faglige og politiske situasjonen
- Valg av Vestfolds representant til LO-kongressen

Uttalelsene tok opp:

9. – 10. mars 1989

- Internasjonale spørsmål
- Arbeidsløsheten
- Den statlige lønnsgarantiordningen
- Arbeidsledighetstrygd – beregningsgrunnlaget

28. – 29. august 1989

- Den politiske situasjonen

LOs utvalg for familiepolitikk og likestilling

Utvalget har hatt seks møter og behandlet i alt 51 saker. I tillegg har det vært arrangert en likestillingskonferanse. Det har vist seg at det den senere tid har vært sviktende oppslutning om likestillingskonferanser.

LOs ungdomsutvalg

Utvalget har hatt fem møter og behandlet i alt 31 saker.

Det ble ikke arrangert kurs i ungdomsutvalgets regi i 1989. Det ble heller ikke gjennomført planleggingskonferanse.

LOs industri- og næringspolitiske utvalg

Utvalget har arbeidet aktivt på flere områder som gjelder industrietablering. Utarbeidelse av en «strategiplan for industriutvikling i Vestfold» er et slikt område. Det var LOs industriutvalg som sammen med Industriforeningen i fylket tok initiativet til utarbeidelsen av en strategiplan. Arbeidet har pågått gjennom hele 1989. Også fylkets næringsstyre har vært representert i styringsgruppen.

Strategiplanen for industriutvikling i Vestfold ble presentert på en stor konferanse i begynnelsen av desember måned. Her var det representanter også for NHO og LO sentralt. Prioritering av oppgavene som tas opp i planen skal skje i 1990, samtidig som det vil bli arbeidet på politisk plan med oppfølging av kravene.

Samarbeidet skole arbeidsliv

I 1989 ble det på fylkesplan opprettet et kontaktutvalg skole arbeidsliv, med representanter for fylkesskolestyret, fylkesskolesjefen, yrkesskolene, Yrkesopplæringsnemnda, NHO og LO. Dette kom som et resultat av en gjennomdrøfting av mulighetene for bedring av samarbeidet skole arbeidsliv, hvor en rekke fylkesorganer sammen med partene i arbeidslivet var med.

Messa «Yrker for fremtiden» ble arrangert for fjerde året på rad, og etter hvert har alle parter som bør være med i et slikt samarbeid, nå også kommet med. Mer enn 8 000 elever fra ungdomsskolen og den videregående skolen deltok. I alt var det nærmere sytti utstillere.

Messa – som i utgangspunktet var en del av «Fagbevegelsens uke i Vestfold» – ble etter henstilling fra yrkesskolene flyttet fra uke 37 til 24. og 25. oktober. Dette ble gjort for at yrkesskolene skulle få bedre tid på seg til å forberede de stands de skulle presentere på selve messa.

Kontaktutvalget mellom Vestfold Lærerlag og LO er fortsatt intakt, men aktiviteten har vært liten. Vestfold Lærerlag deltar på LOs samarbeidsorgans konferanser og LO er representert på Lærerlagets konferanser eller regionale kurs.

Skolesluttaksjonen

Skolesluttaksjonen ble vellykket. Materiellet ble sendt ut i samarbeid med Skolenes Landsforbund, Vestfold Lærerlag og AUFs skolekontakter. Fra LOs ungdomsutvalg ble det ordnet besøk ved 10–12 skoler, men vi regner med at vi nådde et langt høyere tall, fordi en del skoler kontaktet tillitsvalgte lokalt. Etter hvert som kontakten skole arbeidsliv er blitt utbygd, ser vi stadig oftere at direktekontakten mellom skole og tillitsvalgte/fagforening/samorganisasjon utnyttes.

Skolesluttaksjonen ble også dekket av pressen på en tilfredsstillende måte, samtidig som vi benyttet nærradioene i informasjonen om materiellet og selve aksjonen.

Det var en del negative reaksjoner – særlig fra lærere – på den første brosjyren som ble sendt ut.

LOs sommerpatrulje

I utgangspunktet var det dårlig oppslutning om sommerpatruljen. Men

etter nærmere drøftinger med fagforeninger og tillitsvalgte ble følgende forbundsområder med på planleggingen og aksjonsuka:

- Fellesforbundet
- Norsk Kommuneforbund
- Handel og Kontor
- Arbeidsmandsforbundet
- Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet
- Norsk Kjemisk Forbund

I tillegg til en representant fra hvert av forbundene deltok også en representant fra AUF, Arbeiderbevegelsens ungdomssekretær og LOs distriktssekretær.

Sommerpatruljen ble kjørt i uke 26.

I alt ble det under selve aksjonsuka utarbeidet ca. 300 rapporter fra arbeidsplassbesøk. I møter etter selve sommerpatruljen med forbundenes representanter viser det seg at noen bedrifter er fulgt opp, men at dette ikke på langt nær gjelder alle. Arbeidet fortsatte ut over høsten.

Tvister, forhandlinger, permitteringer og oppsigelser

Bl.a. som resultat av den økende arbeidsledigheten, økte også antallet henvendelser om bistand i forbindelse med permitteringer og oppsigelser. I en del tilfeller kom henvendelsene som resultat av at bedrifter gikk konkurs. Det viser seg at man ofte mangler kjennskap til hovedavtalen og til lov- og regelverket for øvrig i slike situasjoner.

I 1989 hadde denne virksomheten et ganske stort omfang.

Fagbevegelsens uke

LO ga ikke økonomisk støtte til «Fagbevegelsens uke i Vestfold 1989». LOs samarbeidsorgan og samorganisasjonene i fylket vedtok likevel å gjennomføre «uka», og det viste seg at de fleste forbundene både deltok og også støttet aktivt opp om de lokale tiltakene. Støtte gjaldt også utgivelsen av en avis – og fagforbundene sikret bl.a. distribusjonen til samtlige husholdninger i fylket.

Følgende konferanser ble gjennomført som fylkestiltak, men med samorganisasjonene som medarrangører:

- Deltid, ekstrahjelp eller kontraktsansatt – trygghet, sikkerhet, lojalitet?
- Ideologi – Hvordan møter Arbeiderbevegelsen utfordringene?
- Med solidaritet som våpen mot rasistiske tendenser
- Næringsutvikling – hva har vi å tilby?
- «Med Hurum som nærmeste nabo»
- Regionhavn i Larvik og betydningen for industrien og næringsvirksomhet i Vestfold

- Arbeidsledighet – hvordan kan vi snu utviklingen?
- Gammel forurensning – hvem tar ansvaret overfor kommende generasjoner?
- HVPU-reformen – en av de viktigste reformene i nyere tid
- Sykehusutbyggingen i Vestfold

Verve- og aktivitetsskampanjen

Fylkesutvalg ble etablert i 1989. Dette utvalget avholdt en rekke møter, og også en konferanse for gjennomgang av motiveringskurset.

Selv om de aller fleste forbundene har oppnevnt medlemmer til fylkesutvalget, er det bare en del som møter. En del av forbundene gjør en betydelig innsats for å planlegge og gjennomføre kampanjen, men innenfor flere forbundsområder er man fortsatt ikke kommet i gang.

I samorganisasjonene er virksomheten mer sporadisk, men ved slutten av året kom samorganisasjonene i gang med en mer planmessig virksomhet, og i løpet av starten på det nye året vil alle samorganisasjonene ha avklart hvordan de vil organisere det lokale arbeidet.

Konferanser

I rapporten er nevnt en del konferanser som er avholdt i løpet av året. I tillegg er det arrangert konferanser om fagopplæring i arbeidslivet og om industriutvikling i Vestfold. I samarbeid med Kartellet og Kommuneforbundets distriktsstyre er det også arrangert en likestillingskonferanse, hvor forbruker- og administrasjonsministeren var en av innleiderne.

Reisedager

Distriktssekretæren hadde i 1989 i alt 153 reisedager/døgn utenfor Tønsberg, og kjørte i alt 12 794 km. i LOs tjeneste.

TELEMARK

Distriktssekretær: *Gerhard Lunde Larsen*

Organisasjonsoversikt:

Pr. 1. januar 1989 var det i distriktskontorets virkeområde sju samorganisasjoner og 162 fagforeninger med til sammen 33 620 medlemmer.

Utgåtte foreninger/sammenslåinger:

Lisleherad Skog- og Landarbeiderforening, Landsmarka Skog- og Landarbeiderforening, Bandakkanalens Fløterforening, Bø Skog- og Landarbeiderforening, Akkerhaugen Skog- og Landarbeiderforening,

Ulefoss Skog- og Landarbeiderforening, Sundkilen Fløterlag, Vrådal Skog- og Landarbeiderforening, Tokke-Vinje Skog- og Landarbeiderforening, Østre Sannidal Skog og Landarbeiderforening, Nedre Kammerfoss Skog- og Landarbeiderforening, Bostrak Skog- og Landarbeiderforening, Fossing Papirindustriarbeiderforening, Avd. 37 NJMF, Helle, Seljord Bekledningsarbeiderforening avd. 3, BAF.

Sammenslåinger:

Avd. 434 og avd. 438 Union av NPF slått sammen til avd. 434 Fellesforbundet, Union, Avd. 289 BAF, Skien Skotøyarbeiderforening har gått inn i avd. 98 Fellesforbundet, Skien Jern og Metall. Skien, Porsgrunn og Herre grafiske foreninger har slått seg sammen under navnet: Grenland Grafiske Fagforening. Avd. 607 NNN har gått inn i avd. 22 NNN, Grenland.

Nye fagforeninger/navneendringer:

Øvre Gjerpen Skog og Fløterforening har fått nytt navn og avd. nr: avd. 547 Fellesforbundet, Gjerpen og Midt-Telemark Skog og Land. Hovin Skog- og Landarbeiderforening har fått nytt navn og avd. nr: Avd. 549, Fellesforbundet, Tinn Skog og Land. Nye foreninger i Vest-Telemark Skog- og Land, avd. 548 Fellesforbundet, Drangedal Skog- og Land, avd. 550 – Fellesforbundet.

Møter og konferanser:

Sekretæren har i alt deltatt i 178 møter/konferanser vedrørende agitasjon/nyorganisering, verve- og aktivitetskampanjen, skoleinformasjon, tvistesaker, møter i fagforeninger og samorganisasjoner, konferanser og møter i AOFs distriktsutvalg og Telemark Arbeiderpartis faglig/politiske utvalg. I tillegg møter/konferanser innen Arbeidstilsynets 5. distrikt og diverse fylkeskommunale utvalg og komiteer.

Innen kontorets arbeidsområde er det fortsatt en sterk økning av konsultasjoner/tvistesaker vedrørende permisjoner/oppsigelser/bedriftsnedleggelse.

LOs Samarbeidsorgan:

LOs Samarbeidsorgan har avholdt to konferanser, hvor følgende saker har vært til behandling:

- Forslag til LO Kongressen 1989
 - Valg til LO Kongressen 1989
 - Sysselsettingssituasjonen i Telemark
 - Yrkesskadeforsikringen – Trygghetsforsikringen
 - Sykehussituasjonen i Telemark
 - Stortingsvalget 1989
- I tillegg diverse organisasjonssaker/informasjoner.

Andre konferanser/arrangementer:

Også i 1989 har distriktskontoret i samarbeid med NHO, Telemark, Regionalt verneombud 5. distrikt, Arbeidstilsynet, Arbeidervernnemnda i Porsgrunn og Porsgrunn Faglige Samorganisasjon arrangert den årlige Verne- og Miljødagen med ca. 200 deltakere og følgende temaer: «Internkontroll – slutten på offentlig kontroll?» og «Hva er totaløkonomisk best for bedriften – forebyggende eller reparerende miljøltiltak?»

Avslutningsarrangement vedrørende teknologiåret 1988.

Arrangementer i forbindelse med LOs 90-års jubileum. Seminar vedr. regional utbygging av Yrkesmedisinsk avdeling ved Telemark Sentralsykehus. Sammen med Fylkesarbeidskontoret og AOF i Telemark arrangert dagskonferanse for arbeidsledige/søkere i Vest-Telemark.

LOs Utvalg for familiepolitikk og likestilling

Utvalget har i 1989 holdt fem møter i tillegg til samarbeidsorganets møter. En likestillingskonferanse er avholdt med flg. temaer: «Jus i hverdagen» og Likestillingsarbeidet i arbeidsmarkedsetaten – internt og eksternt. Konferansen samlet 25 deltakere.

LOs Ungdomsutvalg:

Utvalget har arbeidet tungt med diverse problemer i forbindelse med å få ansatt en ungdomssekretær.

Utvalget har holdt seks møter og en dagskonferanse. LOs Sommerpatrulje ble holdt i tiden 26.6. – 1.7. med forutgående skolesluttaksjon.

Opprettelse/ajourføring av faglige ungdomskontakter er relativt bra.

Tilsynsutvalget:

Tilsynsutvalget har i perioden hatt sju møter.

Reisedager/møtekvelder:

LOs distriktssekretær har hatt 128 reisedager/møtekvelder.

AUST-AGDER

Distriktssekretær: *Arild Stokken*

Organisasjonsoversikt

Distriktet har 85 fagforeninger med ca. 12 000 medlemmer, fordelt på seks samorganisasjoner. En del av disse medlemmene er registrert i andre fylker.

Møter hvor distriktssekretæren har deltatt

Samorganisasjoner 18, agitasjon/nyorganisering 25, fagforeningsmøter 15, tvistesaker (hovedsak innen forb. områdene HK, Transport og HRAF) 25, faglig/politisk utvalg 1, AOFs distriktsutvalg 5.

Representasjon

Årsmøte Aust-Agder Arbeiderparti, Årsmøte Fellesforbundet, Aust-Agder, Årsmøte Framfylkingen.

Opplysningsarbeidet

Distriktssekretæren har deltatt i en rekke kurs som innleder. Særlig over emnet Arbeidsmiljøloven og Debattopplegget foran LO-kongressen. Ut over dette har distriktssekretæren deltatt i flere møter i andre organisasjoner som innleder over emnet «næringspolitikk».

Tilsynsutvalget

Leder Kai Ånonsen. Det har vært avholdt to møter hvor 12 saker er behandlet.

Samarbeidsorganet

Det har vært avholdt fem møter hvor 24 saker er behandlet. Det har vært avholdt to fylkeskonferanser.

Ungdomsarbeidet

Ungdomsarbeidet har vist en klar positiv tendens. Den politiske ungdomsorganisasjonen har klart økt i medlemstall. Fagforeninger oppnevner faglige ungdomskontakter, og ungdomsgrupper er etablert i flere fagforeningsområder. Det har vært avholdt flere ungdomskonferanser og kurs. Skolesluttaksjonen har vært meget positiv, og de aller fleste skolene i fylket er besøkt.

Sommerpatrulje er avholdt med meget god mediadekning.

Familiepolitisk utvalg

Ingen møter i 1989.

Møter med forbundene

Det avholdes jevnlig møter med forbundsansvarlige i fylket. Elev- og studentmedlemsskap har her vært oppe til drøftelse. Likeledes verve- og aktivitetskampanjen. Det er en positiv vilje til samarbeid.

Valgkampen

Valgkampen i 1989 kan ikke sies å ha vært positiv for fylket. Vi mistet én representant av våre to til Stortinget.

Kontoret er representert i følgende styrer, utvalg og råd

Aust-Agder Arbeiderparti's styre, Aust-Agder Arbeiderparti's faglig/politiske utvalg, Aust-Agder AOF's distriktsutvalg, Aust-Agder næring- og sysselsettingsstyre, Yrkesopplæringen i Aust-Agder, Styret for Arbeidstilsynet, 6. distrikt, Trykderetten, Diverse prosjekter med målsetting å etablere arbeidsplasser.

Generelt

Fylket har også i 1989 vært preget av en meget høy arbeidsledighet, og i store deler av året har fylket hatt den høyeste relative ledighet. Vi er nå i en slik situasjon at flere er på tiltak enn ledige.

Ungdom reiser fra fylket og faren for å miste fagkompetanse er absolutt til stede. Sysselsettingssituasjonen og næringsvirksomhet har i 1989 vært kontorets viktigste arbeidsoppgave.

Fagforeninger og klubber har også vist en stor positiv vilje til å arbeide sammen for å bedre sysselsettingssituasjonen.

Distriktssekretæren har kjørt 10.426 km.

Antall overnattinger: 44

Besøk over 4 t.: 72.

VEST-AGDER

Distriktssekretær: *Gudmund Gyberg*

Organisasjonsoversikt:

I Vest-Agder var det ved utgangen av 1989 121 fagforeninger, med til sammen ca. 22 700 medlemmer og sju samorganisasjoner.

I 1989 ble det dannet en ny fagforening innenfor Norsk Kommuneforbund.

Flekkefjordsavdelingens medlemmer i Sirdal dannet egen avdeling. Denne avdeling hører også inn under Samorganisasjonen i Flekkefjord.

To nye tariffavtaler innenfor Hotell- og Restaurant er opprettet i 1989.

Møter/Konferanser:

34 møter Agitasjon/Nyorganisering/Fagfor./Tillitsv.avd./Forbund. 22 møter i Samorganisasjonene. 6 møter/konferanser AOF. 68 møter/konferanser i Arbeiderbevegelsen og andre organisasjoner. 35 møter/bedriftsbesøk. 16 møter/konferanser Verve- og Aktivitetskampanjen. 8 møter Miljøpakken, Kristiansand/Vennesla. 5 årsmøter Fagforeninger. 11 møter/konferanser Næringsforum-Bedriftsrådgivning – Forhandlinger. 2 Fylkeskonferanser i Rogaland.

LOs Samarbeidsorgan

Styret har holdt fem møter og behandlet 27 saker, samt holdt to Fylkeskonferanser.

LOs lokalutvalg for familiepolitikk – likestilling

Utvalget har holdt seks møter og behandlet 34 saker. Utvalget har holdt en helgekonferanse med representanter fra Samorganisasjonene, med tema «Mobbing på arbeidsplassen.»

Utvalgsmedlemmene har også deltatt på Likestillingskonferanse og Barnehagekonferanse. Pressekonferanse er avholdt om «Mobbing på arbeidsplassen».

Utvalgsmedlemmene har deltatt på årets to Fylkeskonferanser. Fellesarrangement 8. mars ble gjennomført med deltakelse fra Utvalget.

LOs ungdomsutvalg

Ungdomsutvalget har holdt åtte møter og behandlet 35 saker. Ungdomsutvalget sto som arrangør for Distriktsfinale (Telemark/Aust-Agder/Vest-Agder/Rogaland) i LO-ROCK 1989.

Skolesluttaksjonen ble gjennomført i henhold til forutsetninger/retningslinjer.

Sammen med AUF og tre fagforbund ble Sommerpatruljen gjennomført i tiden 3. – 9. juli.

To Ungdomskontaktsamlinger er gjennomført. I forbindelse med Trafikksikkerhetskampanjen har Ungdomskontakter og andre vært engasjert.

På Landskonferansen deltok fire representanter fra Vest-Agder. Ungdomsutvalgsmedlemmer har deltatt på årets to fylkeskonferanser.

Tilsynsutvalget

Tilsynsutvalget har holdt tre møter og behandlet ni saker.

Styrer/nemnder/råd og utvalg

Kontoret v/sekretæren er representert i Nærings- og Sysselsettingsstyret, Vest-Agder Arbeiderparti's styre, Faglig-Politisk Utvalg, AOF's Arbeidsutvalg og Distriktsutvalg, Styringsgruppa for Miljøpakka Kristiansand/Vennesla, Komite «Agder mot år 2000», Representantskapet «Sørlandsbanken A/S».

Reisedager

Gudmund Gyberg: Med overnatting 60 – uten overnatting 121. Kjørte kilometer 15 893.

ROGALAND

Distriktssekretær: *Erling Høiland*

Organisasjonsoversikt

Pr. 31. desember 1989 hadde Rogaland 256 fagforeninger, et medlems-tall på ca. 55 600, med 8 samorganisasjoner – og oljeforbundet NOPEF.

Agistasjonsmøter:

LO-sekretæren har medvirket i flere møter for forskjellige fagforbund i fylket og i fagbevegelsens sommerpatrulje.

Møter/konferanser:

Distriktssekretæren har deltatt på følgende møter: 18 møter i Samorganisasjonene i fylket, 44 møter med fagforbund/klubber og politiske foreninger, 58 møter i fylkeskommunale nemnder/utvalg, Rogalandsforskning og Teknologiåret 88, 2 møter med Lærerhøgskolen, 5 møter/konferanser i Ungdomsutvalget, 6 møter i Tilsynsutvalget, 2 møter med skolesjefen, 2 konferanser for LOs Samarbeidsorgan i Rogaland, LOs representantskap, Sekretærkonferanser, LO-kongressen, Felleskonferanser LO/DNA, Faglig/politiske konferanser, AOF-konferanser, Diverse besøk – innland/utland, Nordsjømessen, 8 møter vedrørende Sommerpatruljen, 3 Storbymøter i forbindelse med Vervekampanjen

Opplysningsarbeid:

Distriktssekretæren har forelest på en rekke kurs i faglig/politisk arbeid, for AOF, Ungdomsutvalget og andre organisasjoner. Sekretæren har orientert om LO og fagforbundene på en rekke skoler i fylket.

Representasjon:

Distriktssekretæren har representert LO på: 50 års jubileum HRAF Haugesund, 70 års jubileum Sandnes Samorg. Utdelt 40 års-merker i fire fagforeninger.

Kontordager Haugesund/Karmøy:

Distriktssekretæren har hatt to kontordager pr. måned.

Reisedager/kvelder:

Distriktssekretæren har hatt 96 reisedager/kvelder og har kjørt 3275 km.

HORDALAND

Distriktssekretær: *Vigdis Ravnøy*

Organisasjonsoversikt

I henhold til oversikt bygget på årsrapporter fra de enkelte forbund i LO, var medlemstallet rundt årsskiftet 71 982 medlemmer, tilsluttet 283 avdelinger/fagforeninger.

De fleste avdelingene/fagforeningene er tilsluttet en av fylkets 13 samorganisasjoner.

Kontorets virksomhet

Hovedtyngden av sekretærens arbeid har vært deltakelse i møter, konferanser og representasjonsoppdrag av en eller flere dagers varighet, samt planlegging av LOs organisasjonsframstøt i fylket. (Verve- og aktivitetskampanjen, Skolesluttaksjonen, LOs sommerpatrulje, elev- og studentmedlemskap og forarbeid i forbindelse med Kongressens vedtak om en gjennomgang av LO-apparatet lokalt og på fylkesplan).

Distriktssekretæren er representant for arbeidstakersiden i Nærings- og Sysselsettingsstyret, Trygdeutvalget (som behandler ankesaker i forbindelse med arbeidsledighetstrygden), Yrkesopplæringsnemnda (nestleder) og i Hordaland Næringssservice (veiledningstjenesten).

Videre er distriktssekretæren LOs medlem i styret i distrikt 8, Arbeids-tilsynet, nestleder i lokalstyret for Landsbanken ^{As}, leder av AOFs distriktsutvalg, sekretariat for faglig/politisk utvalg, leder for næringspolitisk utvalg i Hordaland Arbeiderparti, medlem av styret for Arbeidsbevegelsens Arkiv i Hordaland, Framfylkingens Venner, samt tiltredende medlem til styret i Hordaland Arbeiderparti og styret for AUF i Hordaland.

Etter forslag fra Det norske Arbeiderparti er distriktssekretæren valgt til medlem av bedriftsforsamlingen i Statoil og medlem av Representantskapet i Nevi ^{As}

Møter i tilknytning til tvister/forhandlinger har i det vesentlige vært knyttet til konsultasjoner i forbindelse med oppsigelser, permitteringer og konkurser. Slike henvendelser har økt sterkt i beretningsåret.

Tilsynsutvalget

har hatt fire møter. Tilsynsutvalget er fagbevegelsens medlemmer i faglig/politisk utvalg i Hordaland.

LOs samarbeidsorgan

har hatt 2 konferanser, til sammen over fire dager. Temaer på konferansene har vært:

- Verve- og aktivitetskampanjen
- Ferieloven
- LO-Kongressen 1989 – Handlingsprogrammet
- Stortingsvalgkampen – Faglig/politisk arbeid i Hordaland
- Foran LO-Kongressen, herunder også valg av utsendinger og varautsendinger fra Hordaland fylke til Kongressen
- Hva skjer med Arbeidstilsynet – LOs holdning
- Lov om yrkesskadeforsikring – Samvirkes kampanje
- Landsbankens tjenester
- Hvordan skal vi møte arbeidsledigheten i Hordaland?
- Lokalsykehusenes situasjon

I tillegg har det vært arrangert konferanse for samorganisasjonene vedrørende LO-Kongressens vedtak om «Egen organisasjon», på bakgrunn av at Hordaland etter Kongressen er uttatt til satsningsfylke.

LOs utvalg for familiepolitikk og likestilling

har hatt en rekke møter. Særlig har utvalget vært aktiv i arbeidet med LOs handlingsprogram for 1990–1993.

På bakgrunn av NTLs forslag til LO-Kongressen om egne barnehager, tok utvalget initiativ til en dagskonferanse om emnet. Innledere var statssekretær i FAD, Stein Reegård, NTL-leder Jan Werner Hansen og LO-sekretær Esther Kostøl. Rundt 50 deltok på konferansen.

LOs ungdomsutvalg

har i sine møter drøftet aktivttsplaner og LOs muligheter for å nå ungdomsgruppene.

Medlemmer av utvalget har deltatt i skolesluttaksjonen, sommerpatruljen og i opplysningsarbeidet om elev- og studentmedlemskapet.

Ungdomsutvalget i samarbeid med AOF arrangerte et basiskurs (faglig ungdomskurs) i november måned.

LO-Rock ble arrangert for første gang i fylket, og initiativet ble godt mottatt av rocke-interessert ungdom.

Distriktssekretæren, ungdomssekretæren og to av utvalgets medlemmer deltok på landskonferansen for ungdomsutvalgene.

Stig Morten Frøyland ble tilsatt som ny ungdomssekretær i oktober.

Opplysningsvirksomhet

Distriktssekretæren er leder av AOFs distriktsutvalg og deltar av den grunn på kurs og konferanser arrangert av AOF der det er naturlig at lederen deltar.

I tillegg foreleser distriktssekretæren på kurs/konferanser/møter arrangert av samorganisasjoner, fagforeninger, faglig/politiske konferanser og i andre fora hvor LOs medvirkning er ønskelig.

Kontoret har også en rekke forespørsler fra skoler vedrørende arbeidslivsinformasjon. Disse blir fulgt opp av distriktssekretæren, ungdomssekretæren eller av forbundenes sekretærer i fylket. Også tillitsvalgte i samorganisasjonene og fagforeningene er viktige medspillere i skoleinformasjonsarbeidet.

LOs sommerpatrulje

konsentrerte seg i 1989 om Bergen, hvor hovedpatruljen var aktiv på arbeidsplassene, kjøpesentrene og bygatene.

Etter eget ønske var fem samorganisasjoner ansvarlige for gjennomføringen av sommerpatruljen i egen regi. Forsøket med desentralisering av sommerpatruljen var vellykket.

I Hordaland deltok Fellesforbundet, Norsk Arbeidsmandsforbund, Norsk Forbund for Arbeidsledere og Tekniske Funksjonærer, Norsk Kommuneforbund, Handel og Kontor i Norge, Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund, Norsk Transportarbeiderforbund, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelsarbeiderforbund og Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet.

Valgkampen 1989

Fagbevegelsen i Hordaland deltok aktivt i valgkampen 1989. Både forbundskontorene, fastlønte og andre i fagforeningene og samorganisasjonenes tiltrettela bedriftsbesøk for politikerne og deltok selv i disse besøkene. Det var også stor respons vedrørende utkjøring og utdeling av materiell til arbeidsplassene og stands rundt i fylket.

Faglig/politisk mønstringskonferanse i august samlet rundt 200 tillitsvalgte og andre fra arbeiderbevegelsen. Innledere var finansminister Gunnar Berge og LO-leder Leif Haraldseth.

En rekke statsråder har deltatt i LO-kontorets «frokostmøter» i løpet av året, og besøkene har vært en viktig del av den lange valgkampen.

Generelt

Kontoret har et stort antall henvendelser i ulike spørsmål, enten ved personlig fram møte eller pr. telefon. I tillegg blir det forventet at LO skal være representert ved sekretæren i utvalg og i møter av ulik karakter. Både henvendelse til kontoret og deltakelsen i møter og konferanser blir fra sekretærens side vurdert ut fra arbeidsmengden og andre arbeidsoppgaver kontoret ellers har, men i samarbeid med forbundssekretærer og andre tillitsvalgte forsøker vi i fellesskap å finne løsninger på eventuelle problemer vi måtte få oss forelagt.

1989 har vært et aktivt år. Forberedelsene til LO-Kongressen har tatt mye tid. Det samme har organisasjonsarbeidet i forbindelse med skole-sluttaksjonen, LO-Rock, Sommerpatruljen, elev- og studentmedlemska-

pet og verve- og aktivitetsskampanjen. Satsingen fra LOs side på organisasjonsarbeide har også ført til større aktivitet i samorganisasjonene.

Kontakten mellom LO-kontoret og forbundenes distriktskontorer, samt mellom kontoret og ansatte i arbeiderbevegelsen, er god. Det samme gjelder kontakten og samarbeidet med egne organisasjoner, offentlige myndigheter og med andre organisasjoner i fylket.

LOs distriktskontor har kontorfellesskap med LOs offshorekontor, Bergen.

De ansatte ved kontoret er stabile i arbeidsforholdet og betjener kontoret på en utmerket måte.

SOGN OG FJORDANE

Distriktssekretær: *John Bjarne Hjelmeland*

Organisasjonsoversikt

I kontorets arbeidsområde var det pr. 1. januar 1989 11 Samorganisasjoner og 156 fagforeninger med til sammen 16 948 medlemmer. Pr. 31. desember 1989 var det 11 Samorganisasjoner og 152 fagforeninger med et samlet medlemstall på 17 264.

Oppløste foreninger

NFATF avd. Florø, Helle og Vårdal Teglverksarbeiderforening, Måløy Bygningsarbeiderforening – Vågsøy Jern- og Metallarbeiderforening – Selje Bekledningsarbeiderforening.

Nye foreninger

De tre siste under oppløste foreninger har gått sammen til Selje og Vågsøy Fagforening avd. 163 Fellesforbundet.

Møter i Tilsynsutvalget

Tilsynsutvalget har hatt fem møter og behandlet 16 saker.

LOs Samarbeidsorgan for Sogn og Fjordane

Det har vært avholdt to fylkeskonferanser i LOs Samarbeidsorgan. Følgende saker har vært til behandling: Handlingsprogrammet – Forslag til Kongressen – Folketrygden – Den faglige situasjonen – Trygghetsforsikringen – Samorganisasjonene – Verve- og Aktivitetsskampanjen – Valg av representanter til Kongressen.

Innledere har vært: Kjell Samuelsen – Evy Buverud Pedersen – Einar Ulla – John Bjarne Hjelmeland.

Utvalget for Familiepolitikk og Likestilling

Utvalget for Familiepolitikk og Likestilling i Sogn og Fjordane har hatt fire møter og behandlet 16 saker. Utvalget stod som arrangør for et familiekurs for tenåringsforeldre under temaet «Kan stoff blant unge bli vårt problem?». Kurset kom i stand gjennom nært samarbeid med AKAN, som også bistod gjennom kurset.

Av saker for øvrig kan nevnes: Forslag til Handlingsprogrammet – Folkestrygdens ytelser – Alternative barnehagemodeller og Skole fra 6 år.

Ungdomsutvalget

Ungdomsutvalget har hatt fire møter og behandlet 20 saker. Faglig Ungdomskonferanse ble avviklet 5. desember på Sunnfjord Hotell. På Landskonferansen for Ungdomsutvalgene deltok fire representanter fra Sogn og Fjordane. To tillyste ungdomskurs er blitt avlyst grunnet sviktende påmelding.

Møter

Sekretæren har deltatt i 127 møter/konferanser av en eller flere dagers varighet, som fordeler seg slik:

20 møter i Samorganisasjoner/fagforeninger, 8 faglig/politiske møter, 9 NRU/NSS, 3 Ankeutvalget for trygdesaker, 4 Styringsgruppa for Sommerpatruljen, 3 Styringsgruppa for Verve- og Aktivitetskampanjen, 10 møter om Opplysningsvirksomhet, 36 andre møter og konferanser.

Opplysningsarbeidet

Distriktskontoret har medvirket og forelest på 13 ulike kurs, arrangert av: AOF – Samorganisasjonene – Videregående skole – Arbeidsmarkeds-etaten m.m., og det har vært forelest i bl.a.: Hovedavtalen – Arbeidsmiljøloven – Ferieloven – LOs virksomhet.

Arbeiderarkivet i Sogn og Fjordane

Den 9. mars ble Arbeiderarkivet for Sogn og Fjordane stiftet. Styret ble sammensatt med distriktssekretæren som leder, Bjørn Bering, Fylkesarkivet, sekretær. For øvrig er AOF – AP – og Arbeiderbevegelsens Arkiv og Bibliotek representert i styret. Takket være god hjelp fra Fylkesarkivet i Sogn og Fjordane, er vi nå i gang med innsamling og ordning av det mest utsatte materiale i organisasjonene.

Reisedager

Sekretæren har hatt 120 reisedager og kjørt 11.550 km. i LOs tjeneste.

MØRE OG ROMSDAL

Distriktssekretær: *Johnny Røed*

Organisasjonsoversikt:

I Møre og Romsdal var det pr. 1. jan 1989 15 samorganisasjoner med 257 fagforeninger.

Pr. 31.12.1989 var det 14 samorganisasjoner med 255 fagforeninger. Tingvoll faglige samorganisasjon er opphørt og fagforeningene er overført til Sunndal og Molde og Omegn faglige samorganisasjon. Samlet medlemstall er ca. 37 000.

Oppløste fagforeninger:

NTL avd. 109-25, Svanviken er nedlagt. NTL avd. 103-41 har gått sammen med NTL avd. 103-29. NNN avd. 46 har gått sammen med Romsdal NNN avd. 108. Harøysund NNN har gått sammen med Romsdal NNN avd. 108.

Nye fagforeninger:

Møre og Romsdal Musikerforening og Møre Elektroforening avd. 145, Ålesund.

Representasjon:

Sekretæren har representert LOs distriktskontor på årsmøtene til AUFs D-lag, Arbeiderpartiets Kvinneutvalg og Møre og Romsdal Arbeiderparti samt ved faglig/politisk fylkeskonferanse. Kontoret har også vært representert ved flere jubileer, både til fagforeninger og bedrifter.

Opplysningsarbeid:

Sekretæren har forelest på 11 forskjellige kurs/konferanser arrangert av AOF, samorganisasjoner og forbund. Foruten de to konferansene i LOs samarbeidsorgan, har vi arrangert et helgekurs for tillitsvalgte i samorganisasjonene. Samordningsutvalget for Verve- og aktivitetskampanjen har hatt fire møter, samt seks møter i utvalget for Sommerpatruljen, som ble arrangert i tiden 29. juni - 7. juli.

Møter i samorganisasjoner/fagforeninger:

Sekretæren har deltatt/forelest på 36 møter i samorganisasjonene, 26 møter i fagforeninger/klubber og 12 møter i andre av våre organisasjoner.

Andre møter:

Sekretæren har deltatt i 15 møter/valgkamp arrangert av fylkespartiet. Videre har sekretæren deltatt på sekretærkonferanser, LOs representantskap og LO-Kongressen. Tilsynsutvalget har hatt fem møter.

Sekretæren har hatt 79 reisedager og kjørt 7326 km i LOs tjeneste.

SØR-TRØNDELAG

Distriktssekretærer: *Rikhard Haugen og Kjell Flønes*

I kontorets arbeidsområde var det pr. 1. januar 1989 ti samorganisasjoner med til sammen 269 fagforeninger/klubber.

Pr. 31 desember var det ni samorganisasjoner med til sammen 270 fagforeninger/klubber med ca. 51 700 medlemmer.

Nye foreninger

NTL for. 23 Kystdir.kontrollverk

NTL for. 56 Fiskeridirektoratet

NTL for. 105 Arbeidsformidlingen

NTL for. 105-83 St. Arbeidsmarkedsinst.

NTL for. 31-34 NRK

Trondheim distri., Banepers.forening NJF

Utgåtte foreninger

Ørland Fagforening, opphørt

Singsås Næringsmiddelarb. gruppe, opphørt

DNTO Krets 20 Trøndelag, overført til Tele- og Dataforb.

Tr.heim distr., Linjpers.forening NJF, overført til Banepers.for.

Tr.heim distr., Håndverkerforening NJF.

Møtevirkosomhet

Tilsynsutvalget har hatt fem møter og behandlet 79 saker.

LOs samarbeidsorgan har holdt to konferanser over to dager. Følgende saker har stått på dagsorden:

Den faglig/politiske situasjon

Forslag/valg til LO-kongressen

Ilandføring av gass i Midt-Norge

Trygghetsforsikringen

Prosjektgrupper for sysselsetting

Fordeling av samorgs fylkeskontingent

Sekretærene har deltatt på årsmøter og andre møter i samorganisasjonene, fagforeninger og klubber hvor forskjellige faglige saker har vært drøftet. Videre på møter i andre organisasjoner, styrer og utvalg hvor blant annet faglig/politiske saker, sysselsetting og den store arbeidsledigheten har vært sentrale emner.

Ungdomsarbeidet

Ungdomsutvalget har holdt to møter.

Ungdomsutvalget har i stor grad arbeidet med å tilrettelegge/planlegge gjennomføring av lederopplæringskurs for yngre fagorganiserte og sommerpatruljen. Skolesluttaksjonen og distriktsfinalen i LO-rock har også vært en av hovedaktivitetene for utvalget.

Likestillingsarbeidet

Utvalget for familiepolitikk og likestilling har holdt fire møter, og man har konsentrert innsatsen rundt LOs handlingsprogram og andre høringsuttalelser.

Arbeiderbevegelsens Arkiv

Arbeiderbevegelsens Arkiv for Trøndelagsfylkene er nå godt etablert i Folkets Hus, Trondheim. Innlevering av materiell er godt, og arkivet er i god vekst. Det er nå ialt 251 forskjellige arkiver og 60 faner oppbevart. Olav Skurdal er engasjert en dag pr. uke for å ta seg av registreringsarbeidet.

Kartleggingskonferanser

Distriktskontoret har i samarbeide med NHOs distriktskontor gjennomført fem kartleggingskonferanser og oppfølgingskonferanser.

Distriktskontoret har vært representert i:

Nærings- og sysselsettingsstyret

Trygdeutvalget

Distriktsstyret for arbeidstilsynet

Sør-Trøndelag Næringservice

Distriktsrådet for HV-12

Opplysningsvirksomhet og informasjon

Av forelesninger kan blant annet nevnes Hovedavtalen, Ferieloven, skolespørsmål, faglig/politisk samarbeide og LOs Handlingsprogram.

Reisedager

Rikhard Haugen 40 dager og Kjell Flønes 60 dager

Haugen har kjørt 4.370 km og Flønes 7.341 km i LOs tjeneste.

NORD-TRØNDELAG

Distriktssekretær: *Liv Thun*

Organisasjonsoversikt

I Nord-Trøndelag var det ved utgangen av 1989 11 samorganisasjoner med til sammen 180 fagforeninger.

De fleste avdelingene/fagforeningene er tilsluttet en av fylkets 11 samorganisasjoner.

Kontorets virkeområde

Hovedtyngden av sekretærens arbeid har vært deltakelse i møter, konferanser og representasjonsoppdrag av én eller flere dagers varighet. Særlig stor aktivitet og reisevirksomhet med forberedelser til verve- og aktivitetsskampanjen, sommerpatruljen og forberedelser til LO-kongressen.

Sekretæren er medlem i Nærings- og sysselsettingsstyret for arbeidstakerne og Yrkesopplæringsnemda i Nord-Trøndelag.

Distriktssekretæren er videre LOs medlem i styret for Arbeidstilsynets 10. distrikt, AOFs distriktsutvalg, Faglig/politisk utvalg, Arbeiderbevegelsens arkiv for Trøndelagsfylkene, Framfylkingen i Nord-Trøndelag, DNAs næringsutvalg, Namdal Arbeiderblad, Bedriftsforsamlingen Hydro Aluminium AS, Forstanderskapet i Sparebanken Midt-Norge og Oljekartellutvalget for Nord- og Midt-Norge.

LOs tilsynsutvalg

Tilsynsutvalget har hatt fire møter.

Leder i tilsynsutvalget har i 1989 hatt nestledervervet i Faglig/politisk utvalg.

LOs samarbeidsorgan

Samarbeidsorganet har hatt to konferanser, begge over to dager.

Tema på konferansene:

- forberedelser til LO-kongressen 1989
- arbeidsledigheten i fylket
- arbeidsmarkedstiltak
- ilandføring av olje og gass
- yrkesskadeforsikring - trygghetsforsikring
- verve- og aktivitetsskampanjen
- ungdomsarbeidet i fylket
- faglig aktuelt med særlig vekt på organisasjonsarbeidet
- transport jernbane/veg.

LOs utvalg for familiepolitikk og likestilling

Utvalget har hatt fire møter.

Utvalget har videre hatt en konferanse med Åse Morin og Terje Moe Gustavsen som innledere.

Tema på konferansen: LO kongressen -89 – handlingsprogram for kommende 4-års periode – Mannsrolleutvalget/scenarier mot år 2000.

I tillegg har utvalget jobbet med følgende saker: Lønns- og arbeidsforhold, Utdanningspolitikk, Likestillingsavtaler og Lov om likestilling.

LOs ungdomsutvalg

Utvalget har hatt seks møter.

En dagskonferanse for ungdomskontakter og to basiskurs. Ungdomssekretæren, distriktssekretæren og to representanter fra ungdomsutvalget møtte på landskonferansen for ungdomsutvalgene. LOs ungdomsutvalg sammen med AUF har deltatt i skolesluttaksjonen, sommerpatruljen og valgkampen foran Stortingsvalget -89. Ungdomssekretæren og distriktssekretæren har deltatt i en rekke felles møter og kurs for å bedre ungdomsaktiviteten i fylket. Fra Nord-Trøndelag deltok åtte band i LO- rock i Trondheim, fire av disse band var med under sommerpatruljen med underholdning på stands o.l. Forbund som deltok i sommerpatruljen var følgende: NAF, NKF, NTF, H & K og Fellesforbundet.

Opplysningsvirksomhet

Distriktssekretæren har forelest på kurs, konferanser og møter arrangert av fagforeninger, samorganisasjoner og forbund. Informasjon i skolene er fulgt opp fra distriktssekretæren sammen med utvalgene for skole/ arbeidsliv.

Samarbeid med fagforeningene om informasjon vedrørende student- og elevmedlemsskap startet høsten -89 med besøk i de videregående skoler i fylket.

Videre har sju medlemmer fra forskjellige forbund, distriktssekretæren, medlemmer fra NHO og fylkeskommunen deltatt i strategisk næringsplanarbeid for Nord-Trøndelag fylke.

Generelt

Kontoret har et stort antall henvendelser i ulike spørsmål både med personlig fremmøte og over telefon.

Forarbeid med sommerpatrulje, skolesluttaksjon og andre fellesaktiviteter har tatt mye tid. Skifte av ungdomssekretær har også medført oppfølging og informasjon om ungdomssekretærens arbeidsområde.

Distriktskontoret har medvirket til frokostmøter i huset der fastlønne sekretærer og kontorfunksjonærer i AOF og AUF har deltatt.

Stortingsrepresentantene har vært invitert på våre fylkeskonferanser, og har deltatt så langt det har vært mulig. Vi har god kontakt med forbundenes representanter på fylkesplan og ellers ansatte i arbeiderbevegelsen. I valgkampen foran Stortingsvalget hadde vi et godt faglig/politisk samarbeid i fylket.

Vi har ungdomssekretæren i vårt kontorlandsskap, og med et team på tre personer har vi et godt og stabilt arbeidsforhold. Vi har tatt i bruk EDB ved distriktskontoret – noe som er til stor hjelp i det daglige arbeid.

Distriktssekretæren har hatt 143 møte/reisedager i LOs tjeneste.

NORDLAND

Distriktssekretærer: *Hans Nordal Jensen og Odd M. Bakkejord*

Organisasjonsoversikt

I Nordland var det pr. 31/12 1989 20 samorganisasjoner med 275 avdelinger, samt 45 avdelinger utenom samorganisasjonene. I alt 320 avdelinger med om lag 45 500 medlemmer.

Representasjon

Sekretærene har deltatt en eller flere ganger på arrangementer i følgende organisasjoner/institusjoner:

Nordland Arbeiderparti – Styringsgruppen for etablering av Fiskeindustrimuseum på Melbu – NHO i Nordland – Oljekartellutvalget for Nord-Norge og Midt-Norge – Industrikonferanse i Rana – Arbeiderbevegelsens Historielag for Salten – Arbeidstilsynet – LOs fiskeriutvalg – Fiskeriforskningsfondet for Nordland – FTFIs referansegruppe vedrørende informasjonsteknologi i fiskerinæringen – Nordland Pensjonistforening – TV-aksjonen 89 – NKF's distriktsstyre – Fellesforbundet region Nordland – Statoil og Hydro, Harstad – ELKEM-Aluminium, Mosjøen – LOs Nordkalottkonferanse, Kirkenes – Barentshavkonferansen i Honningsvåg – NNN region Nordland – Statstjenestemannskartellets 50 års jubileum – Øvelse Fylkesvern V i Nordland – Bedriftsutvalgskonferanse, Jernverket – Norcem, Kjøpsvik – Felleskonferanse NHO/Fiskarlaget/Bondelaget/Landsdelsutvalget og LO vedrørende EF – Transportstøtteutvalget – Nærings- og sysselsettingsstyret – Nordland fylke – Ankenemnda for A-trygdsaker – Asphaugen videregående skole – AOFs distriktsutvalg – Nordkalottstyrelsen – Kurs, forberedelse til pensjonsalderen, Vinje – TCO-Västerbotten – Arbeiderbevegelsens arkiv for Nord-Norge, Troms – Konferansen Opplæring for framtiden – Studieselskapet for Nord-Norsk Næringsliv – Senter for Næringsutvikling – Studietur til Island – LOs representantskap og Kongress – Nordland Arbeidsmannsforening –

Nordland Arbeiderpartis FPU – Besøk fra Sovjet hos Grafisk, Bodø – Kontakt med Sovjets arbeiderattasje – Besøk Jim Thider, USAs ambassade – Fra prat til praksis – Diverse sekretærkonferanser – Prosjektet «Rana i arbeid og utvikling» – Felles konferanse sekretærer og kontorsekretærer på Sørmarka.

LOs samarbeidsorgan for Nordland

Årskonferanse ble holdt i Bodø den 8.–9. mars med 45 deltakere. Høstkonferansen ble holdt i Mo i Rana den 13.–14. november med 35 deltakere. Følgende saker ble behandlet på konferansene:

Faglig/politisk situasjon – Sysselsettingssituasjonen – Verve- og aktivitetsskampanjen – Kontingentinnkreving, Landsbanken – Omorganisering av Arbeiderpressen – Valg av representanter til LOs kongress og representantskap – Omstillingen i Mo – Rapport fra LO-kongressen -89 – Elev- og studentmedlemskap – Ungdomsarbeidet – Forsikringstilbud fra Samvirke – Innkomne forslag.

Konferanser

Kontoret har arrangert konferanser om følgende emner:

1. Verve- og aktivitetsskampanjen – tre fylkeskonferanser – en i samarbeid med AOF.
2. Fagopplæringskonferanser den 9. februar og 21. november – sistnevnte i samarbeid med NHO.
3. Omorganisering av Statens Arbeidstilsyn.
4. 10 konferanser med Fylkesarbeidskontoret vedrørende sysselsettingssituasjonen og arbeidsmarkedstiltak i Nordland.
5. Sekretærkonferanse for Nord-Norge den 14. –15. juni i Bodø.

Ungdomsarbeidet

Skolesluttaksjonen og Sommerpatruljen ble avviklet i samsvar med det sentrale opplegg med deltakelse fra seks forbund og AUF.

Det er holdt en fylkeskonferanse i Bodø. Ungdomssekretæren har deltatt på en rekke lokale arrangementer.

Opplysningsarbeidet

Det er orientert om LO på Saltstraumen skole, Asphaugen videregående skole, og om Ferieloven, i Svolvær.

I samarbeid med LO-kontoret/AOF Sør-Trøndelag og AOF Sør-Helgeland ble det høsten -89 arrangert felles kurs for samorganisasjonene i Nordre Trøndelag og Sør-Helgeland.

LOs utvalg for familiepolitikk og likestilling

Det er arrangert Nord-Norgekonferanse i Bjerkvik 22. – 24. februar, kurs på Stokmarknes 24.–26. november og møte i utvalget den 4. september.

Tilsynsutvalget

Tilsynsutvalget har hatt fem møter og behandlet 16 saker.

Diverse

Det er holdt en rekke møter med Sambo og andre vedrørende utbygging/utbedring av kontorlokalene og opplegget for fellesadministrasjonen.

Sekretærene har dessuten deltatt på møter i diverse samorganisasjoner og hatt konferanser med lokale tillitsvalgte.

Reisedager

Odd M. Bakkejord 76, Hans N. Jensen 96.

TROMS

Distriktssekretær: *Svein Rasmussen*

Organisasjonsoversikt

I Troms var det pr. 31/12-89 180 fagforeninger, med ca. 25 000 medlemmer.

I fylket var det samme tid åtte faglige samorganisasjoner.

Nye fagforeninger

Ingen nye fagforeninger i 1989.

Sammensluttede fagforeninger

Ingen sammensluttede fagforeninger 1989.

Møter

Kontorets tilsynsutvalg har i 1989 hatt ni møter.

LOs faglige samarbeidsorgan har hatt to møter.

LOs lokale utvalg for familiepolitikk og likestilling har hatt fire ordinære møter, samt ett fellesmøte sammen med utvalgene i Nordland og Finnmark.

17 møter i samorganisasjonene, 21 møter i fagforeningene og 180 andre møter og konferanser.

Faglig virksomhet

I løpet av 1989 har alle faglige samorganisasjoner vært intakt og i drift. Enkelte samorganisasjoner har hatt relativt høy aktivitet.

Samarbeidsorganet har hatt sine to konferanser, vår og høst, hvor en rekke saker av stor betydning for de fagorganiserte har vært oppe til debatt, og hvor det har vært avgitt en rekke uttalelser.

Det er opprettet et eget utvalg for skole/arbeidsliv i fylket, og dette er nå kommet i virksomhet.

Sekretæren har også i 1989 gjennomført en kontordagsordning i Harstad, med én dag pr. måned, som også kombineres med styremøte i Harstad faglige Samorganisasjon, eventuelt arbeidsutvalg om kvelden.

Ordningen synes hittil å fungere bra, og det er ønskelig å fortsette med denne også i 1990.

Faglig/politisk virksomhet

Sekretæren har deltatt i flere møter i Troms Arbeiderparti's faglig/politiske utvalg, samt en rekke andre møter, arrangert av fylkespartiet og kommunepartiene. Det har også vært arrangert faglig/politiske regionkonferanser, som vi anser å ha stor verdi for det faglig/politiske arbeidet.

Studiearbeidet

Sekretæren har forelest om Landsorganisasjonen og fagbevegelsen på en rekke videregående skoler og ungdomsskoler i fylket, og har deltatt og forelest på flere faglige og politiske konferanser og kurs i fylket – kurs og konferanser arrangert av fagforbund og kommuneparti.

Kursaktiviteten i LOs ungdomsutvalg har vært bra.

Kontoret

I 1989 har sekretæren hatt 216 møtedager/reisedager.

FINNMARK

Distriktssekretær: *Leif Laurila*

Organisasjonsoversikt

I kontorets distrikt var det 12 samorganisasjoner, 212 fagforeninger og klubber med til sammen 15 342 fagorganiserte pr 01.01.89. Etter dette har medlemstallet fra 01.01.88. til 01.01.89. minket i Finnmark med 31 medlemmer. Det antas at medlemstallet har økt i løpet av 1989.

Virksomhet – samorganisasjonene og distriktskontoret

Virksomheten i noen av samorganisasjonene kan betegnes som tilfredsstillende. Usikkerhet i sysselsettingen og vanskelige arbeidsmiljøforhold på arbeidsplassene, har vært saker som de aktive samorganisasjonene har engasjert seg i. Det har vært vanskelig å få opp aktiviteten i de fleste samorganisasjonene i fylket, og dette må bli en høyt prioritert arbeidsoppgave for distriktskontoret i tiden fremover.

Hovedtyngden av distriktssekretærens deltakelse i møter og konferanser har vært i samorganisasjoner, fagforeninger og samarbeidende organisasjoner, samt statlige og fylkeskommunale styrever og utvalg. Distriktssekretæren har i året vært sterkt engasjert i sysselsettingssituasjonen i fylket, hvor problemene har vært størst i kyst-Finnmark på grunn av råstoffmangel og følgene av dette – flere konkurser.

Imidlertid må understrekes at sysselsettingsproblemene med full tyngde har rammet hele Finnmark. I den sammenheng vil vi spesielt nevne anleggsvirksomheten, byggebransjen og reindriftsnæringen. Dette har nødvendiggjort sterkt engasjement fra distriktskontorets side.

I årene framover er det en hovedoppgave for den samlede fagbevegelse i Finnmark å prioritere arbeidet med å finne løsninger som kan gi stabil beskjeftigelse og inntekt for befolkningen i fylket. I denne sammenheng vil distriktssekretæren understreke nødvendigheten av at samorganisasjonene og fagforeningene prioriterer dette arbeidet høyt i 1990.

Twistesaker i 1989 er løst ved samtaler og forhandlinger mellom partene.

Distriktssekretæren har dessuten deltatt i en rekke møter/konferanser og vil bl.a. nevne:

– LO-Kongress 1989 – LOs representantskapsmøter – Sekretærkonferanse i Nord-Norge – Arbeiderbevegelsens arkiv for Nord-Norge – Faglig/politisk konferanse – NTLs tariffmøte – Generalforsamling i Finnmark Næringservice A/s – Bedriftsutvikling i Finnmark – Finnmark Arbeiderpartiets faglig/politisk utvalg – Finnmark Arbeiderpartiets styremøter og årsmøte – Felleskonferanse for LOs ungdomsutvalg, og i utvalget for familiepolitikk og likestilling i Nord-Norge – Distriktsutvalgsmøte i AOF – Finnmark som egen skolepolitisk region – Valgkampmøter – Verve- og aktivitetsskampanje – Møter med representanter fra LO i Finland – Møter med representanter fra LO i Sverige – Nordkalottkonferanse, arrangert av LO sentralt – LOs Sommerpatrulje.

Tilsynsutvalget

Det har i året vært avholdt seks møter i Tilsynsutvalget, og det har vært arrangert to konferanser i LOs Samarbeidsorgan for Finnmark. Tilsynsutvalget har behandlet 51 saker og 239 søknader om LO-stipend fra fagorganiserte og fagorganisertes barn i Finnmark i skolesituasjon. Det dispo-

nible beløp for 1989 kr 53 200,- ble fordelt til 34 LO-organiserte med kr 1 000,- pr. søker og til 38 LO-organisertes barn med kr 500,- pr. søker.

Utvalget for familiepolitikk og likestilling

Utvalget har kun deltatt på ett fellesmøte med utvalgene i Troms og Nordland. Tilsynsutvalget og distriktskontoret har dessverre ikke maktet å få aktiviteten opp i utvalget.

Grunnorganisasjonene må engasjeres i arbeidet så snart det nye utvalget er oppnevnt.

Ungdomsutvalget

Det har i år vært avholdt ett utvalgsmøte som behandlet 10 saker, og ett fellesmøte med utvalgene i Troms og Nordland. I tillegg har det vært avholdt møter i utvalget i forbindelse med planlegging av LOs sommerpatrulje. På grunn av ledighet i lang periode i året i stillingen som AOF-instruktør og ungdomssekretær har det vært vanskelig å få opp aktiviteten på ønsket nivå i ungdomsarbeidet. Vakanse i nevnte stillinger har selv sagt betydd større arbeidspress på distriktskontorets personale.

Kurs/informasjon

Distriktssekretæren har forelest på ulike kurs og har deltatt på en del faglige og politiske møter og gitt informasjon om LOs virksomhet. Distriktssekretæren har også gitt informasjon om LOs virksomhet og engasjement i samfunnsarbeidet til en delegasjon fra Murmansk.

Reisedager

I 1989 har distriktssekretæren hatt 139 reisedager i LOs tjeneste.

LO-KONTORET KÅRSTØ Sekretær: *Kåre Lunde*

Generelt om LO-sekretærens arbeidsområde

Arbeidsområdet i året som er gått har vært Peconor/Ekofisk AFs anlegg i Ålfjorden, Ølen kommune, der en bygde beskyttelsesveggen rundt Ekofisktanken.

Arbeidsstyrken var på topp ca. 1500 personer. Fra min side ble oppdraget avsluttet til ferien, og flyttet tilbake til Kårstø 14. august. På Kårstø foretok en revisjonsstans på produksjonsanlegget, der en var til stede og fulgte opp inn- og utleie av arbeidskraft.

Videre har en forberedt og planlagt arbeidet på nye prosjekter, bl.a. bygging og utrusting av Draugen-plattformen i Vats og ilandføring av Sleipner kondensat med produksjonsanlegg på Kårstø. I samarbeid med AOF Haugaland har en utarbeidet forslag og tilbud om å drive velferdsarbeidet i regi av LO-utvalget/AOF. En har også utarbeidet forslag til organisering av verne- og miljøarbeidet ved større industriutbygginger.

Til dette arbeidet har LO og LOs kulturutvalg gitt økonomisk støtte, så det var mulig i en periode å få frigjort en person ved det lokale AOF-kontoret.

LO utvalg Peconor/Ekofisk AF

LO-utvalget Peconor/Ekofisk AF har avholdt fem møter. Formann i perioden har vært Otto Kleiven, NAF, med Oddvar Nedrevåg, NAF, som sekretær.

Av saker som har vært behandlet i utvalget kan nevnes:

- Brakkeforholdene/Kantine
- Fellesanlegget for TV og video - LO-informasjon
- Kursvirksomhet
- Rapport fra plasstillitsvalgte
- Temakvelder/Faglige treff
- Vaktholdet på anleggsområdet
- Organisasjonsforholdene
- Innleid arbeidskraft
- Rapporter fra Hovedverneombudet
- Ansiennitet/Oppsigelser ved Ølen Betong
- Oppsigelser ved Kristiansand Entreprenør Service

Velferd i regi av LO-utvalget

LO-utvalget har stått ansvarlig for det velferds/kulturarbeid som har foregått under anleggsperioden ved Peconor/Ekofisk AF i Ålfjorden.

AOF Haugaland har stått som teknisk arrangør av alle arrangementene, og en representant fra foreningen har møtt på alle LO-utvalgsmøter som har behandlet ovennevnte. De har utført oppdragene meget tilfredsstillende.

Til disposisjon for arbeidet har en hatt kr. 125 400,- hvorav kr. 50 400,- er en bevilgning fra LOs kulturutvalg og kr. 75 000,- fra Peconor.

Beløpet har gått til dekning av fem videoproduksjoner og ni arrangementer. Videoproduksjonen er sendt over det interne kabelanlegget og har inneholdt informasjon til de ansatte. Det har vært stor interesse for sendingene.

Følgende arrangementer er avholdt:

«Skattespørsmål for pendlere» v/Advokat Erik Fredum fra Norsk Skattebetalerforening

To arrangementer 10. januar

«Mellomoppgjøret – Nye tider – Nye mål» v/Yngve Hågensen

Underholdning v/Britt Synnøve Johansen og Synt & Le 28. febr.

«Vestlandsfanden» – underholdning, to arrangementer 7. og 9. mars.

«Ferieloven – Overgangsregler» v/Advokat Lars Holo

Underholdning: Stella Tjøsvold, Oddvar Andreassen og Jostein Hveding 16. mars.

«Busserullshow» – underholdning 27. april

Oppslutningen om arrangementene har variert sterkt utifra emner og underholdning. Det som har samlet størst oppslutning er rene underholdningskvelder.

Konferanse vedrørende velferd og kulturarbeid

Konferanse vedrørende velferd og kulturarbeid på større anlegg ble holdt på Henderson Airport Hotell, Karmøy, 27. – 28. mai. Det var 25 deltakere som kom fra tillitsvalgte og ledelse ved Peconor /Ekofisk og Norwegian Contractors.

Konferansen kom i stand etter mye forarbeid av LO-utvalget ved Peconor/Ekofisk, AOF Haugaland og AOF sentralt.

Det var innledning over følgende emner, etterfulgt av diskusjon:

- Planlegging av prosjekter og konsesjonsbehandling
v/Inger Lise Gjorv, Stortingets industrikomité
- Peconor/Ekofisk AFs engasjement i velferdsarbeid
v/Anleggsleder Trond Johansen
- Erfaring fra kultur og velferdsarbeid på større anlegg
v/Kåre Lunde, LO
- AOFs rolle – utfordringer og videre arbeid med kultur/velferd
v/Asbjørn Grøslund, AOF
- Fremtidens anleggsvirksomhet. Hovedorganisasjonenes mål med kultur og velferdsarbeid
v/Jacob Skau Jacobsen, EL, og Harald Øveraas, NAF
- Nye prosjekter i oljerelatert industri
v/Astrid Nistad, Olje- og Energidepartementet
- Velferd og kultur som distriktpolitisk virkemiddel
v/Roger Gudmundseth, Stortingets Kommunal- og Miljøkomité.

Konferansen var i regi av AOF Haugaland, med Edel Rosvold som konferanseleder.

Møter/konferanser

LO-sekretæren har deltatt i 42 ulike møter og konferanser av en eller flere dagers varighet. I tillegg kommer LO-kongressen 22. – 27. oktober.

LO-KONTORENE MONGSTAD OG STURE
Sekretær: *Kåre Karlsen*

Begge disse anleggene hadde en merkbar nedgang i arbeidsstyrken i begynnelsen av -89. Dette skyldtes at anleggene nærmet seg ferdigstillelse. De arbeidene som i hovedsak pågikk, fra januar og utover mot sommeren, var i hovedsak utprøving og testing. Men det var også en del monteringsarbeider og tilleggsarbeider/utbedring. LO-kontoret hadde veldig stor pågang i denne perioden. Dette var på grunn av nedtrappingen i arbeidsstyrken. De fleste arbeidstakere hadde på dette tidspunkt små utsikter for å bli overflyttet til andre steder. De fleste ble permittert eller oppsagt, og det var derfor mye møteaktivitet, og samtaler med de ulike firmaers tillitsvalgte, samt ledelse.

Ordningen vi hadde fått istand, med hovedtillitsvalgt og hovedverneombud, ble også tatt opp til drøftelse med byggherre. På Stureanlegget hadde vi en ordning med 1 person som hadde begge funksjoner 50/50. Vi ble enige om at vedkommende trappet ned til 2 dager pr. uke fra 1. februar og at ordningen ble avsluttet i sin helhet 1. juli. På Mongstad var det 2 personer, 1 hovedtillitsvalgt og 1 hovedverneombud. Her ble vi enige om 3 dager pr. uke fra 1. mars til 1. mai, og deretter 1 dag pr. uke fra 1. mai til 1. juli. Deretter var ordningen avsluttet. Dette var stillinger som i sin helhet ble betalt av utbygger. Da vi avsluttet denne ordningen var det allerede etablert tillitsmannsapparat i den fasen anleggene gikk over i, driftsfasen.

Det ble dessuten på begge steder hele tiden arbeidet nært sammen med utbygger, for at utbyggingsfasen skulle gå inn i den faste driftsfasen på en best mulig måte. Jeg vil si at det samarbeidet vi hadde med Norsk Hydro på Sture og Statoil på Mongstad var veldig godt. Begge disse selskapene var til enhver tid opptatt av å diskutere alle sider under utbyggingene med LO-sekretæren.

Når det gjaldt velferdstilbudene som var opprettet, vil vi i ettertid si at disse ble vel raskt avviklet, men det skyldtes også at det var vanskelig å se hvor fort nedtrappingen kunne skje. De som skulle inn i driftsfasen, var også litt for ivrige etter å overta ansvaret for de tilbud som var etablert. Men tross dette, får en vel si at det stort sett gikk greit.

Stureanlegget ble offisielt åpnet av H.M. Kong Olav V 30. mars -89, men det pågikk en del arbeider fram til august -89.

Mongstadanlegget ble offisielt åpnet av Kronprins Harald 24. oktober -89. Da var også samtlige arbeider avsluttet.

Møteaktivitet/Representasjon – Sture og Mongstad.

LO utvalget – Sture, 3 møter, LO utvalget – Mongstad, 3 møter, 4 Velferdsarrangementer.

Erfaringsutveksling mellom Hydro-Statoil-LO,holdt henholdsvis på Mongstad og Sture.

LILLEHAMMER-UTBYGGINGEN MOT OL -94

Sekretær: Kåre Karlsen

LO-sekretæren var første gang i denne forbindelse på Lillehammer i mai -89. Fra mai til aug./sept. var jeg også en del på Mongstad i forbindelse med avviklingen der. LO fikk raskt etablert seg med kontor i Folkets Hus, Lillehammer. Jeg vil her si at distriktskontoret i Oppland var veldig greie i denne etableringsfasen, og at jeg fikk god støtte fra dem.

Det som skal skje mot OL -94 er i vesentlig grad annerledes enn andre store utbygginger. Her har vi et bysamfunn, hvor hovedarbeidene skal foregå innenfor kommunens grenser. I tillegg vil det komme en del utbygginger i andre nærliggende kommuner. Det er også Lillehammer kommune som vil ha ansvaret for utbyggingene. På denne bakgrunn har Lillehammer kommune opprettet et byggeselskap, 100% eid av kommunen. Dette selskapet har fått navnet Lillehammer OL anlegg AS (LOA). I den tiden LO har vært engasjert her, har vi opprettet en egen fagbevegelses OL-komite. Denne består i dag av 25 personer, fra LO, de ulike fagforbund som blir berørt, Samorg. og AOF.

Leder for komitéen var Tor Andersen, LO. Etter Kongressen har Ole Knapp overtatt som leder. Denne komitéen har et arbeidsutvalg som består av:

Ole Knapp, nestleder, LO, Knut Weum, LO, Åge Nordby, LO, Kåre Karlsen, LO, Tove Lehre, leder Lillehammer Samorg.

I tillegg er vi representert i:

Lillehammer Olympiske Komite (LOOC) ved Ole Knapp

Lillehammer OL-anlegg AS (LOA) ved Kåre Karlsen

Etterbrukskomitéen (EBUK) ved Åge V. Nordby

Innlandsutvikling (INU) ved Knut Weum

Lillehammer Forum (LIFO) ved Kåre Karlsen.

Dessuten er vi representert i en lang rekke utvalg med spesialområder, som transport, media, forpleining, tele osv.

AOF har også ansatt en egen sekretær, med kontor i Folkets Hus, Lillehammer. Dette viser at LO har sterke interesser i det som skal foregå frem mot OL -94, og i utviklingen av det indre Østland. Med den brede representasjon vi har, viser det vel også at vi på alle områder har blitt respektert for våre syn på ulike saker. Det er selvfølgelig mange og tunge oppgaver vi her står foran, men vi skal makte oppgavene og vise at LO er en solid støttespiller i alle sammenheng.

Møteaktivitet – Lillehammer

5 Styremøter – LOA

2 møter Fellesforbundets styringsgruppe

2 møter NEKF

1 møte med representanter fra Kommuneforbundet
2 møter med APs medlemmer i Lillehammer kommunestyre
Representert på årsmøte i NEKF, Oppland
Innleder – åpent møte, Hamar (Hedmark i skyggen av OL på Lillehammer).
6 møter i Lillehammer Forum
Møte med hovedtillitsvalgte fra Hotel og Rest.forbundet, Oppland
Møte med «Miljøvennlig OL»
Samarbeidskonferanse, Oppland fylke, Fagernes
2 sekretærkonferanser, henholdsvis Oslo og Sørmarka
LO-Kongressen.

I tillegg til dette har jeg deltatt på en lang rekke møter med ulike interessegrupper. Det har også vært møter med NHO, Hedmark og Oppland, samt flere møter i Lillehammer kommune.

8. Statistisk oversikt

Tabell I

er en oppstilling av Landsorganisasjonens medlemstall fra 31. desember 1930 til 31. desember 1988. I perioden 1930 til 1939 var det en jevn stigning. I krigsårene fra april 1940 til mai 1945 sank medlemstallet, men ved utgangen av 1945 hadde medlemstallet steget igjen.

I 10-årsperioden 1968–1978 steg medlemstallet med 138 586 medlemmer eller 24,1 prosent og i perioden 1978–1988 med 71 180 medlemmer eller 10,0 prosent.

Tabell II

viser medlemsbevegelsen for de enkelte forbund 1978–1988.

Tabell III

viser forandring i medlemstallet fra 31. desember 1987 til 31. desember 1988 innenfor de enkelte fylker både i absolutte og relative tall.

Tabell IV

er utarbeidet på grunnlag av forbundenes årsrapporter og viser antall avdelinger/foreninger og medlemmer i de ulike forbund pr. 31. desember i 1987 og 1988 samt endringer i året.

Ved utgangen av 1987 sto 31 forbund (av dem 2 fellesforbund) med til sammen 787 409 medlemmer fordelt på 3 445 avdelinger/foreninger tilsluttet Landsorganisasjonen. Pr. 31. desember 1988 var de tilsvarende tall 31 forbund (av dem 2 fellesforbund) med 783 879 medlemmer fordelt på 3430 avdelinger/foreninger.

Medlemstallet viser en nedgang på 3 530 eller minus 0,45 prosent fra 1987 til 1988.

Tabell V

gir et bilde av organisasjonsforholdene, ordnet geografisk. Medlemmer i alle forbund er fordelt på byene og enkelte herreder innenfor hvert fylke. Medlemmer i avdelinger på Svalbard, avdelinger i utlandet og i landsomfattende avdelinger og direkte medlemmer er ført opp for seg. Landet sett undet ett viser at det i byene var 463 076 medlemmer og i landdistriktene 291 800 medlemmer. På Svalbard og Jan Mayen var det 480 medlemmer og i utenlandsavdelinger 433 medlemmer. Antall direkte medlemmer var 22 069. Det er til sammen 6 021 medlemmer som ikke kan fordeles på fylker.

Tabell VI

viser en fylkesvis fordeling av medlemmer i alt og herav menn og kvinner samt kvinnelige medlemmer i prosent av medlemmer i alt innenfor de ulike forbund. Antall kvinnelige medlemmer i Landsorganisasjonen utgjør pr. 31. desember 1988 – 291 655 eller 37.2 prosent av samlet medlemstall i 1988. Tilvarende tall i 1987 var: 285 278 eller 36,2 prosent.

Tabell VII

gir en oversikt over fagblader, antall nummer og gjennomsnittlig opplag i året 1988.

Tabell VIII

gir en oversikt over tariffsaker behandlet i Landsorganisasjonen i løpet av 1989.

Tabell IX

gir en oversikt over godkjente/tariffrettslige konflikter i 1989.

Tabell I, 1988

**Sammendrag av Landsorganisasjonens medlemstall
pr. 31 desember 1930 – 1988**

		Antall avdelinger	Antall medlemmer
31. desember	1930	1 861	139 591
—>	1935	2 635	224 340
—>	1940	3 556	306 341
7. mai	1945	3 199	267 726
31. desember	1945	3 704	339 920
—>	1950	4 605	488 442
—>	1951	4 747	503 397
—>	1952	4 871	515 593
—>	1953	5 020	526 016
—>	1954	5 079	538 587
—>	1955	5 119	542 105
—>	1956	5 175	545 416
—>	1957	5 172	540 878
—>	1958	5 193	543 513
—>	1959	5 207	541 408
—>	1960	5 129	541 549
—>	1961	5 116	562 019
—>	1962	5 128	565 062
—>	1963	5 091	566 970
—>	1964	4 995	570 953
—>	1965	4 922	574 295
—>	1966	4 776	574 030
—>	1967	4 683	570 210
—>	1968	4 599	574 113
—>	1969	4 982	582 289
—>	1970	4 448	594 377
—>	1971	4 367	601 920
—>	1972	4 202	603 742
—>	1973	4 110	613 803
—>	1974	4 065	635 801
—>	1975	4 054	655 030
—>	1976	3 971	673 694
—>	1977	3 973	692 209
—>	1978	3 942	712 699
—>	1979	3 846	721 042
—>	1980	3 798	748 040
—>	1981	3 767	754 985
—>	1982	3 758	751 357
—>	1983	3 761	745 101
—>	1984	3 711	759 287
—>	1985	3 667	768 778
—>	1986	3 620	785 617
—>	1987	3 445	787 409
—>	1988	3 430	783 879

Tabell II, 1988

Medlemsbevegelsen

Forbund	Medlemstall			
	Pr. 31. des. 1978	Pr. 31. des. 1979	Pr. 31. des. 1980	Pr. 31. des. 1981
1 Arbeiderpartiets Pressforbund	725	757	807	833
2 Forbund for Arb. 1. og Tekn. Funk.	12 713	12 991	13 820	14 089
3 Arbeidsmandsforbundet	32 177	32 725	37 882	38 897
4 Barnvernpedagogforbundet ³⁾	—	—	165	508
5 Bekledningsarbeiderforbundet ⁹⁾	17 781	17 791	18 697	18 169
6 Bygningsindustriarbeiderforb. ⁹⁾	55 484	54 247	55 836	54 504
7 Fellesforbundet ⁹⁾	—	—	—	—
8 Elektriker- og Kraftsasjonsforb.	20 513	21 227	22 247	23 292
9 Fengselstjenestemannsforbundet	1 537	1 564	1 638	1 604
10 Grafisk Forbund	14 101	14 093	14 417	14 356
11 Gullsmedarbeiderforbundet ⁷⁾	921	925	1 007	959
12 Handel og Kontor i Norge	54 857	55 861	58 766	58 164
13 Hotell- og Restaurantarbeiderforb.	12 545	12 549	14 832	15 052
14 Jern- og Metallarbeiderforbundet ⁷⁾⁹⁾	105 247	104 296	106 779	106 709
15 Jernbaneforbundet	21 869	22 144	22 443	22 535
16 Kjemisk Industriarbeiderforbund	38 803	38 795	39 120	38 668
17 Kommuneforbundet	131 744	139 257	143 789	148 777
18 Lensmannsetatens Landslag ⁶⁾	975	971	1 027	1 116
19 Lokomotivmannsforbundet	1 920	1 917	1 932	1 945
20 Musikerforbundet	1 513	1 589	1 676	1 749
21 Norsk Olje- og Petrokjem, Fagforb.	2 455	2 778	2 779	2 914
22 Nærings- og Nytelsesmiddelarb.f	32 152	32 127	33 708	32 719
23 Norges Offisersforbund ¹⁾	4 140	3 908	3 794	3 832
24 Papirindustriarbeiderforbundet ⁹⁾	16 280	16 095	16 042	15 297
25 Postfolkenes Fellesforbund	17 944	19 031	20 692	22 050
26 Sjømannsforbundet	23 433	21 995	20 622	21 743
27 Skog- og Landarbeiderforbundet ⁹⁾	11 095	10 706	10 448	10 025
28 Skolenes Landsforbund ⁴⁾	—	—	—	—
29 Sosionomforbundet	2 608	2 853	3 131	3 302
30 Sufførforbundet ⁵⁾	27	31	34	34
31 Telefolkenes Fellesforbund	14 152	15 337	15 885	16 173
32 Tjenestemannslaget	36 683	37 564	39 048	40 627
33 Toltjenestemannsforbundet ²⁾	765	—	—	—
34 Transportarbeiderforbundet	19 173	18 696	18 895	18 491
35 Treindustriarbeiderforbundet	6 353	6 208	6 071	5 814
36 Urmaker Svenneforbundet	14	14	11	11
37 Vernepleierforbundet ⁸⁾	—	—	—	—
Riket	692 209	712 699	721 042	748 040

Medlemstall							
Pr. 31. des. 1982	Pr. 31. des. 1983	Pr. 31. des. 1984	Pr. 31. des. 1985	Pr. 31. des. 1986	Pr. 31. des. 1987	Pr. 31. des. 1988	
848	825	824	846	857	828	898	1
14 073	14 150	14 477	14 628	15 433	15 693	15 908	2
38 287	38 021	38 344	38 396	38 964	38 295	37 066	3
653	905	1 102	1 229	1 309	1 463	1 690	4
15 801	14 690	14 069	13 455	13 005	12 109	-	5
55 079	54 195	56 391	58 105	60 972	62 279	-	6
-	-	-	-	-	-	184 849	7
24 131	24 565	25 834	26 112	27 056	28 497	28 766	8
1 626	1 654	1 699	1 684	1 723	1 830	1 914	9
14 238	13 996	14 190	14 479	14 845	14 976	15 058	10
938	911	847	-	-	-	-	11
57 747	57 249	57 761	57 922	60 815	60 984	60 143	12
13 957	13 582	13 859	14 328	16 683	16 113	15 759	13
103 277	98 914	99 077	101 630	101 148	97 998	-	14
22 637	22 445	22 300	21 965	21 900	21 865	21 351	15
37 784	37 286	38 072	37 951	38 265	38 091	37 279	16
153 423	156 246	163 935	167 328	172 789	177 022	183 559	17
1 206	1 253	-	-	-	-	-	18
1 934	1 924	1 799	2 460	2 467	2 533	2 525	19
1 805	1 957	2 049	1 997	1 948	2 058	2 028	20
3 116	3 356	4 099	4 437	5 138	6 086	6 690	21
32 542	31 493	32 570	33 431	34 653	35 219	35 007	22
3 832	3 872	3 989	3 964	3 889	3 972	4 017	23
14 837	14 264	13 727	13 478	13 132	12 746	-	24
23 124	23 955	24 964	25 876	27 434	28 784	29 476	25
19 974	19 043	17 964	16 100	13 307	11 138	10 134	26
9 648	8 995	8 632	8 143	7 782	7 201	-	27
2 198	2 518	2 871	3 064	3 187	3 122	3 106	28
3 411	3 832	3 944	4 190	4 207	4 173	4 229	29
-	-	-	-	-	-	-	30
16 303	16 528	16 500	16 560	17 076	17 250	17 151	31
39 627	39 845	40 524	41 015	41 487	41 109	41 382	32
-	-	-	-	-	-	-	33
17 689	17 139	17 148	16 899	16 814	16 541	16 521	34
5 603	5 484	5 526	5 736	5 794	5 709	5 476	35
9	9	-	-	-	-	-	36
-	-	-	1 370	1 538	1 725	1 897	37
754 985	751 357	745 101	768 778	785 617	787 409	783 879	

1) Norges Befalsforbund byttet navn til Norges Offisersforbund 31/12-1986. 2) Tolltjenestemannsforbundet gikk ut av LO fra 1. januar 1979. 3) Norsk Barnevernpedagogforbund gikk inn i LO 1. juli 1980. 4) Skolenes Landsforbund gikk ut av Norsk Tjenestemannsalg og dannet eget forbund 1. januar 1982. 5) Sulførforbundet gikk inn i Musikerforbundet 1. juni 1982. 6) Lensmannstatens Landslag gikk ut av LO fra 1. januar 1984. 7) Gullsmedarbeiderforbundet gikk inn i Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund 1/1-1985. 8) Norsk Vernepleierforbund gikk inn i LO 1/1-1985. 9) Forbundene gikk sammen 1. september 1988 og dannet Fellesforbundet.

Tabell III, 1988

Medlemstallets forandring 1987–1988
geografisk satt opp

	Pr. 31. des. 1988		Pr. 31. des. 1987		Medl. tallets forandr.	
	Av- delinger	Med- lemmer	Av- delinger	Med- lemmer	Absolutt + ell. -	Prosentvis + ell. -
Østfold	181	48 684	185	49 755	-1 071	- 2,15
Akershus	160	31 435	161	30 565	870	2,85
Oslo	204	130 929	166	130 828	101	0,08
Hedmark	208	37 124	223	37 544	- 420	- 1,12
Oppland	182	31 702	190	30 373	1 329	4,38
Buskerud	202	41 645	201	41 653	- 8	- 0,02
Vestfold	121	27 739	119	28 556	- 817	- 2,86
Telemark	151	33 620	156	33 452	168	0,50
Aust-Agder	68	10 330	71	10 376	- 46	- 0,44
Vest-Agder	109	22 790	114	23 047	- 257	- 1,12
Rogaland	241	55 603	239	55 647	- 44	- 0,08
Hordland	261	71 982	263	72 308	- 326	- 0,45
Sogn og Fjordane	146	16 490	146	16 168	322	1,99
Møre og Romsdal	216	37 023	218	36 890	133	0,36
Sør-Trøndelag	203	51 143	205	51 713	- 570	- 1,10
Nord-Trøndelag	140	21 616	137	21 300	316	1,48
Nordland	301	44 987	313	45 500	- 513	- 1,13
Troms	143	24 692	147	24 231	461	1,90
Finnmark	143	15 342	139	15 373	- 31	- 0,20
Svalbard og Jan Mayen	1	480	1	517	- 37	- 7,16
Ulandet	4	433	4	352	81	23,01
Direkte medlemmer	-	22 069	-	24 847	-2 778	-11,18
Landsomfattende avd.	45 ¹⁾	6 021	47 ¹⁾	6 414	- 393	- 6,13
Riket	²⁾ 3 430	783 879	²⁾ 3 445	787 409	-3 530	- 0,45

1) i 1987 er 32 535 medlemmer og i 1988 – 34 321 medlemmer i landsomfattende foreninger i Tjenestemannslaget ført opp under underavdelinger i fylkene der de hører hjemme.

2) Summen av avdelinger i 1987 er 3 855 og i 1988 – 3 840. Det skyldes at i 1987 er 410 og i 1988 – 410 underavdelinger i landsomfattende foreninger i Tjenestemannslaget ført opp som egne avdelinger i fylkene der de hører hjemme.

Tabell IV, 1988

Avdelings- og

Løpe- nr.	Forbund	Antall avdelinger/foreninger/grupper			
		Pr. 31. des. 1987	Tilslutt i årets løp	Utgått eller nedlagt i årets løp	Pr. 31. des. 1988
1	Arbeiderpartiets Presseforbund	41	—	2	39
2	Forb.for Arb.ledere og Tekn.F	133	4	2	135
3	Arbeidsmandsforbundet	28	—	1	27
4	Barnevernpedagogforbundet	19	—	—	19
5	Bekleddingsarbeiderforbundet ²⁾	122	—	122	—
6	Bygningsindustriarbeiderforb. ²⁾	238	—	238	—
7	Elektriker- og Kraftstasjonsforb.	231	—	5	226
8	Fellesforbundet	—	644	—	644
9	Fengeselstjenestemannsforb.	27	4	—	31
10	Grafisk Forbund	69	1	1	69
11	Handel og Kontor i Norge	183	1	6	178
12	Hotell- og Restaurantarb.forb.	86	1	—	87
13	Jern- og Metallarbeiderforb. ²⁾	192	—	192	—
14	Jernbaneforbundet	104	—	—	104
15	Kjemisk Industriarbeiderforb.	205	5	6	204
16	Kommuneforbundet	606	31	—	637
17	Lokomotivmannsforbundet	9	—	—	9
18	Musikerforbundet	18	—	—	18
19	Norges Offisersforbund	69	—	—	69
20	Norsk Olje- og Petrokjem. Fagforb.	96	13	—	109
21	Nærings- og Nytelsesm.arb.forb.	297	1	8	290
22	Papirindustriarbeiderforb. ²⁾	43	—	43	—
23	Postfolkenes Fellesforbund:				
	Postforbundet	33	—	4	37
	Den norske Postorganisasjon	27	—	2	29
24	Sjømannsforbundet	23	—	1	22
25	Skog- og Landarbeiderforbundet ²⁾	88	—	88	—
26	Skolens Landsforbund	96	1	2	95
27	Sosionomforbundet	20	—	—	20
28	Telefolkenes Fellesforbund:				
	Tele Tjeneste Forbundet	31	—	—	31
	Den norske Teleorganisasjon	21	—	—	21
29	Tjenestemannsalget	58	—	—	58
30	Transportarbeiderforbund	120	—	4	116
31	Treindustriarbeiderforbundet	93	—	6	87
32	Vernepleierforbundet	19	—	—	19
	Riket	3 445			3 430

medlemsbevegelsen 1988

Antall medlemmer						
Pr. 31. des. 1987		Inntrådt i årets løp	Uttrådt i årets løp	Pr. 31. des. 1988		Løpe- nr
I alt	Herav kvinner			I alt	Herav kvinner	
828	143	—	—	898	185	1
15 693	1 152	1 200	985	15 908	1 250	2
38 295	11 401	—	1 229	37 066	11 038	3
1 463	1 049	258	31	1 690	1 261	4
12 109	9 017	—	12 109	—	—	5
62 279	1 699	—	62 279	—	—	6
28 497	792	269	—	28 766	916	7
—	—	184 849	—	184 849	24 341	8
1 830	375	203	119	1 914	411	9
14 976	4 250	82	—	15 058	4 326	10
60 984	43 485	—	841	60 143	43 198	11
16 113	12 796	5 275	5 629	15 759	12 566	12
97 998	12 565	—	97 998	—	—	13
21 865	¹⁾ 1 000	466	980	21 351	¹⁾ 1 000	14
38 091	7 482	—	812	37 279	7 390	15
177 022	119 542	19 645	13 108	183 559	125 722	16
2 533	16	—	8	2 525	15	17
2 058	652	—	30	2 028	656	18
3 972	36	673	628	4 017	63	19
6 086	1 540	604	—	6 690	1 798	20
35 219	15 079	—	212	35 007	15 120	21
12 746	1 573	—	12 746	—	—	22
13 805	5 107	392	—	14 197	5 373	23
14 979	¹⁾ 7 489	300	—	15 279	¹⁾ 7 639	23
11 138	²⁾ 2 000	—	1 004	10 134	²⁾ 2 000	24
7 201	419	—	7 201	—	—	25
3 122	809	297	313	3 106	831	26
4 173	3 084	56	—	4 229	3 125	27
13 142	4 541	—	50	13 092	4 590	28
4 108	663	—	49	4 059	680	28
41 109	22 124	273	—	41 382	22 582	29
16 541	1 018	2 267	2 287	16 521	1 169	30
5 709	1 599	537	770	5 476	1 645	31
1 725	1 270	172	—	1 897	1 404	32
787 409	295 767			783 879	302 294	

1) Anslått tall. Forbundet skiller ikke menn og kvinner.

2) Forbundene gikk sammen 1. september 1988 og dannet Fellesforbundet.

Tabell V, 1988

Medlemstallet geografisk fordelt

Forbund	Østfold													
	Fylket		Fr.stad		Halden		Moss		Sarpsborg		Askim		Øvrige komm. tils.	
	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.
Arbeiderpartiets Presseforbund	6	82	2	20	1	17	1	11	1	27	1	7	-	-
Forb. for Arb.led. og Tekn.funksj.	6	1 406	1	423	1	256	1	127	1	441	1	120	1	39
Arbeidsmandsforbundet	1	1 602	-	-	-	-	1	1 602	-	-	-	-	-	-
Barnevernpedagogforbundet	1	85	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	85
Elektriker- og Kraftst.forbundet	11	1 935	1	391	3	314	1	369	3	330	2	311	1	220
Fellesforbundet	43	17 054	5	3 406	6	3 004	6	3 403	9	3 741	4	823	13	2 677
Fengselstjenestemannsforbundet	2	55	1	8	-	-	-	-	-	-	-	-	1	47
Grafisk Forbund	5	1 621	1	194	1	189	1	106	1	949	1	183	-	-
Handel og Kontori Norge	7	2 969	1	1 009	1	369	1	350	1	946	2	277	1	18
Hotell- og Restaurantarb.forbundet	5	565	1	207	1	38	1	131	1	153	-	-	1	36
Jernbaneforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kjemisk Industriarbeiderforbund	18	4 009	8	1 366	1	248	5	862	1	271	1	936	2	326
Kommuneforbundet	30	10 518	7	3 182	2	1 391	2	901	2	893	1	524	16	3 627
Lokomotivmannsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Musikerforbundet	3	37	1	10	1	18	-	-	1	9	-	-	-	-
Norges Offiserforbund	6	275	1	21	1	8	1	216	-	-	-	-	3	30
N.Olje- og Petr.kjem. Fagforbund	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nærings- og Nyt.middel.arb.forbundet	7	2 160	1	979	-	-	2	308	2	405	-	-	2	468
Postforbundet	1	573	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	573
Den norske Postorganisasjon	1	594	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	594
Sjømannsforbundet	1	86	1	86	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skolenes Landsforbund	6	101	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	101
Sosionomforbundet	1	163	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	163
Tele Tjeneste Forbundet	1	384	-	-	-	-	-	1	384	-	-	-	-	-
Den norske Teleorganisasjon	1	105	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	105
Tjenestemannslaget	12	933	1	66	3	103	-	-	-	-	-	-	8	764
Transportarbeiderforbundet	10	942	2	239	2	149	2	209	3	278	-	-	1	67
Treindustriarbeiderforbundet	7	219	-	-	1	92	-	-	1	35	1	3	4	89
Vernepleierforbundet	1	211	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	211
Til sammen	193	48 684	35	11 607	25	6 196	25	8 595	28	8 862	14	3 184	66	10 240

1) Herav 12 underavdelinger med 933 medlemmer.

Tabell V, 1988

Medlemstallet geografisk fordelt

Forbund	Akershus																				
	Fylket		Asker		Bærum		Eidsvoll		Frogn		Nes		Skedamo		Ski		Ullensaker		Øvrige komm. tils.		
	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	
Arbeiderpartiets Presseforbund	2	68	-	-	-	-	-	-	1	12	-	-	1	56	-	-	-	-	-	-	-
Forb. for Arb.led. og Tekn.funksj.	6	534	-	-	1	130	-	-	1	9	-	-	2	242	-	-	-	-	-	2	153
Arbeidsmandsforbundet	1	1 896	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1 896	-	-	-	-	-	-	-
Barnevernpedagogforbundet	1	127	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	127
Elektriker- og Kraftst.forbundet	18	1 262	2	271	1	100	1	42	1	30	1	63	2	269	1	103	1	57	8	327	327
Fellesforbundet	42	8 908	-	-	4	3 221	7	916	1	30	4	731	5	2 170	1	97	4	280	16	1 463	1 463
Fengselstjenestemannsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Grafisk Forbund	2	100	-	-	-	-	1	20	-	-	-	-	1	80	-	-	-	-	-	-	-
Handel og Kontor i Norge	1	1 817	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1 817
Hotell- og Restaurantarb.forbundet	1	156	-	-	-	-	1	156	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Jernbaneforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kjemisk Industriarbeiderforbund	14	1 068	1	59	1	65	1	43	1	3	-	-	1	241	2	74	-	-	-	7	583
Kommuneforbundet	39	11 014	2	660	9	2 341	2	689	1	223	1	446	4	1 212	1	478	1	588	18	4 377	4 377
Lokomotivmannsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Musikerforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Norges Offiserforbund	7	244	1	4	-	-	-	-	1	9	-	-	2	88	-	-	3	143	-	-	-
N. Olje- og Petr.kjem. Fagforbund	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nærings- og Nyf.middel. arb.forbundet	9	475	-	-	-	-	2	133	-	-	2	23	2	63	1	46	-	-	-	2	210
Postforbundet	2	301	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	301
Den norske Postorganisasjon	1	511	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	511
Sjømannsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skolenes Landsforbund	6	191	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	191
Sosionomforbundet	1	337	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	337
TeleTjeneste Forbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Den norske Teleorganisasjon	1	132	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	132	-	-	-	-	-	-	-
Tjenestemannslaget	1 ¹⁾	1 956	-	-	4	293	-	-	1	46	1	34	4	393	-	-	2	657	3	533	533
Transportarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Treindustriarbeiderforbundet	5	154	-	-	1	3	-	-	-	-	1	5	1	12	1	20	-	-	-	1	114
Vernepleierforbundet	1	184	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	184
Til sammen	175	31 435	6	994	21	6 153	15	1 999	8	362	10	1 302	27	6 854	7	818	11	1 725	70	11 228	11 228

1) Herav 15 underavdelinger med 1 956 medlemmer

Tabell V, 1988

Medlemstallet geografisk fordelt

Forbund	OSLO		Hedmark																	
	Fylket		Hamar		Kongs- vinger		Elve- rum		Rings- aker		Stange		Åmot		Åsnes		Øvrige komm. tils.			
	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.		
Arbeiderpartiets Presseforbund	3	154	2	86	1	49	1	37	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Forb. for Arb.l.ed. og Tekn. funksj.	4	2 708	7	443	1	123	1	59	1	12	1	106	-	-	-	-	-	-	3	143
Arbeidsmandsforbundet	1	2 498	2	1 403	1	1 163	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	240
Barnevernpedagogforbundet	1	395	1	56	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	56
Elektriker- og Kraftst. forbundet	5	3 331	12	1 161	2	318	1	301	1	123	1	40	1	43	1	30	-	-	5	306
Fellesforbundet	20	20 344	51	12 479	5	1 010	3	2 569	3	386	6	2 940	3	358	1	83	1	198	29	4 935
Fengselstjenestemannsforbundet	2	599	2	68	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	68
Grafisk Forbund	1	5 515	3	252	1	102	1	89	1	61	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Handel og Kontori Norge	3	14 184	15	2 751	1	1 113	1	292	1	290	1	301	-	-	1	91	1	131	9	533
Hotell- og Restaurantarb.forbundet	3	2 930	4	612	1	362	1	101	1	102	-	-	-	-	-	-	-	-	1	47
Jernbaneforbundet	16	4 792	11	898	11	898	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kjemisk Industriarbeiderforbund	7	878	12	773	2	70	3	414	1	96	1	7	1	68	-	-	-	-	4	118
Kommuneforbundet	75	30 596	31	8 657	4	1 259	2	906	2	819	1	787	3	1 546	1	161	2	313	16	2 866
Lokomotivmannsforbundet	1	512	1	166	1	166	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Musikerforbundet	6	1 277	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Norges Offisersforbund	3	275	4	98	1	22	1	24	1	18	-	-	-	-	-	-	-	-	1	34
N.Olje- og Petr.kjem. Fagforbund	5	557	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nærings- og Nyt.middel. arb.forbundet	11	4 471	19	1 621	5	457	1	13	2	123	1	442	1	71	-	-	1	56	8	459
Postforbundet	9	4 263	2	777	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	777
Den norske Postorganisasjon	1	4 629	1	399	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	399
Sjømannsforbundet	1	2 540	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skolenes Landsforbund	4	561	6	170	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	170
Sosionomforbundet	1	1 082	1	110	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	110
Tele Tjeneste Forbundet	2	3 398	2	1 090	1	376	1	714	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Den norske Teleorganisasjon	1	1 217	1	100	-	-	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tjenestemannsalget	¹⁾ 120	12 373	²⁾ 17	1 494	3	327	2	244	1	119	-	-	-	1	25	-	-	-	10	777
Transportarbeiderforbundet	4	4 203	6	841	1	619	1	64	1	11	1	68	-	1	28	-	-	-	1	5
Treindustriarbeiderforbundet	2	322	10	590	-	-	-	2	184	1	62	-	-	-	-	1	207	6	13	-
Vernepleierforbundet	1	325	1	29	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2
Til sammen	313	130 929	224	37 124	42	8 434	20	5 827	19	2 444	14	4 753	9	2 086	6	418	6	905	108	12 25

1) Herav 109 underavdelinger med 10 446 medlemmer

2) Herav 16 underavdelinger med 1 298 medlemmer

Tabell V, 1988

Medlemstallet geografisk fordelt

Forbund	Oppland											
	Fylket		Gjøvik		Lillehammer		V.Toten		Ø.Toten		Øvrige komm. tils.	
	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.
Arbeider artiets Presseforbund	2	65	1	39	1	26	-	-	-	-	-	-
Forb. for Arb.led. og Tekn.funksj.	9	630	1	133	1	22	2	327	-	-	5	148
Arbeidsmandsforbundet	1	2 207	-	-	1	2 207	-	-	-	-	-	-
Barnevernpedagogforbundet	1	41	-	-	-	-	-	-	-	-	1	41
Elektriker- og Kraftst.forbundet	18	1 329	1	186	4	262	2	115	1	69	10	697
Fellesforbundet	36	9 767	5	2 058	2	638	1	2 499	2	225	26	4 347
Fengselstjenestemannsforbundet	2	17	1	11	-	-	-	-	-	-	1	6
Grafisk Forbund	6	544	1	282	1	77	1	62	-	-	3	123
Handel og Kontori Norge	15	2 518	1	914	1	441	2	246	-	-	11	917
Hotell- og Restaurantarb.forbundet	7	754	1	168	1	191	-	-	-	-	5	395
Jernbaneforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kjemisk Industriarbeiderforbund	7	418	-	-	1	52	-	-	-	-	6	366
Kommuneforbundet	26	7 514	2	1 266	3	1 317	2	681	1	513	18	3 732
Lokomotivmannsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Musikerforbundet	1	17	1	17	-	-	-	-	-	-	-	-
Norges Offiserforbund	2	31	-	-	1	24	-	-	-	-	1	7
N. Olje- og Petr.kjem. Fagforbund	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nærings- og Nytt.middel.arb.forbundet	18	1 088	2	392	2	355	-	-	2	28	12	313
Postforbundet	2	399	-	-	-	-	-	-	-	-	2	399
Den norske Postorganisasjon	2	581	-	-	-	-	-	-	-	-	2	581
Sjømannsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skolenes Landsforbund	5	108	-	-	-	-	-	-	-	-	5	108
Sosionomforbundet	1	123	-	-	-	-	-	-	-	-	1	123
TeleTjeneste Forbundet	1	542	1	542	-	-	-	-	-	-	-	-
Den norske Teleorganisasjon	1	149	-	-	1	149	-	-	-	-	-	-
Tjenestemannslaget	11	978	1	38	3	262	-	-	1	18	9	660
Transportarbeiderforbundet	6	811	1	214	1	306	-	-	-	-	4	291
Treindustriarbeiderforbundet	12	1 030	2	167	1	156	-	-	-	-	9	707
Vernepleierforbundet	1	41	-	-	-	-	-	-	-	-	1	41
Tilsammen	196	31 702	22	6 427	25	6 485	10	3 930	7	858	132	14 002

1) Herav 14 underavdelinger med 978 medlemmer.

Tabell V, 1988

Medlemstallet geografisk fordelt

Forbund	Buskerud															
	Fylket		Drammen		Kongsberg		Ringelike		Modum		Nedre Eiker		Øvre Eiker		Øvrige komm. tils.	
	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.
Arbeiderpartiets Presseforbund	2	43	1	39	-	-	-	-	1	4	-	-	-	-	-	-
Forb. for Arb.led. og Tekn.funksj.	9	1 097	1	189	2	538	1	197	-	-	-	1	32	4	141	
Arbeidsmandsforbundet	1	1 229	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1 229	-	-	
Barnevernpedagogforbundet	1	45	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	45	
Elektriker- og Kraftst.forbundet	21	1 694	3	660	3	114	3	207	4	182	-	1	52	7	479	
Fellesforbundet	52	14 425	8	4 735	4	3 469	9	2 836	6	778	6	331	6	522	13	1 754
Fengselstjenestemannsforbundet	1	37	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	37	
Grafisk Forbund	8	1 537	1	835	1	65	2	355	2	192	-	-	-	2	90	
Handel og Kontor i Norge	8	2 344	1	1 462	2	234	1	329	1	170	-	1	34	2	115	
Hotell- og Restaurantarb.forbundet	4	462	1	179	1	54	1	94	-	-	-	-	-	1	135	
Jernbaneforbundet	14	2 267	14	2 267	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Kjemisk Industriarbeiderforbund	19	2 731	5	969	-	-	-	-	2	65	1	399	2	214	9	1 084
Kommuneforbundet	27	9 148	10	3 773	1	616	1	1 185	1	569	1	525	1	407	12	2 073
Løkomotivmannsforbundet	1	320	1	320	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Musikerforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Norges Offisersforbund	4	83	-	-	1	18	3	65	-	-	-	-	-	-	-	
N. Olje- og Petr.kjem. Fagforbund	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Nærings- og Nyl.middel.arb.forbundet	7	514	2	410	1	7	2	59	-	-	-	-	-	2	38	
Postforbundet	1	525	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	525	
Den norske Postorganisasjon	1	659	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	659	
Sjømannsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Skolenes Landsforbund	4	156	-	-	1	38	-	-	-	-	-	-	-	3	118	
Sosionomforbundet	1	167	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	167	
TeleTjeneste Forbundet	1	445	1	445	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Den norske Teleorganisasjon	1	155	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	155	
Tjenestemannslaget	1)	1 042	-	-	2	168	3	389	-	-	-	-	-	9	485	
Transportarbeiderforbundet	4	245	2	215	-	-	1	18	-	-	-	-	-	1	12	
Treindustriarbeiderforbundet	8	229	1	71	1	16	1	46	3	45	1	5	-	1	46	
Vernepleierforbundet	1	46	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	46	
Til sammen	215	41 645	52	16 569	20	5 337	28	5 780	20	2 005	9	1 260	13	2 490	73	8 204

1) Herav 13 underavdelinger med 916 medlemmer.

Tabell V, 1988

Medlemstallet geografisk fordelt

Forbund	Vestfold															
	Fylket		Borre		Holme- strand		Larvik		Sande- fjord		Tønsberg		Svelvik		Øvrige komm. tils.	
	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.
Arbeiderpartiets Presseforbund	1	17	-	-	-	-	-	-	-	-	1	17	-	-	-	-
Forb. for Arb.led. og Tekn.funksj.	6	588	1	207	-	-	1	156	1	88	1	65	-	-	2	72
Arbeidsmandsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Barnevernpedagogforbundet	1	71	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	71
Elektriker- og Kraftst.forbundet	6	1 039	1	41	-	-	2	444	2	212	1	342	-	-	-	-
Fellesforbundet	30	11 522	2	1 793	1	1 125	10	2 443	4	2 188	6	3 330	4	302	3	341
Fengselstjenestemannsforbundet	3	154	1	29	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	125
Grafisk Forbund	5	495	1	49	-	-	1	74	1	87	2	285	-	-	-	-
Handel og Kontor i Norge	5	1 345	1	273	1	137	1	253	1	275	1	407	-	-	-	-
Hotell- og Restaurantarb.forbundet	4	546	1	29	-	-	1	129	1	187	1	201	-	-	-	-
Jernbaneforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kjemisk Industriarbeiderforbund	12	1 418	1	26	2	78	5	313	1	878	2	49	-	-	1	74
Kommuneforbundet	17	6 541	1	761	2	587	3	1 197	2	1 140	1	1 638	1	158	7	1 060
Lokomotivmannsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Musikerforbundet	1	24	1	24	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Norges Offisersforbund	3	127	1	53	-	-	1	52	-	-	-	-	-	-	1	22
N.Olje- og Petr.kjem. Fagforbund	3	69	1	11	-	-	-	-	2	58	-	-	-	-	-	-
Nærings- og Nyt.middel. arb. forbundet	7	905	-	-	-	-	1	323	2	79	4	503	-	-	-	-
Postforbundet	1	420	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	420
Den norske Postorganisasjon	1	494	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	494
Sjømannsforbundet	1	57	-	-	-	-	-	-	1	57	-	-	-	-	-	-
Skolens Landsforbund	1	84	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	84
Sosionomforbundet	1	147	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	147
Tele Tjeneste Forbundet	1	365	-	-	-	-	-	-	-	1	365	-	-	-	-	-
Den norske Teleorganisasjon	1	123	-	-	-	-	-	-	-	1	123	-	-	-	-	-
Tjenestemannslaget	1 ¹⁾	777	1	164	-	-	1	96	-	-	-	-	-	-	8	517
Transportarbeiderforbundet	7	211	1	16	1	3	2	70	1	7	2	115	-	-	-	-
Treindustriarbeiderforbundet	2	122	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	26	1	96	-
Vernepleierforbundet	1	78	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	78	-
Tilsammen	131	27 739	15	3 476	7	1 930	29	5 550	19	5 256	24	7 440	6	486	31	3 601

1) Herav 10 underavdelinger med 777 medlemmer.

Tabell V, 1988

Medlemstallet geografisk fordelt

Forbund	Telemark													
	Fylket		Not- odden		Pors- grunn		Skien		Kragere		Tinn		Øvrige komm. tils.	
	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.
Arbeiderpartiets Presseforbund	1	42	-	-	-	-	1	42	-	-	-	-	-	-
Forb. for Arb. led. og Tekn.funksj.	10	1 730	2	145	3	993	1	248	1	53	1	189	2	102
Arbeidsmandsforbundet	1	1 418	-	-	1	1 418	-	-	-	-	-	-	-	-
Barnevernpedagogforbundet	1	34	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	34
Elektriker- og Kraftst.forbundet	19	1 082	5	118	1	8	3	588	1	58	2	92	7	218
Fellesforbundet	32	6 671	4	251	1	734	6	3 198	4	667	3	207	14	1 614
Fengselstjenestemannsforbundet	2	24	-	-	-	-	1	10	1	14	-	-	-	-
Grafisk Forbund	6	437	1	14	1	69	1	184	1	101	1	4	1	65
Handel og Kontor i Norge	8	2 340	1	127	2	1 040	1	757	1	112	1	159	2	145
Hotell- og Restaurantarb.forbundet	5	445	1	47	1	137	1	148	-	-	1	34	1	79
Jernbaneforbundet	1	23	-	-	-	-	-	-	-	-	1	23	-	-
Kjemisk Industriarbeiderforbund	16	6 497	5	832	5	4 715	2	255	1	65	2	605	1	25
Kommuneforbundet	19	8 277	1	636	1	1 600	3	1 727	1	367	1	469	12	3 478
Lokomotivmannsforbundet	1	27	-	-	-	-	1	27	-	-	-	-	-	-
Musikerforbundet	1	27	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Norges Offisersforbund	2	708	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	708
Nærings- og Nyl.middel.arb.forbundet	8	642	3	34	1	71	2	517	-	-	-	-	2	20
Postforbundet	1	448	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	448
Den norske Postorganisasjon	1	546	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	546
Sjømannforbundet	1	147	-	-	1	147	-	-	-	-	-	-	-	-
Skolenes Landsforbund	3	111	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	111
Sosionomforbundet	1	103	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	103
TeleTjeneste Forbundet	2	345	-	-	-	-	1	241	-	-	-	-	1	104
Den norske Teleorganisasjon	1	118	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	118
Tjenestemannslaget	12	678	1	31	-	-	1	16	-	-	-	-	10	631
Transportarbeiderforbundet	8	689	-	-	2	128	2	487	1	14	1	6	2	54
Treindustriarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vernepleierforbundet	1	38	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	38
Til sammen	163	33 620	24	2 235	20	11 060	27	8 445	12	1 451	14	1 788	66	8 641

1) Herav 12 underavdelinger med 678 medlemmer.

Tabell V, 1988

Medlemstallet geografisk fordelt

Forbund	Aust-Agder													
	Fylket		Arendal		Grimstad		Risør		Lille-sand		Tvede-strand		Øvrige komm. tils.	
	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.
Arbeiderpartiets Presseforbund	1	3	-	-	-	-	1	3	-	-	-	-	-	-
Forb. for Arb.led. og Tekn.funksj.	4	261	1	147	-	-	-	-	1	52	-	-	2	62
Arbeidsmandsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Barnevernpedagogforbundet	1	24	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	24
Elektriker- og Kraftst. forbundet	3	600	2	584	-	-	-	-	-	-	-	-	1	16
Fellesforbundet	20	3 316	4	1 747	2	559	4	422	2	84	4	280	4	224
Fengselstjenestemannsforbundet	1	24	1	24	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Grafisk Forbund	1	69	1	69	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Handel og Kontor i Norge	3	316	1	220	1	61	1	35	-	-	-	-	-	-
Hotell- og Restaurantarb.forbundet	1	112	1	112	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Jernbaneforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kjemisk Industriarbeiderforbund	6	844	1	98	-	-	1	4	1	166	1	16	2	560
Kommuneforbundet	9	2 954	1	499	1	300	1	336	1	245	1	133	4	1 444
Lokomotivmannsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Musikerforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Norges Offisersforbund	1	29	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	29
N.Olje- og Petr.kjem. Fagforbund	1	41	-	1	41	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nærings- og Nyt.middel. arb.forbundet	3	158	2	138	1	20	-	-	-	-	-	-	-	-
Postforbundet	1	190	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	190
Den norske Postorganisasjon	1	184	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	184
Sjømannsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skolenes Landsforbund	1	53	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	53
Sosionomforbundet	1	78	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	78
Tele Tjeneste Forbundet	1	257	1	257	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Den norske Teleorganisasjon	1	123	-	-	-	-	1	123	-	-	-	-	-	-
Tjenestemannslaget	1)	7	376	-	1	13	-	-	-	-	-	-	6	363
Transportarbeiderforbundet	5	288	2	229	-	-	1	9	1	5	-	-	1	45
Treindustriarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vernepleierforbundet	1	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	30
Til sammen	74	10 330	18	4 124	7	994	10	932	6	552	6	426	27	3 302

1) Herav 6 underavdelinger med 359 medlemmer.

Tabell V, 1988

Medlemstallet geografisk fordelt

Forbund	Vest-Agder													
	Fylket		Farsund		Flekkefjord		Kr.sand		Mandal		Vennesla		Øvrige komm. tils.	
	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.
Arbeiderpartiets Presseforbund	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Forb. for Arb.led.ogTekn.funksj.	3	464	-	-	-	-	1	335	1	76	-	-	1	53
Arbeidsmandsforbundet	1	1 569	-	-	-	-	1	1 569	-	-	-	-	-	-
Barnevernpedagogforbundet	1	50	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	50
Elektriker-og Kraftst.forbundet	6	1 384	-	-	1	390	2	570	1	46	-	-	2	378
Fellesforbundet	22	6 247	3	352	3	480	7	2 820	2	1 061	3	1 032	4	502
Fengselstjenestemannsforbundet	1	26	-	-	-	-	1	26	-	-	-	-	-	-
Grafisk Forbund	3	233	1	13	1	41	1	179	-	-	-	-	-	-
Handel og Kontor i Norge	6	1 016	1	38	1	61	1	776	1	86	-	-	2	55
Hotell-og Restaurantarb.forbundet	4	591	1	40	1	80	1	437	1	34	-	-	-	-
Jernbaneforbundet	10	453	-	-	-	-	10	453	-	-	-	-	-	-
Kjemisk Industriarbeiderforbund	10	2 368	1	597	1	35	5	1 418	-	-	-	-	3	318
Kommuneforbundet	15	4 603	1	207	1	428	7	2 568	1	584	1	316	4	500
Lokomotivmannsforbundet	1	99	-	-	-	-	1	99	-	-	-	-	-	-
Musikerforbundet	1	49	-	-	-	-	1	49	-	-	-	-	-	-
Norges Offisersforbund	3	198	1	8	-	-	2	190	-	-	-	-	-	-
N. Olje-og Petr.kjem. Fagforbund	1	40	-	-	-	-	1	40	-	-	-	-	-	-
Nærings- og Nyt.middel.arb.forbundet	5	563	-	-	1	17	4	546	-	-	-	-	-	-
Postforbundet	1	372	-	-	-	-	1	372	-	-	-	-	-	-
Den norske Postorganisasjon	1	444	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	444
Sjømannsforbundet	1	346	-	-	-	-	1	346	-	-	-	-	-	-
Skolenes Landsforbund	4	72	-	-	-	-	2	48	1	20	-	-	1	4
Sosionomforbundet	1	87	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	87
TeleTjeneste Forbundet	1	269	-	-	-	-	1	269	-	-	-	-	-	-
Den norske Teleorganisasjon	1	105	-	-	-	-	1	105	-	-	-	-	-	-
Tjenestemannslaget	1) 11	738	1	55	-	-	3	388	-	-	-	-	7	295
Transportarbeiderforbundet	4	338	-	-	-	-	2	312	-	-	-	-	2	26
Treindustriarbeiderforbundet	1	20	-	-	1	20	-	-	-	-	-	-	-	-
Vernepleierforbundet	1	46	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	46
Til sammen	120	22 790	10	1 310	11	1 552	57	13 915	8	1 907	4	1 348	30	2 758

1) Herav 11 underavdelinger med 738 medlemmer.

Tabell V, 1988

Medlemstallet geografisk fordelt

Forbund	Rogaland																
	Fylket		Eiger- sund		Hauge- sund		Sandnes		Stav- anger		Karmøy		Sauda		Øvrige komm. tils.		
	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	
Arbeiderpartiets Presseforbund	1	32	-	-	-	-	-	-	1	32	-	-	-	-	-	-	-
Forb. for Arb. led. og Tekn.funksj.	9	1 190	1	125	1	21	1	122	1	648	-	-	1	39	4	235	-
Arbeidsmandsforbundet	2	3 063	-	-	-	-	-	-	1	2 749	-	-	-	-	-	1	314
Barnevernpedagogforbundet	1	208	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	208
Elektriker- og Kraftsforbundet	8	2 230	-	-	1	245	-	-	3	1 466	1	300	1	46	2	173	-
Fellesforbundet	27	14 966	2	601	3	2 419	3	2 691	5	6 266	2	267	2	201	10	2 521	-
Fengselstjenestemannsforbundet	4	154	-	-	1	8	-	-	1	37	-	-	-	-	2	109	-
Grafisk Forbund	2	1 164	-	-	1	163	-	-	1	1 001	-	-	-	-	-	-	-
Handel og Kontor i Norge	6	3 158	1	141	1	474	-	-	1	2 292	-	-	1	65	2	186	-
Hotell- og Restaurantarb.forbundet	3	796	-	-	1	260	-	-	1	503	-	-	1	33	-	-	-
Jernbaneforbundet	11	587	-	-	1	79	-	-	10	508	-	-	-	-	-	-	-
Kjemisk Industriarbeiderforbund	9	3 228	1	175	-	-	1	238	2	339	3	1 733	1	720	1	23	-
Kommuneforbundet	41	11 487	2	400	5	1 514	2	1 492	12	4 515	1	738	1	278	18	2 550	-
Lokomotivmannsforbundet	1	57	-	-	-	-	-	-	1	57	-	-	-	-	-	-	-
Musikerforbundet	1	126	-	-	-	-	-	-	1	126	-	-	-	-	-	-	-
Norges Offisersforbund	1	118	-	-	-	-	-	-	1	118	-	-	-	-	-	-	-
N. Olje- og Petr. kjem. Fagforbund	65	3 604	-	-	1	183	5	181	52	2 833	1	59	-	-	6	348	-
Nærings- og Nyt.middel.arb.forbundet	17	1 807	2	88	3	244	-	-	6	1 330	1	18	-	-	5	127	-
Postforbundet	2	986	-	-	1	341	-	-	1	645	-	-	-	-	-	-	-
Den norske Postorganisasjon	2	847	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	847	-
Sjømannsforbundet	2	1 255	-	-	1	41	-	-	1	1 214	-	-	-	-	-	-	-
Skolenes Landsforbund	7	116	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	116	-
Sosionomforbundet	1	279	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	279	-
TeleTjeneste Forbundet	2	814	-	-	1	271	-	-	1	543	-	-	-	-	-	-	-
Den norske Teleorganisasjon	2	316	-	-	-	-	-	-	1	219	-	-	-	-	-	1	97
Tjenestemannslaget	1)	1 589	-	-	-	-	-	-	6	423	-	-	-	-	13	1 166	-
Transportarbeiderforbundet	7	989	1	32	2	180	2	128	2	649	-	-	-	-	-	-	-
Treindustriarbeiderforbundet	5	285	1	10	1	8	1	13	1	244	-	-	-	-	1	10	-
Vernepleierforbundet	1	152	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	152	-
Til sammen	259	55 603	11	1 572	25	6 451	15	4 865	113	28 757	9	3 115	8	1 382	78	9 461	-

1) Herav 18 underavdelinger med 1 562 medlemmer.

Tabell V, 1988

Medlemstallet geografisk fordelt

Forbund	Hordaland																	
	Fylket		Bergen		Kvam		Kvinnherad		Odda		Stord		Vaksdal		Voss		Øvrige komm. tils.	
	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.		
Arbeiderpartiets Presseforbund	2	30	1	25	-	-	-	-	1	5	-	-	-	-	-	-	-	-
Forb. for Arb. led. og Tekn. funksj.	7	1 117	1	674	-	-	1	21	1	6	1	230	2	65	-	-	1	121
Arbeidsmandsforbundet	1	3 893	1	3 893	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Barnevernpedagogforbundet	1	145	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	145
Elektriker- og Kraftst. forbundet	13	3 426	2	2 355	1	38	2	111	2	118	2	588	1	20	1	87	2	109
Fellesforbundet	30	18 409	18	12 603	3	222	1	365	2	225	2	2 432	1	693	3	439	20	1 430
Fengselstjenestemannsforbundet	2	61	1	36	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	25
Grafisk Forbund	3	1 068	1	1 047	-	-	-	-	1	14	-	-	-	-	1	7	-	-
Handel og Kontor i Norge	11	4 804	2	3 952	1	63	1	74	1	183	1	87	1	86	1	233	3	126
Hotell- og Restaurantarb. forbundet	7	1 969	3	1 664	-	-	-	-	1	51	1	92	-	-	1	110	1	52
Jernbaneforbundet	12	892	12	892	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kjemisk Industriarbeiderforbund	13	3 056	2	445	1	423	1	481	3	1 324	-	-	1	6	1	8	4	369
Kommuneforbundet	58	17 089	26	10 560	1	182	2	713	1	584	1	388	1	222	1	507	25	3 933
Lokomotivmannsforbundet	1	150	1	150	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Musikerforbundet	1	192	1	192	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Norges Offisersforbund	5	462	4	452	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	10	-	-
N. Olje- og Petr. kjem. Fagforbund	19	1 378	10	680	-	-	-	-	-	-	1	7	-	-	-	-	8	691
Nærings- og Nyt. middel. arb. forbundet	26	2 415	7	1 650	-	-	2	67	1	9	1	13	1	139	3	167	11	370
Postforbundet	1	1 142	1	1 142	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Den norske Postorganisasjon	1	1 057	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1 057
Sjømannsforbundet	1	1 484	1	1 484	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skolens Landsforbund	6	316	1	28	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	288
Sosionomforbundet	1	302	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	302
Tele Tjeneste Forbundet	2	1 269	1	1 149	-	-	-	-	-	-	1	120	-	-	-	-	-	-
Den norske Teleorganisasjon	1	330	1	330	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tjenestemannslaget	24	3 161	17	2 459	-	-	-	-	-	-	2	45	-	-	1	101	4	556
Transportarbeiderforbundet	6	1 831	3	1 771	-	-	-	-	-	-	1	21	-	-	1	7	1	32
Treindustriarbeiderforbundet	7	300	1	56	1	57	-	-	1	22	-	-	1	14	-	-	3	151
Vernepleierforbundet	1	234	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	234
Til sammen	283	71 982	119	49 689	8	985	10	1 832	15	2 541	14	4 023	9	1 245	15	1 676	93	9 991

1) Herav 22 underavdelinger med 2 591 medlemmer.

Tabell V, 1988

Medlemstallet geografisk fordelt

Forbund	SOGN OG FJORDANE																
	Fylket		Flora		Førde		Høyanger		Sogndal		Vågøy		Årdal		Øvrige komm. tils.		
	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	
Arbeiderpartiets Presseforbund	2	19	1	8	-	-	1	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Forb. for Arb.led. og Tekn.funksj.	5	419	-	-	1	4	1	85	-	-	-	-	1	251	2	79	-
Arbeidsmandsforbundet	1	1 295	-	-	1	1 295	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Barnevernpedagogforbundet	1	24	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	24	-
Elektriker- og Kraftst.forbundet	12	525	1	85	1	94	1	38	1	40	1	24	1	71	6	173	-
Fellesforbundet	36	2 593	3	547	3	294	1	13	2	86	2	117	2	132	23	1 404	-
Fengselstjenestemannsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Grafisk Forbund	1	106	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	106	-
Handel og Kontor i Norge	12	1 092	1	116	1	257	1	104	1	181	1	54	1	186	6	194	-
Hotell- og Restaurantarb.forbundet	3	90	-	-	-	-	-	-	1	17	-	-	1	37	1	36	-
Jernbaneforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kjemisk Industriarbeiderforbund	11	3 073	1	26	1	15	2	876	-	-	1	78	2	1 636	4	442	-
Kommuneforbundet	29	4 249	1	511	2	305	2	361	2	265	1	239	1	355	20	2 210	-
Lokomotivmannsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Musikerforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Norges Offisersforbund	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
N. Olje- og Petr.kjem. Fagforbund	1	8	1	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nærings- og Nyt.middel.arb. forbundet	17	811	1	100	2	114	1	5	2	102	2	229	-	-	9	261	-
Postforbundet	1	295	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	295	-
Dennorske Postorganisasjon	1	370	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	370	-
Sjømannsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skolenes Landsforbund	1	19	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	19	-
Sosionomforbundet	1	57	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	57	-
Tele Tjeneste Forbundet	1	414	-	-	1	414	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Den norske Teleorganisasjon	1	84	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	84	-
Tjenestemannslaget	1)	10 437	-	-	-	-	-	-	1	19	-	-	-	-	9	418	-
Transportarbeiderforbundet	3	414	1	49	-	-	-	-	1	57	-	-	-	-	1	308	-
Treindustriarbeiderforbundet	4	81	-	-	-	-	-	-	-	-	1	5	-	-	3	76	-
Vernepleierforbundet	1	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	15	-
Til sammen	155	16 490	11	1 450	13	2 792	10	1 493	11	767	9	746	9	2 671	92	6 571	-

1) Herav 9 underavdelinger med 331 medlemmer.

Tabell V, 1988

Medlemstallet geografisk fordelt

Forbund	MØRE OG ROMSDAL															
	Fylket		Kristian- sund		Molde		Ålesund		Rauma		Sunddal		Volda		Øvrige komm. tils.	
	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.
Arbeiderpartiets Presseforbund	2	24	1	19	-	-	-	-	-	-	1	5	-	-	-	-
Forb. for Arb.led. og Tekn. funksj.	9	635	1	71	1	40	1	82	-	-	1	182	-	-	5	260
Arbeidsmandsforbundet	1	2 255	-	-	1	2 255	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Barnevernpedagogforbundet	1	181	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	181
Elektriker- og Kraftst.forbundet	16	1 724	1	132	3	590	1	507	1	29	2	249	1	7	7	210
Fellesforbundet	39	9 454	2	1 170	4	1 352	3	966	1	30	1	114	1	174	27	5 648
Fengselstjenestemannsforbundet	2	23	-	-	1	9	1	14	-	-	-	-	-	-	-	-
Grafisk Forbund	4	260	1	66	1	52	1	126	-	-	1	16	-	-	-	-
Handel og Kontor i Norge	12	2 383	1	564	1	328	1	763	1	32	2	217	1	116	5	363
Hotell- og Restaurantarb.forbundet	4	583	1	149	1	126	1	262	-	-	1	46	-	-	-	-
Jernbaneforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kjemisk Industriarbeiderforbund	9	1 978	1	198	1	45	1	229	1	37	1	1 306	-	-	4	163
Kommuneforbundet	47	8 656	5	1 313	5	1 234	4	1 535	1	149	1	338	1	83	30	4 004
Lokomotivmannsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Musikerforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Norges Offisersforbund	1	2	-	-	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
N. Olje- og Petr.kjem. Fagforbund	2	39	2	39	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nærings- og Nyt.middel.arb.forbundet	19	1 320	3	191	1	236	2	384	2	16	1	7	-	-	10	486
Postforbundet	3	639	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	639
Den norske Postorganisasjon	3	719	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	719
Sjømannsforbundet	3	1 661	1	58	-	-	1	1 598	-	-	-	-	-	-	1	5
Skolenes Landsforbund	4	96	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	96
Sosionomforbundet	1	139	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	139
Tele Tjeneste Forbundet	3	490	1	132	1	139	1	219	-	-	-	-	-	-	-	-
Den norske Teleorganisasjon	1	145	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	145
Tjenestemannslaget	16	802	1	22	3	117	1	25	1	22	-	-	1	38	9	578
Transportarbeiderforbundet	11	982	3	226	2	148	3	423	-	-	-	-	1	38	2	147
Treindustriarbeiderforbundet	18	1 766	-	-	2	51	1	164	1	9	-	-	-	-	14	1 542
Vernepleierforbundet	1	67	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	67
Til sammen	232	37 023	25	4 350	29	6 724	23	7 297	9	324	12	2 480	6	456	128	15 392

1) Herav 16 underavdelinger med 802 medlemmer.

Tabell V, 1988

Medlemstallet geografisk fordelt

Forbund	SØR-TRØNDELAG													
	Fylket		Tr.heim		Oppdal		Orkdal		Røros		Ørland		Øvrige komm. tils.	
	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.
Arbeiderpartiets Presseforbund	3	42	1	29	1	4	-	-	1	9	-	-	-	-
Forb. for Arb.led. og Tekn.funksj.	6	725	1	509	-	-	1	29	1	15	-	-	3	172
Arbeidsmandsforbundet	2	2 746	1	2 540	-	-	-	-	-	-	-	-	1	206
Barnevernpedagogforbundet	1	71	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	71
Elektriker- og Kraftst. forbundet	14	1 968	3	1 427	1	39	1	37	1	42	-	-	8	423
Fellesforbundet	32	9 240	9	7 095	1	92	1	171	3	429	-	-	18	1 453
Fengselstjenestemannsforbundet	1	72	1	72	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Grafisk Forbund	3	926	1	843	-	-	1	71	1	12	-	-	-	-
Handel og Kontor i Norge	11	5 558	2	4 535	1	123	1	273	1	168	1	110	5	349
Hotell- og Restaurantarb. forbundet	6	1 666	3	1 438	1	97	-	-	1	98	-	-	1	33
Jernbanerforbundet	15	1 990	15	1 990	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kjemisk Industriarbeiderforbund	8	997	2	431	-	-	2	346	-	-	-	-	4	220
Kommuneforbundet	39	12 350	18	7 966	1	191	1	623	1	206	-	-	18	3 364
Lokomotivmannsforbundet	1	312	1	312	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Musikerforbundet	1	189	1	189	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Norges Offisersforbund	4	266	2	138	-	-	-	-	-	-	2	128	-	-
N. Olje- og Petr. kjem. Fagforbund	4	83	3	82	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Nærings- og Nyt. middel. arb. forbundet	27	2 580	8	2 163	1	32	1	7	1	8	-	-	16	370
Postforbundet	1	993	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	993
Den norske Postorganisasjon	1	950	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	950
Sjømannsforbundet	1	380	1	380	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skolens Landsforbund	6	276	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	276
Sosionomforbundet	1	292	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	292
Tele Tjeneste Forbundet	1	879	1	879	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Den norske Teleorganisasjon	1	301	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	301
Tjenestemannslaget	1 ¹⁾	27	3 505	19	2 406	-	-	-	-	-	1	176	7	923
Transportarbeiderforbundet	4	1 527	2	1 423	-	-	-	-	-	-	-	-	2	104
Treindustriarbeiderforbundet	4	83	1	22	1	27	-	-	-	-	-	-	2	34
Vernepleierforbundet	1	176	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	176
Til sammen	226	51 143	96	36 869	8	605	9	1 557	11	987	4	414	98	10 711

1) Herav 23 underavdelinger med 2 485 medlemmer.

Tabell V, 1988

Medlemstallet geografisk fordelt

Forbund	NORD-TRØNDELAG													
	Fylket		Namsos		Steinkjer		Levanger		Stjørdal		Verdal		Øvrige komm. tils.	
	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.
Arbeiderpartiets Presseforbund	2	25	1	17	-	-	-	-	1	8	-	-	-	-
Forb. for Arb.led. og Tekn.funksj.	6	281	-	-	1	54	1	95	-	-	-	-	4	132
Arbeidsmandsforbundet	2	1 880	-	-	1	1 544	-	-	-	-	-	-	1	336
Barnevernpedagogforbundet	1	25	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	25
Elektriker- og Kraftst.forbundet	7	1 008	1	224	2	508	1	32	1	55	1	165	1	24
Fellesforbundet	39	6 153	4	862	4	802	2	780	3	811	3	629	23	2 269
Fengselstjenestemannsforbundet	1	9	-	-	-	-	-	-	-	-	1	9	-	-
Grafisk Forbund	3	157	1	50	1	88	1	19	-	-	-	-	-	-
Handel og Kontor i Norge	8	1 933	1	284	1	527	1	267	1	325	1	402	3	128
Hotell- og Restaurantarb.forbundet	5	525	1	69	1	173	1	59	1	166	1	58	-	-
Jernbaneforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kjemisk Industriarbeiderforbund	8	690	2	21	1	11	1	52	1	180	-	-	3	426
Kommuneforbundet	20	5 685	2	1 044	1	661	2	937	1	546	1	449	13	2 048
Lokomotivmannsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Musikerforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Norges Offisersforbund	3	109	-	-	1	30	1	9	1	70	-	-	-	-
N. Olje- og Petr.kjem. Fagforbund	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nærings- og Nyt.middel.arb. forbundet	15	772	3	147	2	180	2	98	1	25	2	110	5	212
Postforbundet	1	330	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	330
Den norske Postorganisasjon	1	317	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	317
Sjømannsforbundet	1	41	1	41	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skolenes Landsforbund	5	93	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	93
Sosionomforbundet	1	97	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	97
Tele Tjeneste Forbundet	1	349	-	-	1	349	-	-	-	-	-	-	-	-
Den norske Teleorganisasjon	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tjenestemannslaget	9	740	-	-	2	137	3	135	1	164	-	-	3	304
Transportarbeiderforbundet	7	287	2	64	2	63	-	-	1	16	-	-	2	144
Treindustriarbeiderforbundet	2	79	-	-	1	71	1	8	-	-	-	-	-	-
Vernepleierforbundet	1	31	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	31
Til sammen	149	21 616	19	2 823	22	5 198	17	2 491	13	2 366	10	1 822	68	6 916

1) Herav 9 underavdelinger med 740 medlemmer.

Tabell V, 1988

Medlemstallet geografisk fordelt

Forbund	NORDLAND														Øvrige komm. tiils.						
	Fylket		Bodø		Narvik		Andøy		Brønnøy		Fauske		Rana				Vefsn		Vågan		
	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	
Arbeiderpartiets Presseforbund	4	72	1	24	1	17	-	-	-	-	-	1	16	1	15	-	-	-	-	-	-
Forb. for Arb.led. og Tekn.funksj.	13	976	1	54	1	100	-	-	-	-	1	12	1	395	1	95	1	22	7	298	
Arbeidsmandsforbundet	4	4 259	-	-	-	-	-	-	-	-	1	506	2	3 643	-	-	-	-	-	1	110
Barnevernpedagogforbundet	1	22	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	22
Elektriker- og Kraftst.forbundet	22	1 666	2	280	1	134	-	-	1	28	2	163	3	462	2	67	-	-	11	532	
Fellesforbundet	41	8 814	1	474	3	762	3	179	-	-	1	111	2	3 396	4	571	1	118	26	3 203	
Fengselstjenestemannsforbundet	1	27	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	27
Grafisk Forbund	7	269	1	92	1	63	-	-	1	10	-	-	1	39	1	27	1	22	1	16	
Handel og Kontor i Norge	24	3 555	1	733	1	319	1	94	1	110	2	269	1	683	1	349	1	100	15	898	
Hotell- og Restaurantarb.forbundet	13	1 210	1	285	1	168	1	40	1	23	1	136	1	219	1	124	1	41	5	174	
Jernbaneforbundet	12	323	-	-	12	323	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Kjemisk Industriarbeiderforbund	13	2 384	1	38	1	7	-	-	1	3	-	-	1	289	1	945	1	18	7	1 084	
Kommuneforbundet	55	11 791	3	1 295	3	1 227	1	309	-	-	1	484	3	1 039	2	691	1	443	41	6 303	
Lokomotivmannsforbundet	2	73	-	-	2	73	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Musikerforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Norges Offisersforbund	8	587	1	382	2	12	1	83	-	-	-	-	-	-	1	6	-	-	3	104	
N. Olje- og Petr.kjem. Fagforbund	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	
Nærings- og Nytt.middel.arb.forbundet	33	1 574	1	231	1	61	2	87	3	89	1	4	1	86	1	126	2	91	21	799	
Postforbundet	3	793	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	280	-	-	-	-	2	513	
Den norske Postorganisasjon	4	940	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	940	
Skjenningsforbundet	5	423	1	201	1	47	-	-	1	51	-	-	-	-	-	-	-	-	2	124	
Skolenes Landsforbund	10	242	-	-	-	-	-	-	-	-	1	19	1	59	-	-	-	-	8	164	
Sosionomforbundet	1	202	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	202	
Tele Tjeneste Forbundet	3	675	1	280	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	395	
Dennorske Teleorganisasjon	3	389	1	134	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	255	
Tjenestemannslaget	1)	39	2 450	10	720	6	486	1	215	1	83	1	20	-	1	46	-	-	19	880	
Transportarbeiderforbundet	16	1 207	2	184	3	598	1	6	2	38	1	87	2	130	2	57	1	15	2	92	
Treindustriarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Vernepleierforbundet	1	63	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	63	
Tilsammen	339	44 987	29	5 407	40	4 397	11	1 013	12	435	13	1 811	21	10 736	19	3 119	10	870	184	17 199	

1) Herav 38 underavdelinger med 2 426 medlemmer.

Tabell V, 1988

Medlemstallet geografisk fordelt

Forbund	TROMS													
	Fylket		Harstad		Tromsø		Bardu		Lenvik		Målselv		Øvrige komm. tils.	
	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.
Arbeiderpartiets Presseforbund	1	49	-	-	1	49	-	-	-	-	-	-	-	-
Forb. for Arb.led. og Tekn.funksj.	5	222	1	41	1	47	-	-	1	41	-	-	2	93
Arbeidsmandsforbundet	2	1 363	-	-	1	1 291	-	-	-	-	-	-	1	72
Barnevernpedagogforbundet	1	38	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	38
Elektriker- og Kraftst.forbundet	7	921	2	230	2	518	1	119	-	-	-	-	2	54
Fellesforbundet	16	3 239	2	1 011	3	1 226	-	-	3	679	1	81	7	242
Fengselstjenestemannsforbundet	1	20	-	-	1	20	-	-	-	-	-	-	-	-
Grafisk Forbund	3	229	1	66	1	130	1	33	-	-	-	-	-	-
Handel og Kontor i Norge	8	2 092	1	464	1	993	1	153	1	235	1	105	3	142
Hotell- og Restaurantarb.forbundet	3	757	1	195	1	496	-	-	-	-	1	66	-	-
Jernbaneforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kjemisk Industriarbeiderforbund	7	246	1	43	2	40	-	-	1	123	-	-	3	40
Kommuneforbundet	35	7 501	3	1 070	6	2 717	1	133	1	415	1	273	23	2 893
Lokomotivmannsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Musikerforbundet	2	90	1	51	1	39	-	-	-	-	-	-	-	-
Norges Offisersforbund	7	382	1	59	1	62	1	96	-	-	3	153	1	12
N. Olje- og Petr.kjem. Fagforbund	3	84	1	54	2	30	-	-	-	-	-	-	-	-
Nærings- og Nyt.middel.arb.forbundet	19	1 449	1	231	3	527	-	-	1	33	1	128	13	530
Postforbundet	2	520	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	520
Den norske Postorganisasjon	3	656	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	656
Sjømannsforbundet	1	1 201	-	-	1	1 201	-	-	-	-	-	-	-	-
Skolenes Landsforbund	8	203	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	203
Sosionomforbundet	1	120	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	120
Tele Tjeneste Forbundet	2	632	1	243	1	389	-	-	-	-	-	-	-	-
Den norske Teleorganisasjon	1	69	-	-	1	69	-	-	-	-	-	-	-	-
Tjenestemannslaget	1) 22	2 128	2	281	9	714	2	524	1	26	1	70	7	513
Transportarbeiderforbundet	4	381	1	72	2	140	-	-	1	169	-	-	-	-
Treindustriarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vernepleierforbundet	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100
Til sammen	165	24 692	20	4 111	41	10 698	7	1 058	10	1 721	9	876	78	6 228

1) Herav 22 underavdelinger med 2 128 medlemmer.

Tabell V, 1988

Medlemstallet geografisk fordelt

Forbund	FINNMARK																
	Fylket		Hammerfest		Vadsø		Vardø		Alta		Nordkapp		Sør-Varanger		Øvrige komm. tils.		
	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	
Arbeiderpartiets Presseforbund	2	32	1	17	1	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Forb. for Arb. led. og Tekn. funksj.	10	320	1	54	1	20	1	12	2	18	1	25	1	96	3	95	-
Arbeidsmandsforbundet	2	2 002	-	-	-	-	-	-	1	1 067	-	-	1	935	-	-	-
Barnevernpedagogforbundet	1	48	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	48	-
Elektriker- og Kraftsforbundet	8	409	1	63	2	132	-	-	1	80	1	42	1	45	2	47	-
Fellesforbundet	16	1 248	2	378	2	47	1	16	3	332	1	6	3	400	4	69	-
Fengselstjenestemannsforbundet	1	23	-	-	1	23	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Grafisk Forbund	3	72	1	33	1	34	-	-	-	-	-	-	-	-	1	5	-
Handel og Kontor i Norge	11	955	1	185	1	121	1	23	1	277	1	25	1	191	5	133	-
Hotell- og Restaurantarb.forbundet	5	329	1	84	1	43	-	-	1	106	1	39	1	57	-	-	-
Jernbaneforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kjemisk Industriarbeiderforbund	5	99	1	8	1	59	-	-	1	7	-	-	-	-	2	25	-
Kommuneforbundet	25	4 729	3	889	2	470	1	321	2	656	1	258	2	649	14	1 486	-
Lokomotivmannsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Musikerforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Norges Offisersforbund	7	86	-	-	-	-	1	5	1	6	1	15	1	17	3	43	-
N. Olje- og Petr. kje. Fagforbund	2	19	2	19	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nærings- og Nyt. middel. arb. forbundet	23	1 942	2	440	2	95	1	128	1	139	2	133	2	27	13	980	-
Postforbundet	2	231	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	231	-
Den norske Postorganisasjon	2	382	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	382	-
Sjømannsforbundet	1	500	1	500	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skolens Landsforbund	8	138	-	-	1	24	1	33	1	9	-	-	-	-	5	72	-
Sosionomforbundet	1	65	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	65	-
TeleTjeneste Forbundet	2	273	1	175	1	98	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Den norske Teleorganisasjon	1	98	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	98	-
Tjenestemannslaget	1)	20 1 076	1	8	2	98	1	80	2	92	1	13	3	82	10	703	-
Transportarbeiderforbundet	4	235	2	211	1	14	1	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Treindustriarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vernepleierforbundet	1	31	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	31	-
Tilsammen	163	15 342	21	3 064	20	1 293	9	628	17	2 789	10	556	16	2 499	70	4 513	-

1) Herav 20 underavdelinger med 1 076 medlemmer.

Tabell V, 1988

Medlemstallet geografisk fordelt

Forbund	DIVERSE									
	Svalbard og Jan Mayen		Utlandet		Landsom- avdelinger		Direkte medlemmer		Riket	
	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.
Arbeiderpartiets Presseforbund	-	-	-	-	-	-	-	13	39	898
Forb. for Arb.led. og Tekn.funksj.	-	-	-	-	1	24	-	138	135	15 908
Arbeidsmandsforbundet	1	480	-	-	-	-	-	8	27	37 066
Barnevernpedagogforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	19	1 690
Elektriker- og Krafts.forbundet	-	-	-	-	-	-	-	72	226	28 766
Fellesforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	644	184 849
Fengselstjenestemannsforbundet	-	-	-	-	2	68	-	453	31	1 914
Grafisk Forbund	-	-	-	-	-	-	-	4	69	15 058
Haldel og Kontor i Norge	-	-	-	-	4	2 675	-	338	178	60 143
Hotell- og Restaurantarb.forbundet	-	-	-	-	-	-	-	661	87	15 759
Jernbaneforbundet	-	-	-	-	2	53	-	9 073	104	21 351
Kjemisk Industriarbeiderforbund	-	-	-	-	-	-	-	524	204	37 279
Kommuneforbundet	-	-	-	-	-	-	-	200	637	183 559
Lokomotivmannsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	836	9	2 525
Musikerforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	18	2 028
Norges Offisersforbund	-	-	-	-	-	-	-	645	69	4 017
N. Olje- og Petr.kjem. Fagforbund	-	-	-	-	-	-	-	59	109	6 690
Nærings- og Nyt.middel arb.forbundet	-	-	-	-	-	-	-	7 740	290	35 007
Postforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	37	14 197
Den norske Postorganisasjon	-	-	-	-	-	-	-	-	29	15 279
Sjømannsforbundet	-	-	2	13	-	-	-	-	22	10 134
Skolenes Landsforbund	-	-	-	-	-	-	-	-	95	3 106
Sosiomforbundet	-	-	1	8	-	-	-	271	20	4 229
Tele Tjeneste Forbundet	-	-	-	-	2	202	-	-	31	13 092
Den norske Teleorganisasjon	-	-	-	-	-	-	-	-	21	4 059
Tjenestemannslaget	-	-	1	412	149	2 999	-	738	2468	41 382
Transportarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	100	116	16 521
Treindustriarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	196	87	5 476
Vernepleierforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	19	1 897
Til sammen	1	480	4	433	60	6 021	-	22 069	3 840	783 879

1) Herav 15 underavdelinger med 363 medlemmer.

2) Herav 410 underavdelinger med 34 321 medlemmer.

Tabell VI, 1988 Fylkesvis fordeling av medlemmer i alt og herav menn og kvinner, samt kvinnelige medlemmer i prosent av medlemstall i alt innenfor de ulike forbund.

	1. ØSTFOLD				2. AKERSHUS				3. OSLO				4. HEDMARK			
	Antall medlemmer		Kv. medl. i % av medl. i alt		Antall medlemmer		Kv. medl. i % av medl. i alt		Antall medlemmer		Kv. medl. i % av medl. i alt		Antall medlemmer		Kv. medl. i % av medl. i alt	
	I alt	Herav			I alt	Herav			I alt	Herav			I alt	Herav		
		M.	Kv.	M.		Kv.	M.	Kv.		M.	Kv.					
Arbeiderpartiets Presseforbund	82	62	20	24,4	68	57	11	16,2	154	111	43	27,9	86	65	21	24,4
Forb. for Arb. led. og Tekn. funksj.	1 406	1 307	99	7,0	534	501	33	6,2	2 708	2 422	286	10,6	443	425	18	4,1
Arbeidsmandsforbundet	1 602	845	757	47,3	1 896	1 350	546	28,8	2 498	1 631	867	34,7	1 403	1 071	332	23,7
Barnevernspedagogforbundet	85	30	55	64,7	127	26	101	79,5	395	84	311	78,7	56	16	40	71,4
Elektriker- og Kraftst. forbundet	1 935	1 866	69	3,6	1 262	1 232	30	2,4	3 331	3 245	86	2,6	1 161	1 104	57	4,9
Fellesforbundet	17 054	14 357	2 697	10,0	8 908	7 784	1 124	12,6	20 344	17 378	2 966	14,6	12 479	11 211	1 268	10,2
Fengselstjenestemannsforbundet	55	50	5	9,1	-	-	-	-	599	424	175	29,2	68	59	9	13,2
Grafisk Forbund	1 621	1 060	561	34,6	100	76	24	24,0	5 515	4 032	1 483	26,9	252	198	54	21,4
Handel og Kontori Norge	2 969	714	2 255	76,0	1 817	383	1 434	78,9	14 184	5 013	9 171	64,7	2 751	731	2 020	73,4
Hotell- og Restaurantarb. forbundet	565	57	508	89,9	156	12	144	92,3	2 930	1 333	1 597	54,5	612	58	554	90,5
Jernbaneforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	4 792	4 792	-	-	898	898	-	-
Kjemisk Industriarbeiderforbund	4 009	2 825	1 184	29,5	1 068	754	314	29,4	878	463	415	47,3	773	422	351	45,4
Kommuneforbundet	10 518	2 911	7 607	72,3	11 014	3 491	7 523	68,3	30 596	14 441	16 155	52,8	8 657	2 085	6 572	75,9
Lokomotivmannsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	512	500	12	2,3	166	165	1	0,6
Musikerforbundet	37	36	1	2,7	-	-	-	-	1 277	787	490	38,4	-	-	-	-
Norges Offisersforbund	275	272	3	1,1	244	238	6	2,5	275	268	7	2,5	98	98	-	-
N. Olje- og Petr. kj. Fagforbund	-	-	-	-	-	-	-	-	557	421	136	24,4	-	-	-	-
Nærings- og Nytelsesm. arb. forbundet	2 160	1 162	998	46,2	475	185	290	61,1	4 471	2 902	1 569	35,1	1 621	905	716	44,2
Postforbundet	573	399	174	30,4	301	194	107	35,5	4 263	2 305	1 958	45,9	777	520	257	20,2
Den norske Postorganisasjon	594	594	-	-	511	511	-	-	4 629	4 629	-	-	399	399	-	-
Sjømannsforbundet	86	86	-	-	-	-	-	-	2 540	2 540	-	-	-	-	-	-
Skolens Landsforbund	101	88	13	12,9	191	134	57	29,8	561	362	199	35,5	170	125	45	26,5
Sosionomforbundet	163	43	120	73,6	337	88	249	73,9	1 082	282	800	73,9	110	29	81	73,6
TeleTjeneste Forbundet	384	263	121	31,5	-	-	-	-	3 398	1 868	1 530	45,0	1 090	674	416	38,2
Den norske Teleorganisasjon	105	101	4	3,8	132	117	15	11,4	1 217	1 003	214	17,6	100	94	6	6,0
Tjenestemannslaget	933	414	519	55,6	1 956	956	1 000	51,1	12 373	5 121	7 252	58,6	1 494	556	938	62,8
Transportarbeiderforbundet	942	919	23	2,4	-	-	-	-	4 203	3 788	415	9,9	841	655	186	22,1
Treindustriarbeiderforbundet	219	170	49	22,4	154	105	49	31,8	322	156	166	51,6	590	408	182	30,8
Vernepleierforbundet	211	45	166	78,7	184	47	137	74,5	325	42	283	87,1	29	10	19	65,5
Til sammen	48 684	30 676	18 008	37,0	31 435	18 241	13 194	42,0	130 929	82 343	48 556	37,1	37 124	22 981	14 143	38,1

Tabell VI, 1988 Fylkesvis fordeling av medlemmer i alt og herav menn og kvinner, samt kvinnelige medlemmer i prosent av medlemstall i alt innenfor de ulike forbund.

	5. OPPLAND			6. BUSKERUD			7. VESTFOLD			8. TELEMARK						
	Antall medlemmer		Kv. medl. i % av medl. i alt	Antall medlemmer		Kv. medl. i % av medl. i alt	Antall medlemmer		Kv. medl. i % av medl. i alt	Antall medlemmer		Kv. medl. i % av medl. i alt				
	Herav			Herav			Herav									
	I alt	M.	Kv.	I alt	M.	Kv.	I alt	M.	Kv.	I alt	M.	Kv.				
Arbeiderpartiets Presseforbund	65	57	6	12,3	43	36	7	16,3	17	13	4	23,5	42	36	6	14,3
Forb. for Arb.led. og Tekn.funksj.	630	611	19	3,0	1 097	1 004	93	6,5	566	551	37	6,3	1 730	1 590	140	6,1
Arbeidsmandsforbundet	2 207	1 796	409	16,5	1 229	764	465	37,6	-	-	-	-	1 416	616	600	42,3
Barnevernpedagogforbundet	41	11	30	73,2	45	13	32	71,1	71	29	42	59,2	34	10	24	70,6
Elektriker- og Kraftst.forbundet	1 329	1 296	33	2,5	1 694	1 630	64	3,6	1 039	1 016	21	2,0	1 062	1 066	14	1,3
Fellesforbundet	9 767	6 000	1 767	16,1	14 425	11 694	2 731	16,9	11 522	10 259	1 263	11,0	6 671	6 116	555	6,3
Fengselstjenestemannsforbundet	17	16	1	5,9	37	25	12	32,4	154	107	47	30,5	24	16	6	25,0
Grafisk Forbund	544	370	174	32,0	1 537	1 057	460	31,2	495	313	182	36,8	437	285	152	34,8
Handel og Kontor i Norge	2 518	770	1 748	69,4	2 344	493	1 851	79,0	1 345	285	1 060	76,8	2 340	585	1 755	75,0
Hotell- og Restaurantarb.forbundet	754	94	660	87,5	462	73	389	84,2	546	69	477	87,4	445	34	411	92,4
Jernbaneforbundet	-	-	-	-	2 267	2 267	-	-	-	-	-	-	23	23	-	-
Kjemisk Industriarbeiderforbund	418	280	138	33,0	2 731	2 038	693	25,4	1 418	1 177	241	17,0	6 497	5 761	736	11,3
Kommuneforbundet	7 514	1 784	5 730	76,3	9 148	2 483	6 665	72,9	6 541	1 674	4 867	74,4	8 277	1 899	6 378	77,1
Lokomotivmansforbundet	-	-	-	-	320	319	1	0,3	-	-	-	-	-	-	-	-
Musikerforbundet	17	11	6	35,3	-	-	-	-	24	24	-	-	27	23	4	14,8
Norges Offisersforbund	31	31	-	-	83	83	-	-	127	122	5	3,9	-	-	-	-
N. Olje- og Petr.kj. Fagforbund	-	-	-	-	-	-	-	-	69	67	2	2,9	708	560	146	20,9
Nærings- og Nytelsesm.arb.forbundet	1 088	698	390	35,8	514	311	203	39,5	905	485	420	46,4	642	333	309	46,1
Postforbundet	399	293	106	26,6	525	329	196	37,3	420	263	157	37,4	448	303	145	32,4
Den norske Postorganisasjon	581	581	-	-	659	659	-	-	494	494	-	-	546	546	-	-
Sjømansforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	57	57	-	-	147	147	-	-
Skolens Landsforbund	108	81	27	25,0	156	104	52	33,3	84	65	19	22,6	111	91	20	18,0
Sosionomforbundet	123	32	91	74,0	167	44	123	73,7	147	38	109	74,1	103	27	76	73,6
Tele Tjeneste Forbundet	542	359	183	33,8	445	327	118	26,5	365	264	101	27,7	345	248	97	28,1
Den norske Teleorganisasjon	149	140	9	6,0	155	112	43	27,7	123	93	30	24,4	118	93	25	21,2
Tjenestemannslaget	978	442	536	54,8	1 042	465	577	55,4	777	319	456	58,9	678	277	401	59,1
Transportarbeiderforbundet	611	774	37	4,6	245	245	-	-	211	208	3	1,4	689	623	66	9,6
Trindustriarbeiderforbundet	1 030	819	211	20,5	229	189	40	17,5	122	100	22	18,0	-	-	-	-
Vernepleierforbundet	41	14	27	65,9	46	17	29	63,0	78	29	49	62,8	38	15	23	60,5
Til sammen	31 702	19 362	12 340	38,9	41 645	26 781	14 864	35,7	27 739	18 123	9 616	34,7	33 620	21 529	12 091	36,0

Tabell VI, 1988 Fylkesvis fordeling av medlemmer i alt og herav menn og kvinner, samt kvinnelige medlemmer i prosent av medlemstall i alt innenfor de ulike forbund.

	9. AUST-AGDER				10. VEST-AGDER				11. ROGALAND				12. HORDALAND			
	Antall medlemmer		Kv. medl. i % av medl. i alt		Antall medlemmer		Kv. medl. i % av medl. i alt		Antall medlemmer		Kv. medl. i % av medl. i alt		Antall medlemmer		Kv. medl. i % av medl. i alt	
	I alt	Herav			M.	Kv.			I alt	Herav			M.	Kv.		I alt
Arbeiderpartiets Presseforbund	3	2	1	33,3	—	—	—	—	32	24	8	25,0	30	23	7	23,3
Forb. for Arb. led. og Tekn. funksj.	261	248	13	5,0	464	447	17	3,7	1 190	1 110	80	6,7	1 117	996	121	10,8
Arbeidsmandsforbundet	—	—	—	—	1 569	1 129	440	28,0	3 063	2 010	1 053	34,4	3 893	2 210	1 683	43,2
Barnevernpedagogforbundet	24	6	18	75,0	50	24	26	52,0	208	36	172	82,7	145	47	98	67,6
Elektriker- og Kraftst. forbundet	600	568	32	5,3	1 384	1 349	35	2,5	2 230	2 154	76	3,4	3 426	3 336	90	2,6
Fellesforbundet	3 316	2 674	642	19,4	6 247	5 548	699	11,2	14 966	13 402	1 564	10,5	18 409	15 722	2 687	14,6
Fengselstjenestemannsforbundet	24	23	1	4,2	26	21	5	19,2	154	126	28	18,2	61	51	10	16,4
Grafisk Forbund	69	55	14	20,3	233	163	70	30,0	1 164	898	266	22,9	1 068	826	242	22,7
Handel og Kontori Norge	316	49	267	84,5	1 016	243	773	76,1	3 158	791	2 367	75,0	4 804	1 019	3 785	78,8
Hotell- og Restaurantarb. forbundet	112	30	82	73,2	591	94	497	84,1	796	140	656	82,4	1 969	386	1 583	80,4
Jernbaneforbundet	—	—	—	—	453	453	—	—	587	587	—	—	892	892	—	—
Kjemisk Industriarbeiderforbund	844	780	64	7,6	2 368	2 193	175	7,4	3 228	2 541	687	21,3	3 058	2 602	454	14,9
Kommuneforbundet	2 954	814	2 140	72,4	4 603	1 292	3 311	81,5	11 487	3 470	8 017	69,8	17 089	5 640	11 449	67,0
Lokomotivmannsforbundet	—	—	—	—	99	99	—	—	57	57	—	—	150	150	—	—
Musikerforbundet	—	—	—	—	49	42	7	14,3	126	101	25	19,8	192	138	54	28,1
Norges Offisersforbund	29	29	—	—	198	198	—	—	118	114	4	3,4	462	455	7	1,5
N. Olje- og Petr. kj. Fagforbund	41	41	—	—	40	38	2	5,0	3 604	2 691	913	33,9	1 378	875	503	36,5
Nærings- og Nytelsesm. arb. forbundet	158	116	42	26,6	563	338	225	40,0	1 807	1 093	714	39,5	2 415	1 534	881	36,5
Postforbundet	190	132	58	30,5	372	241	131	35,2	986	509	477	48,4	1 142	760	382	33,5
Den norske Postorganisasjon	184	184	—	—	444	444	—	—	847	847	—	—	1 057	1 057	—	—
Sjømannsforbundet	—	—	—	—	346	346	—	—	1 255	1 255	—	—	1 484	1 484	—	—
Skolenes Landsforbund	53	38	15	28,3	72	44	28	38,9	116	87	29	25,0	316	225	91	28,8
Sosionomforbundet	78	20	58	74,4	87	23	64	73,6	279	73	206	73,8	302	79	223	73,8
TeleTjeneste Forbundet	257	175	82	31,9	269	193	76	28,3	814	573	241	29,6	1 269	882	387	30,5
Den norske Teleorganisasjon	123	99	24	19,5	105	81	24	22,9	316	242	74	23,4	330	261	69	20,9
Tjenestemannslaget	376	181	195	51,9	738	363	375	50,8	1 589	706	883	55,6	3 161	1 362	1 799	56,9
Transportarbeiderforbundet	288	275	13	4,5	338	309	29	8,6	989	953	36	3,6	1 831	1 768	63	3,4
Treindustriarbeiderforbundet	—	—	—	—	20	20	—	—	285	151	134	47,0	300	242	58	19,3
Verneleierforbundet	30	14	16	53,3	46	19	27	58,7	152	33	119	78,3	234	64	170	72,6
Til sammen	10 330	6 553	3 777	36,6	22 790	15 754	7 036	30,9	55 603	34 774	18 829	33,9	71 982	45 086	26 896	37,4

Tabell VI, 1988 Fylkesvis fordeling av medlemmer i alt og herav menn og kvinner, samt kvinnelige medlemmer i prosent av medlemstall i alt innenfor de ulike forbund

	13. SOGN OG FJORDANE				14. MØRE OG ROMSDAL				15. SØR-TRØNDELAG				16. NORD-TRØNDELAG			
	Antall medlemmer		Kv. medl. i % av medl. i alt		Antall medlemmer		Kv. medl. i % av medl. i alt		Antall medlemmer		Kv. medl. i % av medl. i alt		Antall medlemmer		Kv. medl. i % av medl. i alt	
	I alt	Herav			M.	Kv.			I alt	Herav			M.	Kv.		
Arbeiderpartiets Presseforbund	19	14	5	26,3	24	22	2	8,3	42	34	8	19,0	25	22	3	1,2
Forb. for Arb.led. og Tekn.funksj.	419	378	41	9,8	635	585	50	7,9	725	647	78	10,8	281	261	20	7,1
Arbeidsmandsforbundet	1 295	1 119	176	13,6	2 255	1 712	543	24,1	2 746	1 821	925	33,7	1 880	1 443	437	23,2
Barnevernpedagogforbundet	24	2	22	91,7	181	45	136	75,1	71	19	52	73,2	25	9	16	64,0
Elektriker- og Kraftst.forbundet	525	513	12	2,3	1 724	1 661	63	3,7	1 968	1 913	55	2,8	1 008	975	33	3,3
Fellesforbundet	2 593	2 201	392	15,1	9 454	7 983	1 471	15,6	9 240	8 447	793	8,6	6 153	5 743	410	6,7
Fengselstjenestemannsforbundet	-	-	-	-	23	18	5	21,7	72	57	15	20,8	9	7	2	22,2
Grafisk Forbund	106	70	36	34,0	260	184	76	29,2	926	656	270	29,2	157	102	55	35,0
Handel og Kontor i Norge	1 092	280	812	74,4	2 383	573	1 810	76,0	5 558	1 590	3 968	71,4	1 933	458	1 475	76,3
Hotell- og Restaurantarb.forbundet	90	9	81	90,0	583	76	507	87,0	1 666	250	1 416	85,0	525	54	471	89,7
Jernbaneforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	1 990	1 990	-	-	-	-	-	-
Kjemisk Industriarbeiderforbund	3 073	2 534	539	17,5	1 978	1 547	431	21,8	997	785	212	21,3	690	550	140	20,3
Kommuneforbundet	4 249	1 121	3 128	73,6	8 656	2 369	6 287	72,6	12 350	3 906	8 444	68,4	5 685	1 347	4 338	76,3
Lokomotivmannsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	312	311	1	0,3	-	-	-	-
Musikerforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	189	152	37	19,6	-	-	-	-
Norges Offisersforbund	-	-	-	-	2	2	-	-	266	266	-	-	109	109	-	-
N. Olje- og Petr.kj. Fagforbund	8	8	-	-	39	24	15	38,5	83	52	31	37,3	-	-	-	-
Nærings- og Nytelsesm.arb.forbundet	811	418	393	48,5	1 320	697	623	47,2	2 580	1 407	1 173	45,4	772	488	284	36,8
Postforbundet	295	214	81	27,5	639	405	234	36,6	993	655	338	34,0	330	223	107	32,4
Den norske Postorganisasjon	370	370	-	-	719	719	-	-	950	950	-	-	317	317	-	-
Sjømannsforbundet	-	-	-	-	1 661	1 661	-	-	380	380	-	-	41	41	-	-
Skolenes Landsforbund	19	19	-	-	96	84	12	12,5	276	212	64	23,2	93	66	27	29,0
Sosionomforbundet	57	15	42	73,7	139	37	102	73,4	292	77	215	73,6	97	25	72	74,2
Tele Tjeneste Forbundet	414	271	143	34,5	490	376	114	23,3	879	573	306	34,8	349	193	156	44,7
Den norske Teleorganisasjon	84	70	14	16,7	145	138	7	4,8	301	269	32	10,6	-	-	-	-
Tjenestemannslaget	437	251	186	42,6	802	413	389	48,5	3 505	1 470	2 035	58,1	740	315	425	57,4
Transportarbeiderforbundet	414	414	-	-	982	913	69	7,0	1 527	1 402	125	8,2	287	286	1	0,3
Treindustriarbeiderforbundet	81	44	37	45,7	1 766	1 121	645	36,5	83	73	10	12,0	79	50	29	36,7
Vernepleierforbundet	15	9	6	40,0	67	21	46	68,7	176	56	120	68,2	31	11	20	64,5
Til sammen	16 490	10 344	6 146	37,3	37 023	23 386	13 637	36,8	51 143	30 420	20 723	40,5	21 616	13 095	8 521	39,4

Tabell VI, 1988 Fylkesvis fordeling av medlemmer i alt og herav menn og kvinner, samt kvinnelige medlemmer i prosent av medlemstall i alt innenfor de ulike forbund.

	17. NORDLAND				18. TROMS				19. FINNMARK			
	Antall medlemmer		Kv. medl.		Antall medlemmer		Kv. medl.		Antall medlemmer		Kv. medl.	
	I alt	Herav:		i % av medl. i alt	I alt	Herav		i % av medl. i alt	I alt	Herav		i % av medl. i alt
		Menn	Kv.			Menn	Kv.			Menn	Kv.	
Arbeiderpartiets Presseforbund	72	57	15	20,8	49	42	7	14,3	32	24	8	25,0
Forb. for Arb. led. og Tekn. funksj.	976	932	44	4,5	222	206	16	7,2	320	303	17	5,3
Arbeidsmandsforbundet	4 259	3 261	998	23,4	1 363	1 051	312	22,9	2 002	1 640	362	18,1
Barnevernpedagogforbundet	22	6	16	72,7	38	10	28	73,7	48	6	42	87,5
Elektriker- og Kraftst. forbundet	1 666	1 600	66	4,0	921	873	48	5,2	409	377	32	7,8
Fellesforbundet	8 814	7 881	933	10,6	3 239	2 949	290	9,0	1 248	1 159	89	7,1
Fengselstjenestemannsforbundet	27	23	4	14,8	20	14	6	30,0	23	19	4	17,4
Grafisk Forbund	269	171	98	36,4	229	160	69	30,1	72	53	19	26,4
Handel og Kontor i Norge	3 555	832	2 723	76,6	2 092	646	1 446	69,1	955	239	716	75,0
Hotell- og Restaurantarb. forbundet	1 210	104	1 106	91,4	757	153	604	79,8	329	66	263	79,9
Jernbaneforbundet	323	323	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kjemisk Industriarbeiderforbund	2 384	2 090	294	12,3	246	203	43	17,5	99	58	41	41,4
Kommuneforbundet	11 791	3 264	8 527	72,3	7 501	2 370	5 131	68,4	4 729	1 421	3 308	70,0
Lokomotivmannsforbundet	73	73	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Musikerforbundet	-	-	-	-	90	58	32	35,6	-	-	-	-
Norges Offisersforbund	587	574	13	2,2	382	371	11	2,9	86	85	1	1,2
N. Olje- og Petr. kj. Fagforbund	1	1	-	-	84	54	30	35,7	19	13	6	31,6
Nærings- og Nytelsesm. arb. forbundet	1 574	860	714	45,4	1 449	826	623	43,0	1 942	987	955	49,2
Postforbundet	793	576	217	27,4	520	364	156	30,0	231	139	92	39,8
Den norske Postorganisasjon	940	940	-	-	656	656	-	-	382	382	-	-
Sjømannsforbundet	423	423	-	-	1 201	1 201	-	-	500	500	-	-
Skolenes Landsforbund	242	212	30	12,4	203	148	55	27,1	138	90	48	34,8
Sosionomforbundet	202	53	149	73,8	120	31	89	74,2	65	17	48	73,8
Tele Tjeneste Forbundet	675	467	208	30,8	632	412	220	34,8	273	182	91	33,3
Den norske Teleorganisasjon	389	325	64	16,5	69	60	9	13,0	98	81	17	17,3
Tjenestemannslaget	2 450	1 255	1 195	48,8	2 128	981	1 147	53,9	1 076	414	662	61,5
Transportarbeiderforbundet	1 207	1 119	88	7,3	381	370	11	2,9	235	231	4	1,7
Treindustriarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vernepleierforbundet	63	17	46	73,0	100	19	81	81,0	31	11	20	64,5
Til sammen	44 987	27 439	17 548	39,0	24 692	14 228	10 464	42,4	15 342	8 497	6 845	44,6

Tabell VI, 1988 Fylkesvis fordeling av medlemmer i alt og herav menn og kvinner, samt kvinnelige medlemmer i prosent av medlemstall i alt innenfor de ulike forbund.

	Landsomfattende avdelinger og avdelinger på Svalbard og i utlandet				Direkte medlemmer				Riket pr 31. desember 1988			
	Antall medlemmer		Kv medl. i % av medl. i alt		Antall medlemmer		Kv. medl. i % av medl. i alt		Antall medlemmer		Kv medl. i % av medl. i alt	
	Herav				Herav				Herav			
	I alt	Menn	Kv.		I alt	Menn	Kv.		I alt	Menn	Kv.	
Arbeiderpartiets Presseforbund	-	-	-	-	13	12	1	7,7	898	713	185	20,6
Forb. for Arb. led. og Tekn. funksj.	24	1	23	95,8	138	133	5	3,6	15 908	14 658	1 250	7,9
Arbeidsmandsforbundet	480	347	133	27,7	8	8	-	-	37 066	26 028	11 038	29,8
Barnevernspedagogforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	1 690	429	1 261	74,6
Elektriker- og Kraftst. forbundet	-	-	-	-	72	72	-	-	28 766	27 850	916	3,2
Fellesforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	184 849	160 508	24 341	13,2
Fengselstjenestemannsforbundet	68	65	3	4,4	453	380	73	16,1	1 914	1 503	411	21,5
Grafisk Forbund	-	-	-	-	4	3	1	25,0	15 058	10 732	4 326	28,7
Handel og Kontor i Norge	2 675	1 144	1 531	56,6	338	107	231	68,3	60 143	16 945	43 198	71,8
Hotell- og Restaurantarb. forbundet	-	-	-	-	661	101	560	84,7	15 759	3 193	12 566	79,7
Jernbaneforbundet	53	53	-	-	9 073	9 073	-	-	21 351	21 351	-	-
Kjemisk Industriarbeiderforbund	-	-	-	-	524	286	238	45,4	37 279	29 889	7 390	19,8
Kommuneforbundet	-	-	-	-	200	55	145	72,5	183 559	57 837	125 722	68,5
Lokomotivmannsforbundet	-	-	-	-	836	836	-	-	2 525	2 510	15	0,6
Musikerforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	2 028	1 372	656	32,3
Norges Offisersforbund	-	-	-	-	645	639	6	0,9	4 017	3 954	63	1,6
N. Olje- og Petr. kj. Fagforbund	-	-	-	-	59	47	12	20,3	6 690	4 892	1 798	26,9
Nærings- og Nytelsesm. arb. forbundet	-	-	-	-	7 740	4 142	3 598	46,5	35 007	19 887	15 120	43,2
Postforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	14 197	8 824	5 373	37,8
Den norske Postorganisasjon	-	-	-	-	-	-	-	-	15 279	15 279	-	-
Sjømannsforbundet	13	13	-	-	-	-	-	-	10 134	10 134	-	-
Skolenes Landsforbund	-	-	-	-	-	-	-	-	3 106	2 275	831	26,8
Sosionomforbundet	8	2	6	75,0	271	69	202	74,5	4 229	1 104	3 125	73,9
Tele Tjeneste Forbundet	202	202	-	-	-	-	-	-	13 092	8 502	4 590	35,1
Dennorske Teleorganisasjon	-	-	-	-	-	-	-	-	4 059	3 379	680	16,8
Tjenestemannslaget	3 411	2 360	1 051	30,8	738	179	559	75,7	41 382	18 800	22 582	54,6
Transportarbeiderforbundet	-	-	-	-	100	100	-	-	16 521	15 352	1 169	7,1
Treindustriarbeiderforbundet	-	-	-	-	196	183	13	6,6	5 476	3 831	1 645	30,0
Vernepleierforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	1 897	493	1 404	74,0
Til sammen	6 934	4 187	2 747	39,6	22 069	16 425	5 644	25,6	783 879	492 224	291 655	37,2

Tabell VIII, 1988

Fagblader – 1988
(Utkommer 1. januar – 31. desember)

Forbund	Fagbladenes navn	Antall nummer i 1987	Gj.sn. opplag i 1987	Antall nummer i 1988	Gj.sn. opplag i 1988
1 Landsorganisasjon i Norge	LO-aktuelt	15	50 000	15	45 000
2 Arbeiderpartiets Presseforbund	—	—	—	—	—
3 Forb. F. arb. leder og Tekn. Funks.	Arbeidsledelse og Teknikk	5	16 000	6	16 260
4 Arbeidsmandsforbundet	Arbeidsmanden	10(2)	40 000	10(2)	40 000
5 Barnevernpedagogforbundet	Barnevernpedagogen	14	2 000	12	2 400
6 Bekleddningsarbeiderforbundet	•Magasinet for organiserte•	12	16 700	—	—
7 Bygningsindustriarb. forbundet	•Magasinet for organiserte•	10(2)	60 000	—	—
8 Elektriker- og Kraftstasjonsforb.	Elektrikeren	11	31 000	11(1)	30 300
9 Fellesforbundet	Magasinet for Fagorganiserte	—	—	12	180 000
10 Fengselstjenestemannsforbundet	Fengselsforum	4	2 075	4	2 100
11 Grafisk Forbund	Norsk Grafia	15	15 600	11(1)	16 500
12 Handel og Kontor i Norge	Handel og Kontor	8	60 356	8	60 100
13 Hotell- og Restaurantarbeiderforb.	Vi i Hotell og Restaurant	10(2)	16 500	10	16 500
14 Jern- og Metallarbeiderforbundet	•Magasinet for organiserte•	11	108 000	—	—
15 Jernbaneforbundet	Jernbanemanden	10(2)	24 000	10(2)	24 000
16 Kjemisk Industriarbeiderforbund	Fabrikkarbeideren	10(2)	38 000	8(2)	38 400
17 Kommuneforbundet	Fagbladet-Organ for Norsk KommuneF.	20	182 000	20	183 850
18 Lokomotivmannsforbundet	LokomotivmandsTidende	11(1)	3 000	10(2)	3 200
19 Musikerforbundet	Norsk Musikerblad	12(2)	2 500	9(3)	2 500
20 Norges Offisersforbund	Befalsbladet	8	5 800	8	6 200
21 Norsk Olje- og Petrokj Fagforb.	NOPEF-AKTUELT	7(2)	6 100	9(1)	7 500
22 Nærings- og Nytelsesmidlarb.forb.	Næringsmiddelarbeideren	10	35 500	10	35 000
23 Papirindustriarbeiderforbundet	•Magasinet for organiserte•	11	13 000	—	—
24 Postfolkenes Fellesforbund:					
Postforbundet	Posthornet	11(1)	28 000	11(1)	28 500
Den norske Postorganisasjon	Posthornet	—	—	—	—
25 Sjømannsforbundet	Norsk Sjømannsforb. Medlemsblad	12(2)	14 000	11(1)	15 000
26 Skog- og Landarbeiderforbundet	•Magasinet for organiserte•	11	9 000	—	—
27 Skolenes Landsforbund	Iskolen	8	4 000	9	3 800
28 Sosionomforbundet	Sosionomen	22	5 300	22	5 300
29 Telefolkenes Fellesforbund:					
TeleTjeneste Forbundet	TeleTjenesten	10(2)	13 960	10(2)	13 500
Den norske Teleorganisasjon	Telebladet	10(2)	4 500	10(2)	4 500
30 Tjenestemannslaget	Tjenestemannsbladet	9(1)	43 000	8(1)	41 000
31 Transportarbeiderforbundet	Transportarbeideren	8(1)	18 300	8(1)	18 300
32 Treindustriarbeiderforbundet	Trearbeideren	4	6 200	4	6 000
33 Vernepleierforbundet	Vernepleieren	12	2 305	13	3 000
34 Statstjenestemannskartellet	Kartelinytt	9(1)	139 350	10	138 751

1) Tallene i parentes angir herav antall dobbeltnummer.

Antall saker/tariffer behandlet i LO i 1989

Tabell VIII, 1989

Løpenr.	FORBUND	Godkjente søknader for å fremme krav om ny tariffavtale		
		Ant. saker	Omfattende	
			Tariffer	Org.
1	Arbeiderpartiets Pressefond	—	—	—
2	Forbund for Arb.led. og Tekn. Funksj.	2	2	9
3	Arbeidsmandsforbundet	122	122	458
4	Barnevernpedagogforbundet	—	—	—
5	Elektriker- og Kraftstasjonsforbundet	30	31	223
6	Fellesforbundet	303	303	3 000
7	Fengselstjenestemannsforbundet	—	—	—
8	Grafisk Forbund	38	38	146
9	Handel og Kontor i Norge	153	402	2 041
10	Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet	159	159	1 027
11	Jernbaneforbundet	—	—	—
12	Kjemisk Industriarbeiderforbund	17	17	205
13	Kommuneforbundet	15	87	320
14	Lokomotivmannsforbundet	—	—	—
15	Musikerforbundet	—	—	—
16	Norges Offisersforbund	—	—	—
17	Nærings- og Nytelsesmid. arb. forbundet	43	43	559
18	N. Olje- og Petrokjemisk Fagforbund	6	6	120
19.	Postfolkenes Fellesforbund:			
	Postforbundet	—	—	—
	Den norske Postorganisasjon	—	—	—
20.	Sjømannsforbundet	1	1	2
21.	Skolenes Landsforbund	—	—	—
22.	Sosionomforbundet	—	—	—
23.	Tele og Dataforbundet	3	3	16
24.	Tjenestemannslaget	5	5	48
25.	Transportarbeiderforbundet	117	117	1 257
26.	Treindustriarbeiderforbundet	4	4	21
27.	Vernepleierforbundet	—	—	—
28.	Statstjenestemannskartellet	—	—	—
	Tilsammen	1 018	1 340	9 452
	Prosent	94,6	40,6	

Godkjente søknader for å si opp tariffavtalen			Godkjente søknader for å sette i verk arbeidsstans			Antall saker i alt	Antall tariffer i alt	Løpenr.
Ant. saker	Omfattende		Ant. saker	Omfattende				
	Tarif.	Org.		Tarif.	Org.			
-	-	-	-	-	-	-	-	1
-	-	-	-	-	-	2	2	2
-	-	-	1	1	2	123	123	3
3	3	1 085	-	-	-	3	3	4
3	232	9 633	-	-	-	33	263	5
1	17	138	-	-	-	304	320	6
-	-	-	-	-	-	-	-	7
-	-	-	-	-	-	38	38	8
-	-	-	4	4	23	157	406	9
-	-	-	4	4	15	163	163	10
-	-	-	-	-	-	-	-	11
-	-	-	-	-	-	17	17	12
4	1 142	131 935	-	-	-	19	1 229	13
-	-	-	-	-	-	-	-	14
14	55	974	-	-	-	14	55	15
-	-	-	-	-	-	-	-	16
-	-	-	-	-	-	43	43	17
1	1	445	-	-	-	7	7	18
-	-	-	-	-	-	-	-	19
-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	3	3 850	1	1	2	5	5	20
1	2	41	-	-	-	1	2	21
3	472	2 855	-	-	-	3	472	22
1	1	1 400	-	-	-	4	4	23
9	17	2 544	-	-	-	14	22	24
-	-	-	2	2	5	119	119	25
-	-	-	-	-	-	4	4	26
3	3	1 252	-	-	-	3	3	27
-	-	-	-	-	-	-	-	28
46	1 948	156 152	12	12	47	1 076	3 300	
4,3	59,0		1,1	0,4		100,0	100,0	

Tabell IX, 1989

Godkjente/tariffrettslige konflikter 1989

Forbund/ bedrifter:	Antall arbeidere berørt av konflikten		Konfliktens varighet		Antall tapte arb.dag 1)	Konfliktens årsak	Konfliktens karakter	Konfliktens resultat
	I alt	Organi- serte	Fra og med:	Til og med:				
<i>Norsk Grafisk</i>								
<i>Forbund:</i>								
Argos Grafiske og ReklameÅs, Oslo	4	1	01.01	13.03	50	Oppretting av avtale	Plassfra- tredelse	Ingen avtale De ansatte har sluttet i bedriften
Trykkeri Service Ås, Lakselv	5	5	01.01	15.06	379	Oppretting av avtale	Plassfra- tredelse	Ingen avtale De ansatte har sluttet i bedriften
<i>Handel og Kontor i</i>								
<i>Norge:</i>								
Skien Variantbingo	5	5	16.02	24.02	45	Oppretting av avtale	Streik	Avtale opp- rettet
Arken Bingo, Bergen	6	6	16.02	30.02	90	Oppretting av avtale	Streik	Avtale opp- rettet
<i>Hotell- og Restau- rantarb, forbund:</i>								
Havhesten Kiost/ Gatekjøkken, Aukra	3	2	15.09	26.09	22	Oppretting av avtale	Streik	Bedriften stengte
Dixi Gatekjøkken, Bergen	4	3	15.08	24.08	27	Oppretting av avtale	Streik	Avtale opp- rettet
<i>Norsk Jernbane- forbund:</i>								
Forbundets medlemmer	-	11 900	13.11	6 timer	9 520	Regjer forslag til nedskjæring av NSBs invest- eringsbudsjett	Politisk streik	100 % seier i Stortingsbeh.

<i>Norsk Kommune- forbund:</i>											
Foruset bydelsfor- valtning, bydel 16	-	460	19.12	5 timer	230	Forslag til budsjettet for bydelen i 1990	Politisk streik	Utsettelse av den konkrete behandling			
Veivesenet, Oslo	-	400	28.09	4 timer	200	Forslag om salg av sentralverkst.	Politisk streik	-			
<i>Norsk Lokomotiv- mannsforbund:</i>											
Lokomotivperso- nalet ved NSB	-	ca 450	13.11	6 timer	240	Regjeringens forslag til bevilgn. til NSB og strate- giplan for godstrafikken	Politisk streik	Forslaget påplussset 150 mill. kr			
<i>Norsk Postforbund:</i>											
Postverket, Trondheim	36	36	23.05	4 timer	19	Arbeids- spørsmål	Sit down	Problemet løst			
Postverket, Vadsø	15	15	08.11	5 timer	10	Myndighetenes forvaltning i Barentshavet	Politisk streik	-			
<i>Norsk Transport- arbeiderforbund:</i>											
Haukås Dropp-in Ås, Breistein	3	3	21.10	30.10	24	Oppretting av avtale	Streik	Avtale opprettet			
SUM	-	13 286			10 856						

1) Vesentlig oppgitt av forbundene på grunnlag av utbetalt stønad til organiserte.

